އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅު ފާޅުކުރުމަށް

މަންދޫބުން ކުރެއްވި މަސައްކަތް

ފޮތް ހުޅުވާލުން

މިފޮތަކީ އީސާގެފާނުގެ އަސްހާބީންނާއި ވަރަށް ގާތްކޮށް އުޅުން އެކަލޭގެފާނަށް އީމާންވެގެން ވީ މީހަކު ކަމުގައިވާ ލޫކާސް ލިޔުއްވި ދެވަނަ ފޮތެވެ. އޭނާ ލިޔުއްވި ފުރަތަމަ ފޮތަކީ އީސާގެފާނު ދެއްވި އުފާވެރި ދިންނެވުން [illegible] ފޮތެއް ކަމުގައިވާ "ލޫކާސް" މިފޮތްކޮޅެވެ. ލޫކާސް ކުރީގައި ލިޔުއްވި ފޮތާއި އެއްފަދައިން މިފޮތްކޮޅުވެސް ލިޔުއްވާފައި ވަނީ އެއް މަޤްސަދަކަށެވެ. އެއީ އީސާގެފާނު ކުރެއްވި ކަންތައްތަކާއި އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވި ބަސްފުޅުތައް ލިޔުއްވުމެވެ. އަދި [illegible] އަސްހާބީންނާއި [illegible] ކުރުމެވެ.

[illegible]

[illegible] (8:1).

[illegible]

އެތައް ދުނިޔޭގެ ސަރުކާރުތަކާއި ވިޔަފާރި ބޭފުޅުން ހަރަކާތްތެރިވެ. މިހާރު ދުނިޔޭގެ ވަރަށް ބޮޑު ސަރަހައްދުގައި އަދި ދުނިޔޭގެ އެތައް ހިސާބެއްގައި އިރު ވަނީ ރާއްޖޭގެ ބޭރުވެ. ބޭރުބޭރުން ވިޔަފާރިސް ދައުލަތް ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރާއި ދުނިޔޭ ހިސާބު ބާއްޖަވެރި އިޤުތިޞާދީ އަލިކަން ސަރުކާރުން ބޭނުންކުރުމަށް ހެދީ އެވެ. ނަމަވެސް ދުނިޔޭގެ މުއައްސަސާތަކުން މަސައްކަތް ކުރައްވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ސަރުކާރު ސީދާ ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން އެތަނެއްގައި ވެރިކަން ކުރުމުން ފެނުނެވެ. އަދި އެތަން ބޭރުއަޅާ ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުގެ ސިފައިންނަށް ފޮނުވައެވެ.

މިފޮތުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައި މިވާ ކަންތައްތައް ހިނގާދިޔުމުން ގާތްގަނޑަކަށް އަހަރަކަށް މުއްދަތަށް ނިމެއެވެ.
މިފޮތުގައި ޚާއްސަ ގޮތަކަށް ކުރުވި ފުރުޞަތު އިސްލާމީ ދީނުގެ ރާއްޖޭގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރިއުޅުމާއި ރާއްޖޭގައި
ވެރިން ދުވަސް އިސްލާމީ ދިވެހިންނާއި މުސްލިމުންނަށް އަސާސީ އެދުން ދިނުމުގެ ދަސްކޮށްދޭށެވެ. ނަމަވެސް އިސްލާމީ
ދައުލަތް މުއައްސަސާ ދޮގުދޮގު ރާއްޖޭގެ އަސާސަކަން ދީނުގެ ދުނިޔޭގެ ދުވަހު. އަދި މުސްތަޤްބަލު ބޭނުން ބޭރުފުށުން
ބާރު ރާއްޖޭގެ ދީނާއި ދުނިޔޭގެ ހަމަ ވަކި ކިޔުނުގެ އަށް ހިސާބުތަކުގެ ތަފާތު ބަދަލުތަކުގެ އަސާސީގައިދިޔަ. އަދިވެސް
ފެއްދީ ކުރި ދަތުރު މުކައްލަފު ބަލައިގަތުމާއި ދަތުރުތަކާ ބެލުމުގެ ގޮތުން ދިޔަތުމަށް ތަޖުރިބާ ތަފާސްހިސާބު ދިޔައެވެ. އަހަރު ކަމުގެ
މިފޮތުގައި ދިޔަވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތައް ހިނގާ ދިޔައީ ތަފާސް ވަނީ ހަމައެކަނި ތަފާތު ދަތުރުކުރެވުނެވެ.

އިސްލާމީ އިސްލާމީ މިނިވަން މުސްލިމުންނަކީ އެކުވެރިވުން ދިޔަ ކަންތައްތައް ހަމަވީ އަސާސް ހުރި އަދިހާއިރު
ކަމުދަނބަށް ދިޔަ ހަމަބަޔަކާއި. ކަމުދަނބަޔަކާ އެއީ ކިހިނެއް ބޭފުޅުކަމެ:

މަޖިލީސްނާމާ އެހެން ސިޔާސީ ކަރުނައިވާ ދަތުރުކަމަށް ހޯދުމާއި ކުށުވެރިކަން ދުވަހު ދިނުމަށް ވީހާވެސް

ކަންތައްތައް އަދަދަށް ވެ ނިމުމަށް ކަން

އިސްލާމީ ދަރުމަވަންތަ އިސްލާހީ ޤާނޫނީ ދާއިރާ އަދި އެހެން ދިރިދިރުމާއި ފަހުގެ ދަށުން މުސްލިމުން ދަރުވަރުގެ މިނިވަންކަން

ދިނުންވެސް ދައުލަތަށް ކަން

އިސްލާމީ އިސްލާހީ ކަމާއި އަސާސީކަމާއި މިނިވަންކަން ކަމަކާ ހަސާބެ ބަލައިގަނެފި މަތީ ސަރަހައްދު ކަން

އިސްލާމީ އިސްލާމް މިނިވަންކަން ހަމަކުރުމުގެ ދަތުރު ދަތުރުވާ އިސް އަސާސީ ހަމަހަމަކަމާއި ކަނޑަތުމަކާއި ހަމަ ވަރަށް

ކަން

އިސްލާމީ ކަނޑުގެ މުސްލިމުން އިސްލާމީ ދިރިއުޅުމާއި އަސާސް ދިރިދިރުމާއި ވަނީ ޢިލްމުގެ ކުރިން ކަން

އިސްލާމީ ފިކުރީ ހަމަގެ ހަމަހަމަ ކަމާއި އިސްލާމީ ދިރިއުޅުން ދަތުރު ފަދަ ވާގެ އެދޭ ދީންނަގެ ކަމަށް މިހާރު

އަސާސީ ހަމަކުރުމުގެ ދަތުރު ކަމެވެ.

މިފޮތުގައި ބަޔާންކުރާ ބޭނުމަކީ ކަންތައްތައް ބަލައިގެން އަސާސީ ފުރިހަމަ އިސްލާމީ އިސްލާމް މިނިވަންކަމުގެ ދިރިއުޅުމުގެ ސިފަކުރުމަށް
ގޮތް ވެސް ފުރަގަސް ކުރެވިއެވެ. ދަތުރު ބާރުން ކަމަށް މިފަދަ އެއިރުން ދިރިއުޅުމަކީ ހަމަހަމަކަމުގެ ޢިލްމުވެރިންގެ ސަރުކާރު ސަރު
ބާރު އަސާސީ ޢިލްމުވެރިން ދައުރުކުރުވާގެއެވެ. އަދި އެދިރުމުގެ އެކަމުގައި ހިނގާ އަސާސްތަކުން އަސާސަށް ވަރަށް ދިރުމަކާއި
އަސާސް އެކުގެ އެދުން ކަމަށް ފަހަރު ބޭނުން ކުރެވިފައި އެވެ.

މިފަދަ ގޮތުގައި އެމީހުންގެ ތަރިކައިގެ އަޞްލަށް އެއީ ފަރުވާލެއްކުރަން ޖެހޭ ކަމެކެވެ. އެއީ އެ ދުވަސްވަރު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާއި އަނެއް މީހުންނާއި ދެމެދު އޮތް ގުޅުން ކަމަށް ގެނެވުނު ބައްޓަމެވެ، ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ދީނުގެ ޤަވާޢިދުތަކާއި މުޢާމަލާތް ހިންގާ ކަމެކެވެ. އެއީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ދެކޭ ގޮތުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ބާރުގަދަ ދައުލަތް ތަޢާރަފްކުރި ވަޢުދުފުޅާއި ހަމަޖެހިގެން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ މައްސަލައެވެ. ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން މާނަ ކުރާ ގޮތުން މާތްރަސްކަލާނގެ ނިޢުމަތްތައް ތަރުތީބުކުރެވުނު ބާރުގަދަވެއެވެ. އަދި އެއްވެސް މީހަކު މާތްރަސްކަލާނގެ ރަޙްމަތް އިމާންވުން ނަމަ، އެމީހަކު ބަނީއިސްރާއީލު މީހަކަށް ވެ އެއީ ފިރިހެނަކު ނަމަ، ހިތާނަ ކުރުވަން ވެސް ޖެހޭނެއެވެ.

އިސްރާއީލަށް އިމާންވެގެންވާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ދަރަނި ގެންދިޔައި، މީހަކު އިސްރާއީލަށް އިމާންވާނަމަ ނަމޫނާ ފަރާތަކަށް އެމީހަކު ބަނީއިސްރާއީލު ދީނުގެ ޤަވާޢިދުތައް ފަހަތު ކުރާ، އަދި އެއީ ފިރިހެނަކު ނަމަ ހިތާނަ ކުރުވަން ވެސް ޖެހޭނެއެވެ. ނަމޫނާ މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުންނަށް ވާޢަދު އަރިހުގެ، ހެދިއާ އިން ސަލާމަތްކުރުމަށް ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އިސްރާއީލް މުދުވެރިކަމާ ދިނުމުން ދައުލާދަކަކީ ކަމެވެ. އެހެންކަމުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރިމަތިލުމެ އެންމެހާ ކަމަށް ވެސް ހެޔޮކަމަ ބައެއް ކަމެވެ.

އިސްރާއީލުގެ މުސްތަޤްބަލުގައި އެކަށަވަރާ ވަޢުދުވެގެން ކުރި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ބަސްފުޅުތައް މީސްމީހުންނަށް އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން ދައުލަތުގެ ވެރިން، އަރިހުގައި ކުރިމަތިލާ ކާފިރުން ތަޅުމުގެ އަސްލަށް ފިލަވަޅު ވަޢުދަވެރިކަން ހިތްވަނޑާއިދެވޭ ނުކުމެއެވެ. އެގޮތުން ކަމަކަށް ފަހަރެއް އިހުތިރާމް ނުކުރުމާއި ނުވަތަ ސަލާމަތާއި ދޭތެރޭ ބުނުމެވެ. ސަނަދުވެރިކަން، އެމީހުން ކަމާ ބެހޭ އެމީހުންގެ ބަލާ ގުޅިފައިވަނީ ދައުލަތާ ދިމާވާ ފިކުރު ހުއްދަ ކުރުމެވެ. އެކަން ކަމުގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަނީއިސްރާއީލު ނުދެމުނު ދައުލަތްތަކާ ދިމާވާ ބަޔާންކުރާ ގޮތުން ވީނަމަވެސް މިފަދަ ކަންތަކަށް އިހުތިރާމް ކުރުމަށް މިފޮތުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައި ވެއެވެ.

އަދިވެސް އިސްރާއީލު މާތްރަސްކަލާނގެ ދައުލަތް ހިފެހެއްޓުމަށް އެކަމަށް ހުރި ބާރު މިއުޅޭ ކަމެވެ. އަދި އަދިވެސް ދައުލަތުގައި ތިބި އެއްބަޔަކު ޙައްޤުވެރިކަމުގައި އިސްރާއީލު ހުކުމްކުރި މީހުންގެ ބަސްފުޅުތަކުގައި ޙުކުމް ބަހަކާ ބަޔަކަށް ވެއެވެ.

ފިހުރިސްތު

މިފޮތުގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތަރުތީބު ފަހަރެއް ކަންތަކުގެ ކަންތައްތަކަކީ:

ޢީސާގެ ދަޢުވަތު އުފެދި ތަރައްޤީވި ގޮތާއި ޔަރޫޝަލަމުގައި ހެކިވެރިވުން. (1:1 – 3:8)

ޢީސާގެ ދަޢުވަތު އުފެދި ތަރައްޤީވި ގޮތާއި ޔަހޫދާ އާއި ސަމާރިޔާއާ ހަމައަށް ހެކިވެރިވުން. (4:8 – 25:12)

ޕައުލް ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދިނުމަށް ކުރި ފުރަތަމަ ދަތުރު. (1:13 – 28:14)

ޔަރޫޝަލަމުގައި ބޭއްވުނު މަޖިލީހުގެ ބައްދަލުވުން. (1:15 – 35)

ޕައުލް ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދިނުމަށް ކުރި ދެވަނަ ދަތުރު. (36:15 -- 22:18)

ޕައުލް ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދިނުމަށް ކުރި ތިންވަނަ ދަތުރު. (23:18 – 16:21)

ޕައުލް ޔަރޫޝަލަމުގައި ހައްޔަރު ކުރެވުން. (17:21 – 22:23)

ޕައުލް ކައިސަރިޔާއަށް ގެންދެވުން. (23:23 – 32:26)

ޕައުލް ރޫމުކަރައަށް ގެންދެވުން. (1:27 – 31:28)

އީސާގެފާނު އުޑަށް އުފުއްލެވުން

1

[2-1]ތިއޮފިލުސް އަށް،

އަހަރެން ލިޔުނު ފުރަތަމަ ފޮތުގައި، އަހަރެން ލިޔުނީ އީސާގެފާނު އުޑަށް އުފުއްލެވުމުގެ ކުރިން ފެށިއްސެވުމުން ނިމެންދެން އެކަލޭގެފާނު ކުރެއްވި ހުރިހާ ކަމަކާއި ކިޔަވައިދެއްވި ހުރިހާ ބަސްފުޅުތަކާއި ބެހޭ ގޮތުންނެވެ. އީސާގެފާނު *އުޑަށް އުފުއްލެވުމުގެ ކުރިން، އެކަލޭގެފާނު މާތްރޫޙުލްޤުދުސްގެ ބާރުން ހޮވާ ކަނޑައެޅުއްވި މަންދޫބުންނަށް އެމީހުން ކަންތައްތައް ކުރަންވީ ގޮތް އަންގަވައިދެއްވިއެވެ. [3]އީސާގެފާނު އަނިޔާ ލިބިވަޑައިގެން އަވަހާރަވުމަށް ފަހު، އެކަލޭގެފާނުގެ މަންދޫބުންގެ ކުރިމައްޗަށް ފާޅުވެ ވަޑައިގެން، އެމީހުންނަށް އެކަލޭގެފާނު ދިރިވަޑައިގެންވާ ކަން އެކި ހެކި ގޮތްގޮތުގެ މަތިން ހާމަކުރެއްވިއެވެ. އީސާގެފާނު އަވަހާރަވުމަށް ފަހު *އަލުން ދިރިދިރުއްވާ ވަޑައިގެން އެކަލޭގެފާނުގެ މަންދޫބުންނަށް ފާޅުވެވަޑައިގެން ސާޅީސް ދުވަހުގެ ތެރޭ، *މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންތަކާއި ބެހޭ ގޮތުން އެކަލޭގެފާނު އެމީހުންނާއި ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ.

[4]މިގެތެރެއިން އެއްދުވަހަކު އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ މަންދޫބުންނާ އެކު ކާންބޭއްވެވުމަށް އިންނަވާފައި އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "ކަލޭމެން ޔަރޫޝަލަމުން ބޭރަށް ނުގޮސް މަޑު ކުރޭ. ބައްޕާފުޅު ދެއްވުމަށް ވަޢުދުވެވޮޑިގެންފައިވާ ކަމުގައި މިމަނިކުފާނު ކަލޭމެންނަށް ބުނި ހެދި ދެއްވާ ލިބެންދެން، ކަލޭމެން ޔަރޫޝަލަމުގައި މަޑު ކުރޭ. [5]*ޔަޙްޔާގެފާނު މީހުން ތައުބާގެ ހިނައިވުން ހިނައިދެއްވީ ފެނުން. ނަމަވެސް ދެތިން ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މާތްރޫޙުލްޤުދުސްއިން ކަލޭމެން ހިނައިވާނެ."

[6]އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ މަންދޫބުންގެ އަރިހުގައި ވީ ސާޅީސް ދުވަސް ނިމެން ގާތްވެފައި ވަނިކޮށް އެމަންދޫބުން މި ސުވާލު އީސާގެފާނަށް ދެންނެވިއެވެ. "މަތިވެރި ސާހިބާ. ކަލޭގެފާނު މިހާރު އަލުން ބަނީއިސްރާއީލުގެ މިނިވަންކޮށް އެމީހުންގެ ރަސްކަން އަނބުރާ ދެއްވަން ތޯ؟"

[7]އީސާގެފާނު އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "ކަންތައްތައް ވާނެ ވަގުތުތަކާއި ދުވަސްވަރު ކަނޑައަޅުއްވުމުގެ ބާރުހިފެހެއްޓެވީ ހަމައެކަނި ފަރާތަކީ ބައްޕާފުޅު. އެއީ ކަލޭމެންނަށް އެނގެން ޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް ނޫން. [8]ނަމަވެސް މާތްރޫޙުލްޤުދުސް ކަލޭމެންގެ ގާތަށް ވަޑައިގަތުމުން ކަލޭމެންނަށް ބާރުލިބޭނެ. އަދި އަހަރެން މިދި ޔަރޫޝަލަމުގައާއި، ޔަހޫދާކަރައިގެ ތެރޭގައާއި، ސާމިރިއާގައާއި، އަދި ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ކަނުކަނުގައި ވެސް ކަލޭމެން ތިމަންކަލޭގެފާނާ ބެހޭ ގޮތުން އެންމެންނަށް އަންގައިދޭ ހެކިވެރިން ވާނެ."

[9]އެކަލޭގެފާނު އެހެން ވިދާޅުވި ފަހު ވިސްނައިރު ނުވެ އެމީހުން އެންމެން ބަލަބަލާ ތިއްބާ އެކަލޭގެފާނު މައްޗަށް އުފުއްލެވުނެވެ. އަދި ވިލާގަނޑަކުން އެކަލޭގެފާނު ފޮރުވިގެންދިޔައެވެ. [10]އެމީހުން އެކަލޭގެފާނު އުފުއްލެވުން ދުށް މައްޗަށް ބަލަހައްޓައިގެން ތިއްބާ ކުއްލިއަކަށް އެމީހުންގެ ކައިރީގައި ހުދު ހެދުމެއްގައި ދެ ފިރިހެނުން ވަތުން ފެނުނެވެ. [11]"އޭ ގާލީލީގެ މީހުން. ކަލޭމެން މިތާ އުޑަށް ބަލަބަލައިގެން ތިތާ ތިބީ ކީއްވެ؟ އީސާގެފާނު ސުވަރުގެ ދެއްނެވިއިރު. އަދި ހަމަ އެކަލޭގެފާނު ދިޔުމަށް ދެއްވި ހަމަ ފަދައިން ކަލޭމެން ދުވަހަކުން ހަމަ އެފަދައިން އެކަލޭގެފާނު އެނބުރި ވަޑައިގަންނަވާނެ."

ޔޫދާސްގެ މަޤާމަށް މަތީއަސް ހޮވުން

[13-12]މި ކަންތައް މި ގޮތަށް ހިނގިއިރު މަންދޫބުން ތިބީ *ޒައިތޫނި ފަރުބަދަ މަތީގައެވެ. މި ފަރުބަދަ ވަނީ ޔެރޫސަލަމާއި ބައިމޭލު ދުރުގައެވެ. ❖ އެތަނުގައި ވީ މަންދޫބުންނަކީ ބަދުރު، ޔޫޙަންނާ، ޔާޤޫބު، އަންދުރާއި، ފިލިޕު، ތޯމާސް، ބަރުތުލުމާއި، މާތި، ހަލްފާއުގެ ދަރި ޔާޤޫބު، އަދި ދީނާއި ސިޔާސީ ކަންތަކުގައި ހަރުދަނާ ޖޯޝާއި ކަމުގައި މަޝްހޫރު ސިމޫނާއި ޔާޤޫބުގެ ދަރި ޔޫދާސް އެވެ. މި މަންދޫބުން އެނބުރި ޔެރޫސަލަމަށް އައިސް އުޅުނީ ތިބި ގެއަކަށް ގޮސް އެ ގޭގެ މަތީ ބުރިގައިވާ އުޅުން ތިބި ކޮޓަރިއަށް ދިޔައެވެ. [14]މަންދޫބުން ނުކެނޑި ކޮންމެ ދުވަހަކު ވެސް ޖަމާވެ އެކުގައި ދުޢާ ކުރަމުން ގެންދިޔައެވެ. އެމީހުންނާއި އެކު ދުޢާ ކުރުމަށް އެއްވި މީހުންގެ ތެރޭގައި އީސާގެ މަންމަފުޅު މަރިޔަމްއާއި ބައެއް އަންހެނުންނާއި އަދި އީސާގެ އެއްބަނޑު ފިރިހެން ކޮއްކޮއިން ވެސް ހިމެނުނެވެ.

[15]އޭގެ ތެރެއިން އެއްދުވަހަކު އީސާގެ މައްޗަށް އީމާންވާ ސަތޭކަ ވިއްސަކަށް މީހުން އެއްތަނަކަށް އެއްވިއެވެ. އެ ދުވަހު ބަދުރު އެމީހުންނާއި ދިމާޖެހި ކުރިމަތިލާ ކޮޅަށް ތެދުވެ އެމީހުންނަށް ބުނެދިނެވެ.

[17-16]"އަޚުންނާއި އުޚުތުންނޭ. އީސާގެ ހައްޔަރު ކުރުމަށްޓަކާ ބައިވެރި މަގުދެއްކި ސިފައިންނަށް އެހީވެދިން ޔޫދާސް އާއި ދޭތެރޭ ބަލައިލާއިރު ޒަބޫރުގައި ލިޔެވިފައިވާ ކަންތައް ހިނގާ ނިމިއްޖެ. މި ކަންތައް ވާނެކަމުގެ މާތްރޫޙުލްޤުދުސް ދާއޫދުގެ ފަރާތުން ކުރިން ވަނީ އަންގަވާފައެވެ. ޔޫދާސް އަކީ އަހަރުމެންގެ ތެރެއިން ހިމެނުން އަހަރުމެންނާއި އެކު ހުރި ހަމަ ގޮތުގައި އުޅުނު އެކަކެވެ. ނަމަވެސް އޭނާ އީސާގެ ހިދުމަތް ކުރުމުގައި އަހަރުމެން މަގުދެއްކި."

[18](ޔޫދާސް މި ކުރި ނުބައިކަންތަކުގެ އަގުގެ ގޮތުން ލިބުނު ފައިސާއިން އޭނާ ބިމެއް ގަތެވެ. އޭނާ އެ ބިމުގެ ތެރެއަށް ވެއްޓި ހަށިގަނޑު ފަޅައިގެން ގޮސް ގޮހޮރު ބޭރަށް ނުކުތުމުން ވަގުތުން މަރުވިއެވެ. [19]އޭނާގެ މަރުގެ ހަބަރު މުޅި ޔެރޫސަލަމުގެ މީހުންނަށް ފެތުރުނެވެ. އެމީހުން މި ބިމަށް އަކެލްދަމާ އޭ ކިޔާ ނަންދިނެވެ. އެމީހުންގެ ބަހުން އަކެލްދަމާގެ މާނައަކީ ލޭގެ ބިމެވެ.)

[20]ބަދުރު ބުނެދިނެވެ. "މި ކަންތައްތައް ވެ އެ ދިޔައީ ޒަބޫރުގައި ލިޔުއްވިގެންވާ ގޮތަށް. ލިޔުއްވިގެންވޭ. 'އޭނާގެ ގޭގައި އެއްވެސް މީހަކު ނުލިބޭ ފަޅުބިމަކަށް ވާ ހުސްވޭ!' އަދި ވެސް ޒަބޫރުގައި މި ގޮތަށް ވެސް ލިޔުއްވިގެންވޭ. 'އޭނާގެ ބަދަލުގައި އެހެން މީހަކު އޭނާގެ މަޤާމަށް ހޮވާށޭ.'

[21]އެހެން ކަމުން އޭނާގެ ބަދަލުގައި އޭނާގެ މަޤާމަށް އެހެން މީހަކު ހޮވަން އަހަރުމެން އޮބެޖެ. އެމީހަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ އީސާގެ ގާތުގައި އަހަރުމެން ހުރިހާ ދުވަސްވަރު އަހަރުމެންނާއި އެކުގައި ވީ މީހަކު ކަމުގައި އޮތުން ވާން ވާނެ. [22]އެއީ ޔަޙްޔާގެ މީސްތަކުން ތައުބާގެ ހިނާވުމުން ހިނގި ދުވަސްވަރުން ފެށިގެން އީސާގެ ސުވަރުގެ

❖ 13-12:1 މި އާޔަތުގައި ބައިމޭލުގެ ބަދަލުގައި މުޤައްދަސް ލިޔުއްވުމުގައިވާ އަސްލު ބަސް ކަމުގައިވާ ގޮތުގެ ބަދަލު ލިޔުއްވުމުގައިވަނީ:
"ސަބަތުގެ ދުވަހު ހިނގަން ހުއްދަ ދުރުމިނުގެ އަދަދެވެ."

ގެންދެވުން ދުވަހާއި ޖެހެން ދެން އަހަރުމެންނާއި އެކު ވީ މީހަކު ކަމުގައި އެމީހަކު ވާން ޖެހޭނެ. އެއީ އެމީހަކުވެސް އަހަރުމެންނާއި އެކު މީސްތަކުންނަށް އިސްވެގެން އަލުން ދިރިތެދުވެއަށް ވަޑައިގެން ކަމުގެ ހެކިވެރި އެކަންތައްތައް އަންގައިދޭން ޖެހޭނެ."

[23]ދެން އެމީހުން މިބުނެވިދިޔަ ޝަރުތުތަކާ ހަމަވާ ދެމީހަކު ހޮވިއެވެ. އެ ދެމީހުންނަކީ މައްތިޔާސް އާއި ޔޫސުފު ބަރުސައްބާސް އެވެ. މި ޔޫސުފު ބަރުސައްބާސްގެ ނަމަކަށް ޖަސްޓަސް އޭ ވެސް ކިޔައެވެ. [24]ދެން އެމީހުން މިފަދައިން ދުޢާ ކުރިއެވެ. "މާތް ސާހިބާ! ތިޔައީ އެންމެންގެ ހިތުގެ އަޑި ދެނެވޮޑިގެންވާ ފަރާތް. މި ދެމީހުންގެ ތެރެއިން މާތް ސާހިބާ ހޮއްވަވާ މީހާ އަހަރުމެންނަށް ހާމަކޮށް އަންގަވާދޭށެވެ. [25]ޔަހޫދާ ހިޔާނާތްތެރި ވި. އަނެއް ދު ކަންމަތި ވާނު ދަދައިންވެ ނިކަމް ހިނގައްޖެ. ޔަހޫދާގެ ބަދަލުގައި މަންދޫބެއްގެ ގޮތުން މާތް ސާހިބާ އެންގެވި ކަމަކަށް ކުރެވުނު، މި ދެމީހުންގެ ތެރެއިން ބައްޔަން ކުރެއްވި މީހާ އަހަރުމެންނަށް ހާމަކޮށް އަންގަވާދޭށެވެ." [26]ދެން އެމީހުން މި ދެމީހުންގެ ބޮޑުއިން ހޮވުން މީހަކު ބެލުމަށް ގުރުއަތުލިއެވެ. އެ ގުރުއަތުން ދުރާސްގެ މަތަށް ހޮވީން މައްތިޔާސް އެވެ. ދެން މައްތިޔާސް އަނެއް އެގާރަ މަންދޫބުންގެ ބަޔަށް ބާރަވަނަ *މަންދޫބެއްގެ ގޮތުން އިތުރު ކުރެވުނެވެ.

2

މާތްރޫޙުފުޅު ފޮނުއްވުން

[1] މިއަށް ފަހު ދުވަސްތަކެއް ފަހުން، ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ހަފްތާތަކުގެ ޢީދު ފާހަގަ ކުރުމަށްޓަކާ ހުރި [illegible] އެ ދީނުގެ [illegible] ގިނަ މީހުން ޖެރޫސަލަމަށް އައެވެ.❖ [illegible] [illegible] އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް އީމާންވާ މީހުން ވެސް އެ ޝަހަރުގެ ގެއެއްގައި އެއްވިއެވެ.

[2] ކުއްލިއަކަށް އުޑުން ހައި ގަދަ ވައިގަނޑެއް ކަހަލަ އަޑެއް އިވުނެވެ. އެ އަޑުން އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް އީމާންވާ މީހުން ތިބި ގެ ފުރިގެން ދިޔައެވެ. [3] އަދި އަލިފާނުގެ ދުލުތަކެއް ފަދަ [illegible] [illegible] [illegible] އެމީހުން ދެކުނެވެ. ދެން މި [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ބ މައްޗަށް [illegible]. [4] އެ ވަގުތު މާތްރަސްކަލާނގެ މާތްރޫޙުފުޅުން އެމީހުންގެ މައްޗަށް ފުރިއްޖެއެވެ. އަދި *މާތްރޫޙުފުޅު މި އެމީހުންގެ މައްޗަށް ބާރު [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] އެހެން [illegible] [illegible] ބަސްތަކުން ވާހަކަ ދައްކަން ފެށިއެވެ.

[5-6] އެ ދުވަސްވަރު ދީނުގެ ކަންތައްތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެތައް ބަޔަކު ދުނިޔޭގެ އެތައް ގައުމުތަކުން ޖެރޫސަލަމަށް އައިސް ތިއްބެވެ. މި އަޑު އިވުމުން އެމީހުންގެ ތެރެއިން ބޮޑު ބަޔަކު [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] އައެވެ. މި [illegible] އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް އީމާންވާ މީހުން މި ގެއަށް [illegible] އެމީހުންނަށް [illegible] ކަންތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެމީހުންނަށް [illegible] އެމީހުންނަށް [illegible] ކަންތައް [illegible] އެމީހުން [illegible] [illegible]. އެމީހުންނަށް [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އެމީހުންނަށް [illegible] އެ [illegible] އެމީހުންގެ [illegible] ވާހަކަ ދައްކާ އަޑެވެ.

[7-8] އެމީހުން މި ކަންތައް [illegible] ހައިރާންވެ ބުނެފިއެވެ. "މި ވަނީ ކިހިނެއް؟ އަހަރުމެންގެ އަމިއްލަ [illegible] ބަސްތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނޫން ހެއްޔެ؟ އަހަރުމެންނަކީ ދުނިޔޭގެ އެކި ގައުމުތަކުގެ މީހުން. އެކަމަކު އަހަރުމެންނަށް މިއިވެނީ އަހަރުމެންގެ އަމިއްލަ ބަސްތަކުން މިމީހުން ވާހަކަ ދައްކާ އަޑު. [9-11] އަހަރުމެންނަކީ ޕާތިޔާ އާއި، މީޑިޔާ އާއި، އީލާމު އާއި، މެސޮޕޮޓޭމިޔާ އާއި، ޔަހޫދިޔާ އާއި، ކަޕަދޯކިޔާ އާއި، ޕޮންޓަސް އާއި، އޭޝިޔާ އާއި، ފްރިޖިޔާ އާއި، ޕަމްފީލިޔާ އާއި، މިޞްރާއި، ލީބިޔާގެ ސައިރީން އާއި، ރޯމު ކަރައިގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާއި އަދި *އާ ބަނީއިސްރާއީލުވީމީހުންނާއި، ކްރީޓު އާއި އަރަބި ކަރައިގެ މީހުން. އެކަމަކު މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރައްވާ [illegible] ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަ އެމީހުން ދައްކާ އަޑު އަހަރުމެންނަށް މި އިވެނީ އަހަރުމެންގެ އަމިއްލަ [illegible] ބަސްތަކުން." [12] އެމީހުން ހައިރާންވެ މި [illegible] [illegible] [illegible] އެކަކު އަނެކަކާ [illegible] ސުވާލު ކުރިއެވެ. "މި ވަނީ ކިހިނެއް ހެޔޮ؟ މި ކަންތައްތަކުގެ މާނައަކީ ކޮބާ ހެޔޮ؟" [13] އަދި އަނެއްބަޔަކު އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް އީމާންވާ މީހުންނަށް [illegible] [illegible] [illegible]. "އެމީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

❖ 1:2 މި ޢީދަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އާދެ މި ޢީދު ފާހަގަ ކުރާ [illegible] *[illegible] [illegible] ޢީދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ޢީދު އާއި އީސާގެފާނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ބަދުރު މީސްތަކުންނާއި މުޚާޠަބުކުރުން

[14]ބަދުރު، އީސާގެފާނުގެ އަނެއް އެގާރަ މަންދޫބުންނާއި އެކު، ކޮޅަށް ތެދުވެ އަޑުއުފުލާ މީހުންނާއި މުޚާޠަބުކުރަމުން ބަރަން ވާހަކަދައްކަން ފެށިއެވެ. "އެކުވެރި ޔަހޫދީންނާއި ޤުދުސްވަތަން ވަޑައިގެން ތިއްބެވި އެންމެހާ ބޭބޭފުޅުން! އަޅުގަނޑު މިބުނާ ވާހަކަތަކަށް ކަންފަޅައި ސަމާލުކަން ދެއްވުން އެދި އާދޭސްވާ. [16-15]ތިޔަ ހީ ކުރި ފަދައިން މިމީހުން މި ވަނީ ރާބޮއިގެން މަސްތުވެފައެއް ނޫން. އެހެން ވާނީ ކިހިނެއް؟ އަދި ކިރިޔާ އެޖެހިނީ ހެނދުނު ނުވައެއް. ތިޔަ ބޭބޭފުޅުންނަށް ތިޔަ ފެންނަ ކަންތައްތަކާ ތިޔަ އިވޭ އަޑުތަކަކީ އިސްރާއީލުގެ ނަބީބޭކަލަކު ކަމުގައިވާ ޔޫއޭލް ދުރުވެރިކަމާ ކުރިން މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ކަންތައް. [17]އެކަލާނގެ *ނަބީ ޔޫއޭލްއަށް *ވަޙީ ކުރެއްވި:

'ތިމަންކަލާނގެ އިންސާނުންނަށް ތިމަންކަލާނގެ މާތްރޫޙު ފޭބުއްވާނީ ފަހު ޒަމާނުގެ ދުވަސްވަރު އޭ. އޭރުން
ތިޔަބައިމީހުންގެ ފިރިހެން ދަރިންނާއި އަންހެން ދަރިން ތިމަންކަލާނގެ އެމީހުންނަށް އަންގަވާ ވަޙީ ބަސްފުޅުތައް
ހާމަކުރާނެ. ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ޒުވާން ފިރިހެނުން ތިމަންކަލާނގެ ދައްކަވާ އަޖައިބުތައް ދެކޭނެ. އަދި
ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ދުވަސްވީ ފިރިހެނުންނަށް ތިމަންކަލާނގެ ދައްކަވާ ހުވަފެންތައް ފެންނާނެ.

[18]އެދުވަހުން ތިމަންކަލާނގެ ހިދުމަތްތެރި ކަމުގައިވާ އަޅުންގެ ތެރެއިން ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުންނަށް
ތިމަންކަލާނގެ މާތްރޫޙު ފޭބުއްވާނަމެވެ. އޭރު ފެށިގެން އެމީހުން ތިމަންކަލާނގެ ވަޙީ ބަސްފުޅުތައް
ހާމަކުރާނެ.

[19]ތިމަންކަލާނގެ އުޑުގައި އަޖައިބުވާ ފަދަ ކަންތައްތަކާއި ބިމުގައި އަލާމާތްތައް ފެންސް އެދުވަސްވަރު ދައްކަވާނަމެވެ.
ދިއްލުމުގައި ލޭ އާއި، އަލިފާނާއި ދުން ވާނެ.

[20]މާތް ސާހިބާގެ، މަތިވެރި، ވީރި ކަމުގެ ދުވަސް އައުމުގެ ކުރިން، އިރު އަނދިރި ކަމަށް ބަދަލު ވާނެ. އަދި ހަނދު
ލޭ ފަދައިން ރަތް ވެގެންދާނެ.

[21]އެދުވަހު ކުރިން މާތް ސާހިބާގެ ނަންފުޅުގައި އާދޭސްކުރާ ކޮންމެ މީހަކު ދިރުން ލިބޭނެ!'

[22]އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ނާޒަރަތުގެ އީސާގެފާނާ ބެހޭ ވާހަކަތަކަށް އަޑުއަހާ. އީސާގެފާނަކީ ތިޔަ ބައިމީހުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮނުއްވި ބޭކަލެއްކަން ހުދު އެކަލާނގެ ސާބިތުކޮށްދެއްވައިފި. އެއީ އެކަލާނގެފާނު ކުރެއްވި ކަންތައްތަކާއި މުޢުޖިޒާތްތަކާއި ނިޝާނުތަކުން. އެ މުޢުޖިޒާތްތައް ކޮށްދެއްވީ ތިޔަ ބައިމީހުންގެ މެދުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ އީސާގެފާނުގެ ވަސީލަތުން ކަމުގައި ތިޔަ ބޭބޭފުޅުންނަށް ވެސް އެނގޭ. [23]އެކަލޭގެފާނު އަތުވެއްޖެ ކަމަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ އަގުވަޒަންކުރެއްވި ރޭވުމެއް. ތިޔަ ބައިމީހުން ނުބައި މީހުންގެ އަތުން އީސާގެފާނު ޞަލީބުގައި ހަރުކޮށް މަރާލީ. [24]އެކަމަކު މާތްރަސްކަލާނގެ *އީސާގެފާނު މަރުގެ ދަތިކަމުން މިނިވަންކުރައްވައި، އަލުން ދިރުއްވީ. އެހެނީ މަރަށް އެކަލޭގެފާނު ހިފަހައްޓާ ނުލެވުނު. [25]*ދާއޫދުގެފާނު ބުނެފައިވާ ގޮތުގައި *ޒަބޫރުގެ ބަސްފުޅެއްގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ބުނެފައިވާ ގޮތުގައި

ކަންތައްތައް ވާނެކަން ވަނީ އަންގަވާފަ. *އަލްމަސީހު އަވަހާރަވެ އަލުން ދިރުއްވުމާ ދެކު ދާއޫދުގެ ފާނަކަން ވަރީކުރައްވި
ބަސްފުޅު އެކަލޭގެފާނު މިފަދައިން ވިދާޅުވި އެންގެވި:

'މާތް ރަސްކަލާނގެ އަބަދު ވެސް އަހަރެންނާއި އެކު ވޮޑިގެންވާކަން އަހަރެންނަށް އެނގޭ. މާތް ރަސްކަލާނގެ އަބަދު
ވެސް އަހަރެންނަށް އެހީތެރިވެ ވޮޑިގެންވާތީ އަހަރެން އެއްވެސް ކަމަކާ ބިރުގަންނާކަށް ނުޖެހެއެވެ.

[26] އެހެން ކަމުން އަހަރެންގެ ހިތް ހަމަޖެހެއެވެ. އަދި އަހަރެންގެ ދުލުން އުފާވެރި ކަމުގެ ބަސްތައް ބުނެވެއެވެ. އަދި އަހަރެން
މި ވަނީ އުންމީދުން ފުރިފައެވެ.

[27] އިބަސުވާމީންގެ ހާއްސަ ކުރައްވާފައިވާ ބޭކަލުން މަރުވުމަށް ފަހު ކަށްވަޅުގައި ގިނަ ދުވަސްތަކަކަށް އޮތުމަކަށް
އިބަސުވާމީންގެ ދޫކޮށް ނުލައްވާނެ. އިބަސުވާމީންގެ އަކަލާނގުގެ ހަށިގަނޑު ކުނިވާކަށް ދޫކުރައްވާ
ނުލައްވާނެ.

[28] މި އަގާ މަރުވުމަށްފަހު އަލުން ދިރުއްވާން މަގު އިބަސުވާމީން ދައްކަވައިފިއެވެ. އިބަސުވާމީންގެ ހަޟްރަތުގައި ފުރިގެ
އުފާވެރިކަން މި އަހަރަން ދެއްވާނެ.'"

[29] ބޭފުޅުން އެތަންގައިވާ އަސްދުންނާއި މުހާޖިރު ކޯން ބުނަމުން ގެންދިޔައެވެ. "ޖަބްފޮޅި އަޚުންނޭ، އަހަރުމެންގެ
މަތިވެރި ކާބަފައިކަލުން ދާއޫދުގެފާނު މި ބަސްފުޅުތައް ވިދާޅުވީ އެކަލޭގެފާނުގެ އަމިއްލަ ނަފްސުފުޅާ މުޅިއަކު
ކުރައްވާފައިވާ ނޫން. އެއީ އެކަލޭގެފާނު އަވަހާރަވެ ވަޅުލެވިފައި ވަޅުފުޅު އޮތީ އަހަރުމެންގެ ތެރޭގަ. މިހާރު ވެސް
އެކަލޭގެފާނުގެ ވަޅުފުޅު އަހަރުމެންގެ ތެރޭގައި އޮތެވެ. [30] ދާއޫދުގެފާނަކީ ރަސޫލުބޭކަލެއް ކަމުން މާތްރަސްކަލާނގެ
އެކަލޭގެފާނަށް ކުރެއްވި ވަޢުދުފުޅު ދަރިކަލުންގެ ދަރިކޮޅުގެ އެކުލަވާ ދެނެވޮޑިގެންނެވެ. މާތްރަސްކަލާނގެ ދާއޫދުގެފާނަށް
ވަޢުދުވެވަޑައިގެން ދާއޫދުގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުން އެކަކު ރަސްކަލަކު ކަމުގައި ރަސްގަނޑުގައި އިށީނދެ ވަޑައިގަންނަވާނެއެވެ.
ފަހުން *އަލްމަސީހުގެ ގޮތުގައި މިންވަރުކުރައްވާފައިވާ ވާހަކަ ކަލޭގެ.❖ [31] ދާއޫދުގެފާނަށް ކުރިން
ވެސް ގޮތް އެނގިވަޑައިގެން ވާތީ އެކަލޭގެފާނު އަލްމަސީހު މަރުވުމަށް ފަހު އަލުން ދިރުއްވާނެ ކަމުގައި ވިދާޅުވި.
ދާއޫދުގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ.

'އަލްމަސީހު ކަށްވަޅުގައި ދޫކޮށް އެކަލާނގެ ނުލައްވާނެ. އަދި އަލްމަސީހުގެ ހަށިފުޅު ކުނި
ނިމިގެންނެއް ނުދާނެ.'

[32] މާތްރަސްކަލާނގެ ޢީސާގެފާނު މަރުވުމަށް ފަހު އަލުން ދިރުއްވައިފިއެވެ. އަހަރުމެން އެންމެން އެކަންތައް
ދުށް ހެކިން. [33] މާތްރަސްކަލާނގެ ޢީސާގެފާނު އުސް ދަރަޖައަށް އުފުއްލަވައިފި. އެކަލޭގެފާނު މިހާރު ވަނީ އެކަލާނގެ ކަނާއްތު
ފަރާތުގައި ސޯފަ ވަޑައިގެންނެވެ. ބަރަކާތް ދެއްވުމަށް ވަޢުދުވެވަޑައިގެން ރޫޙުފުޅު ވެސް ތިޔަ ބޭފުޅުންނަށް ފޮނުއްވައިފި
މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި. އަދި ރޫޙުފުޅުގެ ބާރުން އަހަރުމެން ބުނާ ބަސްތައް މިހާރު ތިޔަ ބޭފުޅުން ވެސް އިއްވަ
ކަންތައްތަކެއް އެއީ. [34] ދާއޫދުގެފާނު އުޑުގަލަށް ނުއަރާ. ނަމަވެސް އެކަލޭގެފާނު މި ފަދައިން ވިދާޅުވި ވޭ.

❖ ޒަބޫރު 132:11-12 30:2

'މާތްސާހިބުވަންތަ ރަސްކަލާނގެ މަގޭ މާތްސާހިބާއަށް ވަހީކުރެއްވި. ³⁵ތިމަންސުވާމީންގެ ކަލޭގެފާނުގެ ދުޝްމިނުން ކަލޭގެފާނުގެ ފައިތިލަރަން ހާ ގޯސްޖެހިއްޔާ ފަދައިން ދަރުކުރައްވަން ދެން، ކަލޭގެފާނު ތިމަންސުވާމީންގެ ކަނާއަތް ފަރާތުގައި އިއްޖަތުމަގައި އިރިނދު ވަޑައިގަންނަވާށޭ!'

³⁶އޭރުން ކަމުން ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެންމެންނަށް، ކަށަވަރުވާ ދިނުމަކީ. ކަލޭމެން ސަލީބުކުރި ނަގާ މަރާލި އީސާގެފާނު އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޚާއްޞަ މާތްސާހިބާ *އަލްމަސީހު." ³⁷އެމީހުން އެއްވެވިފައި ވިސްނުކުރެވޭން ބަސްމައްސަ އިވުމުން ވަރަށް ކަސްބަޑުއެ ދެރަވިއްވެ. އޭމީހުން ބަދަލާއި އޭރުން ވެސް އީސާގެފާނުގެ މަސްދޫތަކުން ކުރިން ސުވާލު ކުރިއެވެ. "ދެން އަހަރުމެން ހަދާނީ ކިހިނެއް ތޯ؟"

³⁸ބަތުރު ދެންނެވިއެވެ. "ކަލޭމެން ފާފަކުރުން ހުއްޓާ ހިތާއި އަމަލާއި ބަދަލުކޮށް މާތްރަސްކަލާނގެ ހިޔަފުޅަށް އެނބުރި ކަލޭމެންގެ ފާފަތައް ފުއްސަވައިދެއްވުމަށް އެދި، އީސާ އަލްމަސީހުގެ ނަންފުޅުގައި *ތަބާތުކަމުގެ ހިނާވުމުން ހިނގައިގަންނާށެވެ. އޭރުން ކަލޭމެންނަށް ދެއްވާ ހަދިޔާ ކަމުގައި މާތްރޫހު ލިބޭނެ. ³⁹މި ހަދިޔާ އަކީ ކަލޭމެންނާއި ކަލޭމެންގެ ދަރިންނާއި ދުރުގައިވާ އެންމެންނަށް ވެސް ވާ ހަދިޔާއެވެ. އަދި މި ހަދިޔާ އަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ކަނޑައަޅުއްވާ ހުރިހާ އެންމެންނަށް ވެސް ވާ ހަދިޔާއެވެ." ⁴⁰ބަތުރު އެތައް އިތުރު ވާހަކަތަކުން މި ޒަމާނުގެ މީހުން އެމީހުންނާއި ވަކިވާ ދުރުވެއްޖެ. ބަތުރު އެމީހުންނަށް އިތުރަށް ބުނެދިނެވެ. "ކަލޭމެންގެ ނަފްސު މި ނަފްސާ ޖީލުގެ މީހުންގެ ނުބައިން ސަލާމަތް ކުރާ."

⁴¹އޭރުވަގު ބަތުރު ދިނުނު ވާހަކައަށް ބޯލަނބާ ކިޔަމަން ވި މީހުން ތަބާވާ ހިނގައިގަތެވެ. އަދި އޭރުވަގު ގާތްގަނޑަކަށް ތިންހާސް މީހުން އީސާގެފާނަށް ބޯލަނބާ އެކުވެރިންގެ ތެރެއަށް އިތުރުވި މީހުންގެ ޖުމްލަ އިއްޔަ ވިއެވެ. ⁴²އެއުރެން ހަމަ މިހުން އީސާގެފާނުގެ މަސްދޫތަކުން އެކަކު އެކަކާ ބައްދަލުކޮށް ގުޅިގެން އޭގެ ބައިވެރިވެ ތިބިއެވެ. ⁴³އަދި ހުރިހާ މީހުން ޕާޅީ ތަކުރާ އާއި ދުޢާ ކުރުމުގައި އެކުގައި ވިއެވެ. އީސާގެފާނުގެ ކަސްދޫތަކުން ބައްދަލުކޮށް އިތުރު ކަމެއް އިވުނު ވާހަކަ ބަލާ ދުށެވެ.

*އީސާގެފާނަށް އިމާނާ މީހުންގެ ޖަމާއަތް

⁴³އެންމެންގެ ހިތުގައި ބިރުވެރިކަމާ ރަށްގެ ޤުދުރަތުގެ ސިއްރުތަކާއި ކަންތައްތަކެއް ހައިބަތްތެރި ފެނިގެން ދިޔަކަމެވެ. އީސާގެފާނުގެ މަސްދޫތަކުން އެތައް އަޖައިބުކުރުވާ ހައިބަތް ކަންތައްތަކާއި ކަންތައްތައް ކުރެއްވިއެވެ. ⁴⁴އިމާންވި ހުރިހާ މީހުން ވަނީ އެކުގައެވެ. އަދި އެމީހުންގެ އަތްމަތީގައި ހުރިހާ އެއްޗެއް ވެސް އޮތީ އެންމެންގެ ގުޅިގެން ބޭނުން ކުރެވޭ ގޮތަށެވެ. ⁴⁵އެމީހުންގެ ދެރަތަ އެކަން ވެސް އެމީހުންގެ ވިޔަފާރި ހިފާ އެމީހުންގެ މުދާއާ ހުރިހާ ބާކީ ތަކެތި ވިއްކާ ޖެހިގަތުމާ މީހުންނަށް އެހީވެދިނުމަށް ދޭން ހަދައިއެވެ. ⁴⁶ކޮންމެ ދުވަހަކު ބައިތުލް މަގްދިސް ގޮތުގެ ޙަރަމްގައި ޖަމާވެ އެކުގައި އެމީހުންގެ ގެތެރެއަށް ބަދަލުވެސްކޮށް ބާއްވައެވެ. އަދި ކޮންމެ ދުވަހަކު އެމީހުންގެ ގޭގޭގައި އެކުގައި ކާއެއް އުފާވެރި ހަމަޖެހުމާ އެކު އީސާގެފާނުގެ ނަމުގައި ބާކީ ކޮށް ސަލާމަތް ކުރެއްވުމަށް ހުރިކަމާ ކަނޑައެޅިގެން ދެކޭ

އުޅުނެވެ. [47]އެބައިމީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް ހަމްދުކޮށް އަދި މީސްތަކުންގެ ކިބައިން އެމީހުންނަށް ލިބެމުންދިޔަ ރަނގަޅު ނަމާއި ހެޔޮބަސްތަކުގެ މައްޗަށް އުފާކޮށް އުޅުނެވެ. މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުންގެ އަދަދު ދުވަހުން ދުވަހަކަށް ގިނަ ކުރައްވަމުން ދިޔައެވެ.

3

ބަދުރު ފާފުޅައިވީ ސަލާން ޖަހާ މީހަކު ހެޔޮކުރުއްވުން

¹އެއްދުވަހަކު ބަދުރާއި ޔަޙްޔާ މެންދުރުފަހު ތިނެއް ޖެހިއިރު ދުޢާ ކުރުމުގެ ވަގުތުގައި *ބައިތުލް މަޤްދިސް އަށް ދިޔައެވެ.❖ ²ބައިތުލް މަޤްދިސްގެ އެއް ދޮރާށި ކަމުގައިވާ ރީތި ދޮރާށި ކިޔާ ދޮރާށީގެ ކައިރިއަށް ވިހެއްސުރެން ފައި ފާފުޅައިވާ މީހަކު ވިއެވެ. ކޮންމެ ދުވަހަކު މީހުން މިމީހާ ކޮންމެ ދުވަހަކު ފަސް އަތަށް ގެނައެވެ. މިމީހާ އެ ދޮރާށީގެ ކައިރީގައި އިށީނދެގެން ބައިތުލް މަޤްދިސް އަށް ވަންނަ މީހުން ކައިރިން ސުވާލުކުރެއެވެ. ³ބަދުރާއި ޔަޙްޔާ އެ ދޮރާށިން ވަނުމަށް ދާތީ ބަލައިލުމުން ފައިސާ ދީބާއޭ އެދި ސުވާލު ކުރިއެވެ.

⁴ބަދުރާއި ޔަޙްޔާ އޭނާއަށް ހަމަޖެހިލައިގެން ބަލާލެއްވިއެވެ. ދެން ބަދުރު އޭނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "އަހަރުމެންނާ ދިމާއަށް ބަލާބަލާ." ⁵މިހާރު ބަދުރު އޭނާއަށް އެއްޗެއް ދޭނެ އުއްމީދު ކުރަމުން ހިތާ އޭނާ ބަދުރާއި ދިމާއަށް ބަލާލިއެވެ. ⁶ބަދުރު އޭނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "އަހަރެންގެ އަތުގައި ރަނެއް ރިހިއެއް ނެތް. އެކަމަކު އަހަރެންނަށް ދެވޭނެ އެއްޗެއް އަހަރެން ދެއްވާނަން. ނާޞިރާގެ އީސާ އަލްމަސީހުގެ ނަންފުޅުގެ ބާރުގައި ތެދުވެ ހިނގާށެވެ."

⁷ދެން ބަދުރު އޭނާގެ ކަނާތްއަތުގައި ހިފާ ތެދުކޮށްލެއްވިއެވެ. އެވަގުތު އޭނާގެ ފައިގައި ބާރުލިބުނެވެ. ⁸ދެން އޭނާ ފުންމައިގެން ތެދުވެ ހިނގަން ފެށިއެވެ. އަދި މާތްކަލާނގެއަށް ޙަމްދުކުރަމުން ހިނގަމުން ފުންމަމުން ބަދުރާއި ޔަޙްޔާއާ އެކު ބައިތުލް މަޤްދިސް އަށް ވަނެވެ.

⁹މީސްތަކުން ހިނގަމުން މާތްކަލާނގެއަށް ޙަމްދުކުރަމުން ދާ އޭނާ ދެކެ ހައިރާންވެއްޖެއެވެ. ¹⁰އޭނާއަކީ ކުރިން ރީތި ދޮރާށި ކައިރީގައި އިށީނދެގެން ސުވާލުކުރާ މީހާކަން ދަނެގަތުމުން މީސްތަކުން ވަރަށް ހައިރާންވިއެވެ. ¹¹ބަދުރާއި ޔަޙްޔާ އޭނާ ހިފަހައްޓައިގެން ހުއްޓާ މީސްތަކުން ހައިރާންވެ ސުލައިމާނުގެ ޢިމާރާތް ކިޔާ ތަނަށް ދުވެފައި އައެވެ.

ފާރު ބަލަން އައި މީހުންނާއި ބަދުރު ވާހަކަ ދެއްކުން

¹²ބަދުރު މިހެން ފެނުމުން މީސްތަކުންނަށް ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވިއެވެ.

"އިސްރާއީލުގެ ދަރިކޮޅުގެ މީސްތަކުންނޭވެ، ކީއްވެގެން ތިޔަ ހައިރާންވަނީ؟ ކީއްވެގެން އަހަރުމެންނަށް ބަލަނީ އަހަރުމެންގެ އަމިއްލަ ބާރު ނުވަތަ ތަޤުވާގެ ސަބަބުން މިމީހާ ހިނގާފައި ވަނީ ފަދައިން ތިޔަ ހީކުރަނީ. ¹³⁻¹⁴އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިން ކަމުގައިވާ އިބްރާހީމުގެ، އިސްޙާޤުގެ، ޔަޢުޤޫބުގެ ކަލާނގެ ކަމުގައިވާ މާތްކަލާނގެ އެކަލާނގެ އަޅާ އީސާއަށް މަތިވެރިކަން ދެއްވައިފިއެވެ. ތިޔަބައިމީހުން ކަލޭގެފާނު ވެރިންގެ އަތަށް ހަވާލުކޮށް ޕިލާތޫހުގެ ކުރިމަތީގައި އިންކާރު ކުރީމުއެވެ.

❖ 1:3 ބައިތުލް މަޤްދިސް އަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ އެންމެ މުހިންމު ސަރަޙައްދެކެވެ. ބައެއް ތަފްސީރުތަކުގައި މާނަ ބަލާ.

އީސާގެފާނު. ޔިހާދުމިސްއަރު އަކަލޭގެފާނުގެ ފިބައިން އައުވިސް ކުރެއް ނުވުމުން އަކަލޭގެފާނު ދަރުހައްޔަރު ނިންމި. ނަމަވެސް ކަލޭގެފާން އެދުރިމި މަގު ނަމަވެސް ކަލޭގެފާނު ބަދުކިއި އެމީހް ބަރާރު މަގުފޮއިވާ ނުބައި ކަންފެއިއަކު ދަރުހައްޔަރު. [15] މިގޮތުން ކަލޭގެފާން މިސްކިތްތެރިން ދިރިހުރުން ދުވާވ މިހާ މަގުދި. ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އަކަލޭގެފާނު މަގުވުމަން ފޮރު އަޅުން ދިރުއްވި. އަރަގުމެން އެމީހުން ދުރި އަކަމަން ހިވަން.

[16] މިދާ ރަސްގެފުރައި އެވަސް އާނާ އީސާގެފާނުގެ ނަން ފުރަން އިމާންވުމުގެ ސަވަބުން. މިދާ އަޔި ކަލޭގެފާން އަންގެންނަން ވެސް އެނގޭނު ފުރައިން ވިހަސްތުން ދެ ފުރި ވާވެފުރި ނުހިނގާ މިހެއް. އާނާގެ ފުރިގައި ވަރުޖި އާނާ ރަސްގަދު އިވި ކަލޭގެފާން އެންމެންގެ ކަރިމަތީގައި.

[17] އަހުންނާއި އުޅުނުން. ކަލޭގެފާނުގެ ވެރިން އީސާގެފާނާއި ދުރުވާ އެ ފުރައިން ކަން ކަރި އެއި ކަލޭގެފާނަން އެ ކަރުވެސް ކާން ފުރު ކަލެއްކަން ނާނާގެޔަ. [18] މާތްރަސްކަލާނގެ ހާދަހަ ކަރުއްވާ ފުރުއްވާ
*އަޅުމަސްވި އަން އަނިޔާ އާއި ވާން ޝިބިވަޖެއިގެން އަވަހަރަ ވާން ކަން އެކަލާނގެ ވަސް ހަރަދާ ރަސޫލުންނާއި ނަހަބަދުވަން ގެދުވެރިކަން މާކަރިނަސްކަރު ވެސް އެނގެމަކަވެ. މިހާރު މި ކަންމައްޗައް ވެ އެ ދިރާއި އެކަލާނގެ އެނގެވިދެއިވި ގޮތުގެ މަހާ. [19] ވާދާ ކަލޭގެފާނުގެ ހިތާއި އަމާއި ބަދުވެރިކަން ދިރިއުޅުމުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ އެދުވާގެއްވާ ފުރައިން ކަން ކަރިން ފުރާ. އަރިހުން އެކަލާނގެ ހަޖެހުން ކަލޭގެ ފުރަހަރަން މަހާފު ކަރުވާ އެ ފުރަމާ ފުރުސަތު. އަރި އަރިހުން އެކަލާނގެ ހަޖެހުން ކަލޭގެފާނުގެ ހިމަހަކަން ހަމަވަސްކަން ދުރުވާން. [20] އަދި އެކަލާނގެ ހާދަހަ ކަރުއްވާ ފުރުއްވާ އަޅުމަސްވި ކަލުގައިވާ އީސާގެފާނު ކަލޭގެފާނުގެ ކައިރިއަން އެކަލާނގެ ފުރުއްވާން. [21] ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ މާކަރިން ސުރަ ވެސް ރަސޫލުންނާއި ނަހަބަން މެދުވެރިކަރުވާ އެންގެވި ފުރައިން އެކަލާނގެ ދުނިޔާގެ ހަދާ ކަމާއި ފުރަހަމަ ކަރުއްވާ އާކަރުއްވަންފުރުން އީސާގެފާނު އެނބުރި ދުނިޔާއަން ވަޖެއިންގެ ސަވަރުގެއި މަޖެކަރުއްވާން. [22] މޫސާގެފާނު ބަނީއިސްރާއީލު މިހުނަނަން ވިދާޅުވި.

'މަތިވެރި ސާހިބުވަންތަ ރަސޫލާގެ އަހަރުން ފުރައިން އެހެން ރަސޫލާ ހަމަ އަހަރުމެންގެ ތެރެއިން ހުއްޓަވާ، ކަލޭގެފާނުގެ ކައިރިއަން ފުރުއްވާވާނެ. އެކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް ކަލޭގެ ފުރުވާތެރިކަމާ އެކަ ކަނޑާ އަދިއަރާ. [23] އެއި އެކަލާނގެ ބަސްތެރިކަން އިމާންވެ ހިއަރަލަނެރި ނުވާއިޖެ ކަންމާ މިހާ މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބައިން އިމާންވާ މިސްތެރިކަން ތެރެއިން ހިފާނީ މިހާ ކަލުގައި ނުވާނެ!'

*[24] ސަމުއިލުގެފާނުން ފެށިގެން ދުވަރާ ރަސޫލުބޭކަލުންނާއި ނަބިއްޔާކަލުންނަށް ފުރާ މިއަދު ކަލޭގެފާނުންނަން ތިޔަ ފެނި، އަޖެ އިވެރުންދާ ކަންތައްތަކާއި ބެހޭ ގޮތުން ވަނި އަންގަވާފި. [25] އެކަލާނގެ ރަސޫލުންނާއި ނަބިއްޔާކަލުންނަން އެކަލާނގެ އެންގެވި ހަމަ ތިޔަބައިމީހުންނަން މި ކަންތައްތައް އަންގައިދިނުމަން. އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެފާނުގެ ކާބަފައިކަލުން ކަމުގެއިވާ އިބްރާހީމުގެފާނުން ކިޔުއްވި ޤަޢުމުތަކުގެ އެއި ހަމަ ކަލޭގެފާނުންނާ ފުރާ ކިޔުއްވިފައިވާ އިބްރާހީމުގެފާނުއެވެ. އަދި މި އިބްރާހީމުގެއި ބޭނުން ކަލޭގެފާނުންނަން ފުރާ ވަނި އެންގެވިފި. މާތްރަސްކަލާނގެ އިބްރާހީމުގެފާނަން ވަޢުދުވެވުނެވެ. 'ކަލޭގެ ދަރިކޮޅުގެ މިހެން ދުނިޔާގެ ވިހިނަސްހާވިންގެ މެދު ދުނިޔާގެ އެންމެންގެ މައްޗަން ބަރަކާތް ލިބޭނެ.' [26] މާތްރަސްކަލާނގެ ޖެއްސެވި މި ހާލަތު ކަރުވެއްސެވި ފަރާތް ފުރަހަމަކަރަ އެ ޖެއްސެވި ކަލޭގެ

ކައިރިއަށް، ކަލޭމެންގެ މައްޗަށް ރަޙުމަތް ލެއްވުމަށް. އެއީ އެކަލާނގެ އެދިވޮޑިގެންވަނީ ކަލޭމެން އެންގެން ވެސް ފާފައިގެ މަގުން އެނބުރި ނުބައިކަންތަކުން ދުރުވުން."

4

ބަދުރާއި ޔަހުނާ ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީކޯޓުގައި

[1] ބަދުރާއި ޔަހުނާ މީސްތަކުންނާއި ވާހަކަ ދައްކަމުން ގެންދަނިކޮށް، ބަނީއިސްރާއީލުގެ އިމާމުންގެ ބަޔަކާއި ބައިތުލް މަގްދިސް ބެލެހެއްޓުމަށް ތިބޭ ސިފައިންގެ ވެރިޔާ އާއި ބައެއް *ސާދުޤީން އެމީހުންގެ ކައިރިއަށް އެތަނަށް އައެވެ.❖ [2] މިމީހުން އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންގެ ބަސްތަކުގެ އަޑުއަހާ ވަރަށް ބޮޑަށް ރުޅިއައެވެ. އެއީ އެކަލޭގެފާނުގެ މަންދޫބުން މީސްތަކުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދީ މަރުވުމަށް ފަހު [illegible] އީސާގެފާނުގެ [illegible] ބާރުކުރުން މީސްތަކުން [illegible] ކަމުގައި މި މަންދޫބުން [illegible] ގެންގުޅުއްވިއެވެ. [3] އެހެންކަމުން ބަދުރާއި ޔަހުނާ ހައްޔަރުކޮށް ޖަލަށްލަން މިމީހުން އަމުރުކުރިއެވެ. އަދި އޭރު ވަނީ އިރުއޮއްސުން ކައިރިވެފައި ކަމުން އަނެއްދުވަހުގެ އިރުއަރަންދެން މި މަންދޫބުން ޖަލުގައި ބެހެއްޓުމަށް ވެސް އެމީހުން އެންގިއެވެ. [4] ނަމަވެސް ބަދުރާއި ޔަހުނާ ދައްކި މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް އަޑުއެހި އެތައް ބަޔަކު، އެބަސްފުޅުތައް ޤަބޫލުކޮށް އީމާންވިއެވެ. އެހެންކަމުން އީމާންވި މީހުންގެ އަދަދު ގާތްގަނޑަކަށް ފަސްހާހަށްވުރެވެސް މައްޗަށް އެރިއެވެ.

[5] އަނެއް ދުވަހު ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިންނާއި އެމީހުންގެ ދީނުގެ ބޮޑެތިންނާއި ދީނުގެ ދަންނަބޭކަލުންނާއި ޖެރުސަލަމުގައި އެއްވިއެވެ. [6] [illegible] އިމާމު ހަންނާސް އާއި ކައިފާސް އާ ޔަހުނާ އާއި އިސްކަންދަރާއި އަދި މިނޫނަސް [illegible] އިމާމުގެ ޢާއިލާގައި ހިމެނޭ އެހެން ވެސް ބަޔަކު [illegible] އެތަނުގައި ވިއެވެ. [7] ބަދުރާއި ޔަހުނާ މި އެންމެންގެ ކުރިމައްޗަށް ގެނެސް އެމީހުންނާއި ސުވާލު ކުރެވުނެވެ. "ކަލޭމެން މިދަ ކުރި ކަންތައްތައް މިދަ ކުރަނީ ކޮންބާރަކުން [illegible] ބާރަކާއި ހުއްދައަކުން ތޯ؟"

[8] އެވަގުތު ބަދުރުގެ މައްޗަށް މާތްރޫހުފުޅު ފުރިވިއެވެ. އަދި އެވަގުތު އޭނާ ވާހަކަ ދައްކަން ފެށިއެވެ. "އިއްޒަތްތެރި ޤައުމުގެ ވެރިންނާއި ދީނުގެ ބޮޑެތިން. [9] އަޅުގަނޑުމެންނާއި މިއަދު ސުވާލު ކުރެވުނީ [illegible] [illegible] މީހަކަށް [illegible] ހެޔޮކަމަކާއި ބެހޭ ގޮތުން ތޯ؟ އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މި ސުވާލުގެ [illegible] އޭނާ [illegible] [illegible] ބެހޭ ގޮތުން ތޯ؟ [10] ވީއިރު އަހާ. އަޅުގަނޑުމެން ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެންމެންނަށް ހާމަކޮށް އަންގަން. [illegible] ނަމުގައި މި އީސާ އަލްމަސީޙުގެ ބާރުފުޅުން. ކަލޭމެން އެކަލޭގެފާނު ސަލީބަކަށް [illegible]. ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނު އަލުން [illegible] މީސްތަކުންގެ ކުރިމަތީ [illegible] މިހިރީ އީސާގެފާނުގެ ބާރުފުޅުން. [11] އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުގައި މި [illegible] ވަނީ:

'[illegible]

ވެއްޖެއޭ.'

❖ 1:4 [illegible]

[12]މީސްތަކުންނަށް ދިންނެވުން ލިބޭނެ ހަމައެކަނި މަގަކީ އީސާގެފާނު. މީސްތަކުން ސަލާމަތް ކަމަށް އެދި ދެންނެވޭނެ ހަމަ އެކަނި ނަންފުޅަކީ އީސާގެފާނުގެ ނަންފުޅު."

[13]ބަދުރާއި ޔަހުޔާ ބިރެއް ނެތި ކެރިގެން ތިބެ މި ދެއްކި ވާހަކަތައް އަހާ ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިންނާއި އެންމެ ހާ ބޮޑުން ވަރަށް ހައިރާންވެއްޖެއެވެ. އެއީ ބަދުރާއި ޔަހުޔާ އަކީ އާދައިގެ ތަޢުލީމެއް ނެތް ބައެއްކަން އެމީހުންނަށް ރަނގަޅަށް އެނގެއެވެ. ނަމަވެސް މި ދެމީހުންނަށް އީސާގެފާނާއި އެކު އުޅުނު ދެމީހުން ކަން ވެސް އެމީހުންނަށް ފާހަގަ ކުރެވުނެވެ. [14]އެކަމަކު މި ފެނިތަ ކަންތައްތަކާ ދޮގެއް ކަމަކަށް ވެސް އެމީހުންނަކަށް ބުނެވޭކަށް ނެތެވެ. އެއީ އެ ފާވެދައި ވި މީހާ މުޅިން ރަނގަޅު ވެ އެހެރި އެމީހުންގެ ކުރިމަތީ ހުއްޓެވެ. [15]އެހެން ކަމުން މީހުން ބަދުރާއި ޔަހުޔާ ކޯޓުން ބޭރަށް ފޮނުވާލާ އެމީހުންގެ ދެމެދުގައި މަޝްވަރާ ކުރިއެވެ.

[16]އެމީހުން އެކަކު އަނެކަކަށް ބުންޏެވެ. "އަހަރުމެން މި ދެ މީހުންނާ ދޭތެރޭ ކަން ކުރާނީ ކިހިނެއް ތަ؟ މުޅި ޖެރުސަލަމުގެ އެންމެންނަށް ވެސް އެމީހުން އަތުން އަޖައިބު ވާ ކަހަލަ މުޢުޖިޒާތެއް ކަން އެނގެއެވެ. އަހަރުމެންނަށް ވެސް އެކަން އިންކާރު ނުކުރެވޭނެ ބުނެވޭކަށް ނުވާނެއެވެ. [17]ނަމަވެސް މި ކަން އިތުރަށް ފެތުރިގެން ދިޔަ ނުދިނުމަށްޓަކާ އެމީހުންނަށް ދެން ދުވަހަކު ވެސް އީސާގެފާނުގެ ނަން ގެން އެއްވެސް ވާހަކައެއް މީސްތަކުން ގާތު ނުދެއްކުމަށް އިންޒާރު ކުރަމާ ހިނގާ." [18]ދެން މީހުން ބަދުރާއި ޔަހުޔާ އަނބުރާ އެތަނަށް ގެނެސް އެމީހުންނަށް އެންގި ދެން ދުވަހަކު ވެސް އެމީހުން އީސާގެފާނުގެ ވާހަކަ އެއްވެސް މީހަކާ ގާތު ނުދެއްކުމަށް އަދި އީސާގެފާނާއި ބެހޭ އެއްވެސް ކަމެއް މީސްތަކުންނަށް ދަސްކޮށް ނުދިނުމަށެވެ.

[19]އެކަމަކު ބަދުރާއި ޔަހުޔާ އެމީހުންނަށް ދެންނެވިއެވެ. "ތިޔަބޭފުޅުން ވިސްނާލާ ބައްލަވާ. އަޅުގަނޑުމެން ކިޔަމަން ވާނީ ތިޔަބޭފުޅުންނަށް ތޯ ނުވަތަ މާތްރަސްކަލާނގެ ކިޔަމަންތެރިވުން ތޯ؟ [20]އަޅުގަނޑުމެންގެ ލޮލުން ދުށް ކަންފަތުން އިވި ކަމުގެ ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަ ނުދައްކާ އަޅުގަނޑުމެން ތިބެން ކިހިނެއްކަން ތޯ؟"

[21-22]މި ދިފާޢުގެ ފަހުން ބަދުރާއި ޔަހުޔާ އަށް އިތުރަށް ވެސް ބިރުދައްކާ އިންޒާރުތަކެއް ކުރިއެވެ. ނަމަވެސް އެންމެ ފަހުން އެމީހުންނަށް ޖެހުނީ ބަދުރާއި ޔަހުޔާ ދޫކޮށްލާށެވެ. އެއީ އެމީހުންނަށް އަދަބު ދިނުމަ މީސްތަކުންގެ ތެރޭގައި ބާވަތެއް އުފެދުނު ކަން އެމީހުންނަށް އެނގުނެވެ. އެ ސާޅީސް އަހަރު ދުވަހު ވުރެ ގިނަ ދުވަހު ނުހިނގާ ފާވެދައި ވި މީހާ ރަނގަޅު ވުމުގެ ސަބަބުން މީސްތަކުން މާތްރަސްކަލާނގެ ލިބުނު ހައްގައި ސަނާ ކިޔަމުން ދިޔައެވެ.

އީމާންވެރިވި މީސްތަކުން ކުރި ދުޢާ

[23]ބަދުރާއި ޔަހުޔާ ދޫކޮށްލުމުން އެމީހުން ދިޔައީ އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންނާއި ބައްދަލު ކުރުމަށެވެ. ބަދުރާއި ޔަހުޔާ އެމީހުންނަށް ބޮޑެތި އިމާމުންނާއި ދުވަސްވީ ބޭފުޅުން ބުނި ހުރިހާ ވާހަކައެއް ކިޔައިދިނެވެ. [24]އެ ވާހަކަތައް އަޑުއެހުމުން އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް އީމާންވެގެން ތިބި އެންމެން އެއްބަސްވެގެން އަޑުއުފުލައި ދުޢާ ކުރިއެވެ. "މާތްރަސްކަލާނގެ! [illegible] އުޑާއި ބިމާއި ކަނޑާއި އަދި އެތަންތަނުގައިވާ ހުރި

އެއްޗެއް ހެއްދެވި ކަލާނގެ. [25]އިބަސްތުވާރީންގެ ވާތްދޫރުގެ ދުރުވެރިކަމުގާ އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިކަލުން އަދި އިބަސްތުވާރީންގެ ހުރިހާ ދަރިކޮޅުތަކަށް މި ދަރައިން ވިދާޅުވެދެން އިބަސްތުވާރީންގެ އެންމެވީ.

'ދުނިޔޭގެ އެކިއެކި ޤައުމުތަކުގެ އިދާރާ ވެ ކުރިވެރި ވަނީ ކިޔައުވާ؟ މީސްތަކުން ބޭނުންވެއް ކަންތައްތައް ކޮވަނީ ކިޔައުވާ؟ [26]ދުނިޔޭގެ ރަސްރަސްކަލުން ހަނދާނުކުރަމުން ތަޢުލީމުދޭށެވެ. އަދި ދުނިޔޭގެ ވެރިން އެކަވ މަތިވެރި ސާރިބާ އާއި އެކަލާނގެ ހެއްސަކުރައްވާ ފުރުއްވި *އަލްމަސީޙުއާއި ދެކޮޅަށް ކަންތައްތައް ރާވައެވެ.'

[27]އެތައް ޖަމާނެއްގެ ކުރިން މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި މި ބަސްފުޅުތަކާއި އެއް ފަދައިން މިވާ ޖެހޭސަކަތުގައި ވެސް ކަންތައްތައް ވެއްޖެ. އެއީ ހެރޮދު ރަސްގެފާނާއި ގަވަރުނަރު ޕޮންތިއުސް ޕިލާތުސް އާއި އިސްރާއީލު މީހުންނާއި ބޭރުގެ ޤައުމުތަކުގެ މީހުންނާއި އެކުވެ، މާތްރަސްކަލާނގެ ހޮވާލެއްވި ކީރިތި އަލްމަސީޙު، އިބަސްތުވާރީންގެ މާތް ހުރިހާ، އިސްރާއީލުގެ ދުރާކޮށް ކުރުގެ ކަމަކީ އިބަސްތުވާރީންގެ މަތިވެރި ބާރުފުޅާއި އިރާދަފުޅުގައި ހިނގާފައިވާ ކަމެކެވެ. [29]މާތްރަސްކަލާނގެވާ! އެމީހުން އެކަހަ އިންޒާރުތައްކުރާ އަޑު އައްސަވާ ވޭދެވަނދޭ. އިބަސްތުވާރީންގެ ހާދިމުން ކަމުގައިވާ އަޅުގަނޑުމެން ބިރުއް ނެތި އިބަސްތުވާރީންގެ ބަސްފުޅުތައް އެންގުމަށް ބާރުދެއްވާނދޭވެ. [30]އަދި މީސްތަކުންގެ ބަލިތަކުން ސިފާ ދެއްވާ މުޢުޖިޒާތްތައް ދައްކަވާ އިބަސްތުވާރީންގެ މާތް ހާދިމު އީސާގެ ނަމުގެ ބަރަކާތުން މަތިވެރި ބާރުފުޅު މީސްތަކުންނަށް ދައްކަވާނދޭވެ."

[31]އެމީހުން ދުޢާ ކޮށް ނިމުނުވަގުތު ދުއާ ކުރަމުން އެމީހުން އެއްވެތިބި ތަން ގުޅައިގެން ދިޔައެވެ. އަދި އެމީހުންގެ ތެރެއަށް *މާތްރޫޙުފުޅު ބާރުފުޅު ފައިބައިފިއެވެ. އެއަށް ފަހު ބިރެއް ނެތި އެމީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް މީސްތަކުންނަށް ހާމަކުރުން ގެންދިޔައެވެ.

އީމާންތެރި މީސްތަކުންގެ އުފެއްދި ހުރިހާ އެއްޗެއް އެކަކު އަނެކަކަށް ދިން

[32]އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވި އެންމެން އެއްބައިވަންތަވެ އެކަކު އަނެކަކާއި ދެމެދު ވަރަށް ގާތްކަން ބާއްވާ އެކުވެރިކަން މަތީ އުޅުނެވެ. އަދި އެކަކުގެ މުދަލާއި އެއްޗެއްސަކީ ވެސް އަނެކަކުގެ ވެސް އަމިއްލަ އެއްޗަކީ ކަމަށް ދެކިލެވިގަތީ އެކު އެމީހުންގެ މުދަލުގައި އެ އެއްޗެހިން ހަމަހަމަ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަނީ އުޅުނެވެ. [33]ރަސޫލުންގައި ސާބިތުކަމާއި އެކު އީސާގެފާނުގެ މަރުވުމުގެ ފަހުން މީސްތަކުންނަށް އީސާގެފާނު އަލުން ދިރުއްވާވަޑައިގެން ކަމަށް *އަދުން ދިރިދުނިޔެއަށް ވަޑައިގެން ހެކިދިނީ، ދިރިހުރުމުގެ ކަމުގައި އަންގައިދެމުން ގެންދިޔައެވެ. އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ އީސާގެފާނަށް އިމާންވެގެން ތިބި ހުރިހާ އެންމެންނަކީ ވަރަށް ބޮޑު ބަރަކާތުގެ ވެރިންނެވެ. [34-35]އެމީހުންނަށް އެއްވެސް އެއްޗަކަށް ދަތިއެއް ނުވެއެވެ. އެއީ އެމީހުންގެ ތެރެއިން ބިމާއި ގެދޮރު ދޫކޮށް ހުރިމީހުން އެމީހުންގެ ބިން ނުވަތަ ގެ ވިއްކާލާ ލިބެން ހުރިހާ ފައިސާ ގެނެސް އީސާގެފާނުގެ މަސްދޫތުންގެ އަތަށް ދެއެވެ. އަދި މަސްދޫތުން އެމީހުންގެ ތެރެއިން ބޭނުންވާ ޖެހޭ ފައިސާ މީހުންނަށް އެފައިސާ ބަހާލައެވެ.

[37-36]އީސާގެފާނަށް އީމާންވީ މީސްތަކުންގެ ތެރެއިން މި ފަދައިން ކަން ކުރި އެކަކީ ލެވާއިގެ ދަރިކޮޅުގެ ޔޫސުފުއެވެ. މި ޔޫސުފަކީ ސައިޕްރަސްގެ މީހެކެވެ. އޭނާގެ އަތުގައި ވީ ދަނޑުބިމެއް ވިއްކާފާ އެ ލާރި ގެނެސް އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންނާއި އޭނާ ހަވާލު ކުރިއެވެ. މި ޔޫސުފުއަށް މަންދޫބުން ބަރުނައްބާސް އޭ ކިޔާ ނަންދިނެވެ. ބަރުނައްބާސްގެ މާނައަކީ އެހެން މީހުންނަށް ހިތްވަރު ދޭ މީހާ އެވެ.

5

އަނަނިޔާހު އާއި ސަފީރާ

[1] އީސާގެފާނަށް އީމާންވި މީސްތަކުންގެ ތެރޭގައި އަނަނިޔާހު އޭ ކިޔުނު މީހަކާއި އޭނާގެ އަންހެނުން ސަފީރާ ވެސް ހިމެނުނެވެ. މި އަނަނިޔާހު އާއި އޭނާގެ އަންހެނުން ވެސް އެމީހުންގެ އަތުގައި ވާ ބިމެއް ވިއްކާލިއެވެ. [2] މި ބިމަށް ލިބުނު ފައިސާގެ ތެރެއިން ބައެއް މިނާ އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުބޭކަލުންނާއި ހަވާލު ކުރިއެވެ. އަދި އެއީ އޭނާގެ ބިން ވިއްކާލައިގެން ލިބުނު ހުރިހާ ފައިސާ ކަމުގައި ވެސް ބުނެއެވެ. އޭނާގެ އަންހެނުން ވެސް މި ދޮގު ހެދުމަށް އޭނާއާއި އެއްބަސްވިއެވެ.

[3] ބަދުރު ބުނެއެވެ. "އަނަނިޔާހު އޭ، ކަލޭގެ ހިތަށް ޝައިތާނާ ވެރިވިފަ ތިބީ ކީއްވެ؟ ކަލޭގެ ބިން ވިއްކާލާ ލިބުނު ފައިސާ ބައެއް ފޮރުވާ މާތްރޫޙުލްޤުދުސްއަށް ދޮގު ހަދަނީ ކީއްވެ؟ [4] އެ ބިމަކީ ކަލޭގެ އަމިއްލަ ބިމެއް. ވިއްކުމުން ވިއްކާލާފައި ލިބުނު ފައިސާ ވެސް ކަލޭގެ އިޚްތިޔާރުގަ. އަދި އުޅުން ވިއްކާލާފައިގެން ލިބުނު ފައިސާއަކީ ވެސް ކަލޭ ބޭނުންގެ ކަމަކަށް އޭރުން ކަން ކުރުމަށް ވާ ކަލޭގެ އަމިއްލަ ފައިދާ ފަދަ. ވިއްކި ކަލޭ މިހާ ގޮތަކަށް ސިއްރުން ކަން ކުރުމުގެ ބޭނުމަކީ ކޮބައި؟ ކަލޭ މިހާ ދޮގުހެދީ އިންސާނުންނަކަށް ނޫން. ކަލޭ މިހާ ދޮގުހެދީ މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރިމަތީގައެވެ."

[5] އޭނާ މި ބަސްތަކުގެ އަޑު އިވުމުން ބިންމައްޗަށް ވެއްޓި ހަމަހިމޭނުން މަރުވިއެވެ. މި ވާހަކަތަކުގެ އަޑު އިވި މީސްތަކުންގެ ދުލުގައި ބިރުވެރިކަން ފެތުރުނެވެ. [6] އޭގައި ތި ޒުވާނުންގެ ބައެއް އައިސް ކަފުން ކުރުމަށް ފަހު ގެންގޮސް ވަޅުލިއެވެ.

[7] އޭގެ ތިން ގަޑިއިރު ފަހުން އޭނާގެ އަންހެނުން ސަފީރާ އެތަނަށް އައިސް ވަނީއެވެ. ނަމަވެސް އޭނާއަކަށް މި ވެއްޖެ ކަމެއްގެ ހަބަރެއް ނޭނގެއެވެ. [8] ބަދުރު އޭނާ ކައިރިން ސުވާލު ކުރިއެވެ. "ސަފީރާ އޭ، ކަލޭމެންގެ ކަލޭގެ ފިރިމީހާ ބިން ވިއްކާލުމުން އެ ބިމުގެ އަގަކަށް ލިބުނު ފައިސާގެ އަދަދަކީ މިއީ ތޯ؟" ސަފީރާ ބުނެއެވެ. "އާއެކޭ. އެ ބިމުގެ އަގަކަށް ލިބުނު ފައިސާގެ އަދަދަކީ މިއީ."

[9] ބަދުރު އޭނާއަށް ބުނެއެވެ. "ކަލޭމެން ދެމީހުން އެއްބަސްވެ އަބަދު މި ފަދައިން ކަން ކުރަނީ ކީއްވެ؟ ކަލޭމެން ދެމީހުން އެއްބަސްވެ މާތްރަސްކަލާނގެ ރޫހުލްޤުދުސް އަޒުމަކަށް ބަލާލަން މިފަދައިން ކަން ކުރީ ކީއްވެ؟ ކަލޭގެ ފިރިމީހާ އަނަނިޔާހު ވަޅުލި މީހުން އެ ދޮރު އައިސް ވަންނަނީ. އެމީހުން ކަލޭ ވެސް ގެންދާނެ."

[10] ހަމައެވަގުތު ސަފީރާ މަރުވެގެން ވެއްޓުނެވެ. އަނަނިޔާހު ވަޅުލި މީހުން އައިސް ވަން ދުށް ސަފީރާ މަރުވެގެން ވެއްޓިފައިވާތީ ފެނި، އޭނާ ވެސް ނަގައިގެން ގެންގޮސް އޭނާގެ ފިރިމީހާ އަނަނިޔާހު އާއި ޖެހިގެން ވަޅުލިއެވެ.
[11] "އީސާގެފާނަށް އީމާންވި ހުރިހާ އެންމެންނާއި އަދި މި ވާހަކަ ކަންނޭނގޭ އެހެން މީސްތަކުން މި ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން ވަރަށް ބޮޑަށް ބިރުގަތެވެ.

އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުބޭކަލުން އެތައްބަޔަކުގެ ބަލި ހެޔޮކުރުން

[12] އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުބޭކަލުން މީސްތަކުންގެ މެދުގައި އެތައް މުޢުޖިޒާތްތަކާއި ހައިރާން ކުރުވަނިވި ކަންތައްތަކެއް ކުރައްވަން ދިޔައެވެ. އަދި މާތްސުލައިމާނުގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވި މީސްތަކުން ކޮންމެ ދުވަހަކު ބައިތުލް މުޤައްދަސްގެ

ހަރަމްދުރުގައިވާ ސުލައިމާނުގެ ބަރަންޑާ އޭ ކިޔޭ ތަނަށް އެއްކޮށް ވެ ޖަމާވަމުން ގެންދިޔައެވެ. 13 އެހެން ހާ މީސްތަކުންގެ ތެރެއިން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވި މީހުންނާއި ގުޅި ހަރަކާތްތެރިވެއުޅުން ބިރުން، އަދި މީސްތަކުން އެމީހުންނަށް ޤަދަރު ހިފި ނަމަވެސް އެމީހުންގެ ތެރެ ނުވަދެވުނު އެކަކަށްވެސް، އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވި މީސްތަކުންގެ ޖަމާޢަތުގައި ބައިވެރިވުމަކަށް ނުކެރުނެވެ. 14 ކަންތައް ހުރި ނަމަވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވަމުން ދިޔަ މީހުންގެ އަދަދު ގިނަވަމުން ދިޔައެވެ. މިގޮތުން އީމާންވަމުން ދިޔަ މީހުންގެ ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުންގެ ބޮޑު ބައިގަނޑެއް ހިމެނެއެވެ. 15 އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން މީސްތަކުންގެ ބަލިމީހުންނަށް ޝިފާ ދެމުން ދިއުމުގެ ސަބަބުން މީސްތަކުން އެމީހުންގެ ބަލިގަދަވާ ބަލިމީހުން އެނދުތަކުގައާއި އަރިގަނޑުތަކުގައި ބާއްވައިގެން މަގުމަތީގައި ބާއްވަމުން ދިޔައެވެ. އެއީ އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބު ކަމުގައިވާ ބުތުރުސް އެހިސާބުން ފާއިތުވާއިރު، އެބޭފުޅާގެ ހިޔަނި އެޅިދާނެތީ ނަމަވެސް އެމީހުންގެ ބަލިމީހުން ފަސޭހަވާނެ ކަމުގެ އުއްމީދުގައެވެ. 16 ޔަރޫޝަލަމްގެ ވަށައިގެންވާ ރަށްރަށުން ވެސް ބަލިމީހުންނާއި ނުބައި ރޫޙުތަކުގެ ބާރު ދެކުނު މީހުން ގެނެސްދިޔައެވެ. އަދި މި އެންމެންނަށްވެސް ޝިފާ ލިބި ރަނގަޅުވެ ދިޔައެވެ.

އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންނަށް އަނިޔާދިނުން

17 އެއްފަހަރު އިމާމާއި އޭނާގެ ބައިގެ *ސަދުޤީން އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންނާ މެދު ވަރަށް ހަސަދަވެރިވިއެވެ. 18 މިގޮތުން އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން ހައްޔަރުކުރުމަށް ޙުކުމް ކުރިއެވެ. 19 ނަމަވެސް އެރޭ މާތްރަސްކަލާނގެ *މަލާއިކަތު ވަޑައިގެން ޖަލުގެ ދޮރު ހުޅުއްވާ އެ މަންދޫބުން ޖަލުން ބޭރަށް ނެރުއްވިއެވެ. އަދި އެމަލާއިކަތާ އެ މަންދޫބުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ. 20 "ބައިތުލް މުޤައްދަސްއަށް ގޮސް މީސްތަކުންނަށް މި ނިޢުމަތްތަކުންވާ ދިރިހުރި ހަބަރާއި ބޭނުން ހަބަރު ދީ." 21 އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން މި މަލާއިކަތާގެ ބަސްފުޅު އަހާ ފަތިހު ކުރިން ގޮސް ބައިތުލް މުޤައްދަސްގައި މީސްތަކުންނަށް ދަރުސް ދިނުން ފެށިއެވެ.

އެއްފަހަރު އިމާމާއި އޭނާގެ ބައިގެ މީހުން *ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީ ކޯޓުގެ ހުރިހާ މެމްބަރުންނަށް އަންގާ އެއްކުރިއެވެ. އެ ކޯޓުގައި ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެންމެ މުސްކުޅި ބޭފުޅުން ވެސް ހިމެނެއެވެ. ދެން އެމީހުން އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން އެކޯޓަށް ގެނައުމަށްޓަކާ ބަޔަކު ޖަލަށް ފޮނުވިއެވެ. 22 ނަމަވެސް މަންދޫބުން އެތަނެއްގައި ނެތުމުން ބަޔާ ފޮނުވުނު ބައިތުލް މުޤައްދަސްގެ ސިފައިންނަށް އެމީހުން ޖަލުގައި ނުފެނުނެވެ. އެހެންކަމުން މި ސިފައިން އައިސް ދީނީ ކޯޓަށް ދަންނަވާލިއެވެ. 23 "އަޅުގަނޑުމެން ދިޔައިރު ޖަލު ވަރަށް ރަނގަޅަށް ތަޅުލާފަ. އަދި އެތާގެ ގޭޓްތަކުގައި ސިފައިން ތިބިއެވެ. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން ދޮރު ހުޅުވީމާ ތެރޭގައި އެކަކު ވެސް ނެތެވެ."

24 މި ވާހަކަތަކުގެ އަޑު އިވުމުން ބައިތުލް މުޤައްދަސްގެ ސިފައިންގެ ވެރިޔާއާއި ބޮޑު އިމާމުންނަށް ބުނާނެ އެއްވެސް އެއްކަމް ނޭނގި މިކަން ކޮންގޮތަކަށް ދާނެ ކަމެއްތޯ ހިތާ ހައިރާނުވިއެވެ. 25 ދެން އެކަކު އައިސް ބުނީއެވެ. "ތިޔަބޭފުޅުން ހައްޔަރުކޮށް ޖަލަށް ލީ މީހުން ބައިތުލް މުޤައްދަސްގައި މީސްތަކުންނަށް ދަރުސްދެމުން އެބަތިބި."

26ދެން ބައިތުލް މަގްދިސްގެ ސިފައިންގެ ވެރިޔާ އޭނާގެ ސިފައިން ގޮވައިގެން ގޮސް އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން ހައްޔަރުކޮށް ގެންދިޔައެވެ. ނަމަވެސް އެމީހުން މި ފަހަރަކު އެއްގޮތަކަށް ވެސް ބާރުގެބޭނުމެއް ނުކުރެއެވެ. އެއީ ސިފައިން އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންނާ ދޭތެރޭ ހަރުކަށިކަމާއި ކަން ކުރިކަމަށް ފެނިއްޖިއްޔާ އާއްމުން މީސްތަކުން ގާ އުކާ އެ ސިފައިން މަރާލާފާނެ ކަމަށް ބިރުގަތުމުންނެވެ. 27އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީ ކޯޓަށް ގެންނެވުނެވެ. އަދި އުއްތަމަ އިމާމު އެމީހުންނާއި ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ. 28"އަހަރުމެން ކަނޑައެޅިގެން އީސާގެފާނުގެ ނަމުގައި މީސްތަކުންނަށް އުނގަންނައިދީ ނުދިނުމަށް އިންޒާރުކޮށް ނުދެނީމުތޯ؟ އެކަމަކު ކަލޭމެން އަހަރުމެން ބުނި ބަހަށް އެއްވެސް ފަރުވާލެއް ނުބަހައްޓާ ގޮސް ކަންތައް ކުރިގޮތް ބަލާބަލަ! ކަލޭމެން މި ތަޢުލީމު ފަތުރާފައި މުޅި ޔަރޫޝަލަމަށް ފެތުރިއްޖެ. އަދި ކަލޭމެން މިއަދު އުޅެނީ މިހާ މީހާގެ މަރުގެ ޒިންމާ އަހަރުމެންގެ ބޮލުގައި އަޅުވަންތޯ؟"

29ޕަތުރުސާއި އެހެން ވެސް މަންދޫބުން މި ފަދައިން ބުނެ ޖަވާބުދިނެވެ. "އަޅުގަނޑުމެން ކިޔަމަންވަނީ އިންސާނުންގެ ބަސްމަގަކަށް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ކިޔަމަންތެރިވަނީ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅަށް. 30ތިޔަބޭފުޅުންގެ ބަރަން އީސާގެފާނު ސަލީބަކަށް މުރަހ ޖަހާ ހަރުކަށިކޮށް މަރާލީ. ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކާބަފައިން ވެސް ހަމަ އަޅުކަންކުރި މާތްރަސްކަލާނގެ، އީސާގެފާނު މަރުވުމުން ފަހު އަލުން ދިރުއްވީ. 31އެންމެ މަތިވެރިކަލާނގެ ދާއިމާ އެންމެ މަތިވެރި މަގާމުގައި އެކަލާނގެ އީސާގެފާނު ބޭއްވިއެވެ. މަތިވެރި ވެރިއަކު ކަމުގައާއި، އަދި މީސްތަކުން ސަލާމަތްކުރައްވާ ކަލާނގެ ކަމުގައި އެކަލާނގެ އީސާގެފާނު ލެއްވިއެވެ. މަސީހު ވެރިއަކު ކަމުގައާއި، އަދި ސަލާމަތްކުރައްވާ ކަލާނގެ ކަމުގައި އެކަލާނގެ ބޭއްވީ ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުން ތައުބާވެ ފާފަތަކުން ފުއްސެވުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބުމަށެވެ. 32އަޅުގަނޑުމެން އެކަމުގެ ހެކިވެރިން. އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތްވަރުން ކިޔަމަންވާ މީހުންނަށް އެކަލާނގެ ދެއްވާ މާތް ރޫޙުފުޅު ވެސް ހެކިވެރިއެކެވެ."

33އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންގެ މި ބަސްތަކަށް އަޑުއެހުމުން ބަނީއިސްރާއީލުގެ ކޯޓުގެ މެމްބަރުން ވަރަށް ރުޅިއައިސް އެ މަންދޫބުން މަރާލަން ބޭނުންވިއެވެ. 34ނަމަވެސް އެތަނުގައި އިސް ބަނީއިސްރާއީލުގެ ކޯޓުގެ މެމްބަރެއް ފަރީސީއެއް ކަމުގައިވާ ގަމާލިއޭލް ވެސް ހުރެއެވެ. ގަމާލިއޭލް އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން ރައްޓެހިކަމާއެކު ބޭރަށް ނެރެން އެންގިއެވެ. 35ދެން ގަމާލިއޭލް އެ ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެންމެން ވެސް އިސްވެރިން ކުރިމަތީގައި ދެންނެވިއެވެ. "ބަނީއިސްރާއީލު މީސްތަކުންނޭ، މިއަދުގެ މިމީހުން މަސައްކަތް ކުރާ ކަންތައްތަކާމެދު ބަލައިގަތުމުގައި ވަރަށް ފަރުވާތެރިވާށެވެ. 36ކުރިން ޓިޔުޑަސް ނަމަކަށް ކިޔާ މީހަކު ތިމާއީ މުހިންމު މީހެކޭ ބުނެގެން ފާޅުވެއްޖެއެވެ. އޭނާގެ ފަހަތުން ދާން ހަތަރުސަތޭކަ އަހަރެންގެ މީހުން ވެސް އެއްވިއެވެ. އޭނާ މަރާލެވުމުން އޭނާގެ ހުރިހާ ފަހަތުން ދިޔަ މީހުން ވެސް ފަލަފަލަވެއްޖެއެވެ. އަދި އޭނާގެ ބަސް ގަބޫލު ކުރި އެއްވެސް މީހަކު އެންމެން ވިސްނެ ވަކިވެގެން ދިޔައެވެ. 37އަދި ފަހުން ގަލީލުގެ ޔަހޫދާ ކަމަށް ކިޔާ މީހަކު ތިމާގެ މީހުންގެ ޢަދަދު ގުނާ ދުވަސްވަރު ބޭރަށް ނުކުމެ ގިނަ މީހުން ފަހަތުން ގެނައެވެ. ނަމަވެސް އޭނާ ވެސް ބަލާ އޭނާގެ ހުރިހާ ފަހަތުން ދިޔަ މީހުން ވެސް ވިސްނި ވަކިވެގެން ނެތިގެން ހިނގައްޖެ.

[38]އެހެން ކަމުން އަހަރެން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ބުނަން. މި ބައިމީހުން އެކުރާ ކަންތަކާ ނުބެހޭ. އެމީހުން އެކުރާ ކަމެއް ކުރަން ދޫކޮށްލާ. އެމީހުން އެ ކުރާ ކަންތަކަކީ އިންސާނުންގެ ރޭވުމެއްގެ މަތިން ކުރާކަމެއް ނަމަ އެކަން އެވި ނެތިގެން ހިނގައިދާނެ. [39]ނަމަވެސް އެމީހުން އެ ކުރާ ކަންތައްތައް އެކުރަނީ މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި އެންގެވުމަކަށް ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ ކަލޭމެންނަކަށް އެމީހުން ނުހުއްޓުވޭނެ. އަދި ކަލޭ ކާބޯ އަރުވުން ކަލޭމެންނަކީ އެ އިދިކޮޅު ވެވިސް މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަދުލާއި ދެކު ކަމުގައި ވެސް ވެދާނެ."

[40]ގަމަލިޔޭލުގެ މި ބަސްތަކަށް ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން އެއްބަސްވިއެވެ. ދެން އެމީހުން އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން އަނބުރާ އެތަނަށް ގެނެސް އެމީހުންގެއިގައި ތެޅުމަށް ނިޔާކަނޑައެޅިއެވެ. އަދި ހަމަ އެވަގުތު ބައިތުލް މަގްދިސްގެ ސިފައިން އެމީހުންގެއިގައި ހަންގުރިއެޅިއެވެ. އެއަށް ފަހު ދެން ދުވަހަކު ވެސް އީސާގެފާނުގެ ނަމުގައި އެއްވެސް ވާހަކައެއް ނުދެއްކުމަށް އަމުރުކޮށް އިންޒާރުކޮށްފައި އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން ދޫކޮށްލިއެވެ. [41]އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން އެ ކޯޓުން އެނބުރި ދިޔައީ އުފާވެރިކަމުންނެވެ. އެއީ އެމީހުންނަކީ އީސާގެފާނުގެ ނަންފުޅުގައި އަނިޔާ ލިބުން އެކަށީގެންވާ ބަޔަކު ކަމުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ދެކެވޭތީ ދެކެވުނީތީއެވެ. [42]އަދި އެއަށް ފަހު ކޮންމެދުވަހަކު އެމީހުން ބައިތުލް މަގްދިސްގައި އަދި މިސްކިތުގައާއި ގެގެގައި ވެސް މިސްކީނުންނަށް ހިތްވަރުދިނުން ގެންދިޔައެވެ. އަދި އީސާގެފާނަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ހޮވާފައިވާ ހާއްސަކުރައްވާ މިސްކީނުން ދީނުނުވަމަށް ޒާތުއެވި *އަލްމަސީހު ކަމުގައި އަންގަމުން ގެންދިޔައެވެ.

6

ޚާއްސަ ހަތް މީހަކު ހޮވުން

¹އީސާގެފާނަށް އިމާންވާ އެކަލޭގެފާނު އެންގެވި މަގުން އުގެނުން ގެންދާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ އަދަދު ދުވަހުން ދުވަހަކަށް ގިނަވަމުން ދިޔައެވެ. އަދި މިހެން އީސާގެފާނަށް އިމާންވާ މީހުންގެ އަދަދު ގިނަވަމުން ދިޔަ ހިނދު އެމީހުންގެ ތެރޭގައިވާ ގުރީކު ބަހުން ވާހަކަ ދައްކާ މީހުން ހިބްރޫ ބަހުން ވާހަކަ ދައްކާ މީހުންނާއި [illegible] ޝަކުވާއެއް ކޮށް، އެމީހުންގެ ތެރޭގައި ދެބަސްވުމެއް ވެސް އުފެދުނެވެ. އެމީހުންގެ ޝަކުވާއަކީ ކޮންމެ ދުވަހަކު ވެސް ކާބޯތަކެތި ބަހާ އިރު ގުރީކު މީހުންގެ [illegible] ފިރިމަރުވެފައި[illegible] ވާ [illegible] އަންހެނުންނަށް ލިބޭ ބައި ހިބްރޫ މީހުންގެ [illegible] ޝަކުވާއެވެ. ²އެހެންކަމުން އީސާގެފާނުގެ [illegible] އެންމެން އެއްތަނަކަށް [illegible] އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ.

"އަހަރުމެން [illegible] އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތައް މީހުންނަށް އަންގައިދިނުމަށް ކުރަމުން މި ދާ މަސައްކަތް ހުއްޓާލާފައި [illegible] ކާއެއްޗެހި ބެހުމަށް ތިބުމަކީ އަހަރުމެން [illegible] ކަމެއް ނޫން. ³އެހެންކަމުން [illegible] އަޚުންނާއި އުޚުތުންނޭ، ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން [illegible] ވިސްނުންތެރި، [illegible] އަދި [illegible] ހަތް ފިރިހެނުން ހޮވާ. [illegible] އަހަރުމެން އެމީހުންނަށް [illegible] ހަވާލު ކުރާނަން. ⁴އެހެންނަމަ އަހަރުމެންނަކީ *ދުޢާ ކުރުމާއި އަދި މީސްތަކުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދިނުމުގައި ކުރިއަށް ދާނަން."

⁵އެންމެން ވެސް މި ހިޔާލާއި އެއްބަސްވެ އެމީހުންގެ ތެރެއިން މި ހަތް މީހުން ހޮވިއެވެ. އެއީ އީމާންކަން ވަރުގަދަ މާތްރަސްކަލާނގެ [illegible] ފުރިގެން [illegible] އިސްތިފާނު އާއި އަދި އޭގެ އިތުރުން ފިލިޕު އާއި، ޕްރޮކޯރަސް އާއި، ނިކާނޯރު އާއި، ޓިމޯން އާއި، ޕާރުމެނާސް އާއި އަދި ނިކޮލާސް އާއި އެވެ. [illegible] އަންތިއޯކިޔާގެ *އާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެކެވެ. [illegible] ⁶މި ހަތް މީހުން އީސާގެފާނުގެ [illegible] ކުރިމަތިއަށް ގެނައީއެވެ. އަދި އެ [illegible] އެމީހުންގެ މައްޗަށް ދުޢާ ކޮށް އެމީހުންގެ [illegible] އަތްފުޅު [illegible]. [illegible]

⁷މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅު ފެތުރެމުން ދިޔައެވެ. އެތައް އެތައް [illegible] މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް އަޑު އަހަމުން ގެންދިޔައެވެ. ޖެރުސަލަމުގައި ވެސް [illegible] ފެތުރެމުން ދިޔައެވެ. އަދި [illegible] ވެސް ވަރަށް ގިނަ އަދަދެއްގެ [illegible] އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކަށް [illegible] އެކަލޭގެފާނު އެންގެވި މަގުން އުގެނުން ފެށިއެވެ.

އިސްތިފާނު ހައްޔަރުކުރެވުން

⁸މާތްރަސްކަލާނގެ އިސްތިފާނަށް [illegible] [illegible] މީސްތަކުންގެ ތެރޭގައި އެތައް [illegible] ކުރުވަނިވި [illegible]. ⁹ނަމަވެސް [illegible] *"މިނިވަން [illegible]" ގެ ނަމުން ނަންދެވިފައިވާ [illegible] ބައެއް.

މިމީހުންނަކީ ޤައިރީން އާއި، އިސްކަންދަރިއްޔާ އާއި، ސިލިސިއާ އާއި އޭސިއާ ސަރަހައްދުގެ ބަޔެކެވެ. މި އެންމެން އައިސް އިސްތިފާން އާއި ޢަދަވަތްކަން ބަހުސް ކުރަން ފެށިއެވެ. [10]ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރިވެރި *ރޫޙުލްޤުދުސް ދެއްވިކަން އިސްތިފާނަށް ލިބުނު ގިނަ އެހީއާއި ވިސްނުމާއި ހިކުމަތުގެ ސަބަބުން އެމީހުންނަކަށް އިސްތިފާން އާއި ދެކޮޅަށް ޢަދަވަތްކަން ބަހުސް ކުރުމުގެ ކުޅަދާނަކަމެއް ނުލިބުނެވެ.

[11]އެހެންކަމުން އެމީހުން ބަޔަކު ލައްވާ ދޮގު ވާހަކައެއް ފެތުރިއެވެ. މިމީހުން ބުންޏެވެ. "އިސްތިފާން މާތްރަސްކަލާނގެ އާއި އަދި މޫސާގެފާނާއި ދެކޮޅަށް އެއްޗެހި ކިޔާ އަޑު ތިމަންނަމެން އެހީން." [12]މިހަދެއާ މީސްތަކުންނާއި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ބޮޑެތިންނާއި އަދި ދީނުގެ ދަންނަބާކަރުން ރުޅިއަރުވައެވެ. އަދި މިމީހުން އިސްތިފާން ހައްޔަރުކޮށް ބަނީއިސްރާއީލުންގެ ދީނީ ކޯޓަށް ގެނައެވެ. [13]އެމީހުން އިސްތިފާން އާއި ދެކޮޅު ދޮގު ހެކި ދިއްވުމަށް އެމީހަކަށް ބަޔަކުކަން ގެނައެވެ. އެ ދޮގު ހެކިން ބުންޏެވެ. "މިނާ އަބަދުވެސް ބައިތުލް މަޤްދިސާއި އަދި މޫސާގެފާނު ދެއްވިކަން ޤާނޫނުން ދޭނާއި ގަވާއިދުތަކާއި ދެކޮޅަށް ވާހަކަދައްކާ ހަދު. [14]އިސްތިފާން ބުނާ އަޑު އަޅުގަނޑުމެން އެހީން. 'ނާޒަރަތުގެ އީސާ މި ބައިތުލް މަޤްދިސް ނެތިކޮށްލާނެއޭ އަދި *މޫސާގެފާނުގެ ގަވާއިދުން ހިބަދައިވާ ޢާދަކާދައަށް ވެސް އެ އީސާ ނައްތާލާނެއޭ.'" [15]އެ ކޯޓުގައި ތި އެންމެން ވަރަށް ފަރުވާތެރިވެ އިސްތިފާން އާއި ދިމާލަށް ބަލަން ތިއްބެވެ. އެވަގުތު އެމީހުންނަށް އިސްތިފާންގެ މޫނު މަލާއިކަތެއްގެ މޫނު ފަދައިން ވިދާ ބަބަރާ މަން ފެނުނެވެ.

7

ދީނުގެ ދަންނަބަހަކަށްވުމާއި މުޢުޖިޒާތް އިސްމާޢީލު ބުނި ބުނުން

[1] އެއްފަހަރު އިރާދު އިސްމާޢީލު ކުއްޖާ ސުވާލު ކުރިއެވެ. "މި ވަރަކަށްތަކީ ކޮބާ ވަރަކަށްތަކީ ކީއް؟" [2] އިސްމާޢީލު ޖަވާބުގައި ދަންނަވައިފިއެވެ. "އިއްޔެހެނދުނު އެންމެ ހާ އަޅުގަނޑު، ހަމަސަވާ. އިބްރާހީމްގެފާނު ހާޖަރައަށް ވަޢުދުވިގޮތުގެ ކުރިން މަސްތޫރާތުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މަތިވެރި ރަސޫލުގެފާނުގެ އެކަލޭގެފާނުގެ ކުރިޔަކުމަށް ޖާމިޢު ވަޢުދުވެއްޖެއެވެ. [3] ހާޖަރުސަލާމުގެ އިބްރާހީމްގެފާނު އެންމެ. ކަލޭގެ އަވަސްކަމާ ރައްކާ ތިބީ މަސްދިދަ ދަރިކަލުން ޑިޔަސްގަސްޓުމުގެ ދައުލަތާ ރަހަން ކަލާ ދޫން." [4] ދެން އިބްރާހީމްގެފާނު ފުރަތަމަ ކަމުގެ ވަޢުދުވެގެނވާ ސަރަހައްދު ދޫކުރީމާ ހަމަހަމަ ދެން އެކަލޭގެފާނުގެ ބައްޕަފުޅު އަވަހަށް ފުރިހަމަ މިއީ އެއްމާރީ ދިރިއުޅުމަށް ހައްދަވައިގެން ހާޖަރުސަލާމުގެ އިބްރާހީމްގެފާނު ބޮޑުކަމަށް ކުރިއެވެ. [5] އޭރު އެކަލޭގެފާނުގެ އިބްރާހީމްގެފާނުކަމަށް އޭ ބިމަކުން އަހުލުވެރިން ބައެއް ހިތްވަރާއި ނުދެއްވިއެވެ. އެންމެ ކުޅުވުމުން ފުޅައް

ގާ މިއްސަރު ވީސް އަހަރު އަދި އެކަލޭގެފާނުގެ އިބްރާހީމްގެފާނުކަމަށް ނުދެއްވިއެވެ. ނަމަވެސް ހާޖަރުސަލާމުގެ އިބްރާހީމްގެފާނުކަމަށް ވަޢުދުވެފައި ކުރެއްވި އެކަލޭގެފާނުގެ އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރިކަލުންގެ މިހުންނަން އެބަހުރި ދެއްވާނެ ކަމުގެ. ހާޖަރުސަލާމުގެ އިބްރާހީމްގެފާނުކަމަށް މި ފުރަތަމަ ވައުދު ކުރެއްވި އިރު އަދި އިބްރާހީމްގެފާނުގެ އެއްވެސް ދަރިކަލުން ނުވޭ. [6] ހާޖަރުސަލާމުގެ އިބްރާހީމްގެފާނުކަމަށް އެންމެފުރަތަމަ އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރިކަލުންގެ މިހުން އެމީހުންގެ ޒާތުގެ ނޫން ބިރުހާކު ޒާތުގެއި އެކަށް ޖަހަން ކަމުގެ. އަދި އެ ތަރުތީބުގެ އަލުންގެ ގޮތުގައި ވަރަށް އަސަރުތެރި ހަވަރަސްތަކާ އަހަރު ހަރުކަށިކަން ކަމުގެ. [7] ހާޖަރުސަލާމުގެ *ވަރި ކުރެއްވި. ނަމަވެސް އެހީތެރި އެ ފުރުޞަތު އަލުވެދި ކުރި ޒާތުގެ ތިމަންސްވާފުޅުގެ ކާފަފުޅުވަނީ! ދެން އެޔަށް ފަހު އިބްރާހީމްގެފާނުކަމަށް ދަރިކަލުންގެ މިހުން އެ ޒާތުގެ ބޭކަލު ގޮސް އިބްރާހީމްގެފާނުގެނާއި އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރިކަލުންގެ މިހުންނަން ހާޖަރުސަލާމުގެ ދެއްވާ ބިމުގައި އޮތުމަށް ހިތްވެރިކަމުގެ ކަލޭގެފާނު އަހުލުވެރިން ކުރާނަށް ކުރެއްވި ވަކި ހާޖަރުސަލާމުގެ އެންމެ. [8] ހާޖަރުސަލާމުގެ އިބްރާހީމްގެފާނުކަމަށް އެންމެ. ތިމަންސްވާފުޅުގޮތުގައި ކަލާފުޅުގައި ދެފުޅު މި ކުރިއަށް އިސްލާމުގެ ހަނދާން ހިތްކަމުގައި އަދި އެ އިސްލާމުކުރައި ކަލާ އެއްބަސްވެގެން ކަން ހާފުވެދިވަކަށް ކަލާފުޅުގެ ހިތާ ފިރިހެނުންދަރިން ހިތާން ކުރަން ޖަހާނެ! އެހެން ކަލުން އިބްރާހީމްގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރިކަލުން އިސްޙާޤުގެފާނު އުމުރުފުޅުން އަހަރުފަހަރަށް ވިދުވަރު އެދަރިކަލުން ހިތާން ކުރެއްވި. އަދި ފުރުން އިސްޙާޤުގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރިކަލުން ތަރުތީބުގެފާނު ހިތާން ކުރެއްވި. އަދި ތަރުތީބުގެފާނު ވެސް އެކަލޭގެފާނުގެ ބޭބެ ފިރިހެން ދަރިކަލުން ހިތާން ކުރެއްވި. މިއީ އަހަރުމެންގެ ދަރިކަލުގެ މަޝްހޫރު ބޭބެ ކާބަފައިކަލުން.

ތޫސަފުގެ ފާނަކީ ވެސް ތަރުތީބުގެފާނުގެ ބޭބެ ދަރިކަލުންގެ ތެރެއިން އެއް ދަރިކަލެއް. ތޫސަފުގެފާނުގެ އެއްބަފާބެއިން އެކަލޭގެފާނުގެ މައިމަންނަ ވަރަން ބޭނުން ހަސަދަވެރިވެ އެކަލޭގެފާނު އަޅެއްގެ ގޮތުގައި މިސްރަށް ވިއްކާލި. ނަމަވެސް ހާޖަރުސަލާމުގެ އެކަލޭގެފާނާއި އެކުގައިވި. [10] ހާޖަރުސަލާމުގެ އެކަލޭގެފާނަށް ދެއްވި ހިކުމަތް އެންމެހާ ބޭކަލުންގެ ތެރެއިން އެކަލޭގެފާނު ފެނުނެވެ. އަދި މިސްރުގެ ވެރިޔާ ފިރުޢައުނުގެ ހިތުގައި އެކަލޭގެފާނުގެ

މައްކަތް ގަދަރު ކުރެއްވި. އަދި އޭގެ ޢުމުރުން މާތްރަސްކަލާނގެ ދުސްތޫރުގެ ހާލަތް ވަރަށް މަތިވެރި ހިކުމަތްތެރިކަން ވެސް ދެއްވި. މީސްތަކުގެ ރަސްގެފާނު ދުސްތޫރުގެ ހާލަތް މުދި މީސްތަކުގެ ގަވާއިދުތަކަށް ދެއްވި. އަދި އެ ރަސްގެފާނުގެ ގަނޑުވަރުގެ ހިތާ މުދަލާއި އަދުލުގެ އެއްބަސް ދުސްތޫރުގެފާނުގެ ބެއްލެވުމުގެ ދަށަން ދުވާނުލެއްވި.

[11]ދެން މުދި މީސްތަކުގެއާ އަދި *ކަސްރާނިސްކަރައަން ވަރަށް ބޮޑު މަދަނާއި ކުރިމަތިވެ މީސްތަކުންނަށް ވާނާއި ކުކުރާން ދިބުން. އަދި އަހަރުމެންގެ ގާބަފައިންނަށް އެއްވެސް ގޮތެއް ކުޑަކަން ބޭނުން ކުއްލިއަކަށް ގޮތަކުން ކުލާ ގޮވާން ދިބޭން ގޮތް ނުބުނުން. [12]ދެން ހަރުދުބެގެފާނަށް މީސްތަކުގައި ގޮވާން ދިބޭން ހިދި ވާހަކަ އެޅެ އިވުމުން އެކަލޭގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ބައެއް ފިރިހެނުން ދަރިކަލުން އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިން ފުރަތަމަ ފަހަރަށް މީސްތަކަން ފާނުއެވެ. [13]ދެވަނަ ފަހަރަށް އެބައިމީހުން މީސްތަކަށް ދިޔަ ދަރުމަ ދުސްތޫރުގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ބޭބެއިންނަށް އެކަލޭގެފާނަށް ކާކަކަން ބޭނުން ހާމަކުރަން ކާނދިން. އަދި ފުރަހަމަކަން ވެސް ދުސްތޫރުގެފާނުގެ އާއިލާއާއި މެދު ހިތާމަ ކަމެއް އެނގިވަޑައިގެންނެވެ. [14]ދެން ދުސްތޫރުގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ބައްޕާފުޅާއި އާއިލާގެ މީހުންނަށް މީސްތަކަން އަމުރަން އެދި ދެންނެވި. އެމީހުންގެ އަދިދު މުޅިއެކު ހަލާދިނަ ފަހުރު ކަމުކުރިއި ވިބުން. [15]ދެން ހަރުދުބެގެފާނު މީސްތަކަން ވަޒީފާއިގެންނެވި. އެކަލޭގެފާނާއި އަދި އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިން ވެސް އެ ރަނގަޅު ވައްޓިފައިވާ އުމުރު ދުވަހަން އެ ރަނގަޅު ދިރިއުޅު މަރުވި ދިޔަ. [16]ނަމަވެސް މަރުވެފައިން ފަހު އެމީހުން ވައްފުމަން ސަލާމަތުގައި އިބާރާތުގެ ފާނު ހަމަރުގެ ދަރިކަލުގެ މީހުންގެ އަހުން ގަނޑުއާވާ ބިމަން ގަނޑުދުވަން.

[17]ދެން މާތްރަސްކަލާނގެ އިބާރާތުގެ ފާނަން ކުރެއްވި ވައްދަޅުވާ ފުރިހަމަ ކުރެއްވުމުގެ ވަގުތު އައިއްސަ. އޭރު އެދުގަނޑުމުގެ މީސްތަކުނގެ އަދިދު މީސްތަކުގައި ވަރަށް ގިނަ ވެއްޖެ. [18]އޭރު މީސްތަކުގެ ވެރިކަމަށް އިސްވެ ރަސްގެފާނަން ދުސްތޫރުގެފާނާއި ބޭބޭ ގޮވުން އެއްބައެއް އެއްކޮޅު ނުނގެ. [19]އެ ރަސްގެފާނަށް މަކަރުވެރި ހިލަތްތެރި ރަސްކަލަކު ކަމަށްވި. އަދި އެ ރަސްގެފާނު އަދުގަނޑުމުގެ މީސްތަކުންނާއި ދުދި ވަރަން އަނިޔާވެރިކަމާއި އެކު ކަން ކުރަމުން ގެންދިޔަ. އެ ރަސްގެފާނު އަދުގަނޑުމުގެ މީސްތަކުންނަން އެދިގެންނަން ދިބޭ ދަރިން ހަމަވެހެއްޓާއި އެކު ބޭރަން އެއްލާލާ މަރުވުމަން ދުވާނުލުމަން ވެސް އަމުރާ މަޖުބޫރު ކުރި.

*[20]ދުސްތޫރުގެފާނު ވެސް އެ ފަރުވާ މި ދުވަސްވަރުއެވެ. އެކަލޭގެފާނު މި ވަރަށް ވެސް ރީތި ކުއްޖަކު ކަމުގަ. އެކަލޭގެފާނުގެ މައިންބަފައިން ތިން މަސް ވަންދެން އެކަލޭގެފާނު ބެލެހެއްޓި. [21]ނަމަވެސް ތިން މަސް ވެފުން އެމީހުންނަން މަޖުބޫރު ވި ރަސްގެފާނު އަމުރުކުރެއްވި ފަރުވާއެއްގައި ވާ ފާވައިދާއި އެއްގޮތަން ކަން ކުރުމަން. ދުސްތޫރުގެފާނު ބައްޕާ އެއްލާލުމުން ހިނދު ރަސްގެފާނުގެ ދަރިކަނބަލުންނަން އެކަލޭގެފާނު ފެނިވަޑައިގެން ގެންދެވި. އަދި އެ ކަލޭގެ އަމިއްލަ ދަރިކަލަކު ފަދައިން އެކަލޭގެފާނު ބަލާ ކުރިއެވެ. [22]ދުސްތޫރުގެފާނު މީސްތަކުގައި ދެބަސް ހުރި އެންމެ މަތީ މާދު ބައިލުމާ ހާމަ ވި. އަދި އެކަލޭގެފާނަށް ބަސްމަދުކުރިކަން ކުޅަދާނަ ފުރިހަމަ ބަދަލު ހަދަގަނޑުއެގެ ވެރިއެއް ކަމުގައި ވި.

[23]ދުސްތޫރުގެފާނު އުމުރުފުރުން ސާޅީސް އަހަރުފުރުމުގައި އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރިކަލުގެ މީހުން ކަމުގައި ވި ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ކަންތައްތައް ހިރުވާބައި އެމީހުންގެ ހާލު ބައްލަވާލެއްވުމަން އެކަލޭގެފާނު އެމީހުންގެ ގާތަން

ޒިޔާރަތް ކުރެއްވުމަށް ގަސްތު ކުރެއްވި. [24]އެދުވަހު މޫސާގެފާނަށް މިސްރުގެ މީހަކު ބަނީއިސްރާއީލު މީހަކަށް އަނިޔާކޮށް ނިކަމެތިކޮށް ކަން ކުރާ ތަން ފެނިވަޑައިގަތީ. އެކަލޭގެފާނު އެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހާ ސަލާމަތްކޮށް އޭނާއަށް އަނިޔާދިން މީހާ މަރާލި. [25]މޫސާގެފާނު ހީފުޅު ކުރެއްވީ އެކަލޭގެފާނު މެދުވެރިކުރައްވާ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުން މިނިވަން ކުރައްވަން އުޅުއްވާކަން ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެންމެހާ މީސްތަކުންނަށް ވެސް އެނގޭނެ ކަމުގެ. ނަމަވެސް އެމީހުންނަކަށް މި ކަމެއް ނުވިސްނުނު.

[26]އަނެއްދުވަހު ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދެމީހަކު އެކަކު އަނެކަކާ ޒުވާބުކޮށް ތަޅާ ޖަހަނިތަން މޫސާގެފާނު ދިމާވަޑައިގަތީ. އެމީހުން ސުލްހަކޮށްދެއްވުމަށް މޫސާގެފާނު ވިދާޅުވި. 'އޭ ބޭބޭ ކަލޭމެން ދެމީހުން މިއަހަރި ދެ އަޚުންނެއް ނޫން ހޭޔޭ؟ ވީއިރު ކީއްވެގެން ދެމީހުން މިހާ ނުބައިކޮށް އަނެކަކާ ބެހެއްޓެވީ މިއަރަ ކަން ކުރަނީ ކިއްވޭ ހޭޔޭ؟!'

[27]މިއަޑުއަހާ އެދުރުމީހުންގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ޒުވާބު ފެށި މީހާ މޫސާގެފާނު ކޮއްޕާލާފައި ބުނި. 'ކަލޭ ތިޔައީ އަހަރުމެންގެ ވެރިޔާ ނުވަތަ ގާޒީ ކަމުގައި ބަހައްޓަން ނިންމީ ކާކު؟ [28]އިއްޔެ އެ މިސްރުގެ މީހާ މަރާލި ހެން ތި އުޅެނީ އަހަރެން ވެސް މަރާލަން ތޯ؟' [29]މޫސާގެފާނަށް މި ބަހުގެ އަޑު އިވިވަޑައިގެން މިސްރު ދޫކޮށް މިދިޔާން ބިމަށް ފިލާވަޑައިގެން ބިމުގައި ވަޒަންވެރިވެ ދިރިއުޅުއްވި. އެކަލޭގެފާނުގެ ދެ ދަރިކަލުން އުފަންވީ އެ ބިމުގަ.

[30]މީގެ ސާޅީސް އަހަރު ފަހުން ޠޫރުސީނާ ފަރުބަދަ ކައިރީގައި އަނދަ އަނދާ ހުރި ގަސްބުޑެއްގެ ތެރެއިން މަލާއިކަތެއް އެކަލޭގެފާނަށް ފާޅުވެވަޑައިގެންނެވި. [31]އެމަންޒަރު ފެނިވަޑައިގެން ވި ހައިރާންކަމުގެ ސަބަބުން މޫސާގެފާނު ބަލާލަން ބޭނުންވެގެން ގަސްގަހާ ގާތަށް ހިނގާ ވަޑައިގަތުމުން މާތްރަސްކަލާނގެ އިވި ވަޑައިގަތީ މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ ވަހީ ބަސްފުޅުގެ އަޑުފުޅު. [32]'މިއީ ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެފާނުގެ ކާބަފައިންގެ ކަލާނގެއެވެ. އިބްރާހީމްގެ ކަލާނގެއާއި އިސްޙާޤުގެ ކަލާނގެއާއި ޔަޢުޤޫބުގެ ކަލާނގެ.' މޫސާގެފާނު އެ އަޑުއިވި ބިރުން ތުރުތުރުއަޅައިގެން އެ ތަން ބަލާލެއްވުމަށް ވެސް ނުކުރެއްވި.

[33]މާތްރަސްކަލާނގެ މޫސާގެފާނަށް ވަހީކުރެއްވި. 'ކަލޭގެފާނުގެ ފައިވާން ބާލާށެވެ. އެއީ ކަލޭގެފާނު މިހުރީ ހުރި މާތް ބިމެއްގައި މިވަނީ. [34]ތިމަންރަސްކަލާނގެ މީސްތަކުންނަށް މިސްރުގައި ލިބެމުންދާ އަނިޔާ އާއި އެމީހުންގެ ވޭނުން ފުރިފައި ވާ ގޮވާލުމުގެ އަޑު ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެއްސެވީމު. އެހެން ކަމުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެމީހުން ސަލާމަތްކުރެއްވުމަށް އައީ. އާދެ ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެފާނު އަނބުރާ މިސްރަށް ފޮނުއްވާނަމޭ.'

[35]މޫސާގެފާނަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އެކަލޭގެފާނަށް ދެކޮޅު ހަދައި ބުނި އެމީހުން މޫސާގެފާނާއި ދެކޮޅަށް ބުނީ. 'ކަލޭ ތިޔައީ އަހަރުމެންގެ ވެރިޔާ ނުވަތަ ގާޒީ ކަމުގައި ލީ ކާކު ހޭ؟!' ނަމަވެސް އެ ދިޔަ ގަސްބުޑުގެ މަލާއިކަތާ މެދުވެރިކޮށް ބަނީއިސްރާއީލުންގެ މީހުންގެ ވެރިޔަކާއި ސަލާމަތްކުރައްވާ ފަރާތަކަށް އެމީހުން ސަލާމަތް ކުރުމަށް އެކަލާނގެ ފޮނުއްވި ހަމަ އެ މޫސާގެފާނު. [36]އަދި އެބައި މުޢުޖިޒާތާއި ހެކިތަކާއި އަޖައިބުކަންކަން ދައްކަވަމުން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ސަލާމަތްކޮށް މިސްރުން ނެރުއްވި ރަތްކަނޑާއި ޖަންގަލީގެ

މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނަށް ބާރު ދެއްވި. އަދި ހަރަކާތް ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ސާފުކޮށް ހަރަކާތްތަކުން އެމީހުންގެ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓަ އެމީހުންގެ މައްސަލަ ފިރިކަން ކުރި އެކަލޭގެފާނު.

[37]މޫސާގެފާނު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް އެންގެވި. 'ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ތެރެއިން އަހަރެން ފަދަ އެހެން ރަސޫލު ބޭކަލަކު މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލޭމެންގެ ގައުމުން ފޮނުއްވާނެ. އެކަލޭގެފާނަށް ކަލޭމެން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ކިޔަމަންތެރިވާށޭ.' [38]އަހަރުމެންގެ މުސްތަޤުބަލް އެކުގައި ހަނދުވަސް ބިމަށް ގެނެސް އިމީހުންނާއި އެކުގެ އެތެރޭގައި ވީ މޫސާގެފާނު. އަދި ތޫރިސީނާ ފަރުބަދަރުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ މަލާއިކަތާ އެކަލޭގެފާނަށް ދިރިހުރުން ދިނީ މި ބަސްފުޅުތަކާއި އަހަރުމެންނަށް ދެންގައިދިނުމަށްޓަކާ ވިދާޅުވި.

[39]ނަމަވެސް އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިން އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކަށް ކިޔަމަންތެރިއެއް ނުވި. އެމީހުން އެކަލޭގެފާނާއި ދުރަށް ހަދާ އެނބުރި މިސްރަށް ދިއުމަށް ހިތްގައިޖެހި އުޅުން. [40]މޫސާގެފާނު ފަރުބަދަށް މަތީގައި ވަނިކޮށް އެމީހުން ހާރޫނުގެފާނަށް ބުނި. 'އަހަރުމެންނަށް މަގުދައްކާނެ ކަލަކު ކަލާނގެއެއް އަހަރުމެންނަށް ހަދައިދޭ. އެއް އަހަރުމެން މިސްރުން ނެރެގެން ގެނައި މި މޫސާގެފާނަށް ވީ ގޮތެއް އަހަރުމެންނަކަށް ނޭނގެއެވެ.' [41]ދެން ހަމަ އެދުވަހު އެމީހުން ގެރިއެއްގެ ސިފައިގަ ކަލާނގެއެއް ހަދާ އެއަށް ޤުރުބާންކޮށް ކާއެއް އެކަމުގެ މައްޗަށް އުފާ ފާޅު ކުރި.

[42]އެކަމުގެ ސަބަބުން މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ މުސްތަޤުބަލް ދުނިޔެ ޖަމާވާ އެމީހުންނަށް ފުރަގަސް ދެއްވި. ދެން އެމީހުން އުޑުގައިވާ ތަރިތަކަށް އަޅުކަން ކުރި. މި ކަންތައް އެ ހިސާބު ނަބިއްޔުންގެ ފޮތްތަކުގެ ތެރޭގައި ލިޔުމެއްގައި މި ފަދައިން.

'އޭ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން. ކަލޭމެން ހަނދުވަސް ސަރަހައްދު ބިމުގައި ހާލަތަކު ސާފުސް އަހަރު ޤުރުބާންތަށް ކަށް
ވެދުންތަކެއްގެން އަޅާ ތިމަންނަވާމީހުގެ އަރިހަކަށް ނޫން.

[43]ކަލޭމެންގެ ހިތުގައި އެންމެ މުހިއްމު މަލާއިކާ ދުވަހެއް ކަލޭމެންގެ އަތުން ހަރުފައިވާ ކަލާނގެތަކު ކަލުގައިވާ އެއްޗެހިތަށް ގެނައީ. މުލޫކުގެ ބޯދަށް ބޯދައިއަރަށް. ރާފާނެ ކިއުން ކަލާނގެ ގެ ތަރިއަށް. މިއީ ކަލޭމެންގެ އަމިއްލަ އަތުގެ ކަލޭމެން ހަދާފައިވާ ހުރި ކަލާނގެތަކު. ކަލޭމެން ތިމަ ހެން ކަން ކުރުމުގެ ސަބަބުން ތިމަންނަވާމީހުންގެ ކަލޭމެން ބާބިލުނުގެ އަށް ވަޑި ފޮނުވާނަމު ވާނޭ.'

*[44]މާތްރަސްކަލާނގެ ފާލިގަކަށް އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިން ހަނދުވަސް ސަރަހައްދު ބިމުގެ ގެންދިޔައެވެ. އެ ފާލިގަކަށް ހެދުނީ މި މާތްރަސްކަލާނގެ މޫސާގެފާނަށް އެންމެ ހެދުމުގެ އެންގެވި ގޮތުގެ އެންގެވި މިސާލު. މި ފާއިސާ ފާލިގަކަށް ހެދުނީވި މާތްރަސްކަލާނގެ މޫސާގެފާނަށް ދެއްކެވި ނަމޫނާ މެދުން އެއްގޮތަށް ވެސް. [45]އަދި މިގެ އެތެރޭ ޔަޤީން ފާހަގަ މި ބިމުގައި ވީ މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބައިން ހިމޭނާ ނުވާ ދެއްވުމުގެ މުސްތަޤުބަލް މި ބިމަށް އެކަލާނގެ ފައްސަލާވާގެ. އަދި ކާބަފައިންގެ ކިބައިން މިލްކުވި މިފާލި ޔޫޝައުގެފާނުގެ ލީޑަރުގެ ދަށުގައި އެމީހުންނާ އަޅާ ބިންތަކުގެ ބުރުޤަލް ދިޔަ. އަދި ދާއޫދުގެފާނުގެ ޒަމާނާއި ހަމަޔަށް ވެސް އެ ފާލިގެ އޮތެވެ ހުރި.

[46] މާތްރަސްކަލާނގެ ރުހިވޮޑި ގަތުން ދާއޫދުގެ ފާނަށް ލިބިވަޑައިގެން ވި. އަދި އޭނާގެފާނުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅުން އެދިލެއްވީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އަޅުކަން ކުރުމަށްޓަކާ ތަނެއް ހޯދުމަށް. [47] އެކަމަކު މި އަޅުކަން ކުރުމަށް ޚާއްސަކުރުވުން އިމާރަތް ބިނާކުރި ސުލައިމާނުގެފާނުން. [48] ނަމަވެސް އެންމެ މަތިވެރި ކަލާނގެ ވޮޑިގެންވަނީ އިންސާނުންގެ އަތުން ބިނާކޮށްފައިވާ އިމާރާތްތަކުގައެއް ނޫން. ނަބީ ޔަޝާޔާގެ ފޮތުން މާތްރަސްކަލާނގެ އާޔަތުގެ ބަސްފުޅާއި އެދު މިފަދައިން ވަޙީ ކުރެއްވި.

[149] ތިމަންސުވާމީންގެ ތަޚުތަކީ އުޑު. ތިމަންސުވާމީންގެ ފައިދަށުގެ ގޮނޑި އަކީ ބިން. ވީއިރު ތިމަންސުވާމީންގެ ހިތަފުޅުގެފާނަށް ކަލޭމެން ބިނާކުރާނީ ކޮންފަދަ އިމާރާތެއް ހޭ؟ ތިމަންސުވާމީންގެ ދިރިއުޅޭނީ ކޮންފަދަ ތަނެއްގައި ހޭ؟

[150] ތިމަންސުވާމީންގެއި ހުރިހާ އެއްޗެއް އުފައްދަވާ ހައްދަވާ ކަލާނގެއެއް ނޫން ހޭ؟!!!"

[51] އިސްތިފާނު ވަރަށް ކުރިއަށް ގެންދަވަމުން ވިދާޅުވިއެވެ. "ކަލޭމެންނަކީ ގޮތް ދޫ ނުކުރާ ބޯހަރު މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތަފުޅަށް އިމާން ނުވާ ބައެއް. ކަލޭމެންގެ ކަންފަތްތަކާއި ހިތް ވަނީ ބަންދުވެފަ. އެހެން ކަމުން ކަލޭމެންނަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުގެ އަދަބު ނުވާ. ކަލޭމެން އަބަދުވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ މާތްރޫޙުފުޅާ ދެކޮޅުހަދައެވެ. ކަލޭމެންގެ ކާބަފައިން ވެސް ކަން ކުރި ހަމައެފަދައިން. [52] ކަލޭމެންގެ ކާބަފައިން އަނިޔާ ނުދީ ދޫކޮށްލި ނަބީބޭކަލަކު ވޭތޯ ހޭ؟ މާތްރަސްކަލާނގެ ޞާލިޙު އަޅާގެ ޒާތުގައި މަތިވެރި ސާބިތު މީހާ އަންނަން ވަރަށް ގާތްކޮށް އެންގެވުމަށް ފޮނުއްވި ނަބީބޭކަލުން ވެސް އެމީހުން މަރާލިއެވެ. އަދި މިހާރު ކަލޭމެން އެ ޞާލިޙު އަޅާ ޒާތުގައި މަތިވެރި ވަރަށް ބޭނުންކޮށް ދެއްވި އެކަލޭގެފާނު ވެސް މަރާލީމުއެވެ. [53] މާތްރަސްކަލާނގެ މަލާއިކަތުން މެދުވެރިކޮށް ދެއްވި ޝަރީޢަތް އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ކަލޭމެންނަށް ދެއްވި. ނަމަވެސް ކަލޭމެން އެ ބަސްފުޅުތަކަށް ނުކިޔަމަންތެރިވީއެވެ."

މީސްތަކުން ހިލައިންޖަހާ އިސްތިފާނު މަރާލި

[54] އިސްތިފާނުގެ މި ވާހަކަތައް އިވުމުން ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން އޭނާ ދެކެ ރުޅިއައިސް ހަމަނުޖެހުނެވެ. [55] ނަމަވެސް އިސްތިފާނު ވީ މާތްރޫޙުފުޅުން ފުރިފައެވެ. އޭނާ އުޑާއި ދިމާ މައްޗަށް ބެލިއެވެ. އެވަގުތު އޭނާއަށް ފެނުނީ މާތްރަސްކަލާނގެ މަތިވެރި ކަމާއި މަތިވެރިކަމުގެ ވިދާ ނޫރުފުޅެވެ. އަދި މަތިވެރި ކަލާނގެ ކަނާތްފަރާތުގައި އީސާގެފާނު ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. [56] އޭގަޅު އިސްތިފާނު ބުނެފިއެވެ. "އަހަރެންނަށް *ސުވަރުގެ ދޮރުހުޅުވިފައި ހުރިތަން ފެނެއެވެ. ފެނިން އެބަފެނޭ. އަދި މަތިވެރި ކަލާނގެ ދައުލަތާ އެންމެ މަތިވެރި މަޤާމުގައި އިންސާނާގެ ދަރިކަލުން ވަޑައިގެން މަގާން އެބަފެނޭ."

[57] ހަމައެވަގުތު ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީ ވެރިޔަކުގައި ވި އެންމެން އިސްތިފާނުގެ އެ ވާހަކަތަކުގެ އަޑުނާހަން ފެށުން ކަންފަތްތަކުގައި އަތް އަޅާ ހަޅޭއްލަވަން ފެށިއެވެ. އަދި އެންމެން އެއްކޮޅަށް އޭނާއާ ދިމާއަށް ދުވެފައިގެންގޮސް ދިޔައެވެ. [58] އަދި އޭނާ އިސްތިފާނު ދަމާ ގެންގޮސް ބޭރަށް ގެންދިޔައެވެ. ދެން ހުރިހާ ގަލުން ހިލަ އުކަން ފެށިއެވެ. އިސްތިފާނު ހިލަ ޖަހަމުން ހިލަޖެހުން ދިޔައީ އޭނާގެ ގައިގައި ވި ސާހިދުންގެ އެތިކޮޅު ޝާއުލް ނަމަކަށް ކިޔާ ޒުވާނަކާ ހަވާލުކުރިއެވެ. [59] އޭނާ އިސްތިފާނު މަރާލުމަށް ހިލަ ގަނޑުގައި ހިލަޖަހަމުން ދިޔަ ވަގުތު އިސްތިފާނު

ދުއާ ކުރިއެވެ. "މާތްސާހިބާ އީސާގެފާނު. މި އަޅާގެ ފުރާނައާއި ހަވާލުވާ." 60އޭނާ ބިންމަތީ ކަކޫ ޖަހައިގެން އޮވެ ރޮއެގަތެވެ. "މާތްސާހިބާ. އެމީހުންގެ މި ފާފައިގެ އަޒާބު އެމީހުންނަށް ނުދެއްވާފާނދޭ." ހަމަ އެހެން ބުނެ ނިމުނު ވަގުތު އޭނާގެ ފުރާނަ ދިޔައެވެ.

8

އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ ތިބި މީހުންގެ ޖަމްޢިއްޔާ ބައިބައިވެ އުފުލުންނަން އަނިޔާލިބުނު

[1] ހިތައިންތަކާ އިސްތިފާނުސް މަރާލުމަށް ޝައުލް އެއްބަސްވިއެވެ. އެދުވަހު ޖެރޫސަލަމުގައި އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ ތިބި އެންމެންނަށް މީހުންގެ ފަރާތުން ވަރަށް ބޮޑެތި އަނިޔާތަކެއް ލިބެން ފެށިއެވެ. އެހެން ކަމުން އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުން ފިޔަވާ އެކަކާވެސް އީމާންވާ މީހުން އެންމެހާ މީސްތަކުން ޖުދާ އާއި ސަމާރިޔާ ރަށް ދިޔައެވެ. [2] ދީންދާރިބަޔަކު އީމާންވާ މީހުން ބަޔަކު އިސްތިފާނުސް ކަފުނުކޮށް ވަޅުލިއެވެ. އަދި އޭނާގެ މަރުގެ މައްޗަށް ހިތާމަކޮށް ރޮއިގަތެވެ. [3] ނަމަވެސް ޝައުލް އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ މީހުން ނައްތާލުމަށް މަސައްކަތް ކުރިއެވެ. އޭނާ އެމީހުންގެ ގެގެއަށް ވަދެ އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ދަމާ ގެންގޮސް ޖަލަށް ލިއެވެ.

އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅު ސަމާރިޔާގެ މީހުން ގަބޫލު ކުރި

[4] ނަމަވެސް އެކިތަންތަނަށް ބެހިބެހިގެން ދިޔަ އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ މީހުން އެކިތަނުގައި އެކަލޭގެފާނާއި ބޭނުން ޚަބަރުތަކާ އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކުގެ މީސްކަލުންނަށް އަންގަމުން ދިޔައެވެ. [5] އޭގެ ތެރެއިން އެކަކު ފިލިޕު އެވެ. އޭނާ ދިޔައީ *ސަމާރިޔާއަށެވެ. އެ ރަށުގައި އޭނާ މާތްރަސްކަލާނގެ ހޮވާލެއްވި ރަސްގެފާނު ކަމުގައިވާ އީސާގެފާނުގެ ވާހަކަ އެ މީސްތަކުންނަށް އަންގައިދިނެވެ. [6] ބަސްތަކުގެ ފުރިހަމަ ކަމުން ފިލިޕު ދައްކާ މުޢުޖިޒާތަކާ ހުރި ގޮތުން މީސްތަކުން އެއްވިއެވެ. [7] އެމީހުންގެ ތެރެއިން ނުބައި ރޫޙުތަކުގެ ބާރުގަދަވެފައިވާ ގިނަ މީހުންގެ ތެރެއިން ނުބައި ރޫޙުތައް ގޮސްފިއެވެ. އެ ރޫޙުތައް ބޮޑު އަޑުން ގޮވަމުން ނިކުމެ ދިޔައެވެ. އަދި އިތުރުން އަތްފައި ވީ ބަލިމީހުން ސިއްހަތު ރަނގަޅުވިއެވެ. [8] މިހެންވީމާ އެރަށުގެ ސަރަހައްދު އެ ރަށުގެ އެންމެން ހިތްހަމަ ޖެހި އުފާވެރިވިއެވެ.

ސައިމަންގެ ހިތުން ފެންބުޅިވިއްޔާ

[9] ނަމަވެސް އެ ރަށުގައި އުޅުން ސައިމަނާ ނަމަކަށް ކިޔާ މީހަކު ވިއެވެ. މިހާ ވަގުތު އޭނާގެ ފެންޖެހުމުގެ ބާރުދަށުގައި ކުރީ ސަމާރިޔާގެ އެންމެން ހައިރާން ކުރުވާފައެވެ. އޭނާ އަބަދު މަހަވެރި ބޭރުން ދިޔަގެންވާ މިހަކު ބަލުގައި އޭނާ ދަނޑު ކުރިއެވެ. [10] އެ ރަށުގެ މުއްސަދިންނާ ފަޤީރުން ވެސް އޭނާގެ ބަސްތަކަށް އަޑު އަހަމުއެވެ. އަދި އޭނާ އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮނުއްވި މަސީހަކު މިއާ "އެކަލާނގެ ބާރުފުޅު" ކަމުގައި ބުނެއެވެ. [11] ކުރިންމުއްދަތެއް މި ސައިމަން އޭނާގެ ފެންޖެހުމުގެ ބާރުދައްކަކައިގެން އެ ރަށުގެ މީހުން އަޖައިބުކޮށް ހައިރާން ކުރުވާ ތީ އެއަށް ދުވަހުކެވެ. އެކަމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން އެބައި ބޮޑުކޮށް ހެދުމަށް އޭނާ ބޭނުންވެއެވެ. [12] ނަމަވެސް ފިލިޕު އެމީހުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަމުގެ ވާހަކައާ ބޭނުން ގޮތުން އެ ރަށު މީހުން އެކަމަށް ގަބޫލު ކުރިއެވެ. އަދި ފިލިޕު އީސާގެފާނުގެ ނަމުގައި ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުން އެމީހުން ފިލިޕުގެ އަތުން ބޯފެނުގައި ނަގައިގެން *ތައުބާގެ ހިނައިގަތުން ހިނައިގަތެވެ. [13] މި ސައިމަން ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެ ތައުބާގެ ހިނައިގަތުން ހިނައިގަތެވެ. އަދި އޭނާ އަބަދު ވެސް

އުޅުނީ ފިލިޕު އާއި ވަރަށް ގާތްކޮށް އޭނާއާއި އެކުގައެވެ. އޭނާ ފިލިޕުގެ ކިބައިން ފެންނަމުން ދިޔަ މުޢުޖިޒާތް ތަކުގެ ސަބަބުން އޭނާ ހައިރާން ވިއްޖެއެވެ.

[14] ޔަރޫޝަލަމުގައި ވީ އީސާގެ ރަސޫލުންނަށް ސަމާރިޔާގެ އެތައް ބަޔަކު މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅު ޤަބޫލު ކުރި ހަބަރު ލިބުމުން އެމީހުންގެ ކައިރިއަށް ބަދުރާއި ޔަހުޔާ ފޮނުވިއެވެ. [15] ބަދުރާއި ޔަހުޔާ ސަމާރިޔާއަށް އައިސް ފުރަތަމަ ވެސް ދުޢާ ކުރީ އެ ރަށުގައިވާ އީމާންވީ އެންމެ ހާ މީސްތަކުންނަށް މާތްރޫޙުފުޅު ލިބުމަށް އެދިއެވެ. [16] މި އެންމެން ވެސް ވަނީ ހަމައެކަނި ސާހިބު އީސާގެ ނަންފުޅުގައި *ތައުބާގެ ހިނާވުމުން ހިނާވިފައެވެ. ނަމަވެސް އަދި އޭރަކު އީމާންތެރިންނަކަށް *މާތްރޫޙުފުޅެއް ނުލިބިފައެވެ. [17] ދެން މި ދެ ރަސޫލުން މީސްތަކުންގެ މައްޗަށް ދުޢާ ކޮށް އެމީހުންގެ ގައިގައި އަތްލުމުން އެމީހުންނަށް މާތްރޫޙުފުޅު ލިބެމުން ދިޔައެވެ.

[18] ރަސޫލުން މީސްތަކުންގެ ގައިގައި އަތްލުމުން އެމީހުންނަށް މާތްރޫޙުފުޅު ލިބެމުންދާ ތަން ސައިމަންއަށް ފެނުނެވެ. ދެން އޭނާ ވެސް އެ ބާރު ލިބިގަތުމަށް ބޭނުންވެ އީސާގެ ރަސޫލުންގެ އަތަށް ލާރި ދިނުމަށް އޭނާ ބުނެފިއެވެ. [19] "މަށަށް ވެސް މިހާ ބާރު ދީ. އޭރުން މަ ވެސް އަތްލާ މީހަކަށް މާތްރޫޙުފުޅު ލިބޭނެ."

[20] ބަދުރު އޭނާއަށް ބުނެފިއެވެ. "ކަލޭއާއި ކަލޭގެ ފައިސާ އާއި ދުނީ ނަރަކައަށް. އެއީ ކަލޭ މިހާރު ހީކުރީ މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވާ ހަދިޔާ ފައިސާ ދީގެން ގަނެވޭ ކަމަށް. [21] އަހަރުމެންނާއި އެކު މި ކަންތައް ކުރުމަށް ބައިވެރިވުމަކަށް ކަލެއަކަށް އެއްވެސް ޙައްޤެއް ނެތް. އަދި ކަލޭގެ ހިތުގެ މަގުސަދާއި ނިޔަތް ރަނގަޅު ނޫންކަން މާތްރަސްކަލާނގެ ދެނެވޮޑިގެންވޭ. [22] މިހާރު ފަދަ ނުބައި ހިޔާލުތަކުން ދުރުވޭ. އަދި މަޢާފަށް އެދި މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް ދުޢާ ކުރޭ. ފަހަރެއްގައި އެކަލާނގެ ކަލޭގެ މިހާރު ފަދަ ނުބައި ހިޔާލުތަކަށް މަޢާފު ކުރައްވާ ކަން ނޭނގޭ. [23] ކަލޭގެ ހިތް މިހާރު ވަނީ ހަސަދައިން ފުރިފަ. އަދި ކަލޭ މިހާރު ވަނީ ފާފައިގެ ބަރުގެ ދަށުގައި ބަނދުވެފަ."

[24] ސައިމަން ބުނެފިއެވެ. "މިހާރު ބުނި ފަދަ ދެރަ ނުބައިކަންތަކުން އަހަރެންނާ ދުރުކުރުމަށް އަދި މިހާރުގެ ދުރުވުން އަހަރެންނަށްޓަކާ މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް ދުޢާ ކޮށް ދީ."

[25] ބަދުރާއި ޔަހުޔާ އީސާގެ ހެކިއާއި ކަންތަކާއި ނަމާއި އެކަލޭގެފާނުގެ ބާރު ހަބަރުފުޅުތަކާ އެ ރަށުގެ މީހުންނަށް ކިޔާ ދިނުމަށް ފަހު އެނބުރި ޔަރޫޝަލަމަށް ދިއުމަށް ދަތުރު ފުރިއެވެ. އެމީހުން ދަތުރުކޮށް ދިޔަ މަގުމަތީގައި ވީ ސަމާރިޔާގެ ވަރަށް ގިނަ ރަށްރަށުގައި ވެސް އެމީހުން އީސާގެ ބާރު ހަބަރުފަތާ އެކަލޭގެ ބަސްފުޅުތަކުން މީސްތަކުންނަށް އަންގައިދިނެވެ.

ފިލިޕު އާއި ބައްދަލުވި އިތިއޯޕިއާގެ މީހާ

[26] ފިލިޕުއަށް މާތްރަސްކަލާނގެ މަލާއިކަތަކު ދުލުފިރިކަން އެންގެވި ޔަރޫޝަލަމުން ގާޒާއަށް ދެވޭ ބޮޑު ހިނގާފައި ބިމުގެ މަގުން ދެކުނުން ދިއުމަށް. [27] ދެން ފިލިޕު ދަތުރަށް ފުރިއެވެ. އޭނާ ދަތުރުކުރަމުން ދިޔަމަގުމަތީ އިތިއޯޕިއާގެ މީހަކާ ދިމާވިއެވެ. މިހާއަކީ އިތިއޯޕިއާގެ ރާނީ ކަންޑާކީގެ ޚަޒާނާ ބެލެހެއްޓުމުގެ ހަވާލުވެރިއާ ވަޒީރެވެ. މިހާއަކީ *ހިޖާއެކެވެ. އެކަމަނާގެ ހެދިއާ ފައިސާއާއި ވެސް މިހާގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ދަރުމަވެއެވެ. މިހާ ޔަރޫޝަލަމަށް އައީ ބައިތުލް

މަޤްބަރާގައި އަޅުކަން ކުރަމުންދިޔައެވެ. [28] މީނާ ގޮވަމުން އޭނާ ދިމާކުރި ބާވަތުގެ އަސްގަނޑެއް ދިރުމުގައި އޭނާ ނާސްގަ

ދިޔައެވެ. އެކަމުގެ އޭނާ އިނީ ނަބީ ދަސްކޮށްފައިވާ ކޮބަލަތު ޔާރާއެވެ.

[29] ސާބިތުކުރުމަށް ޔަރިޔޫއަށް އަނގައިން ހިނގާފައި ގޮސް އެ އަސްގަނޑު ދޫކޮށް ހަމަޖެހުނު އޭނާ ކައިރިގައި ފޮނުވިއެވެ.

[30] ޔަރިޔޫ ދުވަހު ގޮސް އެ އަސްގަނޑު އަނގަ ހަމަ ކުރި އިރު އޭނާ ނަބީ ދަސްކޮށްފައިވާ ކޮބަލަތު

ޔާރާއިން ބަޔާ އިވުނެވެ. ޔަރިޔޫ އޭނާ ކުރުން ސުވާލު ކުރިއެވެ. "މަނިކުފާނު ތިއަށް ޔާރާއިވަމުން ގެންދަވާ އެއްޗެއް

ފޮރުވަމާ ދާނަ މަނިކުފާނަށް ސާފުކޮށް އަންގަވާށޭ؟"

[31] އޭނާ ބުނެއެވެ. "އަހަރެންނަށް މިގެ ދާނަ ފޮރުވަމުން ޔާރާ ނުދެވޭނެ އަހަރެންނަށް މި ބަނދަރަށް އަނގަ

ވިސްނުން ޔާރާއަށް ނޭ؟" ދެން އޭނާ ޔަރިޔޫގެ ޔާބައިން އެދުނީ އޭނާގެ އަނގަ ހަމަކޮށް އަތް އޭނާ ކައިރި އިނުމުކަމެވެ.

[32] އެ ކޮތަން އޭނާ ޔާރާއިން ދިޔައީ މި އާރާމު ތަކެވެ.

ޢަކަލޭގެފާނު ކަމަނަން ގެންދިޔުން ކަންބަޑި ބަކަރިއާ ފަޅަހަން ގެންދިޔުނެވެ. ކަންބަޑި ބަކަރިއާގެ ކަމަރަތު ބާވައިރު

އާތި މަޖެ މަޖެން އޮނަސަ ފަޅަހަން އަކަލޭގެފާނު އައިސްވެ ބަޔާނުބެން މަޖެން ހުނަންވިއެވެ.

[33] އަކަލޭގެފާނު ނިކަމެތިކަން ދަރަކާތްތެރިވުނެވެ. އަދި އަކަލޭގެފާނާއި ދޮންބެ ކަނބަލުން ކުރިވުނި ނުބައި ޑުވަންނެވެ.

އަކަލޭގެފާނުގެ ދަރިކަލުންގެ ބޭބޭ ގޮތަން ވާހަކަ ދަށުކޮށް ހާކަރު ހައްޔަރެވެ. އަކަލޭގެފާނުގެ ދުނިޔޭގެ ހަމަތަ

ދިރިއުޅުން ވަނީ އަކަލޭގެފާނުގެ އަތުން އަތުރާ ގެނެވިފައެވެ!

[34] އޭނާ ޔަރިޔޫ ކުރުން ސުވާލު ކުރިއެވެ. "އަހަރެންނަށް ބުނެދީބަލަ. ނަބީ ދަސްކޮށްފައިވާ މި އާރާމުތަކުގައި

އުބާރަން ކުރުމަށް ކާން ބޭކަލުންގެ ވަރަކަތްތަކަކީ ތީ؟ އެއީ ނަބީ ދަސްކޮށްފައިވާ ވަރަކަ ތީ ނުވާތަ އޭނާ ކަންމަސް

ބޭކަލާ ބޭރު ވަރަކަތްތަކަކީ ތީ؟" [35] ދެން ޔަރިޔޫ ހަމަ އޭނާ އެއި އާރާމުތަކަން ފަހަރުގައި އަދި ވެސް އޭނާ އާރާމުތަކު

ވެސް ޔާރާދި އޭނާ އަން އަބޭކަލާއި އިސްވެގެން ކަން ހަމަކާންދި އަދި އިސްވެގެންނާއި ބޭރު ހަބަރުފުރާއި އަދި އަކަލޭގެފާނުގެ

ބަސްފުޅުތަކަށް އަންގައިދިނެވެ.

[36-37] ދެން އެމީހުން އެމަގުން ދަތުރުކޮށް ކުރިއަށް ދިޔައިރު އަތްގައިވާ ފުންގަނޑެއް ފެނުނެވެ. އެވަގުތު

މި އިތިއޯޕިޔާގެ ވަޒީރު ޔަރިޔޫއަށް ބުނެއެވެ. "ނިކަން ދެކިބަލާ. މިތާގައި މި ވަނީ ފުންގަނޑެއް. ވީއިރު އަހަރެން

*ބަޕްތިސްމާގެ ހިނގުމުން ހިނައި ނުގަންނަން ޔާރާވޭ؟" [38] ދެން އޭނާ އެ އަސްގަޑިއާ މަޑު ކުރުމަށް އަންގަވިއެވެ. ދެން

ޔަރިޔޫ އާއި އޭނާ އެ ފުންގަނޑު ތެރެއަށް އެރުނެވެ. އަދި ޔަރިޔޫ މި އިތިއޯޕިޔާގެ ވަޒީރު ބަޕްތިސްމާގެ ހިނގުމުން ހިނައިވެވެ.

[39] އެމީހުން އެ ފުންގަނޑުން އެރި ހިނދު މާތްރަސްކަލާނގެ ކައިރިއަކުން ޔަރިޔޫ ގެންދިޔައެވެ. އަދި މި ވަޒީރާއި

ޔަރިޔޫ އާއި އާދެ ފެނުން ދުވަހަކު ވެސް ބައްދަލުނުވިއެވެ. ނަމަވެސް އޭނާ ހަރަކާ ދިރުމަކާ ދަތުރުކުރި ދިޔައީ ވަރަށް

އުފާވެ ހިތްހަމަޖެހުމާއި އެކުގައެވެ. [40] އެހިނދު ޔަރިޔޫ ވެ އަޒޯޓަސް އާ ޔާރާ ބަހައްޓައިގައެވެ. އޭނާ އިސްވެގެންނާއި ބޭރު

ހަބަރުފުޅުބަ އަކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކާ މިސްބާކަންނަން އަންގައިދިނުން ދަތުރުކޮށް އެއް ރަށުން އަނެއް ރަށަށް

ދިޔައެވެ. މި ގޮތުގައިވީން ދަތުރު ކުރުމުން ގޮސް އޭނާ ކައިސަރިއާ އާއި ހަމައަށް ދިޔައެވެ.

9

ޝާއުލްގެ ހިތް ބަދަލުވެ ދިންނަވުން ލިބުން

[1] ޖެރޫސަލަމުގައި ސާއުލު އީސާގެ ފަރާތުން އީމާންވެގެން ތިބި އެންމެން ނައްޓާލުމަށްޓަކާ ގަދަފަދަ މަސައްކަތް ކުރަމުން ދިޔައެވެ. އޭނާ އެކަމުގެ ބޭނުމުގައި އުއްތަމަ އިމާމުގެ އަރިހަށް ވެސް ދިޔައެވެ. [2] އޭނާ އުއްތަމަ އިމާމުގެ ކިބައިން އެދުނީ ދިމިޝްގުގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ދީނީމަރުކަޒުތަކުގެ ވެރިންނަށް ދެއްކުމަށްޓަކާ އުއްތަމަ އިމާމުގެ ފަރާތުން އޭގެން ކަރުދާސް ތަކުރާރު ފެނިއްޖެނަމަ ސީދާ ގެނެސް ދޭންވާނެ ކަމަށެވެ. އެއީ އޭނާ އީސާގެ ފަރާތުން އެއްވެސް މީހަކު ފެނިއްޖެނަމަ ހައްޔަރުކޮށްގެން ޖެރޫސަލަމަށް ގެނައުމަށްޓަކައެވެ.

[3] ސާއުލު މި ބޭނުމުގައި ދިމިޝްގަށް ދިޔައެވެ. އަދި ދިމިޝްގާއި ވަރަށް ކައިރިވުމުން ވަގުތުކޮޅެއް ކުރިން އުޑުން އައި ވަރަށް ގަދަ އަލިކަމެއް އޭނާގެ ވަށައިގެން ވިދައިގެން ދިޔައެވެ. [4] ސާއުލު ބިންމައްޗަށް ވެއްޓުނެވެ. ދެން އޭނާއަށް އިވުނީ މިހެން ބުނާ އަޑެވެ. "ސާއުލު، ސާއުލު، އަހަރެންނަށް އަނިޔާ ދެނީ ކީއްވެ ތިއަށް އުޅެނީ ކިއްވެ؟"

[5] ސާއުލު ބުންޏެވެ. "ސާހިބާ ތިއީ ކޮން ބޭފުޅެއް؟"

ދެން އޭނާއަށް މިހެން ބުނެވުނު އަޑު އިވުނެވެ. "މިއީ ކަލޭ އަނިޔާ ދެނީމަން ތިއީ އުޅޭ އީސާގެފުން. [6] ތެދުވޭ. ދަމުން ދަނިކޮށްތަން ދޭ. އަ ދިމިޝްގައި މިހާރު ކަލޭ ކަންތައް ކުރަނވީ ގޮތް ކަލޭއަށް ބުނެދޭނެ."

[7] ސާއުލު އާއި އެކު ދަތުރުކުރި ދިޔަ އެހެން މީހުން ހައިރާންވެ ބުނާނެ އެއްޗެއް ނޭނގި ތިއްބެވެ. އެއީ އެމީހުންނަށް ވެސް މި އަޑު ފެނި އަޑި އަޑުއިވުނަސް އިވުނު ނަމަވެސް އެމީހުންނަކަށް އެބަސްތަކެއް ނިވާރު އަދި އެމީހަކު ވެސް ނުފެނުނެވެ. [8] ސާއުލު ބިންމަތިން ތެދުވެއިރު އޭނާގެ ކޮޅާތަކަށް ވެސް އޭނާގެ ލޮލަކަށް ނުފެނުނެވެ. ދެން އޭނާ އެކު ދަތުރުކޮށް ދިޔަ މީހުންގެ ތެރެއިން ބައެއް އޭނާ ދިމިޝްގަށް ގެންގޮސް ދިނެވެ. [9] އޭގެ ފަހުން ތިން ދުވަހަށް ވަންދެން އޭނާގެ ލޮލުގެ އަލިކަން ގެއްލިފައި ވިއެވެ. އަދި އެދުވަސް ތަކުގައި އޭނާ އެއްވެސް ކާއެއްޗެއް ނުކެއެވެ. އަދި ބޯއެއްޗެއް ވެސް ނުބޮއެވެ.

[10] ދިމިޝްގުގައި އަނާނިޔާހު އޭ ކިޔުނު އީސާގެ ފަރާތުވާ އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކާއި އެއްގޮތަށް އަމަލު ކުރާ މީހަކު އުޅުނެވެ. މާތްސާހިބާ އަނާނިޔާހުއަށް ހާދިސާ ދެކެވޭ ހުވަފެނުގެ ފެންވަރުން ދެއްކެވީ އެންގެވިއެވެ. "އަނާނިޔާހު." އަނާނިޔާހު ޖަވާބުގައި ދެންނެވިއެވެ. "އާދޭ މާތްސާހިބާ މިއީ އަޅުގަނޑު."

[11] މާތްސާހިބާ އޭނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "ތެދުވެގެން ގޮސް ސީދާމަގޭ ކިޔާ މަގުގައިވާ ޔޫދާސްގެ ގެއަށް ދޭ. އެގެއަށް ގޮސް އަހާ އެ ގެގައި ސާއުލު އޭ ކިޔާ ތަރުސޫސްގެ މީހަކު ތިބޭ. އޭނާ ހަމަ މި ވަގުތު ދުޢާކުރަމުން ގެންދަނީ. [12] އަނާނިޔާހުއޭ ކިޔާ މީހަކު އައިސް އޭނާގެ ގައިގައި އަތްލުމުން އޭނާގެ ލޮލުގެ އަލިކަން ރައްދުވެދޭނެ ގޮތް ހުވަފެނެއްގައި ދައްކަވައިފައި ވާނޭ."

[13] އަނާނިޔާހު މާތްސާހިބާއަށް ދެންނެވިއެވެ. "އޭކަމަކު މާތްސާހިބާ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ގިނަ ގޮތް ގޮތުން ވެސް އަޑުއިވިފައި ވަނީ ޖެރޫސަލަމުގައި ކަލޭގެފާނުގެ އީމާންވެގެން ތިބި މީސްތަކުން ވަރަށް ނުބައިކޮށް ކަން ކުރި މީހެއް. [14] އަދި އަޅުގަނޑު އަޑުއިވުނު ގޮތުގައި އޭނާ ދިމިޝްގަށް އައީ ވެސް ކަލޭގެފާނަށް އީމާންވާ

އެންމެން ހައްޔަރު ކުރުމަށް. އަދި ކަލޭގެފާނަށް އީމާންވާ އަޅުކަން ކުރާ ކޮންމެ މީހަކު ހައްޔަރު ކުރުމަށް ބޮޑު އިމާމުންގެ ފަރާތުން އޭނާއަށް އެކަމުގެ ހުއްދަ ދިނުމުގެ ގޮތުން ޚާއްސަ ސިޓީއެއްވެސް ދީފައިވާ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ވަނީ އަހާފަ."

[15]ނަމަވެސް މާތްސަރިބާ އަނާނިޔާހު އަށް މި ފަދައިން ވިދާޅުވިއެވެ. "އޭނާގެ ގާތަށް ދާށޭ. ޝާއުލް އަކީ ތިމަން ކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުންނާ، އެމީހުންގެ ރަސްރަސްކަލުންނާ، އަދި އިސްރާއީލުގެ އެންމެންނަށް ވެސް އެންގުމަށްޓަކާ ތިމަންކަލޭގެފާނު ބަޔާން ކުރާނީ މީހާ. [16]ތިމަން ކަލޭގެފާނަށް އީމާންވުމުގެ ސަބަބުން އޭނާއަށް ކިތައް އަނިޔާ ތިމަންކަލޭގެފާނު އޭނާއަށް އަންގައިދޭނަން."

[17]ދެން އަނާނިޔާހު ޔަހޫދާސްގެ ގެ ހޯދައިގެން އެގެއަށް ދިޔައެވެ. އެގެއަށް ގޮސް އޭނާ ޝާއުލްއާ ދިމާއަށް ބުންޏެވެ. "ޝާއުލް އަހަރެން މި އައީ މާތްސަރިބާ އީސާގެފާނު އަހަރެން ފޮނުއްވީމަ. ކަލޭ ދިމިޝްގަށް ދަތުރުކުރަން އައި މަގުމަތީގައި ކަލޭއަށް ވެސް ފެނުނީ ހަމަ އެކަލޭގެފާނު. އެކަލޭގެފާނު އަހަރެން ފޮނުއްވީ ކަލޭއަށް ކަލޭގެ ދެލޯގެ އަލިކަން އަނބުރާ ދެއްވުމަށް. އަދި ކަލޭއަށް މާތްރޫޙުފުޅު ވެސް ދެއްވުމަށް." [18]ދެން އަނާނިޔާހު ޝާއުލްގެ ކަނދުރުގައި އޭނާގެ އަތް ޖައްސާ ދުޢާ ކުރިއެވެ. ހަމަ އެވަގުތު ޝާއުލްގެ ދެލޮލުގެ މަތިން މަހުގެ ހުއިފިލިތަކެއް ފޭބިއެވެ. އަދި އޭނާގެ ދެލޯގެ އަލިކަން އަނބުރާ ލިބުނެވެ. އެވަގުތު އަނާނިޔާހު ޝާއުލްގެ ބޮލުގައި ހިނަވުމުން ހިނެވިއެވެ. [19]ދެން އޭނާ ކާއެއްޗެހި ކެއެވެ. އަދި އޭނާގެ ހަށި ވެސް ބާރުވިއެވެ. ޝާއުލް އީސާގެފާނުގެ އީމާންވާ ތިބި މީހުންގެ ގާތު ދިމިޝްގުގައި ދެތިން ދުވަހު މަޑުކުރިއެވެ.

ޝާއުލް ދިމިޝްގާއި ޖެރޫސަލަމުގައި

[20]ދެން ހަމަ ވަގުތުން އަވަހަށް ޝާއުލް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އަޅުކަން ކުރާ ތަންތަނަށް ގޮސް އެތަންތާގައި އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދޭން ފަށައިފިއެވެ. އޭނާ ބުނަމުން ދިޔައެވެ. "އާދެ. އީސާގެފާނަކީ ހަމަކަށަވަރުން ވެސް *މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރިކަލުން." [21]ޝާއުލްގެ ވާހަކަތައް އަޑު އިވި ކޮންމެ މީހަކު ހައިރާންވެ ބުނެއެވެ. "މީނާ މިއީ ޖެރޫސަލަމުގައި އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ އެކަލޭގެފާނުގެ ނަމަށް ދުޢާކުރާ މީހުން ނައްތާލަން ގޮތްހޯދި މަސައްކަތްކުރި މީހާއެއް ނޫންތޯ؟ އަދި އަހަރުމެންނަށް އިވިފައިވާ ގޮތުގައި މީނާ މި ތަނަށް އައީ ވެސް އީސާގެފާނު ގަބޫލު ކުރާ އެންމެން ހައްޔަރުކުރުމަށް ބޮޑު އިމާމުންގެ ގާތަށް ގެންދަން."

[22]ނަމަވެސް ޝާއުލް އީސާގެފާނާ ބެހޭ ހަބަރުތައް އަންގައިދިނުމުގައި ހަރުދަނާކަމާއެކު ކުރިއަށް ދިޔައެވެ. އީސާގެފާނަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޚާއްސަ ކުރައްވާ ފޮނުއްވި އެކަކު ކަމާއި *އަލްމަސީހުކަން ހެކިތަކާއެކު އޭނާ ދައްކައިދޭން ހުރި ހެކިތަކާއެކު ސާބިތުކޮށްދިނީ ދިމިޝްގުގައި އުޅުނު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަކަށް އެކަމާ ދެކޮޅަށް ދައްކަން ހައްކަން ފެނުމުން ޖަވާބެއް ނުދެވުނެވެ. [23]މިހެން ކަންތައް ވީމާ ދުވަސްކޮޅަކު ފަހުން ބަނީއިސްރާއީލު ވެރިން މަޝްވަރާ ކޮށް ރޭވީ ޝާއުލް މަރާލުމަށެވެ. [24]ނަމަވެސް ޝާއުލް އަށް މިމީހުންގެ ރާވުމުގެ ހަބަރު ލިބިއްޖެއެވެ. އަދި އެމީހުން އެ ރަށުގެ ރަށްވަށާ ދޮރޯށިތަކުގައި ރޭދުވާލު ފާރަވެ ޝާއުލް މަރާލަން ހުރަސްއެޅުމުގެ

އިންތިޒާރުގައި ވާކަން ވެސް އޭނާ އަށް އެނގިއްޖެއެވެ. 25 ދެން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި ބަޔަކު އެއްރެއަކު ޝާއުލު ބޮޑު ވަށިގަނޑެކަށް ލާ ބޭރުގެ ވަށައިގެންވާ ބޮޑު ފާރުގައިވާ ހުޅުވިފައިވާ ދޮރަކުން އޭނާ ތިރިއަށް ބޭލިއެވެ. އަދި އޭނާއަށް އެކަން ދޫކޮށް ދިއުމަށް އެރުވިދިނީއެވެ.

26 ޝާއުލު ޖެރޫސަލަމަށް ގޮސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންނާއި ބައްދަލުކުރަން އެމީހުންގެ ޖަމާޢަތުގައި ބައިވެރިވުމަށް މަސައްކަތް ކުރިއެވެ. ނަމަވެސް އެމީހުން ތިބީ އޭނާ އާއި ބައްދަލުކުރުމަށް ބިރުންނެވެ. އެއީ ޝާއުލު އަކީ އީސާގެފާނަށް އީމާންވީ އެކުވެރިއެއް ބަސްފުޅުތަކަށް އަމަލު ކުރާ މީހެއް ކަމުގައި ގަބޫލު ކުރަން އެމީހުންނަށް ދަތިވިވަރުންނެވެ. 27 ނަމަވެސް ބަރުނަބާސް ޝާއުލުގެ ބަހަށް އިތުބާރުކޮށް އޭނާ އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުންގެ ކައިރިއަށް ގެންގޮސް ދިނެވެ. އަދި އެމީހުންނަށް ޝާއުލު ދިމިޝްޤަށް ދިޔަ މަގުމަތީ އޭނާއަށް އީސާގެފާނު ފާޅުވެ ދެއްކެވި ވާހަކައާއި އަދި ޝާއުލު ވެސް ދިމިޝްޤުގައި ބިރެއްނެތި ހިތްވަރާއި އެކު އީސާގެފާނުގެ ނަންފުޅުގައި އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތައް މިސްކިތްތަކުގައި އަންގައިދިން ކަމާއި ބުނެދިނެވެ. 28 މިހެން ވުމާއެކު އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުން ޝާއުލު އަށް އިތުބާރު ކުރިއެވެ. އަދި ޝާއުލު އެމީހުންނާއި އެކު ހުރެ ވެސް ދިރިއުޅުނެވެ. އަދި ޝާއުލު ދެން ޖެރޫސަލަމުގައި އީސާގެފާނުގެ ނަންފުޅުގައި ބިރެއްނެތި ހިތްވަރާއި އެކު ވާހަކަ ދެއްކިއެވެ. 29 ޝާއުލު ޖެރޫސަލަމުގައި އުޅުނު ގްރީކު ބަހުން ވާހަކަދައްކާ ޔަހޫދީންނާއި ވާހަކަ ދައްކައި ޖަދަލުކުރިއެވެ. އެމީހުންނާއި ޝާއުލު އާއި ދެމެދު ބާރު ޖަދަލުތަކެއް ހިނގިއެވެ. އެހެންކަމުން އެމީހުން ގަސްދު ކުރީ ޝާއުލު މަރާލުމަށެވެ. 30 ނަމަވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންނަށް މި ހަބަރު ލިބުނެވެ. އެހެންކަމުން އެމީހުން ޝާއުލު ކައިސަރިޔާ އަށް ގެންގޮސް އަދި އެތަނުން އޭނާ ތަރުސޫސް އަށް ފޮނުވިއެވެ.

31 ދެން އެއަށް ފަހު ޔަހޫދާ އާއި ގަލީލީ އާއި އަދި ސަމާރިޔާގައި އުޅުނު އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ މީހުންނަށް އަމާންކަން ލިބުނެވެ. އެމީހުން އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކާ އެއްބަސްވެގެން ހުރި ކަމާއި ވެސް އެމީހުންގެ ދިރިއުޅުމުގައި އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކަށް ކިޔަމަންތެރިކަމާއެކު އުޅުނެވެ. އަދި މާތްރޫޙުފުޅުން ވާގި ދެއްވާ އެހީތެރިވެދެއްވުމުން ދިޔައީއެވެ. އަދި އެމީހުންގެ އަދަދު ދުވަހުން ދުވަހަށް އިތުރުވަމުން ދިޔައެވެ.

ބަތުރު އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދިނުން

32 ހަމަ އޭރު ބަތުރު ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ގާތަށް ދިއުމަށް އެކި ރަށްރަށަށް ދަތުރު ކުރަމުން ދިޔަތަނުގައި އޭނާ ލިއްދާގައިވާ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ގާތަށް ދިޔައެވެ. 33 އޭނާ އެ ރަށުގައި ވީ އައިނިޔާސް ކިޔާ މީހަކާ ބައްދަލުވިއެވެ. މިމީހާއަކީ އަށް އަހަރު ވަންދެން އެނދުގައި އޮތް ފަނޑުވެފައިވާ މީހެކެވެ. 34 މިމީހާއަށް ބަތުރު ބުންޏެވެ. "އޭ އައިނިޔާސް. މާތްރަސްކަލާނގެ ފަރާތުން އީސާ އަލްމަސީހު ކަލޭގެ ބަލި ރަނގަޅުކުރައްވައިފި. ތެދުވެ. ތެދުވެ ކަލޭގެ އެނދު ނަގާ އެއްކުރޭ." ބަތުރު ހަމަ އެހެން

ބުނުމާއި އެކު އޭނިއާސް ކޮޅަށް ތެދުވިއެވެ. [35]ދެން ލިއްދާ އާއި އަދި ޝާރޯނުގެ މުޅި ސަރަހައްދުގެ ހުރިހާ އެންމެން މި އޭނިއާސް ހިނގާބިނގާވެ އުޅޭތަން ދެކެ އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް އީމާންވެ އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅު ޤަބޫލު ކުރިއެވެ.

[36]ޔައްފާ ކިޔާ ރަށުގައި އީސާގެފާނަށް އީމާންވެ އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅަށް ތަބާވާ ތަބީތާ ކިޔޭ އަންހެނަކު އުޅުނެވެ. މިނާގެ ގްރީކު ނަމަކީ ޑޯރުކާ އެވެ. އޭގެ މާނައަކީ [illegible] މިނާ އަކީ މީހުންނަށް ހެޔޮކަންތައްތަކުގެ ގޮތުން ޞަދަޤާތްދިނުމާއި ކަންތައްތަކުގައި ކުރުން އުޅުނު މީހެކެވެ. [37]ޕަތަރުސް ލިއްދާ ގައި ވަނިކޮށް ތަބީތާ ބަލިވެ އެބަލީގައި އޭނާ މަރުވިއެވެ. ދެން އޭނާގެ ގާތް މީހުން އޭނާ ފެންވަރުވައި ތައްޔާރުކޮށް ގޭގެ މަތީ ކޮޓަރިއެއްގައި ބާއްވައިފިއެވެ. [38]ޔައްފާގައި ވި އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ މީހުންނަށް ޕަތަރުސް ލިއްދާގައިވާ ޚަބަރު ލިބިއްޖެއެވެ. ލިއްދާ އަކީ ޔައްފާ އާއި ވަރަށް ކައިރި ރަށެއް ކަމުން އެމީހުން ޕަތަރުސްގެ ގާތަށް ދެމީހުން ދަންނަވަން ފޮނުވިއެވެ. "ވީހާވެސް އަވަހަކަށް އަހަރުމެންގެ ގާތަށް ވަޑައިގަތުން އާދޭސް ދަނީ."

[39]ޕަތަރުސް މިޚަބަރު ލިބުމާއި އެކު އެމީހުންނާއި އެކު ޔައްފާއަށް ދިއުމަށް ދަތުރު ފުރިއެވެ. ޕަތަރުސް އައުމާއި އެކު އެމީހުން އޭނާ ތަބީތާގެ ގޭގެ މަތީ ބާއްވާފައިވާ ކޮޓަރިއަށް ގެންދިޔައެވެ. އެކޮޓަރީގައި ފިރިމީހުން މަރުވެފައިވާ ހުރިހާ އަންހެނުން ރޮމުން ޕަތަރުސްގެ ވަށައިގެން ތިބިއެވެ. އެމީހުން ޕަތަރުސް އަށް ޑޯރުކާ އެމީހުންނާއި އެކު ތިބިއިރު ހެދި ހެދުންތައް ދެއްކިއެވެ. [40]ޕަތަރުސް އެތަނުގައިވި އެންމެންނަށް އެތަނުން ނިކުމެދާން އެންގިއެވެ. ދެން ޕަތަރުސް ކަކޫވަޅުލައިގެން ތިއްބަވާ ދުޢާ ކުރިއެވެ. ދެން ތަބީތާގެ ހަށިގަނޑާ ދިމާއަށް އެނބުރި އޭނާ ބުންޏެވެ. "ތަބީތާ، ތެދުވޭ." އޭރުން ބުނުމާއި އެކު ތަބީތާގެ ދެ ލޮލު ހުޅުވުނެވެ. އަދި އޭނާއަށް ޕަތަރުސް ފެނުމާއި އެކު ތެދުވެ އިށީނެވެ. [41]ދެން ޕަތަރުސް އޭނާގެ އަތުގައި ހިފާ އޭނާ ކޮޅަށް ތެދުވުމަށް އެހީވިއެވެ. ދެން ފިރިން މަރުވެފައިވާ އަންހެނުންނާއި އެހެން ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީހުންނަށް އެ ކޮޓަރިއަށް އައުމަށް ބުނެފިއެވެ. އަދި އެމީހުންނަށް ތަބީތާ ދިރިހުރި ގޮތުން އޭނާ ދިރިގެން ހުރި ތަން ދެއްކިއެވެ.

[42]މި ޚަބަރު މުޅި ޔައްފާގައި ފެތުރުނެވެ. އަދި މި ކަމުގެ ސަބަބުން އެ ރަށުގެ އެތައް ބައިމީހަކު އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން އެކަލޭގެފާނަށް ޔަޤީން ކުރެވިގެން ތަބާވެގެން ދިޔައެވެ. [43]މިއަށް ފަހު ޕަތަރުސް ޔައްފާގައި ވަރަށް ގިނަ ދުވަސް ހުއްޓެވެ. އޭނާ އެ ރަށުގައި ހުރީ ޖަނަވާރުންގެ ހަމުގެ މަސައްކަތް ކުރާ ސިމޯނާ ކިޔާ މީހެއްގެ ގޭގައެވެ.

10

ކޯރުނޭލިއުސް ބަތުރުގެ ގާތަށް ބަޔަކު ފޮނުއްވި

[1] ރޫމުގެ ސިފައިންގެ އޮފިސަރެއް ކަމުގައިވާ ކޯރުނޭލިއުސް އާ ކިޔުނު މީހަކު ކައިސަރިޔާގައި އުޅުނެވެ. މިނާއަކީ އިޓަލީގެ ސިފައިންގެ ސެކްޝަން ގެ ވެރިއެކެވެ. [2] މިނާއަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ އިބަދުއަތް އިމާންތެރިގެން އުޅުން ސާލިހު މީހެކެވެ. އޭނާއާއި އޭނާއާއި އެކު އޭނާގެ ގޭގައި އުޅޭ އެންމެންވެސް ހަމައެކަނި ތެދު ކަލާނގެ ކަމުގައިވާ މާތްރަސްކަލާނގެ އަރިހަށް އަޅުކަން ކުރެއެވެ. އޭނާގެ އަތުގައިވާ މުދަލާއި ފައިސާގެ ގިނަބައެއްވެސް އޭނާ ފަޤީރުންނަށް ހަދިޔާކުރެއެވެ. އަދި އަބަދުވެސް ގޭތެރޭން އޭނާ މާތްރަސްކަލާނގެ ހަޟްރަތާ އަޅުކަން ކުރެއެވެ.✥ [3] އެއްދުވަހަކު މެންދުރުފަހު ތިނެއް ޖަހާކަން ކައިރި ކޯރުނޭލިއުސް ހުވަފެނެއް ފަދަ ގޮތަކަށް މާތްރަސްކަލާނގެ *މަލާއިކަތަކު ފެނުނެވެ. މި މަލާއިކަތާ އޭނާގެ ނަމުން ގޮވާލިއެވެ. "ކޯރުނޭލިއުސް."

[4] ކޯރުނޭލިއުސް އަށް މި މަލާއިކަތާ ފެނުމުން ހައިރާންވެ ބިރުގަނެ ދެންނެވީ. "އާދޭ ސާހިބާ. ކީއްތޯ؟" މަލާއިކަތާ ވިދާޅުވިއެވެ. "މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެ ދުޢާތަކާއި އަރިހަށް ވަޑައިގެންނެވެ. އަދި ކަލޭ ފަޤީރުންނަށް ދެއްވި ހަދިޔާ ވެސް އެކަލާނގެ ގަބޫލުވެއްޖެއެވެ. [5] މިހާރު ކަލޭ ކަނޑުމަތި ކަރާގެ ޔާފާއަށް ބަޔަކު ފޮނުވާށެވެ. އެތަނުން އެ ރަށުގައި ގޮސް އެ ކަރައިގައިވާ ސިމޯނުގެ އަދި ކިޔުން މީހަކު ހޯއްދަވާ ގެން. އޭނާގެ ނަމަކަށް ބަތުރުއޭ ވެސް ކިޔާ. [6] އޭނާ އެ ރަށުގައި ހުރީ ވެސް ސަމުދުރުއާ ކައިރި މަސްކަރާ ގެ. އޭނާ ހުރިގޭ ސަމުދުރުއާ ދަތުރުކުރާ ހަރުގެ މަސައްކަތް ކުރާ މީހެކެވެ. އެގޭ ހުންނަނީ އެ ރަށުގެ އައްސޭރިމަތީގައެވެ."

[7] މި މަލާއިކަތާ މި ބަސްތައް ވިދާޅުވުމަށްފަހު ފުރައި އެނބުރި ދިޔައެވެ. ދެން އެވަގުތު ކޯރުނޭލިއުސް އޭނާގެ ދެ ނޮކަރުންނާއި އޭނާގެ ބައިގައި ހިމެނޭ ސިފައިންގެ މީހުންގެ ތެރެއިން މީހަކު ގޮވާލިއެވެ. މި ސިފައިންގެ މީހާއަކީ ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އަރިހަށް އަޅުކަންވެގެންވާ ސާލިހު މީހެކެވެ. [8] ކޯރުނޭލިއުސް މިހެނިހެން މި ހުރިހާ ކަމެއް ކިޔައިދީ ޔާފާއަށް ފޮނުއްވިއެވެ.

ބަތުރުސަށް ހާލު ހުއްޓާ ފެނުނު ހުވަފެނެއް ފަދަ ކަންތައް

[9] އަނެއް ދުވަހުގެ މެންދުރު މީހުން ޔާފާއާ ގާތަށް އަންނަމުން ވަންނަ ވަގުތު ބަތުރު އޭނާ ހުރިގޭގެ މައްޗަށް އެރި މާތްރަސްކަލާނގެ އަރިހަށް ދުޢާ ކުރެއްވުމަށްޓަކާ އެރިއެވެ. [10] އެވަގުތު އޭނާ މާބޮޑަށް ބަނޑުހައި ބޭނުންވެ ވެސް ވިއެވެ. ނަމަވެސް އަދި ކެއުމުގެ ކާން މަސައްކަތު ނިމުމަކީ އޭނާ މޮޅު ކުރެއެވެ. އެހެން އިނދެ އޭނާގެ ހިތުން ގެއްލިއްޖެއެވެ. އެވަގުތު އޭނާއަށް ހުވަފެނެއް ގޮތަކަށް މި މަންޒަރު ދެކެވިގެން ދިޔައެވެ. [11] އޭނާއަށް ފެނުނީ އުޑު ހުޅުވިގެން ބޮޑު ފޮތިގަނޑެއް ދޭތެރެ ބިދޭ ސަތަރަކަ ގޮޅި އަރުވައިލައިފި. އެ ފޮތި ހަތަރު ކަނުގައި އަދި ބޮޑު މަސައްކަތުން ދަށަށް ކަރައިލަނީއެވެ. [12] އޭގެ ތެރޭގައި އެކި ކަހަލަ ޖަނަވާރުތަކާއި ވިއެވެ. އަދި ބިންމަތީގައިހިނގާ މީހުން ކަރުވަރުން ހަރުން ދޫ ބިންގެ ދުއްވާމަސް

✥ 2:10 ކޯރުނޭލިއުސް އަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެއް ނޫން ނަމަވެސް އޭނާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ކަލާނގެއާއި އިމާނުގެ ގަވާއިދުތަކަށް ކިޔަމަންތެރިކަން ހިފިއެވެ.

ދުނިޔޭގެ ބާވަތްތަކައް ވިއެވެ. [13]ދެން ބަދުރަސް އިލްވިސް މި ކަކަރިން ބުނުވާ އަޅެވެ. "ބަދުރު ކަލާ މި ތަކުރި ކަރިހަރިގެން ކަރި."

[14]ބަދުރު ޖަމާބުގައި ބުންޏެވެ. "ނޫން މާބަސްކޮރިބާ. އަތުގަނޑު ދުވަހަކު ވެސް ކަމުދަން ނުބާރިދު ހަރާން ކުރުވިހަވާ ހާއްޗިއްސޮއް ނުކަން."

[15]ނަމަވެސް މި ކަކަރިން ބުނުވުން އަޖު ބަދުރު އުރިއޮވެ. "މާބަރަސްކަލާނގެ މި ތަކުރި މީ ހަރާރު އުއްކުރި ކަދުގައި ހަރުވަރިޔާ. ވިއިރު މި ތަކުއްކަރަން ހަރާން އުއްކުރިއްސޯ ނުބަނާ." [16]ތިންހަހަރު މަތިން މި ކަކަރިން ކަންތަރު ވިއެވެ. ދެން ކުއްޔިއަކަން އަ ސަތަރިގަނޖު އުޖަން ގެންދުވިއެވެ.

[17]ބަދުރު މި ގެނިދިހަ ކަންތަކާ މެދު ހަރިހަރުވާ ވިސްނަން އިނދެވެ. އަދި ހަހަ އުވަގަތު ކުރުސްފުޅުސް ގޮނުވި މުރަން ވެސް އަ ގެ ހުދަރިގެން އަރިސް އަގާގެ ދުރުމަތީގައި ތިއްބެވެ. [18]އުމީހުން އުރިއޮވެ. "ސަވުދުން ބަދުރު ހުންނަނި މި ގާގަ ތަ؟"

[19]ބަދުރު އާންމަކަން ގުނިދިހަ ކަންތަކާމެދު ވިސްނުމުން ދަނިކަން މާތްރަސްގެ އާންމަކަން އެންގެވިއެވެ. "ކަލާ ހަދަން އަރިސް ތިބި ތިން މީހުން ބާރުގަ އަބަތިބި. [20]ތިދުވެގެން އަވަހަށް ތިރިއަށް ދާ. އަދި އުމީހުންނާއި އަކަ އުމީހުން ބޮނިތާކަން ދާ. ބިރުގަނޑު ޖެހިލުން ނުވެ. އުމީހުން އަ އަދި އަހަރަން ގެންދިޔަ." [21]ދެން ބަދުރު ތިރިއަށް ގޮސް އުމީހުންނަށް ބުންޏެވެ. "ކަލާގެން ތިރި ހަދާ މީހަކު އަހަރަން. ކަލާގެން ތިރިއަދި ކަން ކަމަކު؟"

[22]އުމީހުން ބުންޏެވެ. "އަހަރުމެން މިއަދި ކަޅުބަން ކުރުސްފުޅުސް ގެންދިޔަ. އާންމަކު ރުދުގެ ސަވުދިންގެ އޮފިސަރުން. އާންމަކު މާތްރަސްކަލާނގެ ބަޤުދަރަން އިމާންވެ އުކަލާނގެ ބަޤުދަރަން އަރިކަން ކަރާ މިހުން. ބަނިއިސްރާއީލުގެ އުންމުން ވެސް އާންމަކަން ފަރަން އިއްޔިރާދު ކަރާ. މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރުސްފުޅުސްގެ ގާތަށް މަރާއިކަތަކު ކުރުސްފުޅުސް އެންގެވި ކަރާ ކާރި އާންގެ ގެއަން އަރުމަން ބަނުމަން. އަދި އާންމަކަން ކަރާ ބާނަން ބާނުން ބަސްތަކުގެ އަޖު އުހުމަން."

[23]ދެން ބަދުރު އުމީހުންނަން އާންގެ ދުރުގާނުންގެ ގޮތަގައި އުކާ އުގެގައި ތިބުމަން ދަރުވަތަ ދިނުވެ. އަދި އަނަލު ދުވަރު ޖަހާގެ އިސްވެގާނަން އިމާންވެގެންތަ ބަރުއްމިހުންނާއި ވެސް އަކު ބަދުރު ކުރުސްފުޅުސްގެ ގާތަން ދިއުމަން ދަތުރު ގެނިއުވެ. ❖

ބަދުރު ކުރުސްފުޅުސްގެ ގާގައި

[24]އަހައްދުވަރު އުމީހުންނަން ކަރިސަރާކަން އާދިވެއްޖެއުވެ. އާރު ކުރުސްފުޅުސް އުމީހުންގެ އިސްތިޖާރުގައި ހުއްޖެވެ. އަދި އާންގެ ހުރިއާ ތިމާގެ މީހުންނާއި އަދި ގާތް ރަހުމަތްތެރިންނަން ވެސް އާންއާ އާންގެ ގާތަން ދަރުވަތު ދިގެނުއްވެ. [25]ބަދުރު އުގޭގެ ދުރު މައްޗަން އުރުމާއި އަކަ ކުރުސްފުޅުސް ބަދުރަން ދަރުރު ކަރުދުގެ ގޮތުން އާންގެ

❖ 23:10 ބަނިއިސްރާއީލު މީހުން އުމީހުންގެ ގާގައިން ބަނިއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުންނަށް ނިވައްދަރައްވެ. ބަދުރު އުމީހުންނަން އުގާގައި ތިބުމަން ދަރުވަތި އަކުރިކަން ތިބުމަން ދަރުކަރަދިނީ އާންގާ ބަދުރުގެ ފުރިބިކަމުގެ.

ކުރިމަތީ ކަކޫ ޖެހިއެވެ. [26]ނަމަވެސް ހަމަ ވަގުތުން ބަދުރު އޭނާގެ އަތުގައި ހިފާކޮށްލައިގެން ތެދުކުރިއެވެ. އަދި ބުންޏެވެ. "ތެދުވޭ. އަހަރެންނަކީ ހަމަ ކަލޭ ފަދަ އާދައިގެ އިންސާނެކެން."

[27]ކޮރްނޭލިއުސް އާއި ވާހަކަދައްކަމުން ގޮސް ބަދުރު އެގޭގެތެރެއަށް ވަދެގެން ދިޔައެވެ. އެވަގުތު އެތާގައި އެތައް ބައިވަރު މީހުންތައް ވާކަން ބަދުރަށް ފެނުނެވެ. [28]ބަދުރު އެ އެންމެންނާއި މުޚާތަބުކޮށް ބުންޏެވެ. "ކަލޭމެންނަށް ވެސް އެނގޭނެ ފަދައިން އަހަރުމެން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ފިޔަވާ މީހުންނާއި ގުޅުން ބަހައްޓާ އަދި އެމީހުންގެ ގޭގަށް ގޮސް އުޅުމަކީ ހުއްދަ ކަމެއް ނޫން. ނަމަވެސް އަހަރެން އެއްވެސް މީހަކު ދޫކޮށް ނަޖިހު ހަރާން މީހެއްކަމަށް ނުބުނުމަށް ކަން މާތްރަސްކަލާނގެ އަހަރެންނަށް އަންގަވާ ހާމަކުރައްވައިފި. [29]އަހަރެން ކަލޭ މި ގެއަށް އައީ އެއްވެސް ދެބަސްވުމެއް ނެތިއެވެ. ނަމަވެސް އަހަރެން ސުވާލުކުރަން ބުނެބަލާ. އަހަރެން ބަލާ ފޮނުވީ ކީއްވެގެން؟"

[30]ކޮރްނޭލިއުސް ބުންޏެވެ. "މިގެ ހަތަރު ދުވަސް ކުރިން އަހަރެން މެންދުރުފަހު ތިނެއް ޖަހާ ކަންހާއިރު އަހަރެންގެ ގޭގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ހަޟްރަތުގައި *ދުޢާ ކުރަމުން އިނިން. އެހެން އިންދާ ކުއްލިއަކަށް އަހަރެންނަށް ފެނުނީ ވިދާ ހުދުކުލަ ހުދުން އަލިވެރި މީހަކު އަހަރެންގެ ކުރިމަތީގައި ހުރި. [31]އޭނާ ބުންޏެވެ. 'ކޮރްނޭލިއުސް އޭ. މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެ ދުޢާތަކާ އަޑު އަހުރެއްވިއެވެ. އަދި ކަލޭ ފަޤީރުންނަށް ދެއްވި އެހީތައް ވެސް އެކަލާނގެ ހަނދުމަފުޅުވެއްޖެއެވެ. [32]ޖެއްފާއަށް ބަލާ ފޮނުވާށެވެ. އެ ރަށުގައި ސިމޯނު ބަދުރު ކިޔާ މީހަކު ހުރީއެވެ. އޭނާ ހުންނަނީ އެ ރަށުގެ މިހާރާގެ ގޭގައެވެ. އޭނާގެ ނަމަކީ ވެސް ސިމޯނެވެ. އެ ސިމޯނަކީ ގެރި ބަކަރީގެ ހަންގަނޑުގެ މަސައްކަތްކުރާ މީހެކެވެ. އޭނާގެ ގެ ހުންނާނީ އެ ރަށުގެ އައްސޭރިފަށުގައެވެ.' [33]ދެން އަހަރެން ހަމަ ވަގުތުން ކަލޭ ބަލާ ފޮނުވީމެވެ. އަދި ކަލޭ އަހަރެންގެ އެދުމަށް އައިސް ދިން ކަމީ ކަލޭގެ ރަނގަޅުކަމެކެވެ. މިހާރު އަހަރެމެން އެންމެން މި ވަނީ މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރިފުޅުމަތީގަ. އަދި އެކަލާނގެ ކަލޭއަށް އަހަރެމެންނަށް އެންގެވުމަށް އަމުރުކުރެއްވި ހުރިހާ ބަސްފުޅުތަކެއް ކަލޭ ކިޔާ އަޑު އަހުމަށް އިންތިޒާރުގަ."

[34]ދެން ބަދުރު ބުންޏެވެ. "މިހާރު އަހަރެންނަށް ހަމަ ޔަޤީންވެއްޖެއެވެ. މާތްރަސްކަލާނގެ ވަކި ބަޔަކަށް ވަކި ގޮތަކަށް ނުބަލައްވައެވެ. [35]ކޮންމެ ޤައުމެއްގައި ވެސް އެކަލާނގެ ބިރުގަނެ އެކަލާނގެ އަމުރުތަކާ އެއްގޮތަށް ހިނގާ ކޮންމެ މީހަކު ވެސް އެކަލާނގެ ގަބޫލުކުރައްވައެވެ. [36]ކަލޭމެންނަށް ވެސް އެނގޭނެ ފަދައިން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ އަންގަވާ އާފާތުގެ ހަބަރު މާތްރަސްކަލާނގެ ހާއްސަކުރެއްވި ރަސޫލު ވާ ޢީސާ އަލްމަސީހު ދުވެރިކޮށް އިންސާނުންނާއި މާތްރަސްކަލާނގެއާއި ދެމެދު ސުލްހަވެރިކަމާއި ހަމަޖެހުން ގެނައި މި ކުރުމުގެ ހަބަރުފުޅު. އީސާގެފާނަކީ އެންމެންގެ ވެސް ވެރި މާތްރަސްކަލާނގެއެވެ. [37]ގަލީލީއިން ފެށިގެން ގޮސް މުޅި ޔަހޫދިޔާ ރަށްރަށުގައި ކަންތައްތަކެއް ހިނގި ގޮތް ކަލޭމެން ވެސް ވަނީ އަޑުއަހާފައެވެ. މި ކަންތައް ހިނގަން ފަށައިގަތީ ޔަޙްޔާގެފާނު ނަބީ ސިނާން ކުރަން ދަރުސް ދެއްވި ފަހުންނެވެ. [38]މާތްރަސްކަލާނގެ ނާޒަރަތުގެ އީސާގެފާނަށް މާތްރޫޙުފުޅާއި ބާރުފުޅު ދެއްވިއެވެ. އަދި އެކަލާނގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ހާއްސަކުރެއްވި އާލާއި

ކަންތައް ކޮށްދެއްވަމުން ޝައިޠާނާގެ ބާރުގެ ދަށުގައި ވެފައިވި މީސްތަކުން ސަލާމަތް ކުރައްވަމުން ވަޑައިގެންނެވި އިރު މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނާއި އެކުގައި ވިއެވެ.

39 އަހަރުމެންނަކީ އެކަލޭގެފާނު ގެ މަންދޫބުން. އެކަލޭގެފާނު ޔަހޫދާ އާއި ޔަރޫސަލަމުގައި ކުރައްވަމުން ގެންދެވި ހުރިހާ ކަމެއް ލޮލުން ދުށް ހުރިން. މީހުން އެކަލޭގެފާނު ސަލީބެއްގައި ބަނދެ އަރުވާ ނަގާ މަރާލި ތަނުވެސް އަހަރުމެން ދުށިން. 40 ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ތިންވަނައަށް ވީ ދުވަހު އީސާގެފާނު އަލުން އަނބުރާ ދިރުއްވި. އަދި އެކަލޭގެފާނު މީސްތަކުންގެ ކުރިމައްޗަށް ހާމަވި. 41 އެންމެންގެ ކުރި މައްޗަކަށް ނޫން. ހަމަ އެކަނި މާތްރަސްކަލާނގެ މާކުރިއްސުރެ ވެސް މިކަންތަކަށް ހެކިވެރިން ކަމަށް ހަމަޖައްސަވާފައިވާ މީހުން ކަމުގައި ވާ މީހުންގެ ކުރިމައްޗަށް. އަހަރުމެން މީ އެކަލޭގެފާނު *އަލުން ދިރިދުނިޔެއަށް ވަޑައިގެން ހިނދު އެކަލޭގެފާނާއި އެކު ކައި ބޮއި ހެދި މީހުން. 42 އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ އަހަރުމެންނަށް އެންގެވީ ހުރިހާތަނެކު އެންމެންގެ ކުރިމަތީގައި މި ކަންތައްތައް ފާޅުކޮށް އަންގަވަން. އެއީ އީސާގެފާނަކީ މަރުވެފައިވާ މީހުންނާއި އަދި ދިރިތިބި މީހުންގެ މައްޗަށް ވެސް ހިސާބު ބެއްލެވުމަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ކަނޑައެޅުއްވި ފަނޑިޔާރަކީ އެކަލޭގެފާނެވެ. 43 ހުރިހާ ނަބީބޭކަލުން މާކުރިއްސުރެ ވެސް އަންގަވާފައިވާ ގޮތުގައިން އެ ބޭކަލަކަށް އީމާންވުމުން އެންމެހާ މީސްތަކުންގެ ފާފަތައް އެ ނަންފުޅުގެ ސަބަބުން ފުއްސަވާނޭ ނަންފުޅަކީ އީސާގެފާނުގެ ނަންފުޅެވެ."

44 ބަދުރު މި ގޮތަށް ބުނެ ވާހަކަ ދައްކަވަމުން ދިޔަ ހިނދު *މާތްރޫޙުފުޅު އެތަނުގައި މި ބަސްފުޅު އަޑު އަހަން ތިބި އެންމެންގެ މައްޗަށް ވެރިވިއެވެ. 45 މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ *މާތްރޫޙުފުޅު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ކަމުގައި ނުވާ ބަޔަކަށް ދެއްވި ތަން ދުށް ބަދުރާއި އެކު އައި އިސްރާއީލު އީމާންތެރިން ހައިރާންވިއެވެ. 46 އިސްރާއީލުން ނޫން މި މީހުން ތަފާތު ބަސްތަކުން ވާހަކަ ދައްކާ މާތްރަސްކަލާނގެ ތަޢުރީފު ކުރާ ތަން އެމީހުންނަށް އަޑުއިވުނެވެ. ދެން ބަދުރު ވިދާޅުވިއެވެ. 47"ހަމަ އަހަރުމެންނަށް ލިބުނު ގޮތަށް މި މީހުންނަށް ވެސް މާތްރޫޙުފުޅު ލިބިއްޖެ. ވީމާ އެމީހުން *ބަޕްތިސްމާ ދިނުމަށް ފެން މަނާކުރާނެ ކާކުތޯ؟" 48 ދެން ބަދުރު މި އެމީހުން އީސާ އަލްމަސީޙުގެ ނަންފުޅުގައި *ބަޕްތިސްމާ ދިނުމަށް އެންގެވިއެވެ. އަދި އެމީހުން އެދުނީ ބަދުރު ދުވަސް ދުވަހު އެމީހުންގެ ގާތު ހުރެ ދެއްވުމަށް އެދުނެވެ.

11

ޖެރޫސަލަމުގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވި މީހުންގެ ޖަމާޢަތަށް ޕަތުރުދިން ރިޕޯޓު

[1]އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންނާ އަދި ޔަހޫދިޔާކަރައިގެ އީސާގެފާނުން ތަބާވެވޮޑިގެން ތިބި މީހުންނަށް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ކަމުގައި ނުވާ ބަޔަކު ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެއްޖެ ކަމުގެ ޚަބަރު ލިބުނެވެ. [2]ނަމަވެސް ޕަތުރުސް އެނބުރި ޖެރޫސަލަމަށް އައުމުން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ތެރެއިން ޚިތާނު ކުރުން އެއީ ވާޖިބު ކަމުގައި ދެކޭ މީހުންގެ ބަޔަކު ޕަތުރުސްއަށް ފާޑުކިޔަން ފެށިއެވެ. [3]"ކަލޭ ތިޔަ ހަދައި ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ކަމުގައި ނުވާ މީހުންގެ ގޭގައި ހުނަފީ. އަދި އެމީހުންނާ އެކު އެއްސުފުރާ މަތީ ކައިބޮއިފީވެ." [4]ދެން ޕަތުރުސް ވީ ހުރިހާ ކަމެއް އެމީހުންނަށް ސާފުކޮށް ކިޔައިދީ ބަޔާންކޮށްދިނެވެ.

[5]އޭނާ ބުންޏެވެ. "އެއްދުވަހަކު އަހަރެން ޔާފާ ގައި ދުޢާ ކުރަމުން އިނދާ އަހަރެންނަށް ހުވަފެނެއް ފެނި ގޮވަކަށް އަހަރެން މި ކަނޑައެޅި ދިޔައީ. އަހަރެންނަށް ފެނުނީ އުޑުން ބޮޑު ސުފުރާއެއް ފަދަ އެއްޗެއް އެ ހަތަރު ކަނުން ހިފައިގެން ދަށަށް ދިރިޔާމެންކަން. އެ ސުފުރާގަނޑު އަހަރެންގެ ފަރާތަށް ކައިރިވެ އައީ. [6]އަހަރެން އެ ސުފުރާގަނޑުގެ ތެރެއަށް ބަލާލިރުމުން އަހަރެންނަށް ފެނުނީ ބިމުގައި ހުންނަ ޖަނަވާރުތަކާއި، ވަލު ޖަނަވާރުތަކާއި، ބިމުގައި ހިނގާ ތަކެތީގެ އިތުރުން ދޫނި ފަދަ ތަކެތިވެސް ފެނުނެވެ. [7]ދެން އަހަރެންނަށް އަޑުއިވުނީ މި ގޮތަށެވެ. 'ތެދުވޭ، ޕަތުރުސް. ކައްސަ ދޫކޮށްލާ، ކާ.' [8]ނަމަވެސް އަހަރެން ބުނީމެވެ. 'ނޫނެކޭ ކަލާނގެ. އަހަރެން ދުވަހަކުވެސް ނަޖިސް ހަރާމް ކާއެއްޗެހި ނުކަމު!' [9]ދެން އަހަރެންނަށް މި ފަހަރު ބުނުމުން އައީ އަހަރެން އެނގުން. 'ކަލާނގެ ސާފު ކުރެއްވި ތަކެތި ތިބާ ހަރާމު އެއްޗެއް ކަމުގައި ނުހަދާށެވެ.' [10]މިހެން ތިން ފަހަރު ވުމަށްފަހު ހުރިހާ ތަކެތި އަނބުރާ އުޑަށް ނަގާލެވުނެވެ. [11]ހަމަ އެވަގުތު ކައިސަރިއްޔާ އިން އަހަރެން ކައިރިއަށް ފޮނުވި މީހުން ތިން މީހަކު އަހަރެން ހުރި ގެއަށް އައެވެ. [12]ކަލާނގެ ރޫޙުފުޅު އަހަރެންނަށް އެންގެވި ބަޔަކު ނުބަލާ އެމީހުންނާއި އެކު ދިޔުމަށް. ދެން އަހަރެންނާއެކު މި ހަ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މި ހަ މީހުންނާ އެކު ކައިސަރިއްޔާއަށް ގޮސް ކޯނޭލިއުސްގެ ގެއަށް އަހަރެމެން ވަދެވުނީމު. [13]ކޯނޭލިއުސް އަހަރެމެންނަށް ކިޔައިދިނީ ކަލާނގެ މަލާއިކަތެއް އޭނާގެ ގެއަށް ފާޅުވެ ޖޮޕާއަށް ފޮނުވާ ޝިމިއޯން ޕަތުރުސް ގެންނަން އަހަރެމެން ގެނައީ ކިހިނެއް. [14]އޭނާ އަހަރެން ބުނާ ބަސްތަކުގެ ސަބަބުން އޭނާއާއި އޭނާގެ ގެއަށް އަދި ގޭގެ ހުރިހާ މީހުންނަށް ސަލާމަތްވުމުގެ މަގު ދައްކައިދޭނެކަމަށް ވިދާޅުވިއެވެ.

[15]ދެން އަހަރެން އީސާގެފާނާއި ބެހޭ ގޮތުން އެމީހުންނާއި ވާހަކަދައްކަން ފަށައިފާއިރު އެއް ކަލާނގެ ރޫޙުފުޅު އަހަރެމެންނަށް ފައިބައިވޮޑިގެންނެވި ފަދައިން އެމީހުންނަށް ވެސް ރޫޙުފުޅު ފައިބައިވޮޑިގެންނެވިއެވެ. [16]އޭރުގައި ކަލާނގެ ވިދާޅުވި ބަސްފުޅުގެ މާނަ އަހަރެން ހަނދާންވިއެވެ. 'ޔަޙްޔާގެފާނު ފެނުން މުނިއާރެއްވި ނަމަވެސް ތިޔަބައިމީހުން މުނިއާރެވޭނީ ކަލާނގެ ރޫޙުފުޅުން.' [17]އަހަރެމެން ވެސް ކަލާނގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވީއިރު ދެއްވި ހަދިޔާ ވެސް ކަލާނގެ އެމީހުންނަށް ވެސް ދެއްވި ނަމަ، އަހަރެން ކޮން ބަޔަކަށް ކަލާނގެ ކުރައްވާ ކަމަކަށް ހުރަސް އަޅާނީ؟" [18]ބަނީއިސްރާއީލުގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ

މީހުންނަށް ޕަތުރުސްގެ މި ވާހަކަތަކުގެ އަޑު އިވުމުން އެއުރެން ދެކޮޅުތަން ވާހަކަ ދެއްކުން ހުއްޓާލާ މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބުރިކަން ހަމްދާއި ޝުކުރުކުރުން ސަނާކިޔައިދިނެވެ. "ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުންނަށް ވެސް އެކަލާނގެ ކިބުރިކަން އެނބުރުމުގެ ފުރުސަތު މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވައިފި. އަދި އެމީހުންނަށް ނިމުމެއްނެތް ދިރިއުޅުން އެކަލާނގެ ދެއްވައިފި."

އަންޓީއޮކުގެ ޖަމާޢަތް

[19]އިސްޓީފާނު މަރާލި މީސްތަކުން އީސާގެ ތަބާވެރިންނަށް އަނިޔާކޮށްގެން ތިބި އެހެން މީހުންނަށް ވެސް ވަރަށް ގިނަ އުނދަގޫތަކާ އަނިޔާތަކާ ދިމާވިއެވެ. އެކަމުގެ ސަބަބުން އިސްރާއީލުން ބޭރުގައި ތިބި ވަރަށް ގިނަ ބަޔަކު ފަހު ވަކި ފިނީޝިއާގެ ރަށްތަކަށް ފިލައިގެން ދިޔައެވެ. ދިޔަ މީހުންގެ ތެރެއިން ބައެއް ސައިޕްރަސް އާއި އަންޓީއޮކަށް ދިޔައެވެ. އެމީހުން ދިޔަ ތަނެއްގައި ޔަހޫދީން ނޫން މީހުންނަށް އީސާގެ ބާރުގަދަ ހަބަރު ނުކިޔައިދެއެވެ. ޔަހޫދީންނަށް ކަމުގައިވާ ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުންނަށް އިޢުލާނުކޮށްދިނެވެ. [20]ދެން ސައިޕްރަސް އާއި ސިރީނީން އައިސް އަންޓީއޮކަށް ދިޔަ ބައެއް ތަބާވެރިން ޔޫނާނީ މީހުންނަށް ވެސް ކަލޭގެފާނު ވާހަކަ ދައްކައި ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުން ނޫން މީހުންނަށް ވެސް މާތް ސަރަޙައްދު ބައެއް ޔަހޫދީން ނޫން މީހުންނަށް އަލަށް ހެޔޮ ހަބަރު އަންގައިދިނެވެ. އީސާގެ ބާރުގަދަ ހަބަރު ކިޔައިދިނެވެ. [21]މާތްރަސްކަލާނގެ ބާރުގަދަ ކަމުގެ މިސްކިތްތަކުން މި ކަމުގައި އެހީތެރިވެ ދެއްވިއެވެ. އަދި ވަރަށް ގިނަ ބަޔަކު ޔަގީންކަމާއި މާތްރަސްކަލާނގެ އިލާހަށް ރުޖޫޢަވިއެވެ. [22]ޖެރޫސަލަމުގެ އީސާގެ ޖަމާޢަތުގެ ތަބާވެރިން މި ވާހަކަ ޖަމާޢަތުގެ މީހުންނަށް ފެނިއްޖެ ވުމުން ބަރުނަބާސް އަންޓީއޮކަށް ފޮނުވިއެވެ.

[23]ބަރުނަބާސް އައި މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުންނަށް ރަޙްމަތްތެރިކަމާއި ލޯބިވާކަމާއި މިންވަރު ފެނުމުން އެކަލާ ނަހަށް ޝުކުރުވެއެވެ. އަދި އެންމެ އެމީހުންގެ ހިތްއިން އުދުނި އަޑަށް ވެސް ހިތުގެ އަޑުން އީސާގެ ފަރާތަށް އެ ތެދުވެރި ހަރުދަނާކޮށް ދެމިތިބުމަށް. [24]ބަރުނަބާސް އަކީ ރަނގަޅު މީހެކެވެ. އެކަލޭގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ރޫޙާ ބަރަކާތުގައި ފުރިގެންވެއެވެ. އަދި އެކަލޭގެ ޔަގީންކަން ވެސް ވަރުގަދައެވެ. ބަރުނަބާސް އެ ރަށަށް ދިއުމަށް ފަހު ވެސް އީމާނު އެކަށް ބައެއް އީސާގެ ފަރާތަށް އިޝާރާތްކުރިއެވެ. [25]ދެން މިއަށް ފަހު ބަރުނަބާސް ތާރުސް ޝާއުލު ހޯދުމަށް ދަތުރުކުރިއެވެ.❖

[26]ބަރުނަބާސް ޝާއުލު ފެނުނުއިރު އޭނާ އަންޓީއޮކަށް އެއްވެ. އެތަނުގައި އެ ރަށުގައި އީސާގެ ތަބާވެރިންނާއި މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހުން ހޯއްދަވައި އޭނާ ބާރުވެރިކަމާއި އެއްކޮށް މަޖާ ކުރިއެވެ. ފުރަތަމަ ފަހަރަށް އީސާގެ ތަބާވެރިން އިލާހީ ފޮތުގެ ބާރުވެރިކަމާއި އެއް ފަރާތުން އަމަލު ކުރާ މީހުންނަށް *މަސީޙީން ކިޔައި އެ ރަށުގައެވެ. [27]އެދުވަސްވަރު މާތްރަސްކަލާނގެ އެންމެ *ވަޙީގެ ބައްޕުޅާ ހެއްކަށް އެންގެވުމަށް ޖެރޫސަލަމުން *ނަބީންގެ ބައެއް އަންޓީއޮކަށް އައެވެ. [28]އޭގެ ތެރެއިން އެކަކު ކަމުގައި ވި އަގަބުސް ތެދުވެ ނަމަކަށް ކިޔުން ހުރިހާ މުޅި ދުނިޔޭގައި ބޮޑު ބަނޑުހައިހޫނުކަމެއް ދިމާވާނޭކަމަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "މިދުވަސް ދުނިޔެއަށް ވަރަށް ބޮޑު ބަނޑުހައިހޫނުކަމެއް ދިމާވާނެއެވެ." (މި ކަމަކީ ކުރިމަށް ކްލޯޑިއަސް ގެ ރަސްކަމުގެ ދުވަސްވަރުއެވެ.) [29]ދެން އީސާގެ ތަބާވެރިން ޔަހޫދީން އެއްވެސް ގޮތަކުން ކުރި އެމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެކަހެރި ވިސް އަމިއްލައަށް ހުރި ޖެރޫސަލަމުގައިވާ

❖ 25:11 އާޔަތު ޝާއުލު ޕައުލުސްގެ ނަމުގައި ދެނެގަނެ އާއްމު ގޮތެއް ފަހުން ވެއެވެ.

އީސާގެފާނު ޤަބޫލު ކުރާ ޖަމާޢަތުގެ މީހުންނަށް ފޮނުވުމަށެވެ.[30] ދެން މިމީހުން މިހުރިހާ އެއްޗެއް ބަރުނައްބާސް އާއި ޝައުލްގެ ހަވާލުގައި ޖެރޫސަލަމުގެ އީސާގެފާނު ޤަބޫލު ކުރާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑުންނާއި ހަވާލު ކުރުމަށް ފޮނުވިއެވެ.

12

އީމާންވެ ތިބި މީހުންނަށް އިތުރު އަނިޔާތައް

[1] މި ދުވަސްވަރު *ހެރޮދު އަގުރިޕާ ރަސްގެފާނު އީސާގެފާނު ޤަބޫލު ކުރާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ ބައެއް މީހުންނާއި ދެރު ވަރަށް އަނިޔާވެރިކަން ކަށްކޮށް އެމީހުން ހައްޔަރުކޮށް ހިފިއެވެ. [2] އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުންގެ ތެރެއިން ޔޫޙަންނާގެ ބޭބެ ޔާކޯބު ކަތިލަ ކުރުމަށް ފަސް ހެރޮދު ރަސްގެފާނު އޭނާގެ ސިފައިންނަށް އަމުރުކުރިއެވެ. [3] ޔާކޯބު ކަތިލު ކުރުމުން އެކަމާ ބަނީއިސްރާއީލުގެ ބޮޑުން އެހެރަ ހިތްހަމަ ޖެހުނުކަން އެނގުމުން އޭނާ ޕަތުރު ވެސް ހައްޔަރު ކުރުމަށް އަމުރުކުރިއެވެ. އޭނާ ޕަތުރު ހައްޔަރު ކުރީ *މިނދެލަހުން ގަރަގަކާރަ އީދުގެ ދުވަސްވަރުއެވެ. ❖ [4] ޕަތުރު ޖަލުގައި ހައްޔަރު ކުރުމަށްފަހު އޭނާ ގާޑުކުރަން ހަތަރު ސިފައިންގެ ހަތަރު ގުރޫޕު ބެހެއްޓިއެވެ. ހެރޮދު ރަސްގެފާނު ގަސްދުކުރީ އީދު ފާހަގަކޮށް ނިމުމުން އާއްމުންގެ ކުރިއަށް ގެނެސް އޭނާގެ ދަށު ޝަރީޢަތް ކުރުމަށެވެ. [5] ޕަތުރު ޖަލުގައި ހައްޔަރުކޮށްފައި އޮތުމުން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެތިބި ޖަމާޢަތުގެ މީހުން އޭނާއަށްޓަކައި މާތްރަސްކަލާނގެ ހަޟްރަތަށް ހިތުގެ އަޑިން ކެނޑިނޭޅި *ދުޢާ ކުރަމުން ގެންދިޔައެވެ.

ޕަތުރު ޖަލުން ސަލާމަތްކުރުން

[6] ޕަތުރު އާއްމުންގެ ކުރިމައްޗަށް ޝަރީޢަތަށް ނެރުމުގެ ދުވަހުގެ ކުރީ ރޭ އޭނާ ގަހަން އިތި ނިދިފައެވެ. އޭނާގެ ދެ ފަރާތުގައި ދެ ސިފައިން ފާރަވެރިކަން ކުރަމުން ތިއްބެވެ. އޭނާގެ ދެ އަތުގައި ހިލިހި ވެސް ޖެހިފައެވެ. އަދި އޭނާ އިން ގޮޅީގެ ދޮރުމަތީގައި ވެސް ސިފައިން ފާރަވެރިކަން ކުރަމުން ތިއްބެވެ. [7] ދެން ކުއްލިއަކަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބައިން އެ ގޮޅި ތެރެއަށް އަލިކަމެއް ދިއްލިއެވެ. އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮނުއްވި *މަލާއިކަތުން އެތަނަށް ފާޅުވިއެވެ. އެމަލާއިކަތާ ޕަތުރު ހޭލައްވާފައި ވިދާޅުވިއެވެ. "އަވަސް ކުރޭ ތެދުވޭ." އެވަގުތު ޕަތުރުގެ އަތުގައިވާ ހިލިހިލާ ނެއްޓިއްޖެއެވެ. [8] ދެން މަލާއިކަތާ ވިދާޅުވިއެވެ. "ކަލޭގެ ހެދުން ލާ. ފައިވާން އަޅާ." ޕަތުރު މަލާއިކަތާ ވިދާޅުވި ގޮތަށް ކަން ކުރިއެވެ. ދެން މަލާއިކަތާ ވިދާޅުވިއެވެ. "ކަލޭގެ ސާލު ވެސް ގައިގައި އަޅާލާ. އަދި އަހަރެންނާއި އެކު އަންނާ." [9] ޕަތުރު މަލާއިކަތާ އާއި އެކު ނިކުމެއްޖެއެވެ. ނަމަވެސް އޭނާއަށް އެކަހެރި ކަނަވާ އެއީ ހަޤީޤަތެއް ކަމަށް ނޭނގެއެވެ. އޭނާ ހީކުރީ މިހިރީ ކަމެއް ހުވަފެނެއް ފަދަ ކަމެއް ކަމުގައެވެ. [10] އެމީހުން އެތަނުގައި ފުރަތަމަ ތިބި ސިފައިންގެ ގެފައި ވެސް ފަހަނަޅައި ދިޔައެވެ. އަދި އެމީހުން އެތަނުގެ ބޭރުގައިވާ ބޮޑު ދަގަނޑު ދޮރާށި ކައިރިއަށް އައުމާއި އެކު އެ ދޮރާށި އަމިއްލައަށް ހުޅުވިގެން ދިޔައެވެ. ދެން އެމީހުން ނިކުމެ ފަރާތުން ފައިރިސްތަކަށް ހިނގާ ވައި ދިޔުމުން ދޮށުމައްޗެއް ކައިރިއަށް މަލާއިކަތާ އެނބުރި ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. [11] ދެން އޭނާގެ ބުއްދި ރަނގަޅުވުމުން ޕަތުރު މި ފަދައިން ބުނެފިއެވެ. "މިއީ ހަމަ ތެދެއް. މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ މަލާއިކަތާ ފޮނުއްވައި އަހަރެން ހެރޮދުގެ ކިބައިން އަދި ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުން އަހަރެންނަށް ދިންނަމަށް ބޭނުންވި އަނިޔާތަކުން އެ ސަލާމަތް ކުރެއްވީއެވެ."

❖ 3:12 މިތާގައި ގްރީކު ބަހުން ލިޔެވުނު އަސްލުގައި ލިޔެވިފައިވަނީ މިއީ *މިނދެލަހުން ގަރަގަކާރަ އީދުގެ ދުވަސްވަރުގެ ތެރެއިން ކަމުންނަވާ ފިހައިޖިން ނަވަމަ ބަދަލުނިކަ ހަދަދުތަވެ.

[12] ބަދުރަން މި ވިސްވީގެމް އުނގުޅުން އާޔާ ދިރާގެދަން ދިއަދި ތަހުތާގެ މަސްމަ މަރިތަމުގެ ގެއަށްވެ. މި
ތަހުތާގެ އަސްއް ނަމަކީ މަރުކާސްއަށްވެ. އިސާގެފާނަން އިމާންވެގެންވީ މީހުންގެ ތެރެއިން އެތައް ބަތަކު އެގެއަން އަދިސް
ދިޔާ ކަރުމަން ތިއްބެވެ. [13] ބަދުރު ބާރުދަރުގައި ބަކިދިންމުން ދަރު ހެލުވުމަން އަދި އެގެގައި ގެންގުގޭ ރަދާ އާ ކަތުން
އަންހެންކަމްހުޖެކެވެ. [14] އާނާއަން ބަދުރުގެ އަޖު އިވުމުން ވީ އުޔުރުން ދަރު ހެލުވަން ވެސް ހަނދާން ނުނި ދުވެދަ ގެސް
ގެތެރެގައި ތިބި މީހުން ކާރިގައި ބަދުރު އާ ގެ ދަރުމަމީ ހުރި ވާހަކަ ބުނެއެވެ. [15] އެންމެން ބުނެއެވެ. "ކަލާ މާދަވީތަ؟"
ނަމަވެސް މި ކަމުޖެ ކަރުނަކަން އެހެން ބުނަމުން ދިޔުމުން އިތުރުން ބުނެއެވެ. "ތިޔަ ވާނީ އާނާގެ މަޤާމުކަމީ ކަމަން."
[16] ބަދުރު ހުއްޓުނީ ދަރުގައި ބަކިދުމުން ދިޔައެވެ. ދެން އެންމެހާ އިތުރުން އަދިސް ދަރު ހެލުވިއެވެ. އަދި ބަދުރު
އާތަހުޖެ ފެނުމުން ހަމަރާނެވެ އަސްތަރިސް ވިއެވެ. [17] ބަދުރު އިތުރުންނަން އަޖެގަދަ ނުކުރުމަން އިސާރާތް ކުރިއެވެ.
ދެން މާތްރަސްކަލާނގެ އާނާ ޖަވާން ނަރުދެއްވި ގެތެގެ ވާހަކަ އިތުރުންނަން ކާރިދިނެވެ. ބަދުރު ބުނެއެވެ. "ޢާލިމު ❖
އާއި އެހެން އެންމެންނަން ވެސް މި ވާހަކަތައް ކަލާމުން ކާރިދީ." ދެން އާނާ އެތަނުން އެހެންމަކަން ދިޔައެވެ.
[18] އަސްއްދުވަހު ފަތިހު ޖަވާގައި ދެރިއަން ތިބި ސިޔާރިޔާގެ މިހުންނަން ބަދުރަން ވިސްވިއްއް ހާނިރި ކަމްބެޖެވެ
ވަރަންބޭރަން ހުސްވިއެވެ. [19] ދެން ހުރަދު ދަސްގެފާނު ސިޔާރިންނަން ބަދުރު ހުދުމަން އަމުރުކުރިއެވެ. ނަމަވެސް
އިތުރުންނަކަން ބަދުރު ފިތަނާ ނުހުދުނުވެ. ދެން އާނާ ޖަވާ ބަވަހައްޖަން ތިބި ސިޔާރިންނާ ސިޔާރިކަން ތަހުރީ
ކުރުމަން ވަހު އިތުރުންނަން މަރުގެ އަދުބި ދިންމަން ހުރަމު ކުރިއެވެ. ދެން މިއަން ވަހު ހުރަދު ދުވަސްކަވަކަން ޖެދާކަރު
ދުކަން ގެސް ކާރިސަރިކާގައި ހުއްޖެވެ.

ހުރަދުގެ މަރު

[20] ތިޔަ އާއި ޖިލީގެ ރައްދިތިލާމިނާއި ހުރަދު އާއި ދުވަދު ގައި ވަނީ ހަމަނުޖެހުން އުފެދިފައެވެ. ނަމަވެސް
ތިޔަ އާއި ޖިލީގެ ރައްދިތިލާ ހުރަދު ރަސްގެފާނާއި ސިޔާރަދުމަން އަދި އައެވެ. އާއި އިދުރަދުގެ މީހުން ކައުމަން
ބާނުން ކާރާ ހުރިހާ ގާތްމަ ގެންނަނީ ހުރަދުގެ ފެރިކަމުގެ ދަރުގައި ވާ ސަރަކަރާއްދުގެ ބިންތިކާސްނެވެ. އިތުރުން މި
ގާތަން ކަން ކާރުމަންޖެކާ އާ ރަސްގެފާނުގެ ހާއްސަ ފެޖިރަދު ކަމުގައިވާ ބޯހަސްތީސް އާއި ވާރަކަދައްކާ އާސާ އިތުރުންގެ
ކާރަން ޖެއްސިއެވެ. [21] ދެން މި ބައްދަރުވުމަން ފެދި ދުފަހުއް ކަސްޖެއަރުސްވެ. އަދި އާ ކަސްޖެ އެރުސް ދުވަހު ހުރަދު
ރަސްގެފާނު އާ ރަސްގެފާނުގެ ސާރި ހުދުންކާރު މީރުކަރުއްވާ ފަޖައިގެން އާ ރަސްގެފާނުގެ މަހުމީ ކާރުގައި
އިރިސްދުވަޖެއިގެން އިތުރުންނާއި މުހައްމަދު ކަރަދްވާ ވާރަކަދައްކާވިއެވެ. [22] އިތުރުން ގޮވަން ޖެހިއެވެ. "މިއަދަބުރާ މިއަ
ވާރަކަރުރު ދައްކަވަރި އިންސާނަކު ޖެދައިންނައް ނޫން. މިއަދަބުރާ މިއަ ވާރަކަރުރު ދައްކަވަރި ކަލާނގެއަކު ޖެދައިން."
[23] ހަދައްވަގުމީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޖެނުދާވި މަލާއިކަތްކަކު ހުރަދުއަހަން ހަމަގާދިނުމުން އާނާއަން ބައްދަރުއްޖެހުނެވެ. ދެން
އާނާގެ ހަރިގަނޑުގައި ޖެހިތަކާއް އުފެދި ހަރިގަނޑު ހަމާކަވި އާ ގެތަގައި އާނާ މަރުވި ދިޔައެވެ. ހުރަދުއާއި ދަރުގައި

❖ 17:12 މި އާޔަތުގައި ބައިބަލްގެ ބަދުރުގައި މިފަތް ޖެހިވިޔަވާ އަސްޖާ ބަސް ކަދުގައިވާ ގޮތުވާ ބަހަށް ޖެހިވިޔަވަނީ:
"ސަބަބުގެ ދުވަހު ހިނގަން ހަމަދަ އަސްނަ ދުރުމިނުގެ އަދުދުވެ."

މި ފަދައިން ކަންތައް ވީ އެއީ އޭނާ މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް ހައްޤުވެގެންވާ ސަނާ އެކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް ނުދީ އެ ސަނާ އަމިއްލައަށް ލިބިގަތުމުންނެވެ.

[24] މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކާއި އެކަލާނގެ ދެއްވި ދިންނެވުމުގެ ހަބަރުފުޅު ފެތުރެމުން ދިޔައެވެ. އަދި އެ ހަބަރުފުޅު އަހާ އެކަލާނގެއަށް އީމާންވަމުން ދިޔަ މީސްތަކުންގެ އަދަދު އިތުރުވަމުން ދިޔައެވެ. [25] ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލް ޔަރޫސަލަމުގައި އުޅުއްވަން ކުރަން ނިންމި ޚިދުމަތް ކަންތައްތައް ކުރުމަށް ފަހު ޔޫޙަންނާ މަރުކޯސް ގޮވައިގެން އަންޓީއޮކްޔާއަށް އެނބުރި ދިޔައެވެ.❖

❖ 25:12 ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލް ޔަރޫސަލަމަށް ދިޔައީ އަންޓީއޮކްޔާގެ އީސާގެފާނުން އީމާންވާ ޖަމާޢަތުގެ މީހުން ޔަރޫސަލަމުގެ އީސާގެފާނުން އީމާންވާ ޖަމާޢަތުގެ މީހުންނަށް ދިނުމަށް ފައިސާގެ އެހީ އެ ޖަމާޢަތުގެ ވެރިންނާއި ހަވާލު ކުރުމަށެވެ.

13

ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލް ހޮވުން އަދި އެމީހުން ފޮނުވުން

[1] އަންތިޔޮކުގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި ޖަމާޢަތުގެ މީހުންގެ ތެރޭގައި *ނަބީއިންނާއި އެދުރުބޭކަލުން ހިމެނެއެވެ. މި ބޭކަލުންނަކީ ބަރުނަބާސް އާއި، ސިމިއޯން (މީނާގެ ނަމަކަށް ކަޅު މީހާއޭ ވެސް ކިޔުނެވެ.) އަދި ކުރީނީގެ ލޫކިއަސް ހެރޮދުގެ ގޭގައި ބޮޑުވި [illegible] އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއި، އަދި ޝައުލް އެވެ. [2] މިމީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ [illegible] ޢިބާދަތް ހަދަމުން ސަނާކިޔާ ރޯދަހިފާ ގެންދިޔަ ދުވަސްތަކުގެ ތެރެއިން ދުވަހަކު މާތްރަސްކަލާނގެ *މާތްރޫޙުފުޅު އެމީހުންނަށް އަންގަވައެވެ. "ތިމަންސުވާމީންގެއަށްޓަކާ ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލް އެއްކިބާކޮށް ހޮވާ. އެއީ ތިމަންސުވާމީންގެ އެމީހުން ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ޚާއްސަ ކަމަކަށް ކިޔުއްވައިފިން." [3] ދެން މި ބައިމީހުން އިތުރަށް ވެސް ދުވަސްކޮޅަކު ރޯދަހިފާ ދުޢާ ކުރުމަށްފަހު ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލްއާއަށް [illegible] އެމީހުންގެ ބޮލުގައި އަތްލާ އެމީހުންނަށް ބަރަކާތްލެއްވުމަށް އެދި ދުޢާ ކުރުމަށް ފަހު އެމީހުންގެ މަގުގައި ކުރިއަށް ފޮނުވިއެވެ.

[4] ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލް މާތްރޫޙުފުޅު އެމީހުން ފޮނުއްވި ގޮތުގައި ކުރިއަށް ދިޔައެވެ. އެ ތަނުން އެންމެ ފުރަތަމަ އެމީހުން ދިޔައީ ސެލޫކިޔާ ކިޔާ ބަނދަރުކަރައިގެ ރަށަށެވެ. އެ ރަށުން އެމީހުން އޮޑިއަކުން ދަތުރުކޮށް ދިޔައީ ސައިޕްރަސް އަށެވެ. [5] އެ ރަށުގެ ސަލާމީސްގައި ޔަހޫދީން އަޅުކަންކުރާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ދީނީ މަޖިލިސްތަކުގައި ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކުގެ ޚަބަރު މީސްމީހުންނަށް އަންގައިދެމުން ދިޔައެވެ. ޔޫޙަންނާ މާރުކުސް ވެސް އެމީހުންނާއި އެކު އެމީހުންގެ އެހީތެރިއަކަށް ހުރިއެވެ. [6] މި ބައިމީހުން އެ ރަށުގެ ތެރޭގައި ދަތުރުކުރަމުން ގޮސް ޕާފޯސް އާއި ހަމައަށް ދިޔައެވެ. އެ އަވަށުގައި ބަނީއިސްރާއީލު މީހަކު ކަމުގައިވި ބަރުޔޫޝް [illegible] މީހާއާއި ދިމާވިއެވެ. މީނާއަކީ ފަންޑިތަވެރިއެކެވެ. އަދި އޭނާ އޮޅުވާ ނަބީބޭކަލެއް ކަމުގައި ވެސް ހަދައިގެންނެވެ. [7] މީނާ އެ ރަށުގެ ގަވަރުނަރު ކަމުގައި ހުރި ސާރޖިޔުސް ޕައުލުސް ގެ ގާތުގައި [illegible] ޚިދުމަތުގެ ގޮތުގައި އުޅުނެވެ. ސާރޖިޔުސް ޕައުލުސް އަކީ ވިސްނުންތެރި މީހެކެވެ. މީނާ ބަރުނަބާސް އާއި ޝައުލްގެ ކިބައިން [illegible] ގާތުން އަޑުއަހަން އެދުނެވެ. އޭނާ ވެސް ބޭނުންވީ އެމީހުން އެ ކިޔައިދެމުންދާ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކުގެ އަޑު އެހުމަށެވެ. [8] ނަމަވެސް އެލިމާސް މި ކަމާއި ދެކޮޅުހެދިއެވެ. (އެލިމާސް މިއީ ގުރީކު ބަހުން ބަރުޔޫޝްގެ ނަމެވެ. މި ބަހުގެ މާނައަކީ [illegible] ފަންޑިތަވެރިޔާއެވެ.) މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅަށް އީމާންވެ އީސާގެފާނަށް ގަބޫލު ކުރުމުން ގަވަރުނަރު ދީނާ ދުރުކުރުމަށް މި ބަރުޔޫޝް ގަދައަށް މަސައްކަތްކުރިއެވެ.

[9] ނަމަވެސް ޝައުލް❖، ނުވަތަ އޭނާގެ އަނެއް ނަމުން ނިސްބަތް ކުރެވޭ ޕައުލު، މާތްރޫޙުފުޅުގެ ބާރު ފުރިފައިވާ ހާލުގައި ސީދާ އެ ފަންޑިތަވެރިޔާގެ މޫނަށް ބަލައިގެން ހުރެ ބުނެއެވެ.

❖ 9:13 ޝައުލް އަކީ ޢިބްރާނީ ބަހުގެ ނަމެވެ. ޝައުލް އަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެއް ނަމަވެސް ރޯމާނު ރައްޔިތެއް ކަމުގައިވާތީ [illegible] ރޯމާނުން [illegible] ބަހުން ޕައުލު ނަމެވެ.

10"އޭ ޝައިޠާނާގެ ދަރިޔާ. ކަލޭ މިހާރު ވަނީ ނުބައި އުކުޅުތަކާއި ނުބައިވެގެން ކުރާ ކަންތައްތަކުން ފުރިފަ.
ކަލޭ ތިޔައީ ހުރިހާ ރަނގަޅު ކަމަކާއި އިދިކޮޅު އެކަށީގެންވާ ދުށްމަނާ. ކަލޭ ދުވަހަކުވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ
ތެދުވެރި މަގުތައް ދުރުކުރުން އަނބުރާ ބަދަލުކުރުން އެގޮތަށް ހުއްޓައި ނުލާނަންތޯ؟ 11މާތްރަސްކަލާނގެ ކޯފާފުޅު
ކަލޭގެ މައްޗަށް ޖެހިއްޖެއެވެ. ދުވަސްތަކަކަށް ކަލޭގެ ލޮލަށް އަނދިރިވެ ކަލޭ ނުފެނޭނެއެވެ. އިރުގެ
އަލިކަން ފެނެއް ނުފެނޭނެއެވެ." ހަމައެވަގުތު އޭނާގެ ލޮލަށް އަނދިރިވެ ފޮރުވިއެވެ. އޭނާ އަތުގައި ހިފައިގެން
ގެންދާނެ މީހަކު ހޯދަން ފެށިއެވެ. 12ގަވަރުނަރަކީ ވެސް މި ކަންތައް ދެކުމުން ބޮޑަށް ހައިރާންވެ
އީސާގެ ކިބައިން އަޅުގަނޑުމެންގެ ވެރިރަސްކަލާނގެއާ ބެހޭ ތަޢުލީމަށް އީމާންވިއެވެ. އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ
ބަސްފުޅުތަކަށް ވެސް ސަމާލުކަން ދެއްވިއެވެ.

ޕިސިދިޔާ ސަރަހައްދުގެ އަންތިއޯކު

13ޕައުލާއި އޭނާގެ ބައިވެރިން ޕާފޯސްއިން ނަގުލަފަތާއި ޕެމްފިލިޔާގެ ރަށެއް ކަމުގައިވާ ޕާ
ޕެރްގާއަށް ދިޔައެވެ. އެ ތަނުގައި ޔޫޙަންނާ ބައިވެރިންނާ ވަކިވެ ޔަހޫދާ ޖެރޫސަލަމަށް އަނބުރާ ދިޔައެވެ.
14ބައިވެރިން އާއި ޕައުލް އެމީހުންގެ ދަތުރުގައި ކުރިއަށް ދިޔައެވެ. އެ ގޮތުން އެމީހުން ޕިސިދިޔާއަށް އައިސް މަގުން
ދަތުރުކޮށް ޕިސިދިޔާގެ ރަށެއް ކަމުގައިވާ އަންތިއޯކިއާ ދިޔައެވެ. *ސަބަތުގެ ދުވަހުގައި އެމީހުން އެ ރަށުގައިވާ
ބަނީއިސްރާއީލީ މީހުން އަޅުކަން ކުރާ ދިން މަޖިލީހަށް ގޮސް އެތަނުގައި އިށީނެވެ.
15އަޅުކަމުގެ ވަގުތު މޫސާގެ ޝަރީޢަތާ މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ޚަބަރުދީމަކާ ނަބިއްޔުންނާ ނަބީބުނުވެން
ކިޔަވައިދެނީ މާތްރަސްކަލާނގެ މީސްތަކުންނަށް އެންގެވީ ބަސްފުޅުތަކުން ކިޔެވުމަށް ނިމުމުން އެ ދިނީ މަޖިލީހުގެ ބެލުން
ވެރިން ޕައުލާއި ބައިވެރިޔާ އާއި ޕައުލު އަށް ބުނެފާވެ. " އަޚުންނޭ، މިތަނުގައި މިވާ މީސްތަކުންނަށް ހިތްވަރު ލިބޭނެ
ގޮތް އެމީހުންގެ ދާނިނަށް ކަން އިތުރު ވާހަކަ ހިތްވަރު ލިބޭނެ ގޮތް ހަދައިދޭނަމަ، ބަޔަކުމަ އެމީހުންނާއި މުޢާމަލާތުކުރި
ވަރަކަށް ވާހަކަދައްކާ ބުނެދީ." 16ދެން ޕައުލު ތެދުވެ އެމީހުންނަށް އަތުން ކުރިމަތިން އިޝާރާތް ކުރުމަށް ފަހު ވާހަކަދައްކަން
ފެށިއެވެ. "ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެންމެހާ މީހުންނާ އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅުގަން އަދުކަން ކުރާ އެންމެހައި
މީސްތަކުންނޭ އަޑުއަހާ. 17ބަނީއިސްރާއީލުގެ ފިރި ކަލާނގެ އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިންނާއި އަހުރެމުންގެ މީސްތަކުންގެ
އެމީހުންގެ އަހަރުގެ ދިމާ ކުރުއްވިއެވެ. އަދި އެކަލާނގެ މަތިވެރި ބާރުފުޅުން އެމީހުން އެ ޤައުމުން އަނބުރައިގެންދިޔަ.❖
18އެކަލާނގެ އެމީހުން ކުރި ހުރިހާ ކަމަކުން ސަބްރުކުރެއްވީ އަހަރުވަންދުން ހަޅޭހަކު ބިމުގެ ތުނޑުގައި ކާތްބިރުވެ
ވޭޖެހުނެވެ. 19މާތްރަސްކަލާނގެ ކަނޑައެޅުއްވި ހަތް ޤައުމު ނެތިކުރައްވާ އެ ޤައުމުގެ ބިންތައް އެކަލާނގެ މީސްތަކުން
ކަމުގައި ވި ބަނީއިސްރާއީލީ މީހުންނަށް ދެއްވިއެވެ. މިހުރިހާ ކަމެއްވެދިޔައީ ގާތްގަނޑަކަށް ހަތަރުސަތޭކަ ފަންސާސް
ވަރަކަށް އަހަރުގެ ތެރޭގައެވެ. 20އަހަރެން ފަހުން އައި ފަނޑިޔާރުން ވެރިކަން ކުރި ދުވަސްވަރު. ފަނޑިޔާރުންގެ ވެރިކަން
ނަބީ *ސަމުއިލްގެ ޒަމާނާއި ހަމައަށް ދިޔަ އެވެ. 21ދެން މީސްތަކުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅުން އެދި

❖ 17:13 ބަޔަކު ތަފުސީލުކުރެއްވުމުގެ މާނައިގައިވާ ޤުރުއާނުގެ މިބަސް ބަލާ:

ދެންނެވުމުން މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުންނަށް ކީޝްގެ ދަރި ޝާއޫލު ރަސްކަލަކުގެ ގޮތުގައި ދިނެވެ. ޝާއޫލު އަކީ ބިންޔާމީން ގަބީލާގެ މީހެއް. އޭނާ ސާޅީސް އަހަރުވަންދެން ރަސްކަން ކުރިއެވެ.

[22] މާތްރަސްކަލާނގެ ޝާއޫލު ރަސްކަމުން ބާލުއްވާ ދެން ބަނީއިސްރާއީލުގެ ރަސްކަން ދިނީ *ދާއޫދުގެފާނަށް. ދާއޫދުގެފާނާއި ބެހޭ ގޮތުން މާތްރަސްކަލާނގެ މި ޝަހާދަތް ވަޙީކުރެއްވިއެވެ. 'ޔިޝާއީގެ ދަރި ދާއޫދުއަކީ ތިމަންސުވާމީންގެ އެމީހަކާއި ދެކު ހިތްހަމަޖެހިވޮޑިގެންވާ މީހާ. އަދި މިއީ ތިމަންސުވާމީންގެ ކުރުމަކަށް އަންގަވާ ހުރިހާ ކަމެއް އެ އަންގަވާ ގޮތަކަށް ކުރާނެ ވަސް މީހާ.' [23] މާތްރަސްކަލާނގެ އެންމެ ކުރިން ވެސް ވަޢުދުފުޅު ވެ ވަޑައިގެންނެވި ފަރާތުން ދާއޫދުގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުން މިސްކީނުން ދިރިއުޅުއްވާ ބަނީއިސްރާއީލަށް މީހުންގެ ގޮތުން ބަލަހައްޓަވާ ފޮނުއްވިއެވެ. މިސްކީނުން ދިރިހުރުމަކަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮނުއްވި މިސްކީނާ އީސާގެފާނު. [24] އީސާގެފާނު ބަނީއިސްރާއީލު މިސްކީނުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަމުގެ ބަރަކާތް ދެން އަރިހުގައި ދެއްވުމަށް ފަރާތަކަށް ކުރިން ތައުބާވުމަށް ޔަޙްޔާގެފާނު ވަޢުޡުއަރުވިން ބަނީއިސްރާއީލު މިސްކީނުންނަށް ގޮތްދައްކަވަމުން ދިރިވެ، މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތަށްރުޖޫޢަވުން އިސްލާހު، ތައުބާގެ ހިނގާވަމުން ހިނގައިގަތުމަށް ގޮވާލެއްވިއެވެ. [25] ޔަޙްޔާގެފާނު މިގޮތުން ކުރައްވަމުން ގެންދެވި މަސައްކަތްތައް ނިމުމަށް ކައިރިވުނުއިރު ވިދާޅުވީ އެކަލޭގެފާނު މިސްކީނުންނާއި މި ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ. 'ކަލޭމެން ހީކުރާ ގޮތުގައި ތިމަންކަލޭގެފާނަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮނުއްވާނެކަމަށް ވަޢުދުވެވަޑައިގެންނެވި ސަލާމަތްތެރިޔާ ކަމުގައި ކަލޭމެން ހީކުރަނީ ތޯ؟ ނޫން. ތިމަންކަލޭގެފާނަކީ އެއްވެސް ސަލާމަތްތެރިޔާ ނޫން. އެކަލޭގެފާނު އޭގެ ފަހުން ވަޑައިގަންނަވާނެ. ތިމަންކަލޭގެފާނީ އެކަލޭގެފާނުގެ ފައިވާނުގެ ދަޅުގަނޑު ބާލައިދޭން ވެސް އެކަށީގެން ނުވާ މީހެކެވެ.' [26] އިބްރާހީމްގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުގެ އަޚުންނާއި އަޚުންނޭ، އަޑުއަހާ. އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތްތިރިކޮށް އަޅުކަން ކުރާމީހުންނޭ! މި ހަބަރު އައީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ކަލޭމެން ނުވާ މީހުން، ސަލާމަތުވާ. މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރުމަވަންތަ މިވާ ދިރިއުޅުން ވެސް މިއީ އަހަރުމެންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރުމަވެރިކަމާއި ދިރިއުޅުމެވެ. [27] ޤުދުސްގައިވާ މީހުންނާއި އަދި އެމީހުންގެ ވެރިންނަކީ އީސާގެފާނަކީ ކޮން ބޭފުޅެއް ކަމެއް ނުވިސްނުން. އަދި ހަބަރުދީފައިވާ ނަބިއްޔުން ދެއްކެވިކަން މާތްރަސްކަލާނގެ އަމުރަށް ފާރަވެރި ބަސްފުޅުތައް ދިރިއުޅެމުން ފުރިހަމަކޮށް ސަބަތު ދުވަހު ކިޔާ ނަމަވެސް އެމީހުން ނުވިސްނޭ. ނަމަވެސް ހަމަ އެ ބަސްފުޅުތަކުގައި ދިރިހުރި ފަރާތަކަށް އެމީހުން އެކަލޭގެފާނު ކުށްވެރިކުރި. އަދި އެ ގޮތުން އެ ބަސްފުޅުތަކުގައި ވި ފަރާތަށް ހިނގާކަށް ފުރިހަމަވިއެވެ. [28] އެމީހުންނަކަށް އެކަލޭގެފާނު ކުށްވެރިކުރެވޭނެ އެއްވެސް ސަބަބެއް ނުފެނުނު ނަމަވެސް އެމީހުން ޕިލާތޫސްގެ ކިބައިން އެދުނީ އީސާގެފާނު މަރުގެ އަދަބު ދިނުމަށް.

[29] އީސާގެފާނާއި ދެން ކަންތައްތައް ވާނެކަމަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮތުގައި ޚަބަރު ކުރިން އެންގެވި ބަސްފުޅުތަކެއް އެ ފުރިހަމަވުމުން ފަހުން ކުރުސްގަނޑުން ބާލައިލީ. އަދި އެމީހުން އެކަލޭގެފާނުގެ މަރުވެފައިވާ ހަށިގަނޑު ސަލީބުން ބާލައި ގަބުރުސްތާނުގައިވާ ހަރެއްގައި ވަޅުލިއެވެ. [30] ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އީސާގެފާނު އަލުން ދިރުއްވިއެވެ. [31] އަދި އީސާގެފާނު *ގާލީލުން ދިރުއްވަވާ ވަޑައިގެން އީސާގެފާނާއި އެކު ޤުދުސްއަށް އައި މީހުންނަށް އެތައް ދުވަހެއްވަންދެން ފެނި ހާމަވެވަޑައިގަތެވެ. މިމީހުން މިހާރު އީސާގެފާނުގެ ބަސް ގޮތުން ހެކިވެރި އީސާގެފާނާއި ބެހޭ ހަބަރުތަކެއް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް އަންގައިދެމުން އެބަތިއެވެ. [32-33] އަހަރެމެން ނުގަޔާ ބަރަކާތްތެރި

މިއަދު މި ތަނަށް މި އައީ ތިޔަބޭފުޅުންނަށް މި އުފާވެރި ހަބަރު ދިނުމަށް. އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ އަހުގަނޑުމެންގެ ކާބަފައިންނަށް ކުރެއްވި ވަޢުދުފުޅު ފުރިހަމަ ކުރައްވާ އެ ކާބަފައިންގެ ދަރިކޮޅުގެ މީހުންނަށް ދައްކަވައިދީ. މާތްރަސްކަލާނގެ އެ ވަޢުދުފުޅު ފުރިހަމަ ކުރެއްވުމުގެ ގޮތުން އީސާގެފާނު މަރުވުމަށް ފަހު އަލުން ދިރުއްވީ. އެއީ ޒަބޫރުގެ ދެވަނަ ބާބުގައި ލިޔުއްވިގެންވާ ފަދައިން، ލިޔުއްވިގެން. 'ކަލޭގެފާނު ތިޔައީ ތިމަންރަސްކަލާނގެ ދަރިކަލުން. އެއީ މިއަދު ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެފާނުގެ ބައްޕަ ކަމުގައި ވެއްޖައީ.'❖ [34] މާތްރަސްކަލާނގެ އީސާގެފާނު މަރުވުމުން ފަހު އަލުން ދިރުއްވީ. އަދި ދެން ދުވަހަކު ވެސް އެކަލޭގެފާނު މަރުވެގެން ނިމިގެންނެއް ނުދޭނެ. އެއީ ހަމަ މާތްރަސްކަލާނގެ ވަޙީކުރެއްވި މި ބަސްފުޅުތަކާއި އެއް ގުޅިގެން. 'ތިމަންރަސްކަލާނގެ ދާއޫދުގެފާނަށް ވަޢުދުފުޅު ވި ބަރަކާތްތެރި ރަޙުމަތްފުޅު ކަލޭމެންނަށް ވެސް ދެއްވާނަމު.' [35] އަދި ޒަބޫރުގެ އެހެން އާޔަތެއްގައި މާތްރަސްކަލާނގެ މި ފަދައިން ވެސް ވަޙީކުރައްވާފައިވޭ. 'މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނުގެ މާތް އަޅާ ހަށިގަނޑު ކުނިވެ ނިމިގެން ދިއުމަކަށް ދޫކޮށްލާކަށް ނުދޭނެ.' [36] މި އާޔަތްތަކުގައި މި ވަނީ މާތްރަސްކަލާނގެ ދާއޫދުގެފާނަށް އެންގެވި ބަސްފުޅުތަކެއް ނޫން. އެއީ ދާއޫދުގެފާނު މި ދުނިޔޭގައި އުޅުއްވި ޒަމާނުގައި އެކަލޭގެފާނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ޚިދުމަތް ކަންތައްތައް ކުރެއްވުމަށް ފަހު އަވަހާރަވީ. އަދި އެކަލޭގެފާނުގެ ހަށިގަނޑު ވަޅުލެވުނު. އަދި އެ ހަށިގަނޑު ކުނިވެ ނިމިގެން ދިޔައީ. [37] ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ މަރުވުމުން ފަހު އަލުން ދިރުއްވި މީހާގެ ހަށިގަނޑު އެ ގޮތަށް ނިމިގެންނެއް ނުދޭ.

[38] އެކުވެރިންނޭ، އަހުގަނޑުމެން މިހާ އެންމެ ހާ އަޑުއިއްވަމުން ދިން އެ ހަބަރަކީ އީސާގެފާނު މެދުވެރިކޮށް އެންމެ ހާ މީސްތަކުންގެ ފާފަ ފުއްސެވުން ކަމުގެ ހަބަރު. [39] މޫސާގެފާނު ގެނައި ޝަރީޢަތުގެ ދަށުން ފުއްސެވިދާނެކަމެއް ނެތް ފާފަތަކުގެ ސަބަބުން ތިޔަބޭފުޅުންގެ ފާފަތައް ނުފުއްސެވުނު. ނަމަވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެއްޖެ ކޮންމެ މީހަކު ފާފައިން މިންޖުވެ މިނިވަން ވެ އެމީހާގެ ފާފަތައް ފުހެވިގެން ދާނެ. [40] ނަބީބޭކަލުން ލިޔުއްވި އިންޒާރު ތިޔަބޭފުޅުން ކުރިމަތިނުވާނެ ދިމާވު ކަންތައް ވުމުން ނުދިޔުމަށް ސަމާލުވޭ. އެބޭކަލުން ލިޔުއްވީ.

[41] 'އޭ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅަށް މަލާމާތް ކުރާ މީހުން، ބަލާށޭ. އަޖައިބުވޭ ހަލާކުވެގެން ދޭ ތަހުވީލުވުމަށް.
މި އަދު ތިމަންރަސްކަލާނގެ މި ކުރާ ކަންތަކަކީ ކަލޭމެންނަށް ދޭހަ ކިޔައިދިނަސް ވެސް ކަމެއް ނޫން. މިހާރު
މި ކަންތައްތަކާއި ވަކިވަކިން ކަލޭމެންނަށް ހަލާކުވެގެން ކަލޭމެން މި ކާރިސާ ޔަޤީން ނުކުރާނެއެވެ.'''

[42] ޕައުލު އާއި ބަރުނަބާސް އެ ދީނީ މަޖިލީހުން ދިޔުމުގެ ކުރިން އެތަނުގައި ވި މީސްތަކުން ޖަމާވެގެން އަނގައިން ސަބަތުގެ ދުވަހުގައި ވެސް އެބައިމީހުން އައިސް މި ކަންތައްތަކާ ބެހޭ ގޮތުން އިތުރަށް ބުނެދިނުމަށް އެދުނެވެ. [43] މި ދީނީ މަޖިލީހު ނިމުމުން ވެސް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ޖަމާޢަތުން އެތައް ބަޔަކާ އަދި އެ ހޯދާއި ވީ ޖަމާޢަތުން މާތްރަސްކަލާނގެ ޢިބާދަތް އަޅުކަން ކުރާ *އެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ޖަމާޢަތުން އެތައް ބަޔަކު ޕައުލު އާއި

❖ 33-32:13 މި އާޔަތުން މާތްރަސްކަލާނގެ މަސީހުކަމާ އަންގަވައި އެވޭނަސް ކަލޭގެއާ އީސާގެފާނު ރަސްކަލާ ކަލޭގައި
އަލާނގެ ހައްޤުގައި ކަމެވެ.

ބަރުނައްބާސްގެ ފަހަތުން އެދުވަހު ދިޔައެވެ. ޕައުލު އާއި ބަރުނައްބާސް އެމީހުންގެ ކިބައިން އެދުނީ މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި ރަޙުމަތްފުޅުގައި ޘާބިތުކޮށް ތިބުމަށާއި އަދި އެކަލާނގެ ކިބައިގައި ޝުކުރުވެރިވެ އެކު އީމާންވެ ތިބުމަށެވެ.

44 ޖެހިގެން އައި ސަބަތުގެ ދުވަހުގައި މުޅިރަށުގެ އެންމެން ހެން މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި ހަބަރު އަޑު އަހަން ދީނީ މަޖުލީހަކަށް އައެވެ. 45 ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިންނަށް މި ގަނޑަށް އެއްވެފައިވާ މީހުންގަނޑު ފެނުމުން ވަރަށް ހަސަދަވެރިވިއެވެ. އަދި ޕައުލު ދަރުސްކުރި ދެކޮޅަށް ވާހަކަދައްކަވައިފިއެވެ. އަދި އޭނާ ބުނި ކަންތައް ބަހާ ދޮގު އިދިކޮޅު ހަދާ ވާހަކަދައްކައިފިއެވެ. 46 ނަމަވެސް ޕައުލު އާއި ބަރުނައްބާސް ވަރަށް ހިތްވަރަށް ވާހަކަދައްކައިފިއެވެ. އެމީހުން ބުންޏެވެ. "މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި މި ދެނެގަތުމުގެ ހަބަރު ފުރަތަމަ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް ދިނުން އޮތީ އެކަލާނގެ އިރާދަޖެހިގެން ގޮތެވެ. ނަމަވެސް ކަލޭމެން މިއާ ދެކޮޅުހަދައި ނިމުމެއްނެތް ދިރިއުޅުމަށް ތިޔަބައިމީހުން ޙައްޤުނުވާކަން ދައްކާތީ، އާދެ ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭމެން ދޫކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ދަނީ ބަނީއިސްރާއީލުން ނޫން ބައިމީހުންނަށެވެ. 47 އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަޙީ މި ގޮތަށް ކުރައްވާފައިވާ އަމުރެވެ. އެއީ 'މިކަލޭގެފާނު ކަލޭމެން ދުނިޔޭގެ އެކި ކަންކަމުގެ ނޫރަކަށް ހެއްދެވީ. ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ކަނުތަކަށް ސަލާމަތްކަން ގެނައުމަށެވެ. ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ކަނުތަކަށް ސަލާމަތް ގެނައުމަށް ތިޔަބައިމީހުން މަގު ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށެވެ.'"

48 އެބަހައި މި ބަނީއިސްރާއީލު ނޫން މީހުން ނޫން އެންމެން މި ބަސްފުޅުގެ އަޑުއަހާ ވަރަށް އުފާކުރިއެވެ. އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ދަސްކަންތުވާ ބަސް ގޮތުން އެމީހުންނަށް މި ދިރިއުޅުން ހަމަޖެހުމަށް ދުރު ހަމަ ކުރިއެވެ. ދެން އެބަހައި މި މީހުންގެ ތެރެއިން ނިމުމެއްނެތް ދިރިއުޅުމަށް ޚާއްޞަކޮށް ހޮވުނު މީހުން އީމާންވިއެވެ. 49 މާތްރަސްކަލާނގެ އާއި ބަސް މި ހަބަރުފުޅު މުޅި އެ ރަށުތެރެއަށް ފެތުރިގެން ދިޔައެވެ.

50 ނަމަވެސް ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން އެ ރަށުގެ ބާރުއޮތް ނަމޫސް ހިނގާ ބައެއް ދީނުގެ އަންހެނުން އަދި ރަށުގެ ކުރިމަތީގައި ހުރި މުޅި ރަށުގެ ބާރުވެރިން ހިތްދަތިވާ ގޮތަށް އެ ބައިމީހުން ކުރިއަށް ގެންދިޔައެވެ. ޕައުލު އާއި ބަރުނައްބާސް އާއި ދެކޮޅަށް ތަކުލީފު ދިނުމަށް ފެށިއެވެ. އަދި އެ ބައިމީހުން ޕައުލު އާއި ބަރުނައްބާސް އެބިމުން ނެރެލައިފިއެވެ. 51 ޕައުލު އާއި ބަރުނައްބާސް އެމީހުންނާއި ދެކޮޅު ހެދި ކަމުގެ ނިޝާނަކަށް އެމީހުންގެ ފައިގައި އެ ރަށުގެ ފެތިފައިވާ ހިރިފުސް ފުމެލައި އިކޯނިއަމަށް ދިޔައެވެ. 52 އިސާގޮވާ ނަމަކީ ދެކެ ހިތުގެ ހަމަޖެހުމާއި އުފާވެރިކަމާއި މާތްރަސްކަލާނގެ ބާރުފުޅުގެ ބަރަކާތްލިބިގެން ދިޔައެވެ.

14

އިކޮނިޔުމްގައި

[1]ޕައުލޫ އާއި ބަރުނަބާސް އިކޮނިޔުމްގައި ވެސް ހަމަ އަންތީޔޯކުގައި ކަން ކުރި ފަދައިން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އަޅުކަން ކުރުމަށް އެއްވާ ދީނީ މަރުކަޒުތަކުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކާ ގުޅޭ ވަރަށް ފުރިހަމަ ކަމާއިއެކު ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ. މި ބަސްތައް އަޑު އެހި އެތައް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާއި އަދި އެހެން ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅަށް އީމާންވެގެންވި މީސްތަކުން ޢީސާގެފާނު ގަބޫލުކޮށް އީމާންވިއެވެ. [2]ނަމަވެސް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ތެރެއިން އީމާންވެގެންނަން އީމާން ނުވި މީހުން އެތާގައި ވި މާތްރަސްކަލާނގެއަށް އީމާންވެގެން ނޫން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުންގެ ހިތްތަކުގައި ޢީސާގެފާނަށް އީމާންވި މީހުންނާއި ދެކޮޅު ނަފުރަތު އުފައްދައި ދަތިކަމުގެ ކަންތައް ކުރުވިއެވެ. [3]ޕައުލޫ އާއި ބަރުނަބާސް އެ ރަށުގައި ގިނަ ދުވަސްކޮޅަކު ތިއްބެވެ. އަދި ކެރިގެން މާތްރަސްކަލާނގެ ރަޙްމަތުގެ ވާހަކަ މީސްތަކުންނަށް އަންގައިދެމުން ދިޔައެވެ. ޕައުލޫ އާއި ބަރުނަބާސް މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި ރަޙްމަތުގެ ދުރު އެ ދައްކާ ވާހަކަތަކަކީ ޙަޤީޤަތް ވާހަކަތަކެއް ކަން މީސްތަކުންނަށް އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުންނަށް މުޢުޖިޒާތްތަކާއި ހައިރާން ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ކުޅަދާނަކަން ދެއްވިއެވެ.

[4]އެ ރަށުގެ މީހުން ވަނީ ދެބަޔަކަށް ބެހިއްޖެއެވެ. އެއްބަޔަކު ތިބީ ބަނީއިސްރާއީލުންގެ ފަރާތުގައެވެ. އަނެއްބަޔަކު ތިބީ ޢީސާގެފާނުގެ ފޮނުއްވުން ޕައުލޫ އާއި ބަރުނަބާސްގެ ތަރަފެވެ. [5]ދެން ބަނީއިސްރާއީލުންގެ ބައެއް އަދި އިކޮނިޔުމްގެ ބަޔަކާ އެކުވެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ވެރިންނާއެކު ޢީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުންނަށް އަނިޔާދީ އެމީހުން ގަލުން ގަހައިގެން މަރާލަން ރޭވިއެވެ. [6]ޕައުލޫ އާއި ބަރުނަބާސްއަށް މި ކަންތައް އެނގިވަޑައިގެން އެ ރަށުން ފިލައިގެން ދިޔައެވެ. އެމީހުން ދަތުރުކޮށް ދިޔައީ ލިކައޯނިއާ ސަރަޙައްދުގެ ދެރަށް ކަމަށްވާ ލިސްތުރާ އާއި ދަރުބޭ އަދި އެ ދެ ރަށުގެ ވަށައިގެންވާ ސަރަޙައްދުގެ ހިސާބަށް ވަޑައިގަތެވެ. [7]އަދި އެތަންތަނުގައި އެމީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކާ އެކަލާނގެ ދެއްވި ދީނުގެ އުފާވެރި ހަބަރު މީސްތަކުންނަށް އަންގައިދިނެވެ.

ލިސްތުރާ އާއި ދަރުބޭގައި

[8]ޕައުލޫ އާއި ބަރުނަބާސް ލިސްތުރާގައި ވަނިކޮށް އެ ރަށުގައި ވި ފައިބައި ޖެހިލައިވި ފިރިހެނަކު ދިރިއުޅެއެވެ. މަންމަ ވިހެއިރު ވެސް ފައިބައި ޖެހިލައިވި މީހެކެވެ. އެހެންކަމުން އޭނާ އެއް ދުވަހަކު ވެސް ނުހިނގައެވެ. [9]ޕައުލޫ މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި ދީނުގެ އުފާވެރި ހަބަރުގެ ވާހަކަތައް ދައްކަވަމުން ދިޔައިރު މިހާ ވަރަށް ކަންވާ އަޑުއަހަމުން އިށީނދެގެން އިނދެ އެއްޗެއް ބައްލަވަމުން ބައްސަވައި ޕައުލޫ އޭނާދެކެ އީމާންކަން އޮތާއި އެކަށް އަތުލާ މިހާ ކަން އެ އެނގުނެވެ. [10]ދެން ޕައުލޫ އޭނާއަށް ގޮވާލާފަ ބޮޑަށް ބުނެލިއެވެ. "ކޮޅަށް ތެދުވޭ." ހަމައެވަގުތު އެމީހާ ފުންމައިގެން ތެދުވެ ހިނގަން ފެށިއެވެ. [11]އެތަނަށް އެއްވެފައިވާ މީސްތަކުންނަށް ޕައުލޫ މި ކުރި ކަންތައް ފެނި ލިކައޯނިއާ ބަހުން ހަޅޭއްލަވަން ފެށިއެވެ. "އަހަރެމެންގެ ކަލާނގެތައް އިންސާނުންގެ ގޮތުގައި އަހަރެމެންގެ ގާތަށް އަތުވެއްޖެ." [12]ދެން އެމީހުން ނިންމީ ބަރުނަބާސް އަކީ އެމީހުންގެ ކަލާނގެއަށް ކަމުގައި ގޮތުން ވަރުގައެވެ. އަދި ތަނގެ އެއްވެމުގައި

ވެސް އާދަވެގެން ވާހަކަދައްކަނީ ޕައުލް ކަމުން އެމީހުން ގަސްތު ކުރީ ޕައުލް އެއީ އެމީހުންގެ ކަލާނގެ ހެރުމުސް ކަމުގައެވެ.

[13]އެ ރަށުގެ ބޭރުގައިވާ ޒެއުސް ކަލާނގެ ފައްޅީގެ ކަހީން ގެރިއާއި މަލުގެ ހާރުތަކާއި ހިފައިގެން ޕައުލް އާއި ބަރުނަބާސްގެ ގާތަށް އައެވެ. އެއީ އެ ކަހީނާއި އަދި މީސްތަކުން ވެސް ބޭނުންވީ އީސާގެފާނުގެ މި ދެ މަންދޫބުންގެ މައްޗަށް މި ޤުރުބާނެއް ކުރުމަށެވެ. [14]ބަރުނަބާސް އާއި ޕައުލް އަށް އެމީހުން މި ކުރަން އުޅޭ ކަންތައްތައް އެނގިއްޖެކަމާ ތަސްވެ ވީ ދަރިން އެމީހުންގެ ކަހިކަހިވާ އަންނައުނު ފަޅައި ދުވެފައި ގޮސް އެއްވެވަޅިވެ މީސްތަކުންގެ ދޮށަށް ވަދެ ބުންޏެވެ. [15]"އޭ އެކުވެރިންނޭ، ކަލޭމެން ތިޔަ ފަދަ ތިޔަ ކަން ކުރަނީ އަޅެ ކީއްވެ؟ އަހަރެމެން ވެސް މިއީ ހަމަ ކަލޭމެން ފަދަ އިންސާނުން. އަހަރެމެން މި ރަށަށް މި އައީ ތިޔަބައިމީހުންނަށް މި ކަހަލަ ފައިދާ ނެތް ކަންތައްތަކުން ދުރުވެ ދިރިވޮޑިގެންވާ ކަލާނގެ ފަރާތަށް އެނބުރުމުގެ އުފާވެރި ޚަބަރު ދިނުމަށް. އެކަލާނގެއީ އުޑާއި ބިމާއި ކަނޑާއި އަދި އެތަންތަނުގައިވާ ހުރިހާ އެއްޗެއް އުފެއްދެވި ކަލާނގެ. [16]ވޭތުވެ ދިޔަ ޒަމާނުގައި ހުރިހާ ޤައުމުތަކުގެ އެ ދުއްމަތަކުގެ ބަތައްކަ ދީން މަގުން ދިއުމަށް ދޫކޮށްލެއްވިއެވެ. [17]ނަމަވެސް މީސްތަކުންނަށް އެކަލާނގެ ދެއްވާ ހެއްދެވިކަމާއި އުއްމީދުން އެކަލާނގެ ވާގިފުޅާ ހާޒިރުވާކަން އަބަދު ވެސް މީސްތަކުންނަށް ހެކިދެއްވިއެވެ. އެކަލާނގެ އޯގާތެރިކަމުން ވާރޭ ވެހެއްޓެވިއެވެ. ކަނޑައެޅިފައިވާ މޫސުންތަކުގައި ބަރާބަރަށް ވަގުތަށް ގަވާން ދެއްވާ. މީސްތަކުން ކެއުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި އެކަލާނގެ ދެއްވާ. އަދި އެކަލާނގެ މީސްތަކުންގެ ހިތްތަކުން އުފާވެރިކަން ދެއްވާ." [18]މިހުރިހާ ވާހަކައެއް އެމީހުންނަށް ދައްކާ ވެސް އެމީހުން ޕައުލް އާއި ބަރުނަބާސްގެ މައްޗަށް ޤުރުބާން ކުރަން އުޅުން އެމީހުން ހުއްޓުވާލެވުނީ ވެސް ހަމަކިރިއާއެވެ.

[19]ޕިސިޑިޔާގެ އަންޓިއޯކް އާއި އިކޯނިއަމް އިން ބަނީއިސްރާއީލުގެ ބައެއް ވެރިން އެ ރަށަށް އައެވެ. އަދި އެމީހުން މީސްތަކުން ޕައުލް އާއި ދެކޮޅަށް އެނބުރުވައެވެ. ދެން ބަޔަކު ޕައުލްގެ ގައިގަ ހިލަ އުކާ އަދި އޭނާ މަރުވީ ކަމަށް ހީކޮށް ދަމާ ގެންގޮސް އޭނާގެ ހަށިގަނޑު އެ ރަށުން ބޭރަށް އެއްލާލިއެވެ. [20]ނަމަވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީސްތަކުން ޕައުލްގެ ވަށައިގެން އެއްވުމުން، އޭނާ ތެދުވެ އެ ރަށަށް ވަދެއްޖެއެވެ. އަދި އަނެއްދުވަހު ޕައުލް އާއި ބަރުނަބާސް ޑާބީއަށް ފުރައިގެން ދިޔައެވެ.

އެނބުރި ސީރިޔާގެ އަންޓިއޯކަށް

[21]އެ ރަށުގައި އެމީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަމުގެ އުފާވެރި ޚަބަރު މީސްތަކުންނަށް އިއްވާދިނެވެ. އަދި އެ ރަށުގެ އެމީހުން ގިނަ ބަޔަކު އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން. ދެން އަނެއްކާ ޕައުލް އާއި ބަރުނަބާސް ލުސްތުރާ އާއި އިކޯނިއަމް އާއި އަންޓިއޯކަށް އެނބުރި ދިޔައެވެ. [22]އެ ރަށްރަށުގައި އެމީހުން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީސްތަކުންގެ ހިތްވަރު ދެމެހެއްޓުމަށް އީމާންކަމުގައި ދެމިހުރުމަށް ގޮވާލިއެވެ. އެމީހުން ބުންޏެވެ. "މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަމަށް ވަދެވޭނީ ގިނަ ދަތިކަން ދެކޭތީއެވެ." [23]ދެން ޕައުލް އާއި ބަރުނަބާސް *އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ މީހުންގެ ކޮންމެ

ޖަމާޢަތްތަކަށް ވެސް އެ ޖަމާޢަތެއް ބެލެހެއްޓުމަށް ބޮޑުން ހިޔާރު ކުރިއެވެ. އަދި އެމީހުން ރޯދަހިފާ *ދުޢާ ކޮށް މި ބޮޑުން ކަނޑައަޅަން ބެލެހެއްޓެވުމަށް އެދި އެމީހުން އީމާންވެގެންވި މާތް ސާހިބާ އީސާގެފާނަށް ދެންނެވިއެވެ. [24]ދެން ޕިސިދިޔާގެ ސަރަހައްދުގެ ތަންތަނުން ދުރުގޮސް ދަތުރުކޮށް ގޮސް އެމީހުން ޕަމްފީލިޔާއަށް ދިޔައެވެ. [25]ދެން ޕަރްގާ ވެސް އެމީހުން ޚުތުބާގައި ދެންނެވުމުގެ އުފާވެރި ހަބަރު ވަޢުޡުކޮށްދީ ދިނެވެ. ދެން އެތަނުން އެމީހުން ދިޔައީ އަތާލިޔާއަށެވެ.

[26]ދެން އެ ތަނުން އޮޑިއެއްގައި ދަތުރުކޮށް އެމީހުން ދިޔައީ ސީރިޔާގެ އަންޓިއޮކިޔާއަށެވެ. މި ތަނަކީ އެމީހުން އެ މަސައްކަތް ކޮށް ނިންމާފައި އައީ މަސައްކަތަށް އެމީހުންނާއި ހަވާލުކޮށް ދަރުމަވަންތަކަމުގެ އިލާހުގެ ދަރުން އެމީހުން އެ މަސައްކަތުގެ ދަތުރު ފުރިހަމަ ކުރިއެވެ. [27]ޖައްސާ އައި ބަޔަކު ޖަމާޢަތް އެއްކޮށް އެއްބަސްވެ އީސާގެފާނު ދޫކޮށް ކުރި ކަލާނގެ ޖަމާޢަތް އެކުއްލައި އެމީހުންގެ އެތެރޭގައި ކަލާނގެ މަސައްކަތް ވީ ގޮތުގެ ހަބަރާ ވާހަކަ އެމީހުންނަށް ކިޔައިދިނެވެ. މުއުމިނުންގެ ބަޔަކަށް ވެސް މުސްލިމުން ނޫން މީހުންގެ ހިތްތަކުގައި އީމާންކަން ދެއްވި ގޮތުގެ ވާހަކަ ކިޔާދިނީ ބަޔާން ކުރެއްވިއެވެ. [28]ދެން ޖައްސާ އައި ބަޔަކު އެކަން ދަނެގަތުމުން އަންޓިއޮކިޔާގައި އީސާގެފާނު ފޮނުއްވި އިމާންވެގެންވި ޖަމާޢަތުގެ މީހުންގެ ގޮތުގައި ވަގުތު ކުރިއެވެ.

15

ޖެރޫސަލަމުގައި ބޭއްވުނު ބައްދަލުވުން

ޕައުލު[1] އާއި ބަރުނަބާސް އަންތިއޮކިޔާގައި ވަނިކޮށް ޔަހޫދާއިން ބަނީއިސްރާއީލުގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ ބަޔަކު އެ ރަށަށް އައެވެ. އަދި އެ ރަށުގައިވާ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުން ގާތުގައި މިހެން ބުނެއެވެ. "މޫސާގެފާނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ އަމުރުކުރެއްވި ފަދައިން ހިތާން ނުކުރާހާ މީހުންނަކަށް ސަލާމަތެއް ނުލިބޭނެ." [2]ނަމަވެސް ޕައުލު އާއި ބަރުނަބާސް މި ކަމާއި ދެކޮޅަށް ދެކޮޅުހަދަމުން އެމީހުންނާ ބަހުސް ކުރިއެވެ. ދެން އަންތިއޮކިޔާގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތުން ނިންމީ ޕައުލު އާއި ބަރުނަބާސް އާއި އަދި އެހެން ވެސް އިތުރު ބަޔަކާ ޖެރޫސަލަމަށް ފޮނުއްވުމަށެވެ. އެއީ އެމީހުން އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުންނާއި އަދި ޖެރޫސަލަމުގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑެތިންނާ މި ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން އިތުރަށް ވާހަކަދައްކާލުމަށްޓަކައެވެ. [3]އީސާގެފާނުގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހުން މި ވަފުދު ޖެރޫސަލަމަށް ފޮނުއްވުމުގެ ދަތުރުގެ ހުރިހާކަމެއް ހަމަޖައްސައިދިނެވެ. މިމީހުން ފިނީޝިޔާއާއި ސަމާރިޔާގެ ތެރެއިން ދަތުރުކުރަމުން ދިޔަމަގުމަތީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަޔަށް އީމާންވަމުންދާ ކަމުގެ ޚަބަރުތައް ދެމުން ދިޔައެވެ. މި ޚަބަރު ލިބުމުން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ހިތްތަކަށް އުފާވެރިކަން ލިބުނެވެ.

[4]އެމީހުންނަށް ޖެރޫސަލަމަށް އާދެވުމުން އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުންނާ، އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑެތިންނާ، އަދި އެ ޖަމާޢަތުގެ އެންމެން އެމީހުންނަށް ވަރަށް ހިތްހެޔޮކޮށް މަރުޙަބާ ކިޔައެވެ. އަދި އެމީހުންގެ ދަތުރުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުން މެދުވެރިކޮށް ކުރައްވާފައިވާ ހުރިހާ ކަމެއްގެ ވާހަކަތައް ތަފްސީލުކޮށް ކިޔައިދިނެވެ. [5]އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ ފަރީސީންގެ ބަޔަކު ވެސް އެތަނުގައިވިއެވެ. މި ބައިމީހުން ބުނެއެވެ. "ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ފިޔަވާ އެހެން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީހުންނަށް މޫސާގެފާނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ގަވާއިދުތަކަށް ތަބާވާން އަދި ހިތާން ކުރުމަށް ވެސް އަންގަން ޖެހޭނެއެވެ." [6]ދެން އީސާގެފާނުގެ ރަސޫލުންނާއި އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑެތިންނާއި އެއްވެގެން ބައެއް މި ކަމާބެހޭ ގޮތުން ވާހަކަދެއްކިއެވެ. [7]އެތަނުގައި އިތުރަށް މި ކަމާއި ބެހޭ ގޮތުން އެމީހުންގެ މެދުގައި ވާހަކަ ދެކެވުނެވެ. ދެން ޕީޓަރު ތެދުވެ އެމީހުންނާއި މުޚާތަބުކޮށް ވާހަކަދައްކަވައިފިއެވެ. އޭނާ ބުނެއެވެ. "އެކުވެރި އަޚުންނޭ، ތިޔަބައިމީހުންނަށް ވެސް އެނގޭނެ ފަދައިން، އެންމެ ކުރިން ދުވަސްވަރު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން އެހެންމީހުންނަށް އެކަލާނގެ ބަސްފުޅު އަދި އުފާވެރި ޚަބަރު ދިނުމަށްޓަކައި ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން އަހަރެން ހޮވެވިއެވެ. އަދި އެބައިމީހުންނަށް އަހަރެން އެ ޚަބަރު ދިނީން. އެ ޚަބަރުގެ ސަބަބުން އެމީހުން އީމާންވިއެވެ. [8]ދެން އިންސާނުންގެ ހިތްތައް ދެނެވޮޑިގެންވާ މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުން އީމާންވިކަން ހާމަކުރެއްވިއެވެ. އެކަލާނގެ *މާތްރޫޙުފުޅު ހަމަ އަހަރެމެންނަށް ވެސް ދެއްވި ފަދައިން އެ ރޫޙުފުޅު އެމީހުންނަށް ވެސް ދެއްވައި އެކަލާނގެ މި ކަން ކަށަވަރުކުރެއްވިއެވެ. [9]މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުންނާ ދެމެދު ވެސް ތަފާތެއް ނުކުރައްވައި ހަމަ އަހަރެމެން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ބައިން ވެސް އީމާންވާ މީހުންނާ ދެމެދު ކަމެއް ނުކުރައްވާ ފަދައިން. އެއީ އެމީހުން ވެސް އެކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް އިތުބާރުކޮށް އީމާންވުމުން އެމީހުންގެ ހިތްތަކަށް ވެސް

ސާފުވާރިހު ކަންދެއްވާނެއެވެ. [10] މި ޚަބަރައިން ކަންތައް ހުރި އިރު މިހާރު އަސްލަކާ މިހާބެއިމުން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން އެހެން އިސްރާއީލުން އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ކުރިމައި މި ޚަބަރު ބަޔާންކުރުން އަޅުވާ މާތްރަސްކަލާނގެ ކާވާ ދީބައިމަތް ތިބި އޮޅިނީ އަޅެ ހިތްވާ؟ ތިބި ބަޔަކު ރަނގަޅު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންތައްތައް ވެސް އަދި އަހަރުމެންނަށް ވެސް އުޅެނީ ކީއްވެތޯ ބަޔަކު ނޫންތަ؟ [11] ނަމަވެސް މިހާރު އަހަރުމެން ވެސް އަދި އެމީހުން ވެސް ދީނުގެ ތެރޭގައި މި ވަނީ މާތްރަސްކަލާނގެ އިސްރާއީލުން މުޅިދުނިޔޭގެ ދީނުގައި ހަމަހުރި ރަސްމީ ޝަރުޢީ ސަލާމަތުން އަހަރުމެން އެނގޭ ފަސްކު ކުރަން."

[12] ދެން މި ކަންތައްތަކާ ކުރިމަތިވެގެން ބަޔަކު ހަމަ އެއްވެސް ހަމަހަމަކޮށް ފަހުން އައި ބަޔަކާ ދުނިޔޭގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މުސްލިމުންގެ ދީނުގައި ދެއްކުން މުޅިޖަމާޢަތް ހައްދަން ކުރިއަށް ކަންތައްތަކުގެ ވަރަކަށް އަދި އުޅެވެ. [13] އެމީހުންގެ ވަހަކަ ނިމުމުން ހާމަ ވަހަކައްދާ އެމީހުންނަށް ބެނުނެވެ. "އެންމެ ހާ ހަމަހަމަ، އަޅުގަނޑު." ❖ [14] ސިޔާސީ ބަދަލު ހަމަހަމަ އަހަރުމެންނަށް އެ ކަން ދީނީ އެންމެ ފަހަރަކު ވަގުތު މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަމާ ތަޢުލީމު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން އެހެން މީހުންނަށް ދައްކަވާ، އެމީހުންވެސް އެއް އެކަމާ މުސްލިމުންގެ ތެރެއިން ވާ ބަދަލު ކުރެވުނު ފައިދާ ގޮތަށް ވަހަކަ. އެންމެ ފަހަރަކު ވަރަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ޚިޔާލު އެހެން މީހުންގެ ތެރެއިން ބަދަލު އެކަމާ މުސްލިމުންގެ ގޮތުގައި އެކަމާ ގައިވަރިވީ. [15] ނަބީބަކުރުން އެބޭކަމުގެ ފިޔަވަޅުތަކުގައި ބަސްފުޅަކަށް މިހާރު މި ވަގުތު ކަންތައްތަކައި ދުނިޔެ އެއްގޮތް. އެއް ފިޔަވަޅުތަކެވެ:

[16] މާތްސާރިބު ވަނީ ރަސްކަލާނގެ ވަރިކާއިވެއެވެ. މިއަދު ފަހު ތިމަންސްވާމީހުންގެ އެނބުރި އަންނަނީވެ. އަދި
*ހަޤީގަތުގެ ނެތުގެން ގެސްފަރާތާ ރަސްކަލާނގެ އާކިރަށްވާނަމަ. އެ ރަސްކަލާނގެ ވިޔަފާރިކުރާ ބައިތައް
ތިމަންސްވާމީހުންގެ އަތުން އާކިރައްވާ ވެރިކަމަކީ ކިޔައްވާނަމަ. [17] ދެން އެރުން ދުނިޔޭގެ އެހެން ޒަމާނުގައި ވެސް
ތިމަންސްވާމީހުންގެ ހިތްފަރުން އެނބުރުން. އަދި އެރުން އެމީހުން ވާނީ ތިމަންސްވާމީހުންގެ ހާއްސަކަމުގައިވެ
ތިމަންސްވާމީހުންގެ މުސްލިމުކަންނަން. މިއީ ތިމަންސްވާމީހުންގެ ބަސްފުޅު. [18] މިއީ އެކަމާ ޖަވާބުއެގެ ކުރިން
ތިމަންސްވާމީހުންގެ ކުރެއްވި ވައުދުފުޅުކަ."'

[19] ހާދިޘާ ވާހަކަ ކުރިއަށް ގެންދަވަން ބެންޏެވެ. "އެންމެ ހާ އަޅުގަނޑު، ވިދާޅުވި އަހަރެންނަށް ފާނަށް ގޮތަށް އިސްރާއީލުގެ މުސްލިމުންގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުންގެ ކާނޭ ގައި ބަރަކަތް ނާޅާ އެމީހުންނަށް އެނގޭ ނޫކުރުން. [20] އެގެ ބަދަލުގައި އަހަރެންނަށް ފާނަނަށް އަހަރުމެން އެމީހުންނަށް ސިޔާސަތު ފިޔަ މި ހަބަރައިން އެންގެވުން.

❖ 13:15 މި ހާދިސާ އަލީ ބަރަ ހާމަސް މަންދޫބުންގެ ތެރެއިން އެކަކު ކަމުގައި އިސްރާއީލުން ހަމަވެ ހާދިސާއަށް ނޫނެވެ. އެ ހާދިސާ ވަނީ މީގެ ދުވަހެއް އަހަރު ކުރިން ހާމަކުރި ރަސްގެފާނުގެ އަމުރަކުން މަސައްކަތްކުރައްވާ. މި ހާދިސާ އަލީ އިސްރާއީލުގެ ކަމުގައިވެފައި ކަމުގައިވާ ހާދިސާއެވެ. މިސާލަކު މިހާރު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ތެރެއިން އިސްރާއީލުގެ އިޖްތިމާޢީ ދިރިއުޅުމުގެ ބައިވެރިކަމުގެ ވެރިއަކަށް ހުރި މީހާއެވެ.

އެއީ އެމީހުން އެއްވެސް ކަލާނގެއަކަށް ޤުރުބާންކޮށް ހުރަހަދަފައިވާ ކާއެއްޗެހި ނުކެއުމަކާއި އަދި ކަރުއަނބުރާ މަރާލެވޭ ޖަނަވާރުތަކުގެ މަސް ނުކެއުމަށާއި އަދި އެއްވެސް ޖަނަވާރެއްގެ ލޭ ނުބޮއުމަށާއި އެއްވެސް ކަހަލަ ޒިނޭގެ ފާފައެއް ނުކުރުމަށް އެންގުމަށް. [21]އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ *މޫސާގެ ޝަރީޢަތް އެންގެވި ޤަވާއިދުތަކާއި ޤާނޫނުތަކަށް ކޮންމެ ސަބަތު ދުވަހެއްގައި ދީނީ މަރުކަޒުތަކުގައި ކިޔަވައިދެމުންދާތާ އެތައް ޒަމާނެއް ވެއްޖެ. އަދި ކޮންމެ ޝަހަރެއްގައި ވެސް އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކަށް ވެސް ވަޢީ އަންގައިދެވޭ."

އީމާންވާ ތިބި މީހުންގެ ތެރެއިން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ފިޔަވާ އެހެން މީހުންނަށް ފޮނުވުނު ސިޓީ

[22]ދެން ރަސޫލުންގެ މަންދޫބުންނާ އަދި ރަސޫލުންގެ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑުންނާ އަދި މުޅި ޖަމާޢަތުގެ އެންމެންނާ ވާހަކަދައްކާ ނިންމީ އެ ޖަމާޢަތުން ވަކި ބަޔަކު ކަނޑައަޅާ އެމީހުން ޕޯލާ ބަރުނަބާސް އާއި އެކު އަންޓިއޮކަށް ފޮނުވުމަށް. މިގޮތުން އެމީހުން ކަނޑައެޅީ ދެ ޖަމާޢަތުގައި ވެސް އެމީހުންނަށް ޤަދަރުބޮޑު މީހުން ޔަހޫދާ ކިޔާ ދެމީހުން ކިޔާގައިވާ ބަރުސަބާސް (މިނާގެ އަސްލު ނަމަކީ ޔޫސުފްއެވެ.) އާއި ސީލާސް އެވެ. [23]އަދި އެމީހުންނާއި އެކު ތިރީގައި މި ބަޔާން ކުރެވޭ ސިޓީ ފޮނުވުނެވެ. މި ސިޓީ މި ފޮނުވީ ރަސޫލުންގެ މަންދޫބުންނާއި އަދި އެކަލޭގެން ބުރަދަރުން އިމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑުންނެވެ.

ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ކަމުގައި ނުވާ އިމާންވެގެން ތިބި އަންޓިއޮކު އާއި ސީރިޔާއާއި އަދި ސިލިސިޔާގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހުންނަށް އަހަރުމެން ސަލާމާއި ހެޔޮއެދުން ފޮނުވަމެވެ.

[24]އަހަރުމެންނަށް އެނގިފައިވާ ގޮތުގައި އަހަރުމެންގެ ތެރެއިން ބަޔަކު ތިޔަބައިމީހުންގެ ގާތަށް ގޮސް އެމީހުންގެ ބަސްތަކުގެ ސަބަބުން ތިޔަބައިމީހުންނަށް އުނދަގޫވެ ހިތްތަކަށް ދިޔައިއްޖެއެވެ. ނަމަވެސް އެމީހުން އެއީ އަހަރުމެން ފޮނުވައިގެން ތިޔަބައިމީހުންގެ ގާތަށް ދިޔަ ބަޔަކު ނޫނެވެ. އަދި އެމީހުން އެކަން ކުރީ ވެސް އަހަރުމެން ދީފައިވާ އަމުރަކުން ނޫނެވެ. [25]އެހެން ކަމުން އަހަރުމެން އެންމެން އެއްބަސްވެ އަހަރުމެންގެ ތެރެއިން ވަކި ބަޔަކު ހޮވާ ތިޔަބައިމީހުންގެ ގާތަށް ފޮނުވުމަށްޓަކައެވެ. އެމީހުން ދާނީ އަހަރުމެންގެ ލޯބިވެތި އެކުވެރިން ކަމުގައިވާ ޕޯލާއި ބަރުނަބާސް އާއި އެކުގައެވެ. [26]އެދެމީހުންނަކީ އަހަރުމެންގެ ވެރިކަލޭގެފާނު އީސާ އަލްމަސީހުގެ ޚިދުމަތުގައި އެމީހުންގެ ފުރާނަ ނުރައްކާތެރިވެ ހިނދު ވެސް ހަލާކުވުމަށް ތައްޔާރުވެފައިވާ ބަޔަކަށްވާތީއެވެ. [27]އެހެންކަމުން އެކު މި ޔަހޫދާ އާއި ސީލާސް ދެމީހުންނާ ބަރުސަބާސް އާއި ސީލާސް އެވެ. އެދެމީހުން އަހަރުމެން މި ސިޓީގައި ލިޔެފައިވާ މިވާ ބަސްތައް އަނގަ ބަހުން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ގޮތުގައި ހާމަކޮށްދޭނެއެވެ. [28]މި ކަންތައްތަކާ ފިޔަވައި ތިޔަބައިމީހުންގެ ކަންފަތުގައި ނުރުހޭ ފަދަ އުނދަގޫ ބުރައެއް އެޅުވުމަކީ މާތް ރޫޙުލްޤުދުސް އެދިވަޑައިގަންނަވާ ކަމެއް ނޫނެވެ. އަހަރުމެން ވެސް އެދޭނީ ހަމަ އެ ފަދައިންނެވެ.

[29]ނަމަވެސް ތިޔަބައިމީހުން އެއްވެސް އެހެން ކަލާނގެއަކަށް ޤުރުބާން ކޮށް ހުރަހަދިފައި ވާ ކާއެއްޗެހި ކެއުން ނުވާނެއެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ޖަނަވާރުތަކުގެ ލޭ ބޮއުމާއި ކެއުމުން ނުވާނެއެވެ. އަދި ކަރުއަނބުރާ މަރާލެވިފައިވާ އެއްވެސް ޖަނަވާރެއްގެ މަސް ވެސް ކެއުން ނުވާނެއެވެ. އަދި ޒިނޭގެ ފާފައިގެ ކަމަކަށް ނުވާނެއެވެ.

މި ފަދައިން ތިޔަބައިމީހުން ކަން ކުރަނީމަ ތިޔަބައިމީހުންގެ ދިރިއުޅުން ރަނގަޅުވެ ރަހުމަތްލެއްވޭނެއެވެ. ތިޔަ އެންމެންނަށް ހަމަޖެހުމުގެ ފަރާތުން ހެޔޮއެދުން ފޮނުވަމެވެ.

[30] ދެން އެމީހުން ޖެރޫސަލަމުން ފުރައިގެން އަންޓިއޮކަށް ގޮސް އީސާއަށް ތަބާވާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ އެންމެން އެއްކޮށް އެ ސިޓީ އެމީހުންނާއި ހަވާލު ކުރެއްވިއެވެ. [31] މި ސިޓީ ކިޔުމުން ފަހު އެންމެންގެ ހިތުގައި އުފާވެރިކަން އުފެދުނެވެ. އެއީ އެ ސިޓީގައިވާ ހިތްވަރު ލިބޭ ފަދަ ބަސްތަކެއް ހުރުމުގެ ސަބަބުންނެވެ. [32] ބަރުސައްބާސް އާއި ސީލާސް އަދި ދެ ނަބީބޭކަލުން ވެސްމެއެވެ. އެހެންކަމުން އެމީހުން އީސާއަށް ތަބާވެރިންނަށް ތިބި މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހުންނަށް ހިތްވަރާއި ބާރު ދިނުމަށް ފަދަ ބަސްބަހުން އެމީހުން ވަރަށް ގިނައިރު ވާހަކަދައްކަވާ ދެއްވިއެވެ. [33] ދެން ދުވަސްކޮޅަކު ފަހު ބަރުސައްބާސް އާއި ސީލާސް އަނބުރާ ޖެރޫސަލަމަށް އެމީހުން ފޮނުވި މީހުންގެ ކައިރިއަށް ދިޔައެވެ. އެމީހުން ދިޔައީ އީމާންވެގެންވާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ އެންމެންގެ ހެޔޮއެދުން ލިބިގެންނެވެ. [34] ސީލާސް ގަސްދު ކުރީ އެ ތަނުގައި މަޑު ކުރުމަށެވެ.❖

[35] ޕައުލާއި ބަރުނަބާސް އަންޓިއޮކުގައި ތިބެ ދުވަސްކޮޅެއް މަޑު ކުރިއެވެ. އަދި އެ ތަނުގައި އެހެން ވެސް އެތައް ބަޔަކާއެކު މީސްތަކުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅު ދަސްކޮށްދިނުމާއި އުފާވެރި ހަބަރު އަންގައިދީ ފާޅުކުރަމުން ގެންދިޔައެވެ.

ޕައުލު އާއި ބަރުނަބާސް ވަކިވުން

[36] ދެން ދުވަސްކޮޅެއް ފަހުން ޕައުލު ބަރުނަބާސް އަށް ބުންޏެވެ. "އަހަރުމެން ކުރިން ދަޢުވަތުގެ ހަބަރު ދިން ރަށްރަށަށް އަނބުރާ ދާން ހިނގާ. އެއީ އެ ރަށްރަށުގައި އީސާއަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ކަންތައް ހުރިގޮތް އަހަރުމެންނަށް އެނގޭނެ."

[37] ބަރުނަބާސް ބޭނުންވީ ޔޫހަނާ މަރުކޯސް ވެސް އެމީހުންނާ އެކު ގެންދިއުމަށެވެ. [38] ނަމަވެސް ޕައުލު މި ކަމަކާ އެއްބަސް ނުވިއެވެ. އެއީ އެމީހުން ކުރިން އެކު ދަތުރުގައި ވެސް ޔޫހަނާ މަރުކޯސް މަސައްކަތުގައި ނުނިމެނީސް ޕެމްފީލިއާ ހިސާބުން އެމީހުން ދޫކޮށްލާފައި އަމިއްލައަށް އަނބުރާ ޖެރޫސަލަމަށް ވަނީ ގޮސްފައެވެ. [39] ނަމަވެސް މި ކަމާ ޕައުލާއި ބަރުނަބާސް އާއި ދެމެދުގައި ވަރަށް ބޮޑު ދެބަސްވުމެއް ހިނގައެވެ. އެކަމުގެ ސަބަބުން އެދެމީހުން ވަކިވެ ދެމީހުން ދެ މަގުން ދިޔައެވެ. ދެން ބަރުނަބާސް މަރުކޯސް އާއި އެކު އުޅަނދެއްގައި ސައިޕްރަސް އަށް ދަތުރުކުރިއެވެ.

[40] ދެން ޕައުލު ސީލާސް އިޚްތިޔާރު ކޮށް ގެން ދިއުމުން ނިންމާ އޭނާގެ ދަތުރުކުރުމަށް ކުރިއަށް ދިޔައެވެ. އަންޓިއޮކުގެ އީސާއަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހުން ބޭއްވިއިރު މާތްރަސްކަލާނގެ ބަރަކާތުގެ ދަށުން ދޫކުރަން ހަވާލު ކުރެއްވިއެވެ. [41] ދެން ޕައުލު ސީލާސް އާއިއެކު ސީރިޔާ އާއި ސިލިސިޔާގެ ހިސާބުތަކުގައި ދަތުރުކުރަމުން އެތަންތަނުގައި ހުރި އީސާއަށް އީމާންވާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތްތަކަށް ހިތްވަރު ދީ ބާރުދެމުން ގެންދިޔައެވެ.

❖ 34:15 މިއާޔަތް ލިޔެވިފައިވާ އަސްލު ބައެއް ގްރީކު ބަހެވެ. ނަމަވެސް އެ ލިޔުންތަކުގެ މެދުން މިއާޔަތް ހިމެނިފައި ވަނީ ބައެއް ލިޔުންތަކުގައެވެ.

16

ތިމޮތީ ޕައުލް އާއި ސިލާސް އާއި އެކުގައި

[1]ޕައުލް އާއި ސިލާސް ދަތުރުކުރަމުން ދެރބޭ އާއި ލުސްތްރާއަށް ދިޔައެވެ. އެ ރަށުގައި ތިމޮތީ އޭކިޔުނު އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީހަކު ވިއެވެ. އޭނާގެ މަންމައަކީ ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ މީހެކެވެ. އޭނާގެ މަންމަ އަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެކެވެ. އެހެން ނަމަވެސް އޭނާގެ ބައްޕައަކީ ގްރީކު މީހެކެވެ. [2]ލުސްތްރާ އާއި އިކޯނިއުމްގެ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވާ އެންމެން ވެސް މި ތިމޮތީ އާއި ބެހޭ ގޮތުން ވަރަށް ރަނގަޅު ވާހަކަތައް ދައްކާއެވެ. [3]ޕައުލް ތިމޮތީ އޭނާއާއި އެކު އޭނާގެ ދަތުރުގައި ބައިވެރިކުރުމަށް ބޭނުންވިއެވެ. ނަމަވެސް އެހިސާބުގެ އެންމެންނަށް ވެސް އެނގޭ ގޮތުގައި ތިމޮތީގެ ބައްޕައަކީ ގްރީކު މީހެއް ކަމެވެ. އެހެންވެ އެ ރަށުގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ހިތްހަމަ ޖެއްސުމުގެ ގޮތުން ޕައުލް ތިމޮތީ ގާތު އެދުނު އާދައާއި އެއްގޮތުގައި ދީނުގެ ގޮތުން ތިމޮތީ ޚިތާނު ކުރިއެވެ. [4]އޭގެފަހުން އެހިސާބުގެ ރަށްރަށުގެ ތެރޭގައި ދަތުރުކުރަމުން ގޮސް އެތަންތަނުގައިވާ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި އެންމެންނަށް ޖެރޫސަލަމުގައި އީސާގެފާނުގެ މަންދޫބުންނާ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑުން އެއްބަސްވި ހުކުމާ ގަވާއިދުތަކާ އަންގައިދީ ކިޔާދިނުން ދިޔައެވެ. [5]މި ކަމުގެ ސަބަބުން *އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ މީހުންގެ ޖަމާޢަތްތަކުގެ އެންމެންގެ އީމާންކަން ވަރުގަދަވެ އަދި އެބައިމީހުންގެ އަދަދު ގިނަވަމުން ދިޔައެވެ.

ތްރޮއާސްގައި ޕައުލްއަށް ފެނުނު ހުވަފެން

[6]ޕައުލް އާއި އޭނާގެ އެކުވެރިން ފްރިޖިޔާއާއި ގަލާތިޔާގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރެއިން ދަތުރުކުރަމުން ދިޔައެވެ. އެއީ ރޫޙުލްޤުދުސް އެމީހުންނަށް އާސިޔާގެ ސަރަހައްދުގައި ދީނުގެ ބަސް ފެތުރުމަށް ހުއްދަ ނުދެއްވުމުންނެވެ. [7]އެމީހުން މޫސިޔާއާއި ހަމައަށް އާދެވުމުން އެމީހުން ބިތިނިޔާއަށް ދިއުމަށް ގަސްދު ކުރިއެވެ. ނަމަވެސް މާތް ސާހިބާ އީސާގެފާނުގެ ރޫޙު އެމީހުންނަށް އެ ރަށަށް ދިއުމަށް ހުއްދަ ނުދެއްވިއެވެ. [8]ދެން އެމީހުން މޫސިޔާގެ ކައިރިން ދަތުރުކުރަމުން ގޮސް ތްރޮއާސް ރަށަށް ފޭބިއެވެ. [9]އެ ރޭގަނޑު ޕައުލްއަށް ހުވަފެނެއް ފެނުނެވެ. ފެނުނީ މަކެޑޯނިޔާގެ މީހަކު އައިސް އާދޭހާއެކު މި ފަދައިން އެދި ބުނެފިއެވެ. "މަކެޑޯނިޔާއަށް އައިސް އަހަރުމެންނަށް އެހީވެދޭ." [10]ހަމަ ޕައުލްއަށް މި ހުވަފެން ފެނުމާއި އެކު އަހަރުމެން މަކެޑޯނިޔާގެ ސަރަހައްދަށް ދަތުރުކުރުމަށް ތައްޔާރު ވީމެވެ. އެއީ އަހަރުމެން ގަސްތު ކުރީ ހުވަފެނުން މާތްރަސްކަލާނގެ އިރާދަފުޅު ވަނީ އެކަލާނގެ ބަސް ދަންނަވާދިނުމަށް އުފާވެރި ޚަބަރު ދިނުމަށް އަހަރުމެން އެކަލާނގެ ގޮވާލެއްވިއެވެ.✤ [11]އަހަރުމެން ތްރޮއާސްގައި ސީދާ ދަތުރުކުރަމުން ދިޔައީ ސަމޮތްރޭކީ އަށެވެ. ސަމޮތްރޭކީއިން ފުރުން ދުވަހު އަނެއް ދުވަހު ދަތުރުކުރަމުން ދިޔައީ ނިޔާޕޮލިސް އަށެވެ. [12]އެ ރަށުން އުޅަނދު ދުއްވައި ދަތުރުކުރަމުން އަހަރުމެން ދިޔައީ *ފިލިއްޕީއަށެވެ. އެއީ މަކެޑޯނިޔާގެ ބޮޑުރަށެއް އެވެ. މި ރަށް ވަނީ ރޫމުގެ ސަރުކާރުގެ ދަށުގައެވެ. އަހަރުމެން ދުވަސްކޮޅަކު އެ ރަށުގައި މަޑު ކުރީމެވެ.

✤ 10:16 މިއާޔަތުން ހަމަ އެނގޭ ގޮތުގައި މި ފޮތް ލިޔުއްވީ ލޫކާސްވެސް އެކު ވަނީ އެމީހުންނާ އެކުގައެވެ. ލޫކާސް އަކީ އިންޖީލުގައިވާ "ލޫކާސް" ފޮތް ލިޔުއްވި މީހާއެވެ.

ލީޑިއާގެ ހިތްބަދަލުވެ ދީނަށްވުން ލިބުން

[13] ޖެހިގެން އައި ސަބަތުގެ ދުވަހު އަޅުގަނޑުމެން އެ ރަށުގެ ބޮޑު ދޮރާށިން ނުކުމެގެން ކޯރުގެ އައްސޭރިއަށް ދިޔައީމެވެ. އެއީ އެ ރަށުގައި އުޅޭ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ދުޢާ ކުރުމަށް އަންނަން ތަނަކީ އެތަން ކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހީވީމެވެ. އަޅުގަނޑުމެން އެތާ އިށީނދެ އެތަނަށް އެއްވެފައިވާ އަންހެނުންގެ ބަޔަކާ ވާހަކަ ދެއްކީމެވެ. [14] އަޅުގަނޑުމެން ދެއްކި ވާހަކަ އަޑު އެހި އަންހެނުންގެ ތެރެއިން އެކަކީ އަގު ބޮޑު ފޮތީގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ތިޔާތިރާ ރަށުގެ ލީޑިއާ ނަމަކަށް ކިޔާ މީހެކެވެ. މީނާއަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޢިބާދަތް ކުރަމުން އުޅުނު މީހެކެވެ. އެދުވަހު މާތްރަސްކަލާނގެ ޕައުލުސް ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް އޭނާގެ ހިތް ހުޅުއްވައިދެއްވިއެވެ. [15] ލީޑިއާ އާއި އޭނާގެ ގޭގެ އެންމެން ޢަހުދުވުމަށް ތަބާވެ ނަމުގައި ވަރަށް ގިނަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އޭނާގެ ގެއަށް އައުމަށް ދަޢުވަތު ދިނީ ވިދާޅުވެ ބޭނުމެވެ. "އަޅުގަނޑަކީ މިއީ ތެދު ގޮތުގައި އީސާގެ މަގަށް ތަބާވާ މީހެއް ކަމަށް ތިޔަބޭފުޅުން ދެކެވަޑައިގަންނަވާ ނަމަ، އަޅުގަނޑުގެ ގެއަށް ވަޑައިގަންނަވާ." އަދި އޭނާ ކުރިއަށް ޖެހިލުމެއް ނެތި ދެންނެވުމުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ގެއަށް ދިޔައީމެވެ.

ފިލިޕީގެ ޖަލުގައި

[16] އެއްދުވަހަކު އަޅުގަނޑުމެން ދާދަވެގެން ދުޢާ ކުރާތަނަށް ދާ ކޮޅު އައްސޭރިއަށް ދަނިކޮށް ނުބައި ރޫހުގެ ބާރުގައި ކުރިން ދެނެގަނެ ބުނެދޭ އަޅު ކުއްޖަކާ ބައްދަލުވިއެވެ. މިއަންހެން ކުއްޖާ އަލުން ކުރިމަގުބަލައިގެން ފިލާވަޅު ބުނުމުން އޭނާގެ ވެރިންނަށް ފައިސާ ގިނައިން ލިބެއެވެ. [17] މި ކުއްޖާ ޕައުލުސް އާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ ފަހަތުން މި ފަދައިން ގޮވަމުން އައެވެ. "މިމީހުންނަކީ އެންމެ މަތިވެރި ރަސްކަލާނގެ ޚާދިމުން. އެމީހުން މިސްކީނުންނަށް ސަލާމަތާއި ބޭނުންތެރި ދިރިއުޅުމުގެ މަގު ދައްކަވައެވެ."

[18] މި ކުއްޖާ ބޮޑު ދުވަސް ތަކެއްގެ މަތިން ދުވަހުން ދުވަހަށް ގޮސް ހުރިއެވެ. އަދި ޕައުލުސް ހަމަ ބޮޑު ހިތްހަމަނުޖެހުމަކަށް އެ ކުއްޖާއާ ދިމާލަށް އެނބުރި އެ ނުބައި ރޫހަށް ބުނެފައެވެ. "އީސާ އަލްމަސީޙުގެ ނަމުގައި ކަލޭ އެ އަންހެން ކުއްޖާގެ ތެރެއިން ނިކުމެގެން ދާށެވެ." ހަމަ އެވަގުތު އެ ނުބައި ރޫހު އެ ކުއްޖާގެ ތެރެއިން ނިކުމެގެން ދިޔައެވެ.

[19] މި އަޑު އަންހެން ކުއްޖާގެ ވެރިންނަށް އިވުމުން އެމީހުންގެ ފައިސާ ލިބޭ މަގު ބަންދުވެގެން ގޮސްފި ކަން އެނގުމުން ޕައުލުސް އާއި ސައިލަސް ހިފައިގެން ބާޒާރުގައި ހުންނަ ވެރިންގެ ކުރިމަތިއަށް ދަމައިގެން ދިޔައެވެ. [20] އެމީހުން ފަނޑިޔާރުންގެ ކުރިމަތިއަށް ގެނެސް މިހެން ބުންޏެވެ. "މިމީހުންނަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން. މިމީހުން އަހަރެމެންގެ ރަށުގައި ހަލަބޮލިކަން ޖައްސަމުން ގެންދަނީ. [21] އަހަރެމެން ރޯމަން މީހުން ގޮތުގައި ޤަބޫލުކުރާ ނުވަތަ ހިންގާ ނުކުރެވޭނެ ޢާދަތަކެއް މިމީހުން ކިޔައިދޭ ދީނުގައި އޮތީ."

²²އެތަނަށް އެއްވެލައިވީ މީސްތަކުން ވެސް ޕައުލް އާއި ސިލާސް ކުށްވެރިކުރުމުގައި ބައިވެރިވިއެވެ. ދެން މި އުއްމަތުގެ ޙާކިމުން ޕައުލް އާއި ސިލާސްގެ ހެދުން ބޭލުމަށްފަހު ގައިގައި އެއްބަރުން ތަޅަން އެންގިއެވެ. ²³ޕައުލް އާއި ސިލާސް ގައިގައި އެތައް ތަޅުމެއް ތެޅުމަށްފަހު ދެން އެމީހުން ޖަލަށް ލާ އެ ޖަލުބަލަހައްޓާ މީހާއަށް ޖަލު ރަނގަޅަށް ބަލަހައްޓަން އެންގިއެވެ. ²⁴ދެން އެ ޖަލު ބަލަހައްޓާ މީހާ އެމީހުން ގެންގޮސް އެ ޖަލުގެ އެންމެ އެތެރޭގައިވާ ކޮޓަރި ލާ އަނގޮޅިއަށް ޖެހިއެވެ.

²⁵ދެންފަހު ޕައުލް އާއި ސިލާސް ދަމު ބާރަ ގަޑީގައި ސަލާތް ކުރަމުން މާތްރަސްކަލާނގެއަށް ޙަމްދުކުރިއެވެ. ޖަލުގައި ތިބި އަނެއް މީހުން އެ އަޑު އަހަމުން ތިއްބެވެ. ²⁶ދެން ކުއްލިއަކަށް ވަރަށް ބޮޑު ބިންހެލުމެއް އައެވެ. އޭގެ ސަބަބުން ޖަލުގެ ބިންގާ ހެލިގެން ދިޔައެވެ. އަދި ޖަލުގައިވި އެންމެންގެ ހިފަހައްޓާ ޒަންޖީރުތައް ދޫވެގެން ދިޔައެވެ.

²⁷މި ޖަލު ބަލަހައްޓާ މީހާ ހޭލައިގެން އަވަސް ބެލިއިރު ޖަލުގެ ދޮރުތައް ހުޅުވިފައި ހުރުމުން އޭނާ ހިތީ ޖަލުގައިވާ އެންމެން ފިލައިގެން ދިޔައީ ކަމުގައެވެ. އެހެންވެ އޭނާ އަމިއްލައަށް މަރުވުމަށް ކަނޑިއެއް ނެގިއެވެ. ²⁸ނަމަވެސް އަޑުގަދަކޮށް ޕައުލް ގޮވާލައްވައިފިއެވެ. "ކަލޭގެ ހަށިގަނޑަށް އަނިޔާއެއް ނުދީ. އަހަރެމެން އެންމެން މި ތިބީ މިތާ. އެކަކުވެސް ފިލާފައެއް ނުވޭ." ²⁹ދެން ޖަލުބަލަހައްޓާ މީހާ ބައްތިއެއް ގެނައުމަށް ގޮވައިގެން އެންގިއެވެ. އޭނާ ދުވެފައި ޖަލުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ގުޑަމުން ޕައުލް އާއި ސިލާސްގެ ކުރިމަތީގައި ވެއްޓުނެވެ. ³⁰ދެން އޭނާ އެމީހުން ބޭރަށް ނެރެ އެމީހުންނަށް ބުންޏެވެ. "އަޅުގަނޑު ސަލާމަތްވުމަށް ކުރަންވީ ކޮންކަމެއްތޯ؟"

³¹"ވެރިރަސްކަލާނގެ ޢީސާ އަލްމަސީޙަށް އީމާންވާށެވެ. އޭރުން ކަލޭ ސަލާމަތްވާނެއެވެ. އަދި ކަލޭގެ ގޭގެ އާއިލާގެ އެންމެން ވެސް މިގޮތަށް އީމާންވެއްޖެނަމަ، އެމީހުން ވެސް ސަލާމަތްވާނެއެވެ."

³²ދެން ޕައުލް އާއި ސިލާސް އޭނާއާއި އޭނާގެ ގޭގެ މީހުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސް ކިޔައިދިނެވެ. ³³ހަމަ އެވަގުތު ޖަލުބަލަހައްޓާ މީހާ ޕައުލް އާއި ސިލާސް ގޮވައިގެން ގޮސް އެމީހުންގެ ގައިގައި ވީ ޒަޚަމްތައް ސާފުކޮށް ދޮވެދިނެވެ. އަދި އޭނާއާއި އޭނާގެ ގޭގެ އެންމެން *ބަޕްތިސްމާ ހިފިއެވެ. ³⁴ދެން ޖަލުބަލަހައްޓާ މީހާ ޕައުލް އާއި ސިލާސް ގެއަށް ގެންގޮސް އެމީހުންނަށް ކެއުން ދިނެވެ. އޭނާ އާއި އޭނާގެ ގޭގެ އެންމެން މާތްރަސްކަލާނގެއަށް އީމާންވުމުގެ ސަބަބުން ވަރަށް އުފާވެއްޖެއެވެ.

³⁵އެންމެ ހެނދުނު ޙާކިމުން ސިފައިން ޖަލުބަލަހައްޓާ މީހާއަށް ފޮނުވައި ބުންޏެވެ. "އެ ދެމީހުން ދޫކޮށްލާށެވެ." ³⁶ދެން ޖަލު ބަލަހައްޓާ މީހާ ޕައުލް އަށް ބުންޏެވެ. "ކަލޭމެން ދޫކޮށްލުމަށް ޙާކިމުން އަމުރުކޮށްފިއެވެ. ވީމާ މިހާރު ކަލޭމެން ސުލްހަވެރިކަމާއެކު ދާށެވެ." ³⁷ނަމަވެސް ޕައުލް އެ ސިފައިންނަށް ބުންޏެވެ. "އަހަރެމެންނަކީ *ރޫމަނުންގެ ރައްޔިތުން. ނަމަވެސް ޝަރީޢަތެއް ނުކޮށް ޙާކިމުން އަހަރެމެން ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތީގައި ތަޅައި ޖަލަށް ލީއެވެ. އަދި އަހަރެމެން ސިއްރުން ދޫކޮށްލަން މި ބޭނުންވަނީ އެކަމަކު

ކަލެއް ނުވާ ހެން އަހަރުމެން މަޑުމަޑުން ޖަލުން ނުކުމެގެންދާނު ތަ؟ އެއްގޮތަކަށް ވެސް އެހެނެއް ނުވެވޭނެ. އަހަރުމެން ޖަލުން ނިކުމެން ޖެހޭނީ ހުރުމުގެ ސަރުކާރުގެ ފަސޭހާރުން އައިސް." [38]މި ސިފައިން ގޮސް ރުހުމު ސަރުކާރުގެ އުއްތަމަ ފަސޭހާރުން ގޮތް މި ވާހަކައިން ބުނުމުން އުމުރުންސަރު ޚުޅުވާ އާއި ސިފާރު އަޔާ ތުރުގެ ރަށްޔިތުންނަކަން ހަނދުމުން ފަރަން ބަރުގަތުވެ. [39]ދުން އުމުރުން ޚުޅުވާ އާއި ސިފާރުގެ ކަޔިރިޔަން އަޔާސް މި ވީ ކަނޑަތްތަކަން އުމުރުންގެ ކިބައިން މާޚަން އުދުނެވެ. އަދި އުމުރުން ޖަލުން ނިކު އުމުރުންގެ ކިބައިން އުރަށުން ދިރުމަށް އުދުނެވެ.

[40]ޚުޅުވާ އާއި ސިފާރު ޖަލުން ނުކުމެގެން ދިރައީ ލިބިހާގެ ގެއަށެވެ. އެގޮތަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ބިބި މުރުންސަރު ހިސާބަށް ދިނުމުގެ ގޮތުން ވާހަކަދެއްކުމަށް ފަހު އުމުރުން އެ ރަށުން ފުރިއެވެ.

17

ތެސަލޮނިކާގައި

[1]ޕައުލް އާއި ސިލާސް އަންފިޕޮލިސް އާއި އަޕޮލޯނިއާގެ ތެރެއިން ދަތުރުކޮށް ގޮސް ތެސަލޮނިކާއަށް ދިޔައެވެ. އެ ރަށުގައި ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އަޅުކަން ކުރުމަށް އެއްވާ ދީނީ މަރުކަޒެއް ވިއެވެ. [2-3]ޕައުލް އަބަދުވެސް *ސަބަތުގެ ދުވަހު ކަންތައް ކުރާ އާދައިގެ މަތިން ޖެހިގެން އައި ސަބަތު ދުވަހު ވެސް އޭނާ އެ ދީނީ މަރުކަޒަށް ދިޔައެވެ. އަދި މި ގޮތުގެ މަތިން ތިން ސަބަތު ވަންދެން އޭނާ އެތަނުގައި މީސްތަކުންނާއި ވާހަކަދައްކާ ހެދިއެވެ. ޕައުލް މާތްރަސްކަލާނގެ ބާވައިލެއްވިގެންވާ ފޮތްތަކުގެ ބައިތަކުން ކިޔާދީ ދަލީލުތަކާއެކު ބަޔާންކޮށްދިނީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޚާއްސަ ކުރައްވާ މަސީހުކަލޭގެފާނަށް ތަކުލީފު އުފުއްލަވަން ޖެހޭނެކަމާއި މަރުވުމުން އަލުން ދިރުއްވާލެއްވި ކަމުގައެވެ. ޕައުލް އެމީހުންނަށް ބުނެއެވެ. "އަހަރެން ކަލޭމެން ގާތު އެ ބަޔާންކުރާ ވާހަކަ މިއީ އީސާގެފާނަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮނުއްވި އަލްމަސީހު."

[4]މި ވާހަކަތަކަށް އަޑު އެހި ބައެއް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ޤަބޫލުކޮށް އީމާންވެ ޕައުލް އާއި ސިލާސް އާއި ބައިވެރިވިއެވެ. އަދި ގިނަ އަދަދެއްގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ޚިދުމަތްތެރި އަޅުކަން ކުރުމަށް އަންނަ ގްރީކު މީހުންނާއި އެ ރަށުގެ އެތައް ނަމުދޮނި ފެށިގެން އަންހެނުންނެއް ވެސް އީމާންވިއެވެ. [5]ނަމަވެސް މި ކަންތައްތަކާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ވެރިން ވަރަށް ހަސަދަވެރިވިއެވެ. ދެން އެމީހުން ބާޒާރުގައި އުޅޭ ނުބައި ގޮތުގެ ބައިގަނޑެއް އެއްކޮށް ރަށުތެރޭ ހަމަޖެހުންނެތްކަމެއް އުފެއްދިއެވެ. އަދި ޕައުލް އާއި ސިލާސް ރައްޔިތުންނާ ހަވާލުކޮށްދިނުމަށްޓަކާ ހޯދަން ގޮސް ޖޭސަން ކިޔާ މީހާގެ ގެއަށް ވެސް އެމީހުން ހަމަލާދިނެވެ. [6]ނަމަވެސް އެގެއިން ވެސް އެމީހުން ނުފެނުމުން ދެން މި ޖޭސަން އާއި އަދި އެހެން ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވި ބަޔަކު ގަދަކަމުން އެ ރަށުގެ ވެރިންގެ ކުރިމައްޗަށް ގެންގޮސް އެމީހުން ބުނެއެވެ. "މި ރަށަށް އައިސް އެ އުޅޭ ޕައުލް އާއި ސިލާސް އަކީ މުޅި ދުނިޔޭގެ ހިސާބުގެ ރަށްތަކުގައި ހަމަޖެހުން ގެއްލުވަމުންދާ ބަޔެކެވެ. މިއަދު އެމީހުން އަހަރެމެންގެ ރަށަށް ވެސް އައިސްފައެވެ. [7]އެމީހުން ތިބީ މި ޖޭސަންގެ ގޭގަ. މި އެންމެން ވެސް ރޯމާގެ ރަސްގެފާނުގެ ޤަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކަން ކުރަމުން ގެންދޭ. އެމީހުން ބުނާ ގޮތުގައި އެމީހުންގެ ރަސްގެފާނަކީ އީސާއޭ ނަމަކަށް ކިޔާ މީހާއޭ."

[8]މި ބަސްތަކަށް އަޑު އިވުމުން އެ ރަށުގެ ވެރިންނާއި އަދި އާއްމު މީސްތަކުން ވަރަށް ކަންބޮޑުވެ ރުޅިއައެވެ. [9]ދެން އެމީހުން ޖޭސަން އާއި އަދި އެހެން ވެސް އެތަނަށް ގެނެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެފައިވާ ތިބި މީހުން ރަށުގެ ޒިންމާގައި ވަކި ވަރަކަށް ލާރި ދައްކަން އަންގާ އެ ލާރި ދެއްކުމުން އެމީހުން ދޫކޮށްލިއެވެ.

ބެރެއާގައި

[10]ރޭގަނޑުވުމާއި އެކު އީމާންވެގެންވާ މީހުން ޕައުލް އާއި ސިލާސް އެ ރަށުން ބެރެއާއަށް ފޮނުވާލިއެވެ. އެ ރަށަށް ގޮސް، އެމީހުން އެ ރަށުގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ދީނީ މަރުކަޒަށް ދިޔައެވެ.

[11]ތެސަލޮނިކާގައިވާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް ވުރެ މި ރަށުގައިވާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ އަދަބާ އަޚުލާޤު މާ ރަނގަޅެވެ. އެއީ އެމީހުން ޕައުލް އަންގާދެމުން ދިޔަ ބަސްތަކަށް ވަރަށް ޝައުޤުވެރިކަމާއި އެކު ކަންދީ އަޑުއަހާ

އަދި ކޮންމެ ދުވަހަކު މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް ދިރާސާކޮށްގެން ކިޔާ ޕައުލް ބުނާ ބަސްތަކަކީ ތެދުތޯ ބަލާ ހޯދީ ވެސް ކުރިއެވެ. [12]މި ރަށުގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ އެތައް ބަޔަކު އިސްވެރިން ޔޫނާނީ އީމާންވިއެވެ. އަދި ގްރީކުގެ މަތިވެރި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނާ ވެސް އީމާންވިއެވެ. [13]ނަމަވެސް ތެސަލޮނީކާގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް ޕައުލް ބެރޯޔާގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅު ދަރުސްދޭކަމުގެ ޚަބަރު އަޑުއިވުމުން ކަން އުނގުޅުމުން އެ ރަށަށް ވެސް އައިސް އެ ރަށުގައި ވެސް މީސްތަކުންގެ ތެރޭގައި ހަމަ އެގޮތަށް ހަލަބޮލިކަން އުފެއްދިއެވެ. [14]ދެން އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވި މީހުން އަވަސް އަވަހަށް ޕައުލް ބަނދަރުމަތީގެ ތަރަފަށް ފޮނުވާލިއެވެ. ނަމަވެސް ސިލާސް އާއި ތިމޮތީ ބެރޯޔާ ގައި މަޑު ކުރިއެވެ.

[15]ޕައުލް ގޮވައިގެން ދިޔަ މީހުން އޭނާއާއި އެކު އަތެންސް އަށް ހަމައަށް ދިޔުމަށްފަހު އެނބުރި ބެރޯޔާ އަށް އައެވެ. އެމީހުން އަތުން ސިލާސް އާއި ތިމޮތީ ވީހާ ވެސް އަވަހަކަށް ޕައުލް ހުރިތަނަށް އައުމަށް އެންގި ކަމުގެ ޚަބަރު އެމީހުންނަށް ދިނެވެ.

އަތެންސްގައި

[16]ޕައުލް އަތެންސްގައި ސިލާސް އާއި ތިމޮތީ އަންނަންދެން މަޑު ކުރި ދުވަސްތަކުގައި އެ ރަށް ފުރިހަމައިން ވާ ބުދުގެ ކަލާނގެތަކުން ފުރިފައިވާތީ ހިތްހަމަނުޖެހި ކަންބޮޑުވިއެވެ. [17]ދެން ޕައުލް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ދީނީ މަރުކަޒަށް ގޮސް އެތަނުގައި ވާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާ އަދި އެހެން މާތްރަސްކަލާނގެ ޢިބާދަތުގައި އަޅުކަން ކުރަމުން އަންނަ ގްރީކު މީހުންނާ އިސްވެރިންނާއި ބަހުސްކޮށް ވާހަކަދެއްކިއެވެ. އަދި ކޮންމެ ދުވަހަކު އެރަށުގެ ބޮޑު ބާޒާރުގައި ވެސް އެތަނަށް އަންނަ މީހުންނާ ބައްދަލުވާ ގޮތަށް ވެސް ވާހަކަ ދެއްކުން ގެންދިޔައެވެ.

[18]އެޕިކިއުރިއަން އެއްދުވަހަކު *ފަލްސަފާވެރިކަމުގެ ޢިލްމު ކިޔަވައިގެން ތިބި ތަފާތު ދެބަސްވެރިން ހިމެނޭ ބަޔަކު ޕައުލް އާއި ބަހުސް ކުރަމުން އައެވެ. މިމީހުންގެ ތެރެއިން އެއްބަޔަކު އެޕިކިއުރިއަން ފަލްސަފާވެރިކަމުގެ ޢިލްމު ކިޔަވައިގެން ތިބި ބަޔަކެވެ. އަނެއްބަޔަކު އިސްޓޮއިކުގެ ފަލްސަފާވެރިކަމުގެ ޢިލްމު ކިޔަވައިގެން ތިބި ބަޔަކެވެ. މިދެފަރާތުން އެއްބަޔަކު ބުނެއެވެ. "މި ވަސްވާސްދައްކާ މީހާ މި ބުނަނީ ކޮންއެއްޗެއްތޯ؟" އަދި އަނެއްބައިމީހުން އެކަކުއަނެކަކަށް ބުންޏެވެ. "ހީވަނީ އޭނާ އަޖްނަބީ ކަލާނގެތަކެއްގެ ވާހަކަ ދައްކާ މީހަކު ކަމަށް." މިހެން ބުނީ ސަބަބަކީ އޭނާ ޕައުލް އީސާގެފާނާއި ބެހޭ ވާހަކައާއި އަދި އަލުން ދިރުމާ ބެހޭ ވާހަކަ ދެއްކުމުންނެވެ. [19]ދެން މިމީހުން ޕައުލް އެ ރަށުގެ އަރިއޮޕަގަސް ދާއިރާއަށް ގެންގޮސް އެމީހުން އޭނާއާ ސުވާލުކުރިއެވެ. "ޕައުލް ކިޔައިދޭ ކިޔަވައިދިނުމުގެ ބޭނުމަކީ ކޮބާތޯ ދަނެގަތުމަށް ވެސް ބޭނުމެވެ." [20]ތިޔަ ދައްކާ ބަހުގެ ވާހަކަތަކާ އަހަރެމެން އަދި ދުވަހަކު ވެސް އަޑުއަހާ ނުވާ ވާހަކަތަކެވެ. އެހެން ކަމުން އެގޮތް މާނަކޮށް ކިޔައިދީފާނަން އަހަރެމެން ބޭނުމެވެ." [21](އެމީހުން މިހެން ބުނީ ކަމަކީ އެމީ އަތެންސްގެ މީހުންނާއި އެ ރަށުގައި އުޅޭ ބޭރު މީހުން އެއްވެސް ކަމަކަށް ވުރެ ބޮޑަށް ކުރިމަތިލާ ކަމަކީ އާ ކަންތައްތައް ހޯދުމާއި ބެލުމެވެ.)

22ދެން ފަހުން އެމީހުންގެ ގެދަރު ކޮޅަށް ޖެހިގެން އެމީހުންނާ މުސާފަރުކޮށް މި ފަދައިން ވަރަށް ވަޑައިގެންނެވިއެވެ.

"އަހަރެމެންގެ މީހުން، މިއަދުބައިމީހުންނަށް ހުރިހާ ކަމެއްގައި ވެސް ވަރަށް ދިނުމުގެ ބާރު ކަން އަހަރެންނަށް ލިބޭ

ކުރޭވޭ. 23އެއީ އަހަރެން މި ޢަމަލުތައް ބެލެހެއްޓުން ދިނަ ދިޔުމުގައި މިއަދުބައިމީހުން އަދުކަން ކުރާ ކަލާނގެ ތަކަށް

ހެއްސަކުރުވިފައިވާ އެތަން މަތީގެ ދުވަސްތަކުގައި އަހަރެން ދެކެނީ. އަދި އާދެން އެއް މަތީގެ ދުވަސްތަކުގައި 'އެކަލާނގެއަކާއި

ގުޅޭ އަހަރެމެންނަށް ނުނގޭ ކަލާނގެ' މި ފަދައިން ދިރިއުޅުމާ މަތީގެ ދުވަސް ވެސް އަހަރެން ދެކެނީ. މި ކަލާނގެއަށް

ކަލާނގެން މި ހުރިހާ ދުވަހު އަދުކަން ތި ކުރަނީ އެކަލާނގެއަކީ ކާކު ކަން ނުނގޭ ތިބާ. އަހަރެން މިސްކިތްތެރިން

އަންގައިދޭން މި ދަނީ މި ކަލާނގެއާއި ބާރު ގުޅުން. 24މި ކަލާނގެއަކީ ދުނިޔެއާއި ދުނިޔޭގައި ވާނަމަ ވާހަކަތަކެއް

ހެއްދެވި ކަލާނގެ. އެކަލާނގެއަކީ އުޑާއި ބިމުގެ ވެރިސާހިބުވެރިކަމާ ކަލާނގެ. އެކަލާނގެ ވޭތެރެވެރިޔާ އިންސާނުން

ބިނާކޮށްފައި ވާ އިމާރާތްތަކެއްގައި ނުލާ. 25އެކަލާނގެ އެއްވެސް ފަރާތަކުން އަދި އެއްވެސް މީހެއްގެ އެހީއަކަށް ބޭނުންވާ

ވޭތެރެވެރިއެއް ނުވޭ. އެއީ ހުރިހާ އިންސާނުންނަށް ދިރުމާއި ނޭވާއާއި އަދި ވެސް ބޭނުންވާ ހުރިހާއެއްޗެއް ދެއްވަނީ އެކަލާނގެ.

26އެކަލާނގެ އިންސާނުން ފުރަތަމަ ޚަލްޤުކުރެއްވީ ހަމަ އެކަކު ބޭފުޅަކުގެ ތެރެއިން. އެކަލޭގެފާނު ދުނިޔެމަތީ ހުރިހާ

ދިމާތަކުގައި ދިރިއުޅޭ ފަދައިން ދުނިޔޭގެ މީހުންނަށް ދިރުއްވި. އެމީހުން ދިރިއުޅޭނެ ދުވަސްތަކާއި އަދި އެކެއް ސަރަޙައްދުގެ ވެސް އެކަލާނގެ

ކަނޑައަޅުއްވާފައި އިންނެވި. 27އެކަލާނގެ މި ފަދައިން ކަންތައް ކުރެއްވީ އެހެން މީހުން ހޯދުމަށް އިންސާނުންގެ ތެރެއިން

ބައެއް މީހުން ވެސް އެކަލާނގެއަކީ ކާކުކަން ދަނެގަނެވޭތޯ ކަމަށް. ދެކޮޅު ކިޔުމުގެ ބަދަލުގައި ހޯދައި ކުރިން އެކަލާނގެ

އާދެ މި ކަލާނގެ ހުރިހާ ކުށްތަކުން ވެސް ބަރުބަތުން އެކަލާނގެ މެދުވެރިވެލަވާތީ. އެކަލާނގެ އަކީ އަހަރެމެން ކޮންމެ ބަޔަކާ ވެސް

ދުރު ނޫން މިސްކިތްތެރިން ވަރަށް ގާތް.

28އެކަމަކު މިއަދުބައިމީހުން ވެސް ހިތްވަރުން ބަހައްޓާ ފަދައިން 'އަހަރެމެން ދިރިއުޅެނީ މި ކަލާނގެއާއި ހިސާބުގައި

މި ދުނިޔެ އަދި ހަމަ އަހަރެމެން ދުވަހު ވެސް ހުރީ އެކަލާނގެ ބާރުފުޅުން. އަހަރެމެން ދަރިން އެކަލާނގެ ދަރިން.'

29އަހަރެމެން ދަރިން ނަމަ އެކަލާނގެ ދަރިންނަށް ވިސްނާ އަހަރެމެން އެކަލާނގެއަކީ ރަން ރިހި ސިފައިން އުފެއްދި އެތިކަމަށް

ނުދެކޭނެ މިހުން ކަލާނގެއާ ބަދަލު ކުރުމުގައި ދިރިއުޅުން ދެކޭ. 30މި ވާހަ ތަރައް ގައިބުކޮށްލާނގެ މިސްކިތްތެރިން ކުރިމަތިން

ދިރަ މި ފަދަ ޖާހިލު ކަންތައްތަކާ ދުރު އަޅާނުލައްވާ ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ސަރަޙައްދުގެ ވެސް، މިހާރު އެކަލާނގެ ދިރިއުޅޭ އިންސާނާ

މިސްކިތްތެރިން އަމުރުކުރައްވަނީ ފާފަކުރުމުން ތައުބާ، އެކަލާނގެ ބަލައިގަތުން އިސްތިޢުފާރު. 31އެހެން ދިރިއުޅޭ

އިންސާނުން ވަރުގަދަ ކަނޑައަޅުއްވާފައި ހިސާބު ބެހެއްޓުމަށް ދުވަހެއް އެކަލާނގެ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވޭ. އަދި އެ ފަދައިން

މިސްކިތްތެރިން ވަރަގަދަ ހިސާބު ބެލެއްވުމަށް އެކަލާނގެ ހަވާލުކުރައްވާފައި ކަނޑައަޅުއްވާފައި ބޭފުޅަކީ އީސާގެ ފާނު. އީސާގެ ފާނު

މަރުވުމަށް ފަހު އެކަލާނގެފާނު އަލުން ދިރުއްވައި ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ މީހުންނަށް މި ކަން ސާބިތުކުރައްވައި ދެއްވިއެވެ."

32ފަހުން މަރުވެފައިވާ މީހުން އަލުން ދިރުވުން ވާހަކަ ބުނި އެއް އެތާގައި ވި މީހުންނަކަށް އިވުމުން އެތަނުން

ބައެއް ހެއްވުނެވެ. އެހެންނަމަވެސް އަނެއްބައެއް ބުނީ "ކަލޭގެ ވާހަކައް އަދި އަހަރެން އަހަރެމެން އަޑުއަހާ. މިގޮތަށް

ދެބަސްތަކުގެ ކުރިން ކަމަށް ބުނެފި." 33ދެން ފަހުން އަލުގަތުމަށް ދާ ޕައުލުސް ދިޔައެވެ.

34ސިޔާސީ އެތަނުގައި މި ބައެއް މީހުން ފަހުންގެ ވާހަކަ އަޑު ގަބޫލުކުރިއެވެ. އެގޮތުން އެކަލާ އެތަނުގެ ވެރިންގެ

ތެރެއިން ވީ [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި އޭގެ އިތުރުން އެރަށުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެހެންވެސް
އިތުރު [illegible] [illegible] ވާހަކަތައް އަހާ އީމާންވިއެވެ.

18

ކޮރިންތުގައި

[1] މިއަށް ފަހު ޕައުލު އަތެންސްއިން ފުރައިގެން ކޮރިންތުއަށް ދިޔައެވެ. [2] އެ ރަށުގައި އުޅުނު އަކިލާ ކިޔުނު މީހަކު ވިއެވެ. މިހާއަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެކެވެ. ނަމަވެސް މީނާ އުފަންވީ ޕޮންތުސްގައެވެ. އަދި އޭނާ ދިރި އުޅުނީ ރޫމުގައެވެ. ނަމަވެސް ކުލާއުޑިއަސް ރަސްގެފާނު ރޫމުގައި އުޅުނު ހުރިހާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް އެ ޤައުމު ދޫކޮށް ދިއުމަށް އަމުރުކުރުމުން އަކިލާ ވެސް އޭނާގެ އަނބިކަނބަލުން ޕްރިސްކިލާ ގޮވައިގެން އިޓަލީން ކޮރިންތުއަށް އައީ މާ އަދި މި ވީ ކުޑަ ދުވަސްކޮޅެކެވެ. އެއްދުވަހަކު ޕައުލު އަކިލާ އާއި ޕްރިސްކިލާގެ ގެއަށް ދިޔައެވެ. [3] ޕައުލު އެމީހުންނާއި އެކު އެގޭގައި ދިރި އުޅުނެވެ. އަދި އެމީހުންނާއި އެކު އޮޑިދަނިއާއި ޚައިމާ ބަނާ މަސައްކަތް ވެސް ކުރިއެވެ. އޭނާ އަކިލާއާއި ޕްރިސްކިލާ އަދި ވެސް ހަމަ ޕައުލު ފަދައިން ޚައިމާގެ ހުނަރުގެ މަސައްކަތް ކުރާ ބަޔަކު ކަމުގައި ވާތީއެވެ. [4] އަދި ކޮންމެ *ސަބަތުގެ ދުވަހުގައި ޕައުލު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އަޅުކަން ކުރުމަށް ތާ ދީނީ މަޖުލިސްގައި ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާއި އަދި އެހެން މީހުންނާއި ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އާއި ގުޅޭ ވާހަކަ ދައްކައި އެމީހުން އީމާންވުމަށް ދަޢުވަތުދީ މަސައްކަތް ކުރިއެވެ. [5] ދެން ސީލާސް އާއި ތިމޮތީ މެސެޑޯނިއާއިން އެރަށަށް އައެވެ. ޕައުލު ހުރިހާ ވަގުތެއް ހޭދަކުރަމުން ގެންދިޔައީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް އީސާގެފާނަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ކަނޑައަޅުއްވާ ފޮނުއްވި ކަލޭގެފާނު އަލްމަސީހު ކަން އަންގައިދިނުމުގައެވެ.❖

[6] ނަމަވެސް އެމީހުން ޕައުލުގެ ވާހަކަތަކާ ދެކޮޅުހަދާ އޭނާއާ ދިމާލަށް ނަލަ އެއްޗެހި ކިޔާ ހުތުރުވުން ޕައުލު އެމީހުން ދޫކޮށްލި ކަން ހާމަކުރުމުގެ ގޮތުން އޭނާގެ ހެދުމުގައި ފޮޅާފައި އެމީހުންނަށް ބުނެފިއެވެ. "ކަލޭމެންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވާ ދިރުމުގެ ސަލާމަތް ނުލިބުނީ އެއީ ކަލޭމެންގެ އަމިއްލަ ކުށް. އަހަރެންނަކީ އެ ކަމާމެދު ކުށްވެރިއެއް ނޫން. މިއަދުން ފެށިގެން އަހަރެން މި ހެޔޮ ޚަބަރު އަންގައިދިނުމަށް ދާނީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުންގެ ގާތަށް އެވެ." [7] ދެން ޕައުލު ދިޔައީ ޓިޓިއުސް ޖަސްޓަސް ކިޔުނު މީހާގެ ގެއަށެވެ. މިހާއަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހަކު ނޫނެވެ. ނަމަވެސް މިހާއަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޢިބާދަތް އަދާކުރާ މީހެކެވެ. އޭނާގެ ގެ ވަނީ ދީނީ މަޖުލިސްގެ ކައިރީގައެވެ. [8] މި ދީނީ މަޖުލިސްގެ ވެރިއަކަށް ކްރިސްޕަސް ކިޔާ މީހާ އާއި އޭނާގެ ގޭގެ ހުރިހާ މީހުން ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވިއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ވެސް ކޮރިންތުގެ އެތައް ބަޔަކު ޕައުލުގެ ވާހަކަ އަޑުއަހާ އީމާންވެ ޣުސުލް ކުރުމުގެ ބަދަލުގެ ހިނގުމުން ހިނގައިގަތީއެވެ.

[9] އެއް ރެއަކު ޕައުލަށް ހުވަފެނެއް ފެނިގެން ފެނުނެވެ. އެހާރަކު ފެނުނީ މާތްސޮރުގެ އީސާގެފާނު މި ފެނިގެން ވިދާޅުވި ބަސްތަކެވެ. "ބިރުގަނެގެން ނުތިބޭށެވެ. އަދި ހުއްޓާނުލާ މިވާހަކަތައް އަންގައިދިނުން ދޭ. [10] ތިމަންކަލޭގެފާނު

❖ 5:18 ސީލާސް އާއި ތިމޮތީ މެސެޑޯނިއާއިން އައި އިރު އެ ސަރަހައްދުގައިވާ އިސްރާއީލުން ފޮނުވި ފައިސާ ގެނެސްދިން ކަމަށް ވެސް ޕައުލު ވާހަކަ ދައްކައެވެ. އެހެންވެ ޕައުލަށް ޚައިމާ ބަނާ މަސައްކަތް ހުއްޓާލާފައި މާތްރަސްކަލާނގެ ވާހަކަ އަޑުއަހަން ބޭނުންވާ ހުރިހާ މީހުންނަށް އިސްލާހުގެ ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދިނުމުގައި ހޭދަކުރެވުނެވެ.

މި ވަނީ ކަލޭއާއި އެކުގަ. އެއްވެސް މީހަކަށް ކަލޭއަށް އަރައިގަނެ ގެއްލުމެއް ނުދެވޭނެ. އެއީ މިރަށުގައި އަހަރެންގެ މީހުން ކަމުގައި ވާނޭ ބައެއް ވެސް މި ރަށުގައި ވޭ." [11] ދެން އެއަށް ފަހު ޕައުލު އަހަރަކާއި ހަ މަހު ވަންދެން އެ މީހުންގެ މެދުގައި ކަލާނގެ ބަސްފުޅު ދަސްކޮށްދެމުން އެރަށުގައި ހުއްޓެވެ.

[12] ދެން ގާލިއޯ އަކާޔާގެ ގަވަރުނަރުކަމުގައި އިސްކުރެއްވުމުން، އެ ރަށުގައި އުޅުނު ބައެއް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އެއްބައިވެ ޕައުލު ގައި ދެކޮޅަށް ހިފައިގެން ކޯޓުގެ ކުރިމަތިއަށް ގެނައެވެ. [13] އެމީހުން ބުނީއެވެ. "މިމީހާ އަހަރުމެންގެ ޝަރީޢަތާއި ޚިލާފަށް ކަލާނގެއަށް އަޅުކަންކުރުމަށް މީސްތަކުން ހިތްވަރުކޮށް ދަނީ." [14] ޕައުލު އޭނާގެ ވާހަކަ ދައްކަން ފަށަން ހުއްޓާ ގާލިއޯ ޕައުލު ކުރިން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް ބުނީއެވެ. "އޭ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން، ކަމަކީ ނުބައި ކަމެއް ނުވަތަ ކުށެއް ނަމަ ތިޔަ ބައިމީހުންގެ ޝަކުވާ އަޑުއަހަން ބޭނުންވާނެއެވެ. [15] އެކަމަކު މިއީ ބަހެއް ނުވަތަ ނަމެއް ނުވަތަ ތިޔަބައިމީހުންގެ ޝަރީޢަތާއި ބެހޭ ސުވާލެއް ނަމަ، ތިޔަބައިމީހުން އަމިއްލައަށް ބަލާށެވެ. މިކަންކަމުގައި ފަނޑިޔާރަކަށް ވާން އަހަރެން ނުބޭނުމެވެ." [16] ދެން ގާލިއޯ އެމީހުން ކޯޓުން ނެރެލިއެވެ. [17] ދެން އެމީހުން ހުރިހާ ދެމީހުން ޔަހޫދީ ފައްޅީގެ ވެރިޔާ ސޮސްތެނޭސް ހިފައިގެން ކޯޓުގެ ކުރިމަތީގައި ތަޅައިފިއެވެ. ނަމަވެސް ގާލިއޯ އެކަމަކަށް އެއްވެސް ސަމާލުކަމެއް ނުދިނެވެ.

ޕައުލު އެނބުރި އަންޠާކިއާއަށް ދިއުން

[18] އޭގެ ފަހުން ވެސް އެތައް ދުވަހަކު ޕައުލު ކޮރިންތުގައި ހުއްޓެވެ. އަދި އެއަށްފަހު އޭނާ އިސާގެ ފަރާތުން
އާންމު ކޮށްދިނުމުގެ ނަޒަރުން އެއްބަދަލު ކުރެއްވިއެވެ. ދެން އަކީލާ އާއި ޕްރިސްކިއްލާ އާއިއެކު ޕައުލު އެއްބަދަލު
ކުރައްވައިގެން، ސޫރިޔާގައި ހިނގާއިރު ދަތުރުކުރުމަށް އުޅަނދުގައި ދިޔައެވެ. އަދި އޭގެ ކުރިން ސޫރިޔާގައި
ޕައުލު ބަނީއިސްރާއީލުގެ އާދަކާދައިގެ މަތިން އޭނާ ބޮލު ނަރުތައް ކޮށްލައިގެން ބޯ ވެސް ބޮޑުވެއްޖެއެވެ.

[19] އެމީހުން ދަތުރުކޮށް ދިޔަ އެފެސް އަށް އުފަލުން އެމީހުން އެރަށަށް ފޭބިއެވެ. ދެން ޕައުލު ދިޔައީ
އެމީހުންގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އަޅުކަން ކުރާ ދިރިތަނަށް ކަލާނގެ ވާހަކަ އެމީހުން މީހުންނާ ވާހަކަ ދައްކަވައިދިނެވެ.
ދެން އަކީލާ އާއި ޕްރިސްކިއްލާ އެރަށުގައި މަޑުކުރިއެވެ. [20] އެމީހުންގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ޕައުލުގެ ކިބައިން ދުވަސްކޮޅަކު
އެރަށުގައި މަޑު ކުރެއްވުމަށް އެދުނު ނަމަވެސް ކަލޭގައި ފިޔަވަނީ ޕައުލު އެކަމާ އެއްބަސް ނުވިއެވެ. [21] ނަމަވެސް އޭނާ އެމީހުން
ހިތްހެޔޮކޮށް ދާއިރު ކުރުން ބުނެފިއެވެ. "އަދި ލާމަކަސް ކަލާނގެ އިރާދަކުރައްވާ ނަމަ އަހަރެން އަލުން
ކަލޭމެން ގާތަށް އަންނާނަން." ދެން ޕައުލު އެފެސަސްއިން ދޯނިއަކުން ދިޔައެވެ. [22] ދެން ޕައުލު ދަތުރުކޮށް
ކައިސަރިއްޔާ އަށް ފޭބުމަށްފަހު ދިޔައެވެ. ދެން އެ ރަށުގެ އިސާގެ ފަރާތުން އާންމު ޖަމާޢަތާ މީހުން
ބައްދަލު ކުރިއެވެ. އެއަށް ފަހު ޕައުލު ދަތުރުކޮށް ދިޔައީ ސޫރިޔާގެ އަންޠާކިއާއަށެވެ.

23 އެ ތަނުގައި ދުވަސްކޮޅަކު މަޑު ކުރުމަށް ފަހު ޕައުލު ގަލާތިޔާއާއި ފަރީޖިޔާގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރެއިން [illegible] ދަތުރުކޮށް އެ ސަރަހައްދުގެ ރަށްތަކުގައިވާ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެންވި މީހުންނަށް ހިތްވަރު ދެމުން ގެންދިޔައެވެ.

އަޕޮލޯސް އެފެސުސް އާއި ކޮރިންތުގައި

24 އެދުވަސްވަރު އަޕޮލޯސް [illegible] ބަނީއިސްރާއީލު މީހަކު އެފެސުސް އަށް އައެވެ. އޭނާ އުފަންވީ މިސްރުގެ އިސްކަންދަރިއްޔާގައެވެ. މީނާއަކީ ވާހަކަދެއްކުމުގެ ހުނަރަށް ކުޅަދާނަ އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ބާވައިލެއްވި ބަސްފުޅުތައް [illegible] [illegible] ވެސް [illegible] ކިޔަވައިގެން ހުރި މީހެކެވެ. 25 އަދި އަޕޮލޯސްއަށް އީސާގެފާނާއި [illegible] ވެސް ދުރުވަރަކަށް ވަނީ ތަޢުލީމު ލިބިފައެވެ. [illegible] ބެހޭ ގޮތުން މީނާ މީސްތަކުންނާއި ޖޯޝާއި ރޫޙާއި އެކު ވާހަކަ ދައްކަމުން ގެންދިޔައެވެ. ނަމަވެސް އޭނާއަށް އީސާގެފާނާއި ބެހޭ ގޮތުން [illegible] ވަނީ ޔަޙްޔާގެފާނު މީސްތަކުންނަށް ތައުބާގެ ހިނަވުމުން ހިނައިގަތުމަށް ގޮވާލުއްވި ގޮވާލުއްވުމާ ބެހޭ ގޮތުން އެކަނިއެވެ. 26 އަކީލާއާއި ޕްރިސްކިއްލާއަށް އަޕޮލޯސް ދީނީމަރުކަޒުގައި [illegible] އީސާގެފާނާއި [illegible] ވާހަކަދެއްކި އަޑު އިވުނެވެ. ދެން އެމީހުން އަޕޮލޯސް އެމީހުންގެ ގެއަށް ގެންގޮސް [illegible] [illegible] ދެއްވި މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅާއި [illegible] އޭނާއަށް [illegible] [illegible] [illegible].

27 ދެން އަޕޮލޯސް ގަސްދު ކުރީ އަޚާޔާއަށް ދިއުމަށެވެ. ދެން އީސާގެފާނުގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހުން އޭނާއަށް އެ ތަނަށް ދިއުމަށް އެހީވެ އަދި އޭނާގެ އަތުގައި އެ ތަނުގެ އީމާންވެގެންވާ ޖަމާޢަތުގެ މީހުންނަށް އޭނާއަށް މަރުޙަބާ ކިޔާ [illegible] [illegible] [illegible] އެދި [illegible]. މާތްރަސްކަލާނގެ [illegible] [illegible] އީސާގެފާނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވިއެވެ. 28 އަޕޮލޯސް އެންމެންގެ ކުރިމަތީގައި [illegible] ބަނީއިސްރާއީލު [illegible] [illegible]، މާތްރަސްކަލާނގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

19

ފުއާދު އެކްސްޕްރެސްގައި

[1]އަކާޑާގެ ކޮރިންބޯގައި އަޖޮބްސް ވިދުވަސް ވަރު، ފުއާދު ފަރީދާ އާއި ގާތްޖާރާގެ ހިސާބުތަކުގައި ދުވު ދަތުރުއަށް ކުރަމުން ދިޔައެވެ. އޭނާ ދަތުރުކުރަމުން ގޮސް ފުއާދު އެކްސްޕްރެސްއަށް ވެސް ދިޔައެވެ. އަދި އެ ރަށުގައިވާ އިސްޓޭޝަނަށް އިމާންވެގެން ތިބި ބަޔަކާ ފުއާދާއި ބައްދަލުވިއެވެ. [2]އޭނާ އެމީހުން ކުރެން ސުވާލު ކުރިއެވެ. "ތިޔަބައިމީހުން އިސްލާމުން ޚުދުމުހުތާރު އެކަށޭގޮތަކަށް އިމާންވި ވަގުތު ތިޔަބައިމީހުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ *މާތްރުދުރުޖު ދެއްވުން ތޯ؟" އޭނާ ޖަވާބުގައި ބުންޏެވެ. "ނޫން. ތިޔަ ދައްކަނީ ކޮން ވާހަކަތައް ކަލޭގެ ވެސް އަހަރުމެންނަކަށް ނޭނގެ. މާތްރަސްކަލާނގެ މާތްރުދުރުޖާ ބަލާ ގޮތުން އަހަރުމެންނަކަށް އެއްވެސް އެއްޗެއް ނޭނގެ." [3]ފުއާދު އޭނާ ކުރެން ސުވާލު ކުރިއެވެ. "ވިޔަސް ކަލޭމެން *ހިނގުނީ ތިޔަބައިގެ ހިނގުމުތަކުގެ ތެރެއިން ކޮން *ތިޔަބައިގެ ހިނގުމަކުންތޯ؟" އޭނާ ބުންޏެވެ. " އަހަރުމެން ހިނގައިގަތީ *ދަރުބާރުގެ އަންގަވައި ދުރުގައި ތިޔަބައިގެ ހިނގުމުން." [4]ފުއާދު އެމީހުންނަށް ބުންޏެވެ. "ހަރަކާތެއް މިސްކިތުން ތިޔަބައިގެ ހިނގުމުން ހިނގާ މިސްކިތް ފުރަތަމަ ހުސްކޮށް މާތްރަސްކަލާނގެ ރިސާލަތު އެނބުރުނު ތަރުތީބު ގެނެސް ދީފައި ކުރިމަތި ކޮށް. ހަމަވެސް ހަރަކާތް މިސްކިތުން އަންގަވަމުން ދިޔައީ އެކަކުގެ ހިޔާލުގައި ފެނުނު އިމާންވުމެވެ. އެކަކުގެ ހިޔާލާ އިސްލާމް."

[5]އޭނާ ބުނެގެން މި ވާހަކަތައް ހަމަ އިހުމާލު އެކި އޭނާ އިސްލާމްގެ ނަންބުރުގައި ތިޔަބައިގެ ހިނގުމުން ހިނގައިގަތެވެ.

[6]ދެން ފުއާދު އޭނާގެ ކާރުގައި އަވަހަށް ދުއި ކުރަމުން މާތްރަސްކަލާނގެ އޭނާގެ މަހްޖަރު ވިދިވިއެވެ. އެވަގުތު އޭނާ ބޮޑު ބަސްމަގުން ފަހަކަށް ފަރާތަކުން އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރައްވާ މަތިވެރި ކަންތައް ތިކާ ފަހަކަށް ދެއްކިއެވެ. [7]މިއޭނާގެ އަރިހަށް ބާރަ މީހުން ކަމުގައި ވިއެވެ. [8]ދެން ފުއާދު ދިޔައީ އެ ރަށުގެ ބަނދަރަށް އިތުރު މީހުން އަލުން ކުރިމަތި ދޭ ދިރިޔާ މަރުވެދިޔައެވެ. އެތާގައި ފުއާދު ތިން މަސްދުވަސް ވަންދެން ވަރަށް ކުރިއެން ހިންގާފައިމުން ދިޔައެވެ. އޭނާ ބަނދަރުގެ މީހުންނާ ވާހަކަ ދައްކާ ބަރުސްކޮޅު، *މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަލާނގެ ރާއްޖެއިން ކުރު، ފުއާދު ހިންގާދުވަސްކުރަ ބަސްމަތް އޭނާ ގެންނަކަން ސަލާމާތް އިތުރުކުރާފައިނަރެވެ. [9]ހަމަވެސް ބަޔަކު ބަނދަރުގެ މީހުން މި ކަންތައްތަކާ ދެކޮޅުވެ ހަރަކާތް އިސްލާމްގެ އިނގިލި މަގައި ދެކޮ ނިކުމެ އެކަމާ ބޭނުން ގެންގުން އޭނާ ދޫކޮށް ނަހަމަ ވާހަކަތައް އެންމެނާގެ ދެކޮޅުގައި ފުރުޞަތެއް ދިޔައެވެ. އޭނާ ކަމުން ފުއާދު އިސްލާމްގެ އިމާންވެގެން ތިބި މީހުން ގޮވައިލީ އެ ދިޔަ މަރުކަޒު ދުއްވާލި ދިޔައެވެ. ދެން ފުއާދު ދިޔައީ އެ ރަށުގެ ތިމާންނަށް ވެ ހުރުން މީހާ ހިންގި ސުކޫލްގެ އިމާރާތަކަށެވެ. އެތާގައި ކުރުދޫ ދަރިވަރު ފުއާދު މިސްކިތުންނަށް އިސްލާމްގެ ބަސްފުޅުތައް އަންގައިދީ ހިތަވާއިދުން ގެންދިޔައެވެ.

10ޕައުލުސް މި ގޮތަށް ދެއަހަރު ދުވަސް ވަންދެން އެތާގައި މީސްތަކުންނަށް ކިޔަވައިދެއްވުން ގެންދިޔައެވެ. އެހެންކަމުން މުޅި އާސިޔާގެ ސަރަހައްދުގެ❖ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާއި އަދި ގްރީކު މީހުންނަށް ވެސް މާތްސާހިބާ އީސާގެ ދެއްވި ހިންގުމުގެ ހަބަރު އިވުނެވެ.

ޝޭވާ އޭ ކިޔުން އިމާމުގެ ހަތްދަރިން

11އާދަޔާ ހިލާފު މުޢުޖިޒާތްތައް ދެއްކުމުގެ ބާރު މާތްރަސްކަލާނގެ ޕައުލުސް އަތް ދެއްވިއެވެ. 12އެހެން ކަމުން އޭނާގެ ގައިގައި ބޭރުވައިގާ ރުމާލާއި ކުނަށާއި އެއްޗެހި ބަލި މީހުންގެ ގައިގައި އަޅުވާލުމުން އެމީހުންގެ ބަލި ފިލައި ގޮސް ދިޔައެވެ. އަދި އެމީހުންގެ ހިތްގައި ހުރި ނުބައި ރޫޙުތައް ވެސް އެމީހުންގެ ކިބައިން ދުރުވެގެން ދިޔައެވެ.

13ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ވެސް ނުބައި ރޫޙުތައް ދުއްވާލާ މީހުން ރަށްރަށުގައި ކުރަމުން އުޅޭ ރަށްރަށް ދަތުރު ކުރަމުން ދިޔައެވެ. މީގެތެރެއިން ބައެއް ނުބައި ރޫޙުތަކުގެ ކިބައިން މީސްތަކުން މިނިވަން ކުރަމުން ކަލޭގެފާނު އީސާގެ ނަން ބޭނުން ކުރަމުން މަސައްކަތް ކުރިއެވެ. އެ ގޮތުން އެމީހުން ނުބައިރޫޙުގެ ބަލިތަކުގައި ވާމީހުންނަށް ބަލަން ދިޔައެވެ. "ޕައުލުސް ވަޢުޒުފުޅުދެއްވާ ނަމުގައި ވަޢުދުވަމުން އެ ދީން ކަލޭގެފާނު ކިޔަވާދެއްވާ އީސާގެ ނަމުގައި މިބުނަން މިހާރު ކަލޭމެން ދުރުވެގެން ދިއުމަށް އަހަރުމެން އަމުރުކުރަން." 14އީސާގެ ނަން ބޭނުންކޮށް މި ކަން ކުރަމުން ދިޔައީ ޝޭވާ އޭ ކިޔުން ބޮޑު އިމާމުގެ ހަތްދަރިންނެވެ. 15އެމީހުން ނުބައިރޫޙުތަކާ ބަލަމުން ގެންދިޔަ މިހާލަތް އެހެން ބައިގަނޑަކާ ދިމާވެ ނުބައިރޫޙު އެމީހުންނާ ދިމާކޮށް ބުނެލިއެވެ. "އަހަރެން އީސާ ދަނެން. އަދި ޕައުލުސް އަކީ ކާކުކަން ވެސް އަހަރެން ދަނެން. އެކަމަކު ކަލޭމެން ކާކުތޯ؟" 16ދެން އެ ނުބައި ރޫޙު ހުރި މީހާ އެމީހުންގެ މައްޗަށް ފުންމައިގެން، އެމީހުންގެ ގައިގައި ބާރު އަޅައި ކުރިހޯދިއެވެ. ދެން އެމީހުން އެގެއިން ނިކުމެގެން ދުއްވައިފިއެވެ. އެބުރި އެމީހުންގެ ގައިން ލޭ އައުމަށް ވުރެ ބޮޑަށް ޒަޚަމްވެގެން ދިޔައެވެ. އަދި އެމީހުން ފަހަރެއްގައި ބޮޑު އަނިޔާއެއް ވެސް ލިބުނެވެ، އެމީހުން ވަނީ އޮރިޔާން ހާލުގައެވެ.

17މި ކަންތައްތަކުގެ ހަބަރު މުޅި އެފެސަސް ތެރޭ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާ އަދި އެހެން ގްރީކު މީހުން ވެސް މިކަންތައްތަކާ އެންގުނެވެ. އަދި ހުރިހާ މީހުންނަށް ބިރު ގަތުމާއެކު ކަލޭގެފާނުގެ ނަމަށް އަޅުކަން ވެސް އީސާގެ ނަންފުޅަށް ކުރަމުން ދިޔަ ޝަރަފުވެރިކަމެއް ހޯދައިފިއެވެ. 18އީމާންވި މީހުން ގިނަ ބަޔަކު ކުރިމަތިވެ ވެގެން އެމީހުން ކުރި ނުބައި ކަންތައްތައް އިޢުތިރާފު ވެސް ކުރަމުން ދިޔައެވެ. 19މީގެއިތުރުން ހުނަރުވެރިކަމުގެ ކަންތައްތަކުގެ ކިތާބުތައް އެއްކުރި މީހުން އެމީހުންގެ ހުނަރުވެރިކަމުގެ ފޮތްތައް ގެނެސް އެކުއްޖާއެކު ހުރިހާ މީހުންގެ ކުރިމަތީގައި އަލިފާނުގައި ރޯކޮށްލިއެވެ. މި ފޮތްތަކުގެ އަގު ހިސާބުކުރުމުން ރިހިކިޔޯ ފަންސާސް ހާސް ރިހިކޮޅުގެ ވަރަށް ވިއެވެ. 20މި ގޮތަށް ފޮތްތަކުގެ މަތިން އީސާގެ ބަސް ދާއިމު ދިރުނުކަމުގެ ހަބަރުފުޅު ބާރުގަދަ ގޮތެއްގައި ފެތުރި ވަރުގަދަ ވަމުން ދިޔައެވެ.

❖ 10:19 މިސަރަހައްދަކީ މިހާރު ތުރުކީވިލާތުގެ ހުޅަނގު ސަރަހައްދެވެ.

[21]ދެން މިއަށް ފަހު ހެނދުނު ފެށުނުއިރާ އާއި އަކާތާގެ ހިސާބުގައި ދަރުމަވެރިން ގޮސް ދެކެވަމުން ދިޔަމަން ގަސްދު ކުރިއެވެ. އަދި ބޮޑު ކާހިނު ބޮޑުންޖެހެވެ. "ޖަލަށް ފޮނުވާށެވެ ފަހު އަރަށް ދެން ދާނީ ކަލޭމެން." [22]ބޮޑު ޕިލާތު އާއި އެކަމަށްޓަކައި އެއްވި ކުރިން މެސެޖާހިނާ ފޮނުވިއެވެ. އަދި ބޮޑު އާދިހާގައި ދިޔަކަން ކުރި ދިވެހި ކުރިއެވެ. [23]ނަމަވެސް އެދިވެހިކަން އިސްތިފާ ދެއްކުމަ މަތީ ބަޔާ ގޮތަށް ވަރަށް ބޮޑު މަރުސަލާތު އެކަހަލައިގައި ފޮނުވިއެވެ. [24]މި ކަން ފެނުނު އެ ބަރަކާތް އެވަރު ދިމާވިކަމެއް އާކާނެ މިހާރުގެ ސަލާމަތްވީއެވެ. މިޔާއަކު ގޮތުކު މިހާރުގެ އެންމެން ކާހިނުގެއެއް ކަލޭގެ އެކޮޅުމެއް އާ ކާހިނު ކާހިނުގެ ފައިބާގެ ކުރި މުޖުތަމަޢު ދަރިން ހަދައިގެން ވިޔަފާރިގެ ވަރަށް ބޮޑު ވިޔަފާރިއެއް ކުރާ މިހާކަށް. އެހާގެ މުއައްސަސާގެ ގޮތުގައި ފެށި އެކަށް ބައިވެރި ކަމަކު މި ފަހުމުގެ ކުރި މޫދުތަކަށް ހުދުމުގެ އަތޮޅުތަކު މަސައްކަތް ކުރުމުގައި އެކުލެވުނެވެ. [25]ދިމާވެރިން އެހާގެ މުއައްސަސާ އަދިވެސް މި ފަދަ އެހެން ވެސް ވިޔަފާރި ކުރާ މިހާރުގެ ކަމުދިގައި އެއް އަތޮޅު މަސައްކަތް ކުރާ މިހުން އެއްކުރިއެވެ. އަދި އެމީހުންނަކީ މި ފަދައިން މުޅި ބަދަލުނުވާ ވެރިކަމެއްކަމަށް ވަކިވެއެވެ. "އެމީހާ މާ އަތޮޅު މަސައްކަތް ކުރާ މިހުންނެވެ، ތިޔަ އެމީހުންނަކީ ވެސް އެހެންނުން ފަދައިން އަރަދުގެންނަކީ ފައިސާއާއި ތިނަވަސްކަން ލިބުމުން ދަނީ މި ވިޔަފާރިން. [26]ތިޔަ އެމީހުންނަކީ ވެސް އަދި އިވި އެހެނީ ފަދަ ވީނު ފަދައިން މި ބޮޑު މާ ކިއުން މިޔާ އެމީހުން ކާރު ބަނދަރުން އެދުނީ އަތޮޅު ހަމަހަމަ ކަމާއި ކާހިނުގެތަކާ ކާހިނުގެއެއް ނުން ކަމުގެ. އަދި މި ކަނޑައެޅި މި ފަދައިން ވަރުން ދުނިޔަކަމުގެ ސަރުކާރުގެ އެދުނު ނުން. މުޅި މި ސަރުކާރުގައި ވެސް މި ކަނޑައެޅި މި ފަދައިން ފޮނުވުމުން އެބަދު. [27]ތިޔަ އެމީހުންނަކީ ވެސް އެހެނީ ފަދަ އަރަދުން މި ކަމާގެ ތި ވަރަކަށް ވަކިވި ހަމަ އެކަތި އަރަދުގެންގެ ވިޔަފާރިން އާދަމުންގެ ހަބަރެއް ލިބުމުން ތެރެއިން ގެއްލި އެކަމުގެ އަދި ފުށުތަރުކަށް އެކަށްޖެހެ ނުން. އަރަދުން ކަންބޮޑު ކަމަށް އަރަދުގެންގެ ބާރުގަދަ މަތިވެރި އަށް ފަށައިގެން ވަރަށް މިކަމުގެ ކާހިނުގެ އަދުލުވެރިކަމުގެ ބޮޑުފައިދާ ކުރިއަށް ދިޔުމަށް ޖެހޭ ގޮތް އާސާދާގެ ސަރުކާރުގެ ދާއިރާ އަދި މުޅި ދިރިއުޅުމުގައި ވެސް އެކަކާ ހިސާބުތަކަށް އެމީހުންނަކީ ކުރުވުމަށް މަތިވެރި ވާމަސް އަށް ހަމަ ކަމާ ކަލޭގެ އަދުލުވެރިކަމުގެ ނުފޫޒު ގެއްލި އެކާ ހިސާބުތަކަށް ކުރުވުމަށް ގަދަކަމަށް ނިކުމެގެން ހިނގައި ދާނެތީ."

[28]މި ވާހަކައަށް އިތުރުން އެވާގައި ވީ އެންމެން ރަނގަޅުކޮށް ބަލާ އެއްގަޑިން 'މަތިވެރިވެގެން ވާނީ ރަސޫލުންގެ މިހުންގެ ކާހިނުގެ އަދުލުވެރިކަން އެއް ގޮތަށް ހަމައެއްވަރަށް ފުރިހަމަ. [29]މުޅި ރަށުގައި ހަމަހަމަކަމުގެ ފުރުސަތު ވަރުގަދަ ނަންގަތުމުގެ ފުރިހަމަ. ދެން ބަދަލު ގެނުވީ އާއި އެކުލަވާލެވުނު އާއި ހިސާ ހަމައެކަނި ލިބުނު އެ ރަށުގެ އެންމެ ބޮޑު ސިފަތަކާ އެކުވެރިވާ ދަރަޖައަށް ގެނދިޔައެވެ. ގާނޫނު އާއި އެކުލަވާލެވުނު އަދި ފަހުން ބަދަލު ދެމެހެއްޓުމަށް. މި ދުވަސްވަރު އެ ރަށު އަދި ބޮޑު އާއި އެކުގައެވެ. [30]ބޮޑު އެވަނަ ގޮސް އެކަމަކަށް އެއްގޮތަށް މިސްރާބުކަން ދަށުގައި ވަރަށް ރަނގަޅަށް ހިންގުމަށް ގަސްދު ކުރިއެވެ. ނަމަވެސް އިހުސާސްވުން މިއީ މިސްރާބުކަން އެކަމަށް މި ފަދައިން ކަން ކުރިއަށް ނުދިޔައީ. [31]އެ ރަށުގެ ފަރާތުގެ ރަށުގައި ބޮޑުވެރިން ހަމަހަމަ ބާރަށް ވެރިން ވެސް ވިއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ވެސް މުޅި ރަށު ފުރުޞަތު އެދުނަން ނުދިޔައީ އެވެ. އަދި ބޮޑުވެރިން އާދަމް ކުރިއެވެ.

[32] އޭރު އެ ބާރައި އެންމެހުން ހަޔާތްތަކުން ދިޔައެވެ. އެއްބަދަލު އެކައްޓަށް ޒާތާ ހަޔާތްތަކުން ދިރުއްވިއަރު އަށްއްބަދަލު އަށްއް އެއްކައް ޔާތާ ހަޔާތްތަކުން ދިޔައެވެ. މުދި ބާރައި ވަރި ހަމަނޫނުމާއި އަކުނބޮޑުލުވެ. އެބާރައި ވީ ދިރިބަދަލުން އެމީހުން އެބަރަން އެއްވެގެން މި އުކެރި ރާވެކަން ވެސް އާދުން ނުދާއްވެ. [33] އެބާރައިވާ ބައްއް ބަރިއިސްރާއީލު މީހުން އިސްރާއީލުގެ ނަމަނަކަށް ރާއްޖެ މީހުން އެންމެހުން ކިބައްޖައްސަރު ނުދުނުވެ. އަދި އާނާއަރު މި ވެސްގެ މޭވަރު މީސްތަކުންނަށް އަންނާ އާދުންދާވާ ދި މިކަލަކީ މަޅި ބަރިއިސްރާއީލު މީހުންނާއި ބާރު ކަލުގެ ނުންކަން ހަމަދީނުމަށް އެންމެއައްވެ. ދުން މި އިސްރާއީލު އަތުން އިސްތާރު ކަން މީސްތަކުންނަކަން މަޖެވުމަށް އަނާ އެމީހުންނަނަކަށް މިކަން އާދުންދާވާ ދިނުމަށްބާ ވާދަ ދުއްކަމަކަށް މަސައްކަތް ކަމުއްވެ. [34] ނަމަވެސް މީސްތަކުންނަކަށް މި އިސްކަނޑަރަވާ ބަރިއިސްރާއީލު މީހުންނަކަން އެއްދުމުން ދެ ގެޔަށް ވަރުދުން ހުރިބަމުދާ ނުތީ އެއް އަޅުން އެއްސުވުސްގެ އަދުހުމަ ހާވާރީސްގެ މަތީރާ ހާރަ ރައްޔިތުންނަށް ހިތާމަވުމުން ބަދުވެ. [35] ދުން އެއްގެދުމުން އެ ދަނޑު ވަދާއިނަ އަވަހަށް އިރުވުން ބަރިއިސްރާއީލު މީހުން ބުނެދެވެ. "އާ އެދޫސުސްގެ މީސްތަކުންނަށް، އެދޫސުއަރި އަދުހުމަ ހާވާރީސްގެ އެއްގެ ދުނިޔެ ދުއްއި ވާ އަދި އެކާރީސްގެއަށް އަދުކަން ކުރުވޭ ތެރެތެރޭގެ ވަރިއަށް ކަން ނޫނުގެއި ހާކަން ހީ؟ އަދި އެކާރީސްގެ ސަލާމަތްވުމަކީ ޢަމަލް ދުކަން ވައްކަސް ހިޔަލަނު ވެސް ވަނި މި ރަނގަޅި ކަން ވެސް ނޫނުގެއި ހާކަން ހީ؟ [36] އެއްވެސް މީހަކަށް މި ކަނޑައެޅިކާއި ދުކަލާ ނުކުރާން. ވީމާ މިޔަބައިމީހުން މަދުމައިތިރިވޯ. އަދި މިޔަބައިމީހުން އެއްވެސް ތަކުނޑައަށް ނޫނުޖެހިލައް ކަން އަމުނިކުރަން ގެޔާ ނަޔަކުރި.

[37] މިޔަބައިމީހުން މި ތަނަން ހައްޔަރުކަންގެން މިލާ ގެނައި މީހުންނަކީ އަހަރުމެންގެ ކޮށްދިއްލަން ވައްކަނޑުކަން، އަދި އަހަރުމެންގެ ކާރީސްގާއި ދުދު ނުބައި އެއްކަލް ރީ ބައްލް ވެސް ނޫން. [38] ދުރުތުރިސް އާއި އާރާއި އެކު މަސައްކަތް ކަމުއާ މީހުން އިތުރުނާއި ދުދު ދަރުވާކުރަން ބޭނުނުމަދަ، އިތުރުނުނަން އެ ދަރުވާކުރަން ދުރުވަސް ކަޅިޔަކާ ކަނިޔާރަން މި ރަނގަޅި އެބަވޯ. ވިއިރު އިތުރުން އެތިނަން ގެސް އެ ދަރުވާކުރަން ދުކަނޑާ.

[39] އަދި މިގެ އިތުރުން ވެސް ކަރުގެން އިތުރުނުނާއި ދުދު ކުރަން ބޭނުން ދަރުވާއެއް ނުވަތަ ސަލާމާއި ވާރަ، ދުން އެ ކަނޑައެޅި ދެކެނި ރަނގަޅި އެނގެ ގެ ރައްއިތުރުނަގެ އެއްވެދުމެއް ޒުވާނުދުން ބައްތާ އެކަން އިތުރުނަގެ ކިރުމައްކަން ހުރައްޖާ އެކާލާ ވާރަކާދައްކާ. [40] މިއަދު މި ވީ ކަނޑައެޅިކާގެ ސަބަބުން އަހަރުމެންގެ ބޮޑުގައި ބައްވާލާއި ހުރިކަމުގެ ކަނު ވެސް އެހެދުން. އެ ހުދައިން ކަނޑާނުވި އެއްވެސް ސަބަބުން ވެސް ނުޖެ. އަދި މި ހަމަޖެހުން މި އުފުދިރި ޔާއްވެކަން ވެސް އަހަރުމެންނަށް ދަރިގެ ބާރުނުކަނު ދުއްކަކަން ނުޖެ." [41] މިހެން ބުނުމަށް ފަހު އާދާ މީސްތަކުންނަކަން އެނގި އެދުނުން ދިއުމަކީވެ.

20

މެސެޑޯނިޔާއަށާއި ގްރީސް އަށް

[1] މި މައްސަލަގަނޑު ހަމަޖެހުމުން ޕައުލް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންނާއި ބައްދަލުކުރައްވާ އެމީހުންނަށް ހިތްވަރު ދިނުމަށް ފަހު އެމީހުންނަށް އަލްވަދާޢު ކިޔާ އެ ތަނުން ފުރައިގެން މެސެޑޯނިޔާއަށް ދިޔައެވެ. [2] އޭނާ އެ ރަށަށް ދަތުރުކުރަމުން ދިޔަ މަގު މަތީގައި ވީ ތަންތަނުގައި ވީ އީމާންވެގެންވީ މީހުންނާ ވެސް ޕައުލް ހިތްވަރު ދިނުމުގެ ބަސްތަކުން ވާހަކަދައްކުމުން ދިޔައެވެ. ދެން އެންމެފަހުން އޭނާ ދިޔައީ ގުރީސަށެވެ. [3] އެ ތަނުގައި ޕައުލް ތިން މަސްދުވަސް މަޑުކުރިއެވެ. އަދި އެއަށްފަހު އޭނާ އެތަނުން ސޫރިޔާއަށް ފުރަން ނިންމެވިއެވެ. ނަމަވެސް ބައެއް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ޕައުލާއި ދެކޮޅަށް ސިއްރު ރޭވުމެއް ރޭވިއެވެ. އެހެންކަމުން ޕައުލް ފަހަތަށް އެނބުރި މެސެޑޯނިޔާ ތެރެއިން ދާން ނިންމެވިއެވެ.

[4] އެދަތުރުގައި ޕައުލާއެކު ދިޔަ މީހުންނަކީ ސިލާހާއި، ބެރޭޔާގެ މީހެއް ކަމުގައިވީ ޕިއްރުހުގެ ދަރި ސޯޕަތަރާއި، ތެސަލޮނީކާގެ މީހުން ކަމުގައިވާ އަރިސްތަރުކަސާއި، ސެކުންދުސް އާއި، ދެރްބޭގެ މީހެއް ކަމުގައިވީ ގާޔަސް އާއި، އަދި އޭޝިއާގެ މީހުން ކަމުގައިވީ ތިކިކަސް އާއި، ތުރޮފިމަސް އެވެ. [5] އެމީހުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިން ގޮސް ތުރޯއަސްގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިންތިޒާރުކޮށްގެން ތިބިއެވެ. [6] *ފަނިރުނުލާ ރޮށީގެ ޢީދުގެ ދުވަސްތައް ހަމަވުމުން އަޅުގަނޑުމެން ފިލިޕީއިން ފުރައިގެން ފަސް ދުވަހުގެ ދަތުރަކަށްފަހު ތުރޯއަސްއަށް ގޮސް އެމީހުންނާ ބައްދަލުކުރީމެވެ. އެ ތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެއް ހަފްތާ މަޑުކުރީމެވެ.

ތުރޯއަސް އަށް ޕައުލް ކުރި އެންމެފަހު ދަތުރު

[7] އަޅުގަނޑުމެން *ހަފްތާގެ ފުރަތަމަ ދުވަހު ރޮށި ބައްސާލުމަށްޓަކައި ހަވީރު ބައްދަލުވީމެވެ. އެ ބައްދަލުވުމުގައި ޕައުލް އެމީހުންނާ ވާހަކަދައްކަވަމުން ގެންދެވިއެވެ. އަދި އޭނާ އަނެއްދުވަހު ފުރަން ހުރީ އެހެންވެ ރޭގަނޑު ދަންވަރާ ހަމައަށް ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ. [8] އަޅުގަނޑުމެން އެއްވެތިބި ކޮޓަރި ހުރީ މަތީ ބުރީގައެވެ. އެ ކޮޓަރީގައި ވަރަށް ގިނަ ބައްތިތައް ދިއްލާފައި ހުއްޓެވެ. [9] އެތަނުގައި ކުޑަދޮރު ކައިރީގައި ޔޫޓިކަސް ކިޔާ ޒުވާނަކު އިށީނދެގެން ހުއްޓެވެ. ޕައުލް ވަރަށް ދިގުކޮށް ވާހަކަދެއްކެވުމުން ޔޫޓިކަސްއަށް ނިދިއައިސް އޭނާ ތިން ބުރީގެ މަތިން ބިމަށް ވެއްޓުނެވެ. ފުރުޞަތު ދިން މީހުން އޭނާ އުފުލާލިއިރު އޭނާ މަރުވެފައި ހުއްޓެވެ. [10] ޕައުލް ތިރިއަށް ގޮސް އޭނާގެ ކައިރީ އިށީނދެ އޭނާ ބައްދާލައްވައި އޭނާގެ ގައިގައި ބާއްވާލެއްވިއެވެ. އަދި އެތަނުގައި ތިބި މީހުންނަށް ޕައުލް ބުނެލެއްވިއެވެ. "ތަރަދުނުވޭ. އޭނާ މަރެއްނުވޭ." [11] ދެން އޭ މަތިވެރި އަނެއްކާވެސް މަތީބުރިއަށް އަރާ ރޮށި ބައްސާލައިގެން ކެއްވިއެވެ. އަދި އެތަނުގައި އެންމެން އެކުގައި ހެނދުނު ކެއުމަށްފަހު ދާން ގޮސް ރޭ ހޭކޮށް ވާހަކަދައްކައި ފަތިސްވަނީއެވެ. އެއަށްފަހު ޕައުލް ފުރައިގެން ދިޔައެވެ. [12] ދެން އެމީހުން އެ ޒުވާން ދިރިހުރި ގޮތަށް އޭނާގެ ގެއަށް ގެންދިޔައެވެ. އޭނާ ދިރިހުރި ކަމަށް ދެކެ އެއްގޮތަށް އެމީހުން ވަރަށް އުފާވިއެވެ.

ތުރުއަސް އިން ފިލިޕީސްއަށް

[13] އަހަރުމެން ޕައުލްގެ ކުރިން އާޖެހިއްޖެ އައްސަސްއަށް ދިޔައީމެވެ. ޕައުލު އެކުގެ އޭރު އެ ރަހުން އަހަރުމެންނާއި ބައްދަލުކޮށް ދިން އެކަގެ އާޖެގެ ދަތުރު ކުރާނެ ކަމުގައެވެ. ޕައުލު މި ގޮތަށް ހަމަޖެއްސި ސަރަހައްދު އާއި ބައްނަރު އަސްސަސްއަށް އެއްގަމު މަގުން ދިޔުމަށެވެ. [14] ޕައުލު ހަމަޖެއްސި ފަދައިން އެ ރަސްގައި އަހަރުމެންނާއި ބައްދަލު ކުރިއެވެ. އަދި އަހަރުމެން އެންމެން އެކަގައި އާޖެއްސައި ދިޔައީ މިތަނުގެ ހައިރާން ކަމަކަށެވެ. [15] ޖަހާލުމުން އައި ދުވަހު އަހަރުމެން ކިއުރޭސް އާ ކިޔުން ކަމަކަށް ދިޔައީމެވެ. އަދި އަނެއް ދުވަހު އަހަރުމެން ސަމޯސް އާ ކިޔުން ކަނާރާ ދަތުރުކޮށް ދިޔައީމެވެ. އަދި އެއަށް ފަހު އަހަރުމެން ސާމޯސް އާ ކިޔުން ރަށަށް އައިސް ހަވީރު ވެގެންދިޔައެވެ. ދަތުރު އެއްދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސް ނަގައި އަހަރުމެން މިލޭޓަސް ފޯރީމެވެ. [16] ޕައުލު ގަސްތު ކުރީ މި ފަހަރު އެފެސަސްގައި ހުއްޓި ނުލައި ދަތުރު ކުރުމަށެވެ. އެއީ އިސްރާއީލު އާސިޔާގައި ދުވަސް ހޭދަ ނުކުރެވޭނެތީ ވެސް ފެނުނުގެއެވެ. ޕައުލު ޖެރުސަލަމަށް އަވަހަށް ވަދެ ނިސްބަތްވާ ވަގުތު އެވެ. އެއީ *ގޮވާނުކަން ދުވަހު އިދި ފާހަގަ ކުރެއްވޭ އިރަށް

ޖެރުސަލަމަށް އާދިވުމަށެވެ.

އެފެސަސްގެ ޖަމާއަތުގެ ވެރިންނަށް ޕައުލު ދިން އަމާވަރާގެ ބަދަލު

[17] އެކަމަނާ އަހަރުމެންނާއި މިލޭޓަސްއަށް އާދިވުމުގައި ޕައުލު އެފެސަސްގެ ޖަމާއަތުގެ އިސްވެރިން މީހުން ހަވާލު ކޮށްދިނީ ބަލާ މިލޭޓަސް އަށް ޕައުލު އާއި ބައްދަލު ކުރަމުން އަންނަން އެދުނެވެ. [18] އެމީހުން އަހަރުމެން ޕައުލު އެދިފައިވާ މިހާރު ކިޔަން ބޭނުމެވެ.

"އަހަރެން ދުރުހެމަކީ އާސިޔާގެ ސަރަހައްދަށް އައި ދުވަހުން ފުރަތަމަ ކުއްލިވެރިގެ ގޮތުގައި މިލިޔާދުވަހު، އަހަރެން ކަންކުރެއްވީ ގޮތް ކިޔާލުން ވެސް ރަނގަޅަށް ދަންނާން.

[19] ބަނޑިސޮއްކަމުގެ މިހުން އަހަރެންނާއި ދެކުޅުނު ނުވަމުން ދިޔަ އެތައް ރަސްނުބެކެވި ސަހަބަތުން އަހަރެންނަން އެތައް ވާނަކަމުގެ ނުސީދާ ދިބަތުން ދިޔަ ނަމަވެސް އެކުލާ ކަމަކަށް ކަންތައް އަދި ހިތްވަރުކުރުމަށް އެތައް ކުރިނަކަމަ އެކޮށް އަރާހާނަވާ ބިރާ ކަމަކަށް ތަނާ ހެދިގެން. [20] އަދި ކަތޫރުން އެންމެންނަށް ވެސް އެނގޭ ފަދައިން، އަހަރެން ދުވަހު ވެސް އެންމެންގެ ކުރިމަތީގައި ވިދާޅު އަދި މިސްކިތުގެ ގޭގައި ނަމަވެސް ހިސާރާއި ބާރު ތިރީ ހަބަރުގައި ސީދަރަށް ކިޔާދީ އެނގޭއިރުމަކަށް ދުވަހަކު ވެސް ފަހުއެ ނުޖެހުން. [21] އަހަރެން ބަނޑިސޮއްކުރި މިހުރިހާ އަދި ބަނޑިސޮއްކަމުގެ މިހުން ހުރިހެން ވެސް އެންގެއިދި އާދެކޮށްފަހަމާ ދިހި އެއް ވަރަކަށް. އެއީ އެމިހުރިގެ ދިރިއުޅުން ބަދަލުކޮށް ހަމަ ކުރުން ހަމަޖެހޭ މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތްފަހަރު އެނބުރި މާތްސޮރާ ދިމާ އަރަމަސްތާ ވަބަދުކުރީ ދިމާއިރުން. [22] އަދި މިހާރު މާތްރަސްކަލާނގެ މާތްރޫހުގެ އެއްގެމުކުރަން ހިފަހަނޑުގެ ގޮތުން އަހަރެން މި ދެނީ ޖެރުސަލަމަށް. އަހަރެން އެ ރަށުގައި އަހަރެންނާއި ދިމާވާ ކަންތަކާ މެދު ހޭނުވެ ހަމަވާ ކަތްތަކާއި އަހަރެންނަށް ނޭނގޭ. [23] އަހަރެންނަށް އެނގޭތާ ވެސް ކޮންމެ އަހަރެން ދިމާގެ ކޮންމެ ރަށެއްގައި ދިމާވެވޭ ވެސް ވެރިކަން ޖެހޭ ވެސް ބުރަދާކަން މާތްރޫހުގެ އަހަރެންނަށް އަންގާ ވެސް އަށްގަވާ.

24އަހަރެން މަރާ ދޭތެރެއަށް ޖެހިލުމެއް ނުވަން. އަހަރެންނަށް އެންމެ މުހިންމު ކަމަކީ މާތް ސާހިބު އީސާގެފާނު އަހަރެންނާއި ހަވާލުކުރެއްވި މަސައްކަތް ފުރިހަމައަށް ކޮށް ނިންމުން. އެ މަސައްކަތަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި ދިންނެވުމުގެ އުފާވެރި ހަބަރާއި އެކަލާނގެ މަތިވެރި *ރަހުމަތްފުޅުގެ ވާހަކަތައް މީސްތަކުންނަށް އަންގައިދިނުން. 25އަހަރެން ކަލޭމެން އެންމެންނަށް ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންކުރެއްވުމުގެ ވާހަކަ އަންގައިދިނިން. ނަމަވެސް މިއީ އަހަރެން ކަލޭމެން ފެންނާނެ އެންމެ ފަހު ދުވަސް. 26އެހެންވީމާ އަހަރެން މިއަދު މިބުނާ ބަހުގެ އަޑުއަހާ. މިއަދުން ފުރިގެން ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން މީހަކު މާތްރަސްކަލާނގެ މަގުން އެއްކިބާވެ ހިނގައްޖެ ނަމަވެސް އެއީ އަހަރެންގެ ބޮލުގައި އެއްވެސް ޖިންމާއެއް ނޫން. 27އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ ރަސްކަންކުރެއްވުމުގެ ވާހަކަ ކަލޭމެންނަށް އަންގަމުން އައިސްގެން ހުރިހާ އެއްޗެއް އަހަރެން ކަލޭމެންނަށް އަންގައިދިނީން.

28އެހެން ކަމުން އަހަރެން ކަލޭމެންނަށް ބުނަން. ކަލޭމެންގެ އަމިއްލަ ނަފްސުތަކާ މެދު ބަލައިގެން ރައްކާތެރިވެގެން ހުށޭ. އަދި މާތްރޫޙުލްޤުދުސް ކަލޭމެންނާއި ހަވާލު ކުރި މީހުން ކަލޭ ވާ އީސާގެފާނުގެ އިންސާނުންގެ މީސްތަކުންގެ މައްޗަށް ބަލަހައްޓާ ހުރިހާ މީހުން އެކަލާނގެ ބަލަހައްޓާމީހުން ކަމުގައި ބަލައިގަނެ ރައްކާތެރިކޮށްގެން ހުންނާށެވެ. އެ ޖަމާޢަތުގެ މީސްތަކުން ލިބިވަޑައިގަތީ އެކަލާނގެ ދަރިކަލުން ލޭ އޮހޮރުވައިގެން ބަދަލުގައެވެ. 29އަހަރެން ފުރައިގެން ދިޔުމަށްފަހު މީހުން ކަލޭމެންގެ ތެރެއަށް ވައްދާ ހަޅޭ ޖަނަވާރުތަކެއް ފަދަ ބަދުނިޔަތްތެރިން ވަދެ މީސްތަކުންނަށް އަނިޔާކުރާނެ ކަން އަހަރެންނަށް އެނގެއެވެ. އަދި ކުރީ ބަޔަކު ވެސް އުނގަންނައިދޭނެ ފަދަ ބަޔަކު ނުކުމެ ސަބަބުތަކެއް ނެރެ. 30އަދި ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން ވެސް ބައެއް މީހުން އުނގަންނައިދީ މީސްތަކުން އަހަރެމެންގެ އޮޅުވާލުމުގެ މަގަށް ގެންދާނެ ބަޔަކު އުފެދިގެން އަންނާނެއެވެ.

31އެހެންކަމުން އަހަރެން ބުނަން. ބަލައިގެން ހުށޭ. ކަލޭމެންގެ ގޮތުގައި މި ތިން އަހަރު ދުވަހު އަހަރެން ސުބުހު ހަވީރު ކަމެއް ނުހުރެ ކަލޭމެން މުޅިން މަސައްކަތް ހަދަމުން ބަލައިދީ. އަދި ކަލޭމެންނަށް އެބައޮތް ކަރުނަ ވެސް އަހަރެން އޮހޮރުވަމުން ހަދައިދިނިން. 32މިހާރު އަހަރެން ކަލޭމެން މާތްރަސްކަލާނގެ ބެލެހެއްޓުމާއި ދަރުމަވަންތަ *ރަހުމަތްފުޅުގެ ވާހަކަފުޅުގެ ދަށުގައި ހަވާލު ކުރަން. އެ ވާހަކަފުޅަކީ ކަލޭމެން ހިތްވަރުގެ ކަލޭމެން މިނިވަނަށް ބަލައިފައި ދަރުމަ ކަލޭމެންނަށް ދެއްވާނެ ބާރު ހުރި ތަކެތި ހަދިޔާ ކުރެއްވުމަށް ކަލޭމެންނަށް ދެއްވާނެއެވެ. 33އަހަރެން ދުވަހަކު ވެސް އެއްވެސް މީހެއްގެ ރިހިއަކަށް ނުވަތަ އެއްޗެއްސަކަށް އެދި ކަލެއް ނުކުރަމެވެ. 34ކަލޭމެން ވެސް އެނގޭ ފަދައިން، އަހަރެންގެ ބޭނުންތަކާއި އަދި އަހަރެންނާއި އެކުވި މީހުންގެ ބޭނުންތަކަށް ފައިސާ ހޯދީމަ، އަހަރެންގެ މިއަތުން އަބަދު ވެސް އަހަރެން މަސައްކަތް ކުރީން. 35އަހަރެން ކުރި ހުރިހާ ކަމަކުން ވެސް އަހަރެން ކަލޭމެންނަށް ހާމަކޮށްދިން ބޭނުންވި ގޮތަކީ ބަލި ނިކަމެތި މީހުންގެ ބޭނުންތަކަށް އެހީތެރިވެދޭން ކަލޭމެންގެ އަމިއްލައަށް މަސައްކަތް ކުރުން. މާތް ސާހިބު އީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކުގެ މަތިން ހަނދާން ކުރާ. އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވި. 'ލިބިގަތުމަށް ވުރެ ދިނުން އެއީ މާ ބޮޑު ބަރަކާތެކޭ.'''

[36]ޕައުލް މި ވާހަކަތައް ދެއްކުމަށް ފަހު ކަކޫމައްޗަށް ތިރިވެ އެމީހުންނާއި އެކު މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް ދުޢާ ކުރިއެވެ. [37]އެމީހުން ޕައުލް އާއި އަލްވަދާޢު ކިޔުމަށް އައިސް ސަލާންކޮށް ގިސްލާ ހުރެއެވެ. [38]އެއީ ދެން ދުވަހަކު ވެސް އެމީހުންނަށް ޕައުލް އާއި ބައްދަލު ނުވާނެ ވާހަކަ އިވުމުންނެވެ. ދެން އެމީހުން ޕައުލް އާއި އެކު އޭނާ ފުރާ އޮޑީގެ ކާރިއަށް ދިޔައެވެ.

ޕައުލް ޖެރޫސަލަމުގައި

21

[1]އެފެސަސްގެ ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑުންނަށް އަލްވަދާޢު ކިޔުމަށް ފަހު ފުރައިގެން އަހަރުމެން ދިޔައީ ސީދާ ކޯސް ރަށަށެވެ. އަދި އަނެއް ދުވަހު އަހަރުމެން ދަތުރު ކުރަމުން ދިޔައީ ރޯޑްސް ރަށާ ހަމައަށް ފޯރީއެވެ. ދެން އެ ރަށުން އަހަރުމެން ދިޔައީ ޕަޓާރާއަށެވެ. [2]އެ ރަށުން އަހަރުމެން ފިނީޝިޔާގެ ސަރަހައްދުގެ ރަށެއް ކަމުގައިވާ ފިނީސިޔާއަށް ދިޔަ އުޅަނދަށް އަރައިގަތީމެވެ.

[3]އަހަރުމެން ސައިޕްރަސްއާއި ވަރަށް ކައިރިން އެރަށް ފެންނަ ހިސާބުން ދަތުރުކޮށް ދިޔައީމެވެ. އެދިމާލުން އަހަރުމެން ދުރުން ވާތްފަރާތުން ދަތުރުކޮށް ދިޔައީ ސީރިއާއަށެވެ. ދެން އެއްޗެހި ބާލަން ބޯޓު ސިރިޔާގެ ރަށެއް ކަމުގައިވާ ޓަޔަރއަށެވެ. އެހެނީ އެ ބޯޓުގެ އެ ރަށުން ކުމުގެ ހިފައިގެން ދިޔަ އެތި ބާލަންޖެހޭތީއެވެ. [4]އަހަރުމެން އެ ރަށުގައިވާ އީސާގެ ދީން އީމާންވެރިން މީހުން ހޯދާ އެމީހުންނާއި ބައްދަލު ކުރީމެވެ. އަދި އެމީހުންގެ ގާތު ހަތްދުވަސް ވަންދެން މަޑު ކުރީމެވެ. އެމީހުން ރޫޙުގެ އިލްހާމުން ޕައުލް، ޖެރޫސަލަމަށް ނުދިއުމަށް ބުނެދިނެވެ. [5]ނަމަވެސް ހަމަ އެ ހަފްތާ ހަމަވުމުން އަހަރުމެން އަނބުރާ އަހަރުމެންގެ ދަތުރުމަތީގައި ކުރިއަށް ދިޔައީމެވެ. އީސާގެ ދީން އީމާންވެރިން ޖަމާޢަތުގެ ހުރިހާ ފިރިހެނުން އެމީހުންގެ އަނބިންނާއި ދަރިންނާއި އެކު ރަށުން ބޭރަށް އަހަރުމެން ފޮނުވަން އައެވެ. އަދި އެތަނުން އަހަރުމެން އެންމެން ކަނޑުއައްޑަށް ގޮސް ވެލިގަނޑުމަތީގައި ކަކޫ ޖަހައިގެން ދުޢާ ކުރީމެވެ. [6]އަދި އެންމެންގެ ސަލާމްދެން އަލްވަދާޢު ކިޔުމަށް ފަހު، އަހަރުމެން އެ އުޅަނދަށް އެރުމަށް ދިޔައީމެވެ. ދެން އެ އެންމެން އެމީހުންގެ ގެއަށް ދިޔައެވެ.

[7]ޓަޔަރ އިން ފުރައިގެން އަހަރުމެން ދިޔައީ ޕްޓޮލެމައިސް އަށެވެ. އެ ރަށުގެ އީސާގެ ދީން އީމާންވެރިން މީހުންގެ ގާތުގައި އަހަރުމެން އެއް ދުވަހު މަޑު ކުރީމެވެ. [8]އަނެއް ދުވަހު އަހަރުމެން ކައިސަރިޔާއަށް ދިޔައީމެވެ. އެ ރަށުގައި އަހަރުމެން ދިޔައީ ދީނުގެ ދަޢުވަތު ދޭ ފިލިޕްގެ ގެއަށެވެ. އޭނާއަކީ ކުރިން ހޮވި ހަތް މީހުންގެ ތެރެއިން މީހެކެވެ. އަހަރުމެން އޭނާގެ ގެއިގައި މަޑު ކުރީމެވެ. [9]އޭނާގެ އަދި ކައިވެނި ނުކޮށް ތިބި ހަތަރު އަންހެން ދަރިން ވެއެވެ. އެ ހަތަރު ދަރިން ވެސް ކަލާނގެ ބަސްފުޅު ބުނާ ނަބީކަން ކުރާ މީހުންނެވެ.

[10]އަހަރުމެން އެތާގައި ގިނަ ދުވަސް ވަންދެން ހުރިއިރު ޔަހޫދިޔާއިން އަގަބަސް ކިޔާ ނަބީއެއް އެތަނަށް އައެވެ. އޭނާއަކީ ކަލާނގެ ބަސްފުޅު ބުނާ ރޫޙުލްޤުދުސްގެ ބާރު ލިބިފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި މީހުން ދެކެވޭ *ނަބިއްޔެކެވެ. [11]މިނާ ޕައުލް އަޅުއްވައިގެން ހުރި ކަށިވަޅު ނަގައިގެން އޭނާގެ އަތާއި ފައި ބަނދެލައި މިހެން ބުންޏެވެ. "ރޫޙުލްޤުދުސް ވިދާޅުވަނީ ޖެރޫސަލަމުގައި ޔަހޫދީން މި ކަށިވަޅުގެ ވެރިމީހާ ބަނދެ ޔަހޫދީން ނޫން މީހުންގެ އަތްމައްޗަށް ހަވާލުކުރާނެ ކަމަށެވެ." [12]އަހަރުމެން މި ބަސް އަޑުއިވުމުން އަހަރުމެންނާއި އެރަށު މީހުން ޕައުލްއަށް ޖެރޫސަލަމަށް ނުދިއުމަށް އެދުނީމެވެ. [13]ނަމަވެސް

ޕައުލް ޖަވާބުގައި ބުނެދިނެވެ. "ކަލޭމެން ތިޔަ ރޮއި އަހަރެންގެ ހިތްހަލާކު ކުރަނީ ކީއްވެ؟ މާތް ސާހިބު
އީސާގެނަމަށްޓަކާ އަހަރެން ޖެރޫސަލަމުގެ ޖަލަށް ދިއުމަށް، އަދި މަރުވުމަށް، އެކަލޭގެފާނަށްޓަކާ ފުރާނަ ދިނުމަށް
ވެސް އަހަރެން މިހިރީ ތައްޔާރަށް."

[14]އަހަރުމެންނަށް ޕައުލް ޖެރޫސަލަމަށް ނުދާން ގޮތެއް އެދޭން ވަރަކަށް ވާހަކަދައްކާ ވެސް ނުފުދުނެވެ. އެހެން
ކަމުން އަހަރުމެން އާދޭސްކުރުން ހުއްޓާލަމުން ބުނީމެވެ. "މާތްރަސްކަލާނގެ އިރާދަފުޅުގެމަތީން ކަންތައް
ކަންތައް ވުމަށް އެދި އަހަރުމެން ދިޔަ ކަމުން." [15]ދެން އިސްތިއުދާދު އަޅައިގެން ދުވަސްކޮޅަކަށް ފަހު އަހަރުމެން
އިސްތިއުދާދުތައް ބަނދެލުމަށްފަހު އަހަރުމެން ވެސް ޖެރޫސަލަމަށް ދަތުރުފުރީމެވެ.
[16]ކައިސަރިއްޔާގެ އީސާގެފާނުގެ އީމާންވެރިންގެ ތެރެއިން ބައެއް މީހުން ވެސް އަހަރުމެންނާއި އެކު ޖެރޫސަލަމަށް ދިޔައެވެ.
އެމީހުން އަހަރުމެން ގެންދިޔައީ މުނާސަންގެ ގެއަށެވެ. މި މުނާސަން އަކީ ސައިޕްރަސްގެ މީހެކެވެ. މީނާ ވެސް މިއީ
އެންމެ ކުރިން ފެށިގެން ވެސް އީސާގެފާނުގެ އީމާންވެރިންގެ މީހެކެވެ.

ޕައުލް އާއި ޔަޢުޤޫބުގެ ބައްދަލުވުން

[17]އަހަރުމެން ޖެރޫސަލަމަށް އާދެވުމާއި އެކު މާތް ސާހިބު އީސާގެފާނަށް އިމާންވެރިން ވަރަށް އުފަލުން
އުފާވެރިކަމާއި އެކު އަހަރުމެންނަށް މަރުޙަބާ ކިޔައެވެ. [18]އަނެއް ދުވަހު ޕައުލް އަހަރުމެން ގޮވައިގެން ދިޔައީ ޔަޢުޤޫބާއި
ބައްދަލުކުރުމަށެވެ. އެތަނުގައި އީސާގެފާނުގެ އިމާންވެރިންގެ ޖަމާޢަތުގެ ހުރިހާ ބޮޑެތިން ވެސް ވިއެވެ. [19]ޕައުލް އެމީހުންނާއި
ބައްދަލުކުރުން، ސަލާންކޮށް ހަދާ، މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވި ބާރުން ޔަހޫދީން ނޫން ޤައުމުތަކުގެ
ތެރޭގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރައްވާ ހުރިހާ ކަމެއް ބަޔާންކޮށް ދެއްވިއެވެ.
[20]މި ވާހަކަތައް އަޑު އެހުމުން އެމީހުން ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ޝުކުރާއި ޙަމްދާއި ސަނާ ކިޔައެވެ. ދެން އެމީހުން މިހެން
ވެސް ޕައުލްއަށް ބުނެދިނެވެ. "އަހަރުމެންގެ އަޚާ ޕައުލް، އީސާގެފާނަށް އީމާންވި އެތައް ހާސް ޔަހޫދީން
ވެސް ތިބި ކަން ތިބާއަށް ވެސް އެނގޭނެއެވެ. އެ ހުރިހާ މީހުން ވެސް މޫސާގެ ޝަރީޢަތަށް ތަބާވުމަށް ހިތްވަރު ހުރި
މީހުންނެވެ. [21]އެމީހުންނަށް ވަނީ ތިބާއާ ބެހޭ ގޮތުން ޝަކުވާ އަޑު އިވިފައެވެ. ތިބާ ޔަހޫދީން ނޫން ޤައުމުތަކުގެ
ތެރޭގައި އުޅޭ ޔަހޫދީންނަށް *މޫސާގެ ޝަރީޢަތް ދޫކޮށްލުމަށާއި، ދަރިން ޚިތާނު ނުކުރުމަށާއި އަދި އަހަރުމެންގެ
ޢާދަކާދަތަކަށް ތަބާ ނުވުމަށް ދަސްކޮށްދޭ ކަމަށް ތިބާއާ މެދު އެމީހުންނަށް ވަނީ ބުނެވިފައި
އިވިފަ.

[22]ހަމަ ޔަގީނުން ވެސް ތިބާ އައިކަން އެމީހުންނަށް އެނގޭނެ. އެހެން ދެން
އަހަރުމެން ކީއްކުރަން ޖެހޭނީ؟ [23]އެހެންވީމާ އަހަރުމެން ބުނާ ގޮތެއް ކުރާށެވެ. އަހަރުމެންގެ ގާތުގައި ހަތަރު މީހުން
ވަނީ ނަދުރުވެފައެވެ. [24]މި ހަތަރު މީހުން ގޮވައިގެން ގޮސް އެމީހުން ސާފުތާހިރުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކުގައި ތިބާ ވެސް
ބައިވެރިވެ، އެމީހުންނާ އެކު ތިބާ ވެސް ސާފުތާހިރުވެ، އެމީހުންގެ ބޮލުގެ އިސްތަށިފޮތި ކޮށުމަށް ބޭނުންވާ
ޚަރަދު ތިބާ ދޭށެވެ. އެހެންވުމުން އެމީހުންނަށް ތިބާއާ ބެހޭގޮތުން ބުނެވުނު ވާހަކަތައް ބޭކާރު ކަމަށް

ހަބަރުތަކަކީ ތާކުންތާކު ނުޖެހޭ ދޮގު ވާހަކަ ތަކެއް ކަން އެނގޭނެ. އެއީ މިޔަހޫދުގެ އަމިއްލަ ކަންތައްތަކުގައި ވެސް ކަންތައް ކުރައްވަނީ ދުސްތޫރާ އެންގެވި ޤަވާޢިދުތަކާއި އެއްގޮތަށް ކަން އޮތުން މީހުންނަށް ފެންނަން.[25] މީގެ ތަންކޮޅެއް ކުރިން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން ކަމުގައިވާ އިސްވެގެން އިމާންވެގެން މިބަ މީހުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ވާނީ ސިޔާޤެއް ތޮރާތާ މި ފަދައިން އަންގާފަ. އަޅުގަނޑުމެން އެމީހުންނަށް އެނގޭ އެއްވެސް އެހެން ކަލާނގެއަކަށް ހުރަހަކާ ގައިސްކޮށްކުރާ ވާހަކަ ނުކުރާނެ. އަދި ކަލޭގެފާނު ޖަމާޢަތާއި ފަދައިން ދާން ނުކުރުއްވާނެކަމަށް އަދި ކަނޑުދަތުރުކުރާ ޖަނަވާރުގެ މަގުމަތީގައި ދާ ހުރިހާ ރަށްރަށް ނުކުރުއްވަން. އަދި އެއްވެސް ޖިންސެއް ގާތުގައި ނުކުރުއްވަން."

[26] ދެން ޔަހޫދީ އެމީހުން ބުނި ގޮތުގައި އެއްބަސްވެ، އެ ހަބަރު މީހުންނާއި އެކު އަނެއް ދުވަހު *ބައިތުލް މަޤްދިސްއަށް ގޮސް، އެމީހުން ސާފުކޮށްދިނުމަށް ކުރަން ޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމުގައި އެމީހުންނާއި އެކު ބައިވެރިވިއެވެ. އަދި އެމީހުން މި ކަންތައްތައް ކޮށް ނިމުމުން އެދުވަހު ކޮންމެ މީހަކު ޤުރުބާނެއް މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށް ޙާޟިރުކޮށް ކުރީން ކަނޑައެޅި ގޮތަށް ބައިތުލް މަޤްދިސްގައި އިދުގާން ކުރިއެވެ.

ބައިތުލް މަޤްދިސްގައި ނަމާދު ހަދަރު ކުރުވުން

[27] ދެން މި ކަންތައްތައް ކުރަން ޖެހޭ ދުވަސްތައް ހަމަވުމާ ހަމައަށް ހިނގާފައި ވަނީ ކަރުނަ ދަރަނި ބަނީއިސްރާއީލު ބަރަކާތް ޔަހޫދީ ބައިތުލް މަޤްދިސްގެ ތެރެއިން ފެނުނެވެ. އެމީހުން މިސްކިތުން ޔަހޫދީއާ ދެކޮޅު ކުރުވާ ހަމަޖެހުން އެޔަހޫދީ ޔަހޫދީއާ ބުނެއެވެ.[28] ދެން އެމީހުން ބުނީ "ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން، އަހަރުމެންނަށް އެހީވެދީ. މިމީހާއަކީ ހުރިހާ ތަކެއްޗެއްގައި އަހަރުމެންނާ އަހަރުމެންގެ ދީނީ ޚާދިމުތަކާ އަދި އަހަރުމެންގެ ހުރުމަތް ތަރި ބައިތުލް މަޤްދިސް އާއި ދެކޮޅަށް މިސްކިތުތަކާ ވަރަށް ދެރައަށް ކުރުމެއްގެ މީހެއް. އަދި މިހާރު ބައިތުލް މަޤްދިސް ނުތަހިރު ކުރަން އޮންނަ ކަލާނގެ ބަޔަކު ވެސް ގެނެސް އެ ހުރިހާތަކެއް ހަދައި ފުރަތަމަ އެ ވެއްދީ."[29] (އެމީހުން މިހެން ބުނިކަމަށް އެވާހަކަ މިހެން ކަމަށް ބުނާ ތަރުޖަމާ ބައިތުލް އެކަމުގައި ޙަދީޘްތަކުން އެމީހުންނަށް ވަނީ ފެނިފައެވެ. އަދި އެމީހުން ހިނދު ބައިތުލް މަޤްދިސްއަށް އައީ އެކަން ގޮވައިގެން ކަމުގައެވެ.)

[30] ޙަރަމުގެ އެންމެންގެ މެދުގައި ތަޅުވެރިކާމާއި އޮޅުންބޮޅުންތައް ފެތުރުނެވެ. އަދި އެންމެން އެއް ފަރާތަކުން ގޮސް ބައިތުލްގެ ގޮތުން އަރާމުކުރިއެވެ. އަދި އެކާ ހިފަހައްޓާ ހައްޤުތަކުގެން ބައިތުލް މަޤްދިސްގެ ތެރެއިން ނެރުނެވެ. އަދި ހަމަވެގެން އެމީހުން ބައިތުލް މަޤްދިސްގެ ދޮރާށި ލައްޕާ ތަޅުލިއެވެ.[31] މި އެއްޗެ އެންމެން ވެގެން ބައިތުލް މަރުޙަބާ އޮޅުނިކަން ޖެހުނަވަރުގައި ބާއްވައިފައެވެ ހިނގައިގެން އެދޫ ހަބަރު ހުރީ ސިފައިންގެ ކޯޗަށް ހަތަރު ފިޔަވެ.[32] ހަމަ ފަހުން އެކާ އޮޅިސަރުކާރުގައި ބައްޔެއް ސިފައިން ގޮވައިގެން އެއްމެންގެ ސާހިބު އެއްވެގައި ވީ ތަނަށް އައެވެ. މިސްކިތުންނަން ސިފައިންގެ ކޯޗަށް ސިފައިން އެތަނަށް އަސްނަތަން ފެނުމާއި އެކު ބައިތުލް ގައިގައި ތަޅުން ހަމަޖެހިއެވެ.[33] ދެން ސިފައިންގެ ކޯޗަށް ބައިތުލް ހައްޤަތު ކުރިއެވެ. އަދި ބައިތުލްގެ ދޮރު އަތުގައި ހިފިހިފާ ޖެހުމަށް ވެސް އެކާ އަމުރުކުރިއެވެ. ދެން އެތާތި މިހުން ކުރެން ބައިތުލް ކުރި ޕާރަތު އަހާ އެކާ ސަލާމަތް ކުރިއެވެ.[34] އެއްވެސް ހިފިފައިވާ މިސްކިތުންގެ ތޮރުވަން އެއްބަހަކު ކަށަވަރުކަށް އަދި އަދުއްބަހަކު ކަށަވަރުކޮށް ޕާސް ހަކާތަކުން ފަރުވާ ހޯދިއެވެ. މިސްކިތުންގެ

ހަޅޭކުގެ ސަބަބުން ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރަށް މި ވެގެން އުޅޭ ގޮތެއް އެއްގޮތަކަށް ވެސް އޮޅުން ނުފިލުމުން އޭނާ އެންގީ ޕައުލް ސިފައިން ގެއަށް ގެންދިއުމަށެވެ. [35]ޕައުލުއަށް އެތަންގެ ސިޑިތަކާއި ހަމައަށް ދެވުމާއި އެކު ސިފައިންނަށް ޖެހުނީ ޕައުލް އުފުލާފައިގެން ގެންދާށެވެ. އެއީ އެއްވެފައިވީ މީސްތަކުންގެ ރުޅިގަދަވެ އަނިޔާވެރިކަން ބޮޑުވުމުންނެވެ. [36]ޕައުލްގެ ފަހަތުން އައި މީސްތަކުން ހަޅޭއްލަވަމުން ދިޔައެވެ. "އޭނާ ނައްތާލާ، މަރާލާ!"

ޕައުލް އޭނާގެ ދިފާއުގައި ވާހަކަދެއްކި

[37]ސިފައިން ޕައުލް ގެންގޮސް ސިފައިންގެ ކޮއްޓަށް ވައްދަނިކޮށް ޕައުލް ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރަށް ބުންޏެވެ. " އަޅުގަނޑު ތިޔަބޭފުޅާއަށް ބަހެއް ބުނުމުގެ ހުއްދަ އެބައޮތް ތޯ؟" ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ބުންޏެވެ. "ކަލޭއަށް ގްރީކު ބަސް އެނގޭ ތޯ؟" [38]"އެހެންވީއިރު ދެން ކަލޭއަކީ މީގެ ދުވަސްކޮޅެއް ކުރިން ބަޣާވަތެއް އުފައްދާ ހަތަރުހާސް ބާޣީން ހަނަދަސް ހިކިސަހަރާގެ ބިމަށް ގެންދިޔަ މިސްރުގެ މީހާއެއް ނޫންތަ؟" [39]ޕައުލް ޖަވާބުގައި ބުންޏެވެ. "ނޫން. އަޅުގަނޑަކީ ސިލީސިޔާގެ މަޝްހޫރު ރަށް ކަމުގައި ވާ ތަރްސޫސް އަށް އުފަންވެފައިވާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެއް. އަޅުގަނޑަށް މީހުންނާއި ވާހަކަދެއްކުމަށް ހުއްދަ ދެއްވާ."

[40]ދެން ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ހުއްދަދެއްވުމުން އެ އިމާރާތަށް އަރަން ހުރި ސިޑިބަރިގެ މަތީގައި ހުރެ ޕައުލް މީސްތަކުންނަށް އަތުން އިޝާރާތްކޮށް އަޑުމަޑުކޮށް މައިތިރިވުމަށް އެދުނެވެ. އެމީހުން މައިތިރިވުމުން ޕައުލް އެމީހުންގެ އަމިއްލަ ބަސް ކަމުގައިވާ އަރަމައިކް ބަހުން އެމީހުންނާ މުޚާޠަބުކޮށް މި ފަދައިން ވާހަކަދެއްކިއެވެ.

22

…

¹"އިއްޒަތްތެރި އެންމެހާ އަޚުންނާ އަޑުއައްސަވާ، ތިޔަބައިމީހުންނަށް މި ކަންތައްތައް ވެގެން އުޒުރު ދެއްކުމަށް އަޅުގަނޑު މިބުނާ ބަސްތަކުގެ އަޑު އެއްސެވުން އެދެން." ²ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް ޕައުލު އެމީހުންގެ އަމިއްލަ ބަހުން ވާހަކަދައްކާ އަޑު އިވުމުން އަދި އިތުރަށް ފުން ފަސް ހަމަހިމޭނުން އެމީހުން ތިއްބެވެ.

³ޕައުލު ބުނެދިނެވެ. "އަޅުގަނޑަކީ ކިލިކިއާގެ ތަރްސޫސްގައި އުފަންވި ބަނީއިސްރާއީލު މީހެކެވެ. އަޅުގަނޑު އުފެދުނީ ދި ޖެރޫސަލަމުގައެވެ. އަޅުގަނޑު ކިޔެވީ ގަމަލީލުގެ ކައިރީގައެވެ. އަޅުގަނޑު ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީ ޤަވާޢިދާއި ޤާނޫނުތަކަށް ވަރަށް ފުރިހަމައަށް ދަސްކޮށް ކިޔެވިން. އަދި ހަމަ ތިޔަބައިމީހުން މިއަދު ތިޔަ ދައްކާ ޖޯޝާ އެއްވަރަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ދީނުގެ ހުރިހާ ކަމެއް ހިތްވަރާއިއެކު ކުރީމެވެ. ⁴ހަމަ އަޅުގަނޑު ވެސް އީސާގެ ތަޢުލީމު ދެކޮޅަށް މަރުވާ ހިސާބަށް ފިޔަވަޅު އެޅީމެވެ. އަދި އެ ތަބާވެރިން ބަނދެ މީހުން ޖަލުގައި ވެސް އެޅީން. އަދި އެމީހުންގެ ތެރެއިން އަންހެނުންނާ ފިރިހެނުންނަށް ވެސް އަނިޔާ ވެސް ދިނީން. ⁵އަޅުގަނޑު މިބުނާ ތެދުކަން އަޅުގަނޑު ބަލާއިރު އަދި *ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީކޯޓުގެ ހުރިހާ ވެރިންނަށް ވެސް އެނގޭނެ. އެއީ ދިމަޝްޤަށް ގޮސް އެ ރަށުގައިވާ އިސާގެ ތަބާވެރިން ހައްޔަރުކޮށް ޖަލުގައި އަޅާލުމަށް ޖެރޫސަލަމަށް ގެނައުމަށް އަޅުގަނޑު އެ ރަށަށް ދިޔައީން. އެދިޔަ ދިޔުމުގައި އަޅުގަނޑަށް އެ ކަންތައްކުރުމަށް ހުއްދަދިނުމަށް އެދި ދިމަޝްޤުގެ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ވެރިންނަށް އަޅުގަނޑު ހަވާލު އަދި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީކޯޓުގެ ބޮޑުން ސިޓީތަކެއް ވެސް ދިން އަޅުގަނޑުގެ އަތަށް ދިނެވެ.

⁶އަޅުގަނޑު ދިމަޝްޤަށް ދަތުރުކުރަމުން އެ ރަށާ ވަރަށް ކައިރި ވެފައި ވަކި އެއްދުވަހުގެ މެންދުރު ވަގުތު ވަރަށް ގަދަ އަލިކަމެއް އަޅުގަނޑުގެ ވަށައިގެން ވިދައިގެން ދިޔަ. ⁷އަދި އަޅުގަނޑު ބިންމަތީގައި ވެއްޓުނީން. އެވަގުތު އަޅުގަނޑަށް އިވުނީ މި ގޮތަށް ބުނާ އަޑެކެވެ. 'ސާއުލް، ސާއުލް. ކަލޭ ތިގޮތަށް ކަލޭގެފާނަށް އަނިޔާތަކެއް ދެނީ ކީއްވެ؟' ⁸އަޅުގަނޑު އެހީން. 'ތިޔައީ ކާކު ބޭފުޅާ؟' އެ އަޑު ޖަވާބުގައި ވިދާޅުވި. 'އަހަރެން މީ ކަލޭ ތިޔަ އަނިޔާދޭ ނާޒަރަތުގެ އީސާއެވެ.' ⁹އަޅުގަނޑާއި އެކު ދަތުރުކުރި ދިޔަ އެކަން އެންމެހާ މީހުންނަށް ވެސް މި ގަދަ އަލި ފެނުނު. އަދި އެމީހުންނަށް އަޑު ފުރިހަމައަށް ވެސް އިވުނު. ނަމަވެސް އެމީހުންނަށް އެ ވާހަކަދެއްކި ބަޔެއްގެ ބަސް މާނަ ނުވިސްނުނު. ¹⁰އަޅުގަނޑު ބުނީން. 'މާތް ސާހިބާ، އަޅުގަނޑު ކުރަންވީ ކީއްތޯ؟' މާތް ސާހިބާ ވިދާޅުވި. 'ތެދުވޭ. ތެދުވެގެން ދިމަޝްޤަށް ދޭ. އެ ރަށުގައި މިކަލޭގެފާނު ކަލޭ ކުރުމަށް ހަމަޖެއްސެވިފައިވާ ހުރިހާ ކަމެއް ކަލޭއަށް އަންގާނެ.' ¹¹އެހެނީ އަޅުގަނޑުގެ ލޮލަށް ނުފެނުނު. އެއީ އެ ގަދަ އަލީގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުގެ ލޮލުގެ އަލިކަން ގެއްލުނީ. އެހެން ކަމުން އަޅުގަނޑާއި އެކު ދަތުރުކުރި މީހުން އަޅުގަނޑު އެ ރަށަށް ގެންގޮސް ދިނީ.

¹²އެ ރަށުގައި އަނަނިޔާސް އޭ ކިޔާ މީހަކު ވި. މީނާއަކީ މޫސާގެ ޤާނޫނުތަކާ މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ހުރިހާ ކަމެއް ފުރިހަމަކޮށް ކުރާ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެކެވެ. އަދި އެ ރަށުގެ އެންމެން ވެސް މީނާއަށް ވަރަށް އިޙްތިރާމް ކުރި. ¹³މި އަނަނިޔާސް އަޅުގަނޑުގެ ކައިރިއަށް އައިސް ބުނި. 'މަގޭ އަޚާ ސާއުލް އާ، ލޮލަށް އަލުން ފެނޭށޭ!' ހަމައެވަގުތު އަޅުގަނޑުގެ ލޮލަށް އަލުން ފެނުނު. ¹⁴ދެން އޭނާ އަޅުގަނޑަށް ބުނި.

'އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިން އަޅުކަން ކުރި މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ ޚާއްޞަ ޚާދިމު ކަލޭމެން އަންގަވާ އަދި އެކަލާނގެ ޚާދިމު މާތް ރަސްކަލާނގެ ސާބިތު ކުރެއްވި ކަލޭމެން ހަވާލުކޮށް ދެއްކީ އަދި އެކަލޭގެފާނު އަޅުގަނޑު ސާބިތު އިންކާރު ކަލޭމެން ހައްތަވައިފިއެވެ. [15] މަރު ދިނީވެސް ހަޔާތުގެ ކަލޭގެފާނަށެވެ. ނަމަވެސް މާތް ރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނު ދިރުއްވައި ކަލޭމެން އަދި އަހަރުމެން ތިބީ ހެކިވެރިންނަށް. [16] އެކަލޭގެފާނުގެ ނަންފުޅަށް ކުރާ އީމާންތެރިކަމުގެ ސަބަބުން ކަލޭމެން ދެކެ އެނގޭ މި މީހާއަށް ބާރު ލިބުނީއެވެ. ނަތީޖާ ކަމުގައި *ޢީސާގެ ހިނގުމެއް ހުރި މާތްރަސްކަލާނގެ ނަންފުޅުގައި ދެން ކަލޭމެން ހުރިހާ ކަލޭމެންގެ ކުރިމަތީގައި ދުވާލަށް!

[17-18] މިހާރު ފަހެ އަހަރެން އެނގޭ ކަލޭމެންނާއި ކަލޭމެންގެ ވެރިން ނޭނގިގެން ކުރި ކަންތައް. އަދި ނަބިއްޔުން ހުރިހާ މީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ މަސީޙު ވޭން ތަހައްމަލު ކުރައްވާނެކަމަށް ކުރިން ވަޙީ ކުރެއްވި ކަމެއް. 'އަވަހަށް ކަލޭމެން. މިސާ ތައުބާވެ އެނބުރި ކަލޭމެންގެ ފާފަތައް ފޮހެލެއްވުމަށް ހުރިހާ ކަންތަކެއް މާތްރަސްކަލާނގެ ހަޟްރަތަށް އަންނާނެއެވެ. [19] އެހެންވީމާ ތައުބާވެ މާތް ރަސްކަލާނގެއަށް ރުޖޫޢަވެ. 'އަދި ދުވަސް ތަކެއްގައި ކަލޭމެން ފާފަތަކުން ފޮހެވޭނެ މާތް ރަސްކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް ހަމަޖެހުމުގެ ޒަމާން އަންނާނެ ކަލޭމެން މި މަސީޙު ކަނޑައަޅުއްވާ ފޮނުއްވާނެއެވެ. [20] އަދި މާތް ރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެފާނު ޢީސާ މަސީޙު ފޮނުއްވާނެ ކަލޭމެންނަށްޓަކައި ކުރިން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ. އެކަލޭގެފާނު ހުރިހާ ކަމެއް ތަރުތީބު ކުރައްވާނެ ވަގުތަށް ދާންދެން އުޑުމަތީގައި ހުންނަން ޖެހޭނެއެވެ. މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރިން ވަޙީ ކުރެއްވި ގޮތަށް މާތް ނަބިއްޔުންގެ އަނގައިން ކަލޭމެން ގަބޫލުކުރަން! ކަލޭމެން ދެކެ ޙަޤީޤަތަކީ ކަލޭގެފާނު ހުރިހާ ބައެއްގެ ހަމަޖެހުމަށް ފޮނުއްވާ ޒަމާނެއް އައުވެގެން ދާނެއެވެ.' [21] މާތްރަސްކަލާނގެ ވަޙީ ކުރެއްވިއެވެ. 'ޢީސާ މަސީޙު ދޫ. އަހަރެން ކަލޭމެން މި ޒަމާނެއް މި ކަލޭމެން ވަރަށް ދުރަށް ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުން ނޫން މީހުންގެ ގޮތުން.'''

[22] ޙަޟްރަތު މޫސާ މި ހިސާބުން ދަންނަވާ އެއްގޮތަށް މީހުންގެ މަތީގައި ދެއްކި އެހެން ނަބިއްޔުން ދެއްކި ކަލޭމެން އަހަރެންގެ ބަދަލުގައި. "މިމީ ނަބިއްޔެއް. ތިޔަ ކަލޭމެން މީހަކު ދިމާކުރުން ބަހައްޓާ ނޫން." [23] "މީހުން އަޑުއަހާނުލާނަމަ، ދިރުމުން ގެއްލިގެންދާ ބައެއް. އަދި މީހުން ގަދަފަދަ ދުވަހު އަދި ބައި އޮތް ކަލޭމެން.❖

[24] ސަމުއޭލުގެ ކާމިޔާބު ޙަޟްރަތު ސަމުއޭލުގެ ކުރީގެ ނަބިއްޔުން ފެށިގެން ހުރިހާ ގެއިގައި ހުރި ދަރިން ނަބިއްޔުން އެކުލަވައެވެ. ހުރި މި ޒަމާނަކު ކޮންމެ ކުރި ހުރިހާ ޙަޟްރަތު ހުރިހާ ނަބިއްޔުން އިއްވިއެވެ ދެން ބަޔާން ކުރިއެވެ. އެއީ މީހުން ހުރި އެކަމަކު ތަރުޖަމާކުރެއްވީ އެ ދުވަސް ބަލައިލާ ހުރިހާ ބަޔަކާ ދެކެން ނަބިއްޔަކާއި ދާއިރާއިންނެވެ.

[25] ސަމުއޭލު ޙަޟްރަތު ގެއިގައި ރިވެތި ހުރިހާ ބައިނަބިޔާ ދަރިކޮޅުން ޙަޟްރަތު އިބްރާހީމް އާއި މި ޢަހުދު ބަރަކާތް ދިނީއެވެ. "*ޢަހުދު ހަދާފައިވާ ނިޢުމަތަށް ދަރިކޮޅުގެ ތެރެއިން ދުނިޔޭގައި ހުރިހާ ޤައުމުތަކަށް ބަރަކާތް ލިބޭނެ ދަރިފުޅުގެ ގެއިގައި ހުރިހާ އެއް މާތް ކަލޭ ނޫ؟" [26] މި ޢަހުދުތަކުގެ ސަމުއޭލުގެ ކާމިޔާބު ރަސްކަލާނގެ ރަނގަޅު ބަރަކާތް ދެއްވީ. "މިއަދު ކަލޭމެން ދަރިން ކޮން މީހަކު ހަދާ ނޫ؟ މިކުރި ޢަހުދުކުރުއްވި ބަރަކާތެއް." [27] ކާމިޔާބު ޙަޟްރަތުގެ ގޮތަށް ރަސްކަލާނގެ ދަރިކޮޅަށް ސާބިތު ކުރިއެވެ. "އެއީ ބުނެދީ ނަ ކަލޭގެފާނު ޢަހުދުކުރުއްވި ބަރަކާތެއް ނޫ؟" ޙަޟްރަތު ޖަވާބުގައި އާދޭސް ކުރިއެވެ. [28] ކާމިޔާބު ޖަވާބުގައި

❖ 23:22 ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އެމީހުން ދަރިކޮޅުން މިފަދަ ގޮތަކަށް ބާރު ދީ ގެންދިޔަ ނަބިއްޔާ ކުރީގެ ބަޔަށް އިތުރުކޮށް އެކަލޭގެ ބަދަލު އަދި ދިމާވާ މީހުން ކުޅަ ނިޔަތުގެ އެކަށީގެން ކުރިއެވެ. އަދި ފަހު އެކަމަ އެމީހުންގެ ދުވަސްކުރެއްވުން ދަރިކޮޅު އެކަން ކުރިއެވެ.

ބުންޏެވެ. "އަހަރެން ވެސް މިއީ ރޫމަސަރުކާރުގެ ރައްޔިތެއް. އެކަމަކު އަހަރެންނަށް ރޫމަސަރުކާރުގެ ރައްޔިތެއްކަން ވެވުނީ ވަރަށް ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާ ދައްކައިގެން."

"އަހަރެން މިއީ އުފަން ރޫމަސަރުކާރުގެ ރައްޔިތެއް." ޕައުލު ޖަވާބުގައި ބުންޏެވެ. [29] ދެން ޕައުލު ބަންދު އޭނާ ގައިގައި ތަޅާ އޭނާއާ ސުވާލުތައް ކުރުމަށް އުޅުނު ސިފައިން ޕައުލު އަކީ ރޫމުގެ ރައްޔިތެއްކަން ހަމަ އެނގުމާއި އެކު ވަގުތުން އެ ކަންތައް ހުއްޓާލާ ދުރަށް ޖެހުނެވެ. ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ވެސް ޕައުލު ބަންދު އޭނާ ގައިގައި ތެޅުމަށް އެންގުނީ ބިރުގަތެވެ.

ޕައުލު ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީކޯޓަށް ގެނެވުން

[30] އަނެއް ދުވަހު ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ޕައުލުގެ އަތާއި ފައިގައި އުޅުވިފައިވި ބޭޑި ނައްޓާލުމަށް އެންގިއެވެ. އޭނާ ބޭނުންވީ ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން ޕައުލު އާއި މެދު މި ހުށަހެޅުން ކަމުގެ މައްސަލައިގެ ތެރެއިން ހަގީގަތް ހޯދުމަށެވެ. އެހެން ކަމުން އޭނާ އެންގީ ބޮޑު އިމާމުންނާއި އަދި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން އެއްވުމަށެވެ. ދެން ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ޕައުލު މަތީ އިމާމުންނާއި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީކޯޓުގެ މެމްބަރުންގެ ކުރިމަތިއަށް ގެންދިޔައެވެ.

23

[1]ޕައުލު ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީކޯޓުގެ ވެރިންނާ ކުރިމަތިލާ ސީދާ އެމީހުންނަށް ބުންޏެވެ. "އެންމެ ހާ އަޚުންނޭ، އަހުރެން މި ދުވަހާ ހަމައަށް މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ގޮތުން ކަން ކުރަމުން މިއައީ ފުރިހަމަ ޟަމީރަކާ ޤާނޫނާ ނުވަތަ ދަދުގަންނަން ޖެހޭ އެއްވެސް ކަށަވަރެއް ނުލައެވެ." [2]ޕައުލު މިހެން ބުނި އަޑު ހަމަ އިވުމާއި އެކު ބޮޑު އިމާމު އަނަނިޔާސް ޕައުލާއި ކައިރީގައި ވީ މީހުންނަށް އޭނާގެ އަނގަމަތީގައި ޖެހުމަށް އެންގިއެވެ.

[3]ޕައުލު އަނަނިޔާސް އަށް ބުންޏެވެ. "ހުދު ދަވާދުލާފައިވާ ފާރެއް ފަދައިން ކަލާ ވެސް ބޮޑުރުވުން ވަރަން ރިވެތި ރަނގަޅު. އެކަމަކު މާތްރަސްކަލާނގެ ޝަރީޢަތާ އެއްގޮތަށް މަށާ ދެކޮޅަށް ޙުކުމް ކުރުމަށް ކަލޭ މިތާ އިށީނދެގެން ތިބެ ކަލޭ ޝަރީޢަތާ ޚިލާފަށް އަހުރެން ޖެހުމަށް އަމުރު ކުރަނީ ތޯ؟" [4]ޕައުލު އާއި ގާތުގައި ހުރި މީހުން ބުންޏެވެ. "ތިޔައީ ހަމަ ގަދަރު ނުކުރާ ގޮތުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ޚާއްޞަކުރައްވާފައިވާ ބޮޑު އިމާމު ކަލޭ މިތަ ވާހަކަ ދައްކަނީ ކިހިނެއްތޯ؟"

[5]"އަހުރެމެންގެ ބޭބޭފުޅު އަޚުންނޭ، އަހުރެނަށް މާފު ކުރޭ. އޭނާ ބޮޑު އިމާމު ކަމެއް އަހުރެނަށް ނުދެނެގަނެވުނީ. އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ އަންގަވަނީ ޤައުމުގެ ވެރިޔަކާ މެދު ނުބައި ބަހުން ވާހަކަ ދައްކައިގެން ނުވާނެ ކަމުގަ."

[6]ބަނީއިސްރާއީލުގެ ދީނީކޯޓުގެ މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނުނީ *ސަދުޤީންނާއި *ފަރީސީން ކަން ޕައުލުއަށް ފާހަގަ ކުރެވުނެވެ. އެހިނދު ޕައުލު ވަރަށް ބާރަށް ގޮވާލައި ބުންޏެވެ. "އަހުރެމެންގެ އަޚުން ކަލޭގެފާނު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނޭ، އަހުރެނަކީ ފަރީސީއެކެވެ. އަދި އަހުރެނަކީ ފަރީސީއެއްގެ ދަރިއެކެވެ. މިއަދު އަހުރެނާ ދެކޮޅު ޝަރީޢަތް މި ކުރެވެނީ މަރުވުމަށްފަހު މީހުން މާތްރަސްކަލާނގެ އަތުން ދިރުއްވާނެ ކަން އަހުރެން ޤަބޫލުކުރާތީ އެކަން ބުނުމުން."

[7]ޕައުލު މިހެން ބުނުމާއި އެކު ސަދުޤީންނާއި ފަރީސީންގެ މެދުގައި ޒުވާބު އުފެދި މަޖިލީސް ދެބައި ވިއެވެ. [8]މިހެން ކަންވީ ސަބަބަކީ ސަދުޤީންނަކީ މީސްމީހުން މަރުވުމަށް ފަހު އަލުން ދިރުވާނެކަން ޤަބޫލު ނުކުރާ ބައެއް ކަމުންނެވެ. އަދި އެމީހުން މަލާއިކަތުން ވާ ކަމަކަށް ވެސް ޤަބޫލު ނުކުރެއެވެ. ރޫހު ވެސް އެއީ ވާ އެއްޗެއް ކަމަކަށް ސަދުޤީން ޤަބޫލު ނުކުރެއެވެ. ނަމަވެސް ފަރީސީން މިހުރިހާ ކަމެއް ޤަބޫލު ކުރެއެވެ. [9]އެމީހުންގެ މެދުގައި ކުރަމުން ދިޔަ ޒުވާބު އިތުރަށް ގަދަވިއެވެ. އަދި ބައެއް ދީނުގެ ދަންނަބޭކަލުން ކަމުގައި ވި ފަރީސީންގެ ބަޔަކު ތެދުވެގެން ބާރުގަދަ ޕައުލު ގެ ދިފާޢުގައި ވާހަކަދައްކާ ބަހުސްކޮށް ބުންޏެވެ. "މިމީހާގެ އެއްވެސް ކުށެއް އަހަރުމެންނަކަށް ނުފެނޭ. ފަހަރެއްގައި ހަމަ މަލާއިކަތަކު ނުވަތަ ރޫހެއް މިމީހާއާ ވާހަކަ ދެއްކި ކަމަށް ވިޔަސް." [10]އެމީހުންގެ މެދުގައި ކުރެވުނު ބަހުސް ޒުވާބު އެ ބޮޑުވެ ވަރަށް ގަދަވެ ހިނގައްޖެއެވެ. އެމީހުން ޕައުލު ދަމާ ބައިބައިކޮށްލާފާނެ

ހުން ހިފާ ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ޖެހިލުންވިއެވެ. އެހިނދު އޭނާ އޭނާގެ ސިފައިންނަށް އެންގީ އެމީހުންގަނޑުގެ ތެރެއިން ވަދެ ޕައުލް އެމީހުންގެ ކިބައިން ސަލާމަތްކޮށްގެން ގެނައިސް ސިފައިންގެ ކޮށީގެ ތެރެއަށް ވައްދުމަށެވެ.

[11]މީގެ އަނެއް ރޭ [illegible] ޕައުލްގެ ކުރިމައްޗަށް [illegible] ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. [illegible] ވިދާޅުވިއެވެ. "ޕައުލް ބިރުނުގަންނާ. ހިތްވަރުކުރޭ. ކަލޭ ޔަރޫޝަލަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަދައިން ރޫމުގައިވެސް [illegible] ކުރުމަށް [illegible] [illegible]."

ޕައުލް މަރާލުމަށް ރޭވުން

[12]އަނެއްދުވަހު ހެނދުނު ބަނީއިސްރާއީލުގެ ފިރިހެނުން ބައެއް އެއްވެ ހުވާކުރީ އެމީހުން ޕައުލް މަރާލާފާ ނޫނީ އެއްވެސް ކާއެއްޗެއް ނުވަތަ ބޯއެއްޗެއް އެމީހުންގެ [illegible] [illegible] ނުވައްދާނެކަމަށެވެ. [13]މިމީހުންގެ ޢަދަދު ސާޅީހަށް ވުރެ ވެސް ގިނަ ކަމުގައި ވިއެވެ. [14]ދެން މިމީހުން ބޮޑު އިމާމުންނާއި [illegible] ވެރިންގެ ގާތަށް ގޮސް އެމީހުންގެ މި ނިންމުމުގެ ވާހަކަ އެމީހުންނަށް އަންގައިދިނެވެ. "އަހަރެމެން ޕައުލް މަރާލާފާ ނޫނީ އެއްވެސް ކާއެއްޗެއް ނުވަތަ ބޯއެއްޗެއް އަހަރެމެންގެ [illegible] [illegible] ނުވައްދާނެ ހުވާކުރީމެވެ. [15]އެހެން ކަމުން ތިޔަބޭފުޅުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕައުލް ބަނީއިސްރާއީލުގެ [illegible] ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުވަން ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރުގެ ކިބައިން [illegible]. ތިބޭފުޅުން ޕައުލްގެ [illegible] [illegible] ބައްލަވާލައްވަން އަދި ވާހަކަ ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރަށް [illegible]. ސިފައިން އެމީހުން [illegible] މަގުމަތީގައި [illegible] [illegible] މަރާލާނަން."

[16]ނަމަވެސް ޕައުލްގެ ބޭބޭގެ [illegible] ކޮއްޖަކަށް މިހަބަރު ލިބުމުން އޭނާ ސިފައިންގެ ކޮށިއަށް ގޮސް ޕައުލްއަށް މިހަބަރު ދިނެވެ. [17]ދެން ޕައުލް އެތަނުގައި [illegible] ސިފައިންގެ އޮފިސަރަކު ގޮވާލިއެވެ. "މިނާ ކޮމާންޑަރުގެ އަރިހަށް ގެންގޮސް ދީ. އޭނާ ކޮމާންޑަރަށް ދަންނަވަން އޮތް ކަމެއް އެބައޮތޭ." [18]ދެން މި އޮފިސަރު ޕައުލްގެ ބޭބޭގެ [illegible] ކޮއްޖާ ކޮމާންޑަރުގެ އަރިހަށް ގެންގޮސްފައި ދަންނަވިއެވެ. "[illegible] ޕައުލް [illegible] މިނާ [illegible] އަރިހަށް ގެންގޮސް ދިނުމަށް. ޕައުލް ބުނެން މިނާ [illegible] [illegible] ބުނެން [illegible] [illegible] ވާކަމަށޭ." [19]ކޮމާންޑަރު އޭނާގެ އަތުގައި ހިފައިގެން [illegible] [illegible] ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ. "ކަލޭ ބުނަން ބޭނުން ވާހަކައަކީ ކޮބާ؟"

[20]އޭނާ ޖަވާބު ދިނެވެ. "ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން [illegible] މާދަމާ ޕައުލް އެމީހުންގެ ދީނީކޯޓަށް ގެންދިއުމުން ތިބޭފުޅާގެ އަރިހުން [illegible] އެދުމަށް. އެމީހުންގެ [illegible] އެމީހުން ޕައުލާބެހޭ އިތުރު ސުވާލުތަކެއް [illegible] އޭނާގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ކަމުން ތިޔަބޭފުޅާ [illegible] [illegible]. [21]ނަމަވެސް ތިޔަބޭފުޅާ ޕައުލް އެމީހުންގެ [illegible] [illegible] އެއްބަސްވެ ވަޑައިނުގަންނަވާށެވެ. ސާޅީހަށް ވުރެ ގިނަ ފިރިހެނުން ޕައުލް [illegible] މަގުގައި އޭނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ މި ސާޅީސް ފިރިހެނުން ޕައުލް މަރާލާފާ ނޫނީ އެއްވެސް ކާއެއްޗެއް ނުވަތަ ބޯއެއްޗެއް އެމީހުންގެ [illegible] [illegible] ނުވައްދާނެ ހުވާކުރި. އެމީހުން މިހާ ތިޔަބޭފުޅާ އެމީހުން އަދި [illegible] ޕައުލް މާދަމާ އެމީހުންގެ ދީނީކޯޓަށް ގެންދެއްވުން ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." [22]އެއްވެސް މީހަކަށް

ކަލޭ އަހަރެން ގާތު ތިޔަވާހަކަތައް ދެއްކިކަން ނަންގާތި." މިހެން ބުނެ އިންޒާރުދިނުމަށް ފަހު ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު އޭނާ ދިޔުމަށް ހުއްދަދިނެވެ.

ޕައުލު ގަވަރުނަރު ފީލިކްސް ގެ އަރިހަށް ގެންދެވުން

[23] ދެން ކޮމާންޑަރު އޭނާގެ ދެ އޮފިސަރުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "ދުއިސައްތަ ސިފައިން ކައިސަރިޔާއަށް ދިޔުމަށް ހަމަމިރޭގެ ތައްޔާރު ކުރޭ. އަދި އަސްވާރުން ހަތްދިހަ ސިފައިންނާއި އަދި ދުއިސައްތަ ވަޅިއަޅާ ސިފައިން ވެސް ގެނޭށެވެ. އެމީހުން މިރޭގެ ނުވަގަޑިއަށްދާއިރު މި ރަށުން ފުރަން ޖެހޭނެ. [24] ޕައުލު ދަތުރު ކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ އަސްތަކެއްގެ އިންތިޒާމު ވެސް ކުރޭ. އަދި އޭނާ ސަލާމަތުކަމާއެކު ގަވަރުނަރު ފީލިކްސްގެ އަރިހަށް ގެންދިއުމުގެ ކަންކަން ރާވާ ރޭ މަސައްކަތްކޮށްދީ ކުރޭ." [25] ދެން ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ގަވަރުނަރަށް މި ސިޓީ ލިޔުއްވިއެވެ.

[26] "ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ކްލޯޑިއަސް ލިސިއާސްގެ ފަރާތުން، އިއްޒަތްތެރި ގަވަރުނަރު ފީލިކްސްގެ އަރިހަށް. ވަރުން ސަލާމަތް ފަހު ދަންނަވަމެވެ.

[27] އަޅުގަނޑު މި ސިޓީ އާއި އެކު މިފޮނުވާ މީހާ ބަނީއިސްރާއީލު ހައްޔަރުކޮށް އޭނާ މަރާލަން ގަސްދުކުރިއެވެ. އެހެން ކަމުން އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑުގެ ސިފައިން ގެންގޮސް އޭނާ ސަލާމަތް ކުރީމެވެ. އެއީ އަޅުގަނޑަށް އޭނާއަކީ ރޯމުގެ ރައްޔިތެއްކަން އެނގުމުންނެވެ. [28] އަޅުގަނޑު އެމީހުން އޭނާ އަ ކުށްވެރިކުރަނީ ކޮން ކަމަކާ ތޯ ބަލަން ބޭނުންވެގެން އެމީހުންގެ ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމައްޗަށް އޭނާ ހާޒިރު ކުރީމެވެ.

[29] އެމީހުންގެ ވާހަކަތަކުން އަޅުގަނޑަށް އެނގުނީ ޕައުލު ކުށްވެރިކުރަނީ އެމީހުންގެ އަމިއްލަ ޝަރީޢަތާއި ބެހޭ ކަމެއް ކަމުގައެވެ. ނަމަވެސް އޭނާ ޖަލަށްލާނެކަމަކަށް، އަދި އޭނާ އަށް މަރުގެ ހުކުމް ކުރާ ފަދަ އެއްވެސް ކުށެއް އޭނާ ކޮށްފައެއް ނުވާކަމެވެ. [30] ނަމަވެސް އަޅުގަނޑަށް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އޭނާ މަރާލަން ރާވާކަން އެނގުމާއި އެކު އަޅުގަނޑު އޭނާ މި ފޮނުވީ ތިބޭފުޅާގެ އަރިހަށެވެ. ޕައުލު އާއި ދެކޮޅު އެމީހުން ކުށް ބޭނުން ދަޢުވާ އެއް އޮތްނަމަ ތިބޭފުޅާގެ އަރިހަށް ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނަށް އަންގާފީމެވެ."

[31] ދެން އެކަށް އަންގާފައި އޮތް ގޮތުގެ މަތިން ސިފައިން ޕައުލު އަންތިޕަޓްރިސް އާއި ހަމައަށް ގެންދިޔައެވެ. [32] އަދި އަނެއްދުވަހުގެ ހެނދުނު ފައިމަގުގެ ސިފައިން އެނބުރި ސިފައިންގެ ކޮއްޓަށް ދިޔައެވެ. ދެން އަސްވާރު ސިފައިން ޕައުލު ގެންގޮސް ކައިސަރިޔާއަށް ދަތުރު ކުރިއެވެ. [33] އެމީހުން ކައިސަރިޔާއަށް ގޮސް ސިފައިންގެ ކޮމާންޑަރު ދެއްވި ސިޓީއާއި ޕައުލު ގަވަރުނަރު ފީލިކްސްގެ އަރިހަށް ހަވާލު ކުރިއެވެ.

[34] ގަވަރުނަރު ފީލިކްސް އެ ސިޓީ ކިޔުއްވުމަށް ފަހު ޕައުލު އަކީ ކޮން ބަރަހައްގެ މީހެއްތޯ އަހާ ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ.

އޭނާއަށް ޖަހުލް އަކީ ވަރަށް ދުރު ރަށެއްކަމުގައިވާ ސިވިލިޓާގެ މިހެއްކަން އެނގުމުން ވިދާޅުވިއެވެ. "ކަޅޭގާ ދޫޅޭރާ ދަޅުވާކާރާ މީހުން އެމީހުންގެ ދަޅުވާ އަރަރުނުރަން ހުދައްދީގާ އަމަރަކަން އެ ކަށްމަދަ ބަލާނަން."[35] މިހެން ވިދާޅުވުމަށް ޖަހު އޭނާ އަމުދުކުރެއްވީ ޖަހުލް ހުރުމުގެ ގަނޑުވަރުގެ ބަޔަކީ ބަސްދު ކުރުމަށެވެ.

24

ޕައުލް އާއި ދެކޮޅަށް ކުރެވުނު ޝަރީޢަތް

¹މީގެ ފަސްވަނައަށް ވީ ދުވަހު އުއްތަމަ އިމާމު ހަނާނިޔާއު ބަސްވެރިންނާއި ބޮޑެތިން އަދި ތަރުތުލުސް ކިޔާ ވަކީލަކާ ގުޅިގެން ކައިސަރިޔާއަށް އައެވެ. އެމީހުން ގަވަރުނަރު ފީލިކްސްގެ އަރިހަށް އައިސް ޕައުލް އާއި ދެކޮޅު ތުހުމަތުތައް ހުށަހެޅިއެވެ.

²އެތަނަށް ޕައުލް ހާޒިރު ކުރެވުމުން ވަކީލު ތަރުތުލުސް ޕައުލް އާއި ދެކޮޅު ތުހުމަތު ކުރަން ފަށައިގެން ހުށަހެޅިއެވެ. "ޢިއްޒަތްތެރި ގަވަރުނަރު ފީލިކްސް. ތިޔަބޭފުޅާގެ ވެރިކަމުގެ ދަށުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމުގެ ސުލްޙަ އާއި އަމާންކަން ވަނީ ދެމެހެއްޓިފައި. އަދި ތިޔަބޭފުޅާގެ ވިސްނުންތެރިކަމުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމަށް ފައިދާ ހުރި ބަދަލުތަކެއް ވެސް ވަނީ ގެނެސްފައި. ³މިހުރިހާ ކަމަކަށްޓަކާ އަޅުގަނޑުމެން ތިޔަބޭފުޅާއަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުއަދާކުރަން. ⁴ތިޔަބޭފުޅާގެ އަގުހުރި ވަގުތު ނަގާނުލަން އަޅުގަނޑު ކުރުކޮށް ދަންނަވާލާނަން.

⁵އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގިފައިވާ ގޮތުގައި މިމީހާ އަކީ ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ތަނެއްގައި ހުރި ޔަހޫދީން ތެރޭގައި ފިތުނަ ފަތުރާ ފަސާދަ ކުރާ މީހެކެވެ. މިމީހާ ނަޞާރާ ބަޔަކަށް ކިޔާ ޖަމާޢަތުގެ ލީޑަރެވެ. ⁶މިނާ ބައިތުލް މަޤްދިސް ވެސް ނަޖިސްކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރިއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން މިނާ ހައްޔަރުކޮށް ހިފީމެވެ. ⁷އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ޝަރީޢަތް ކުރަން ބޭނުންވިއެވެ. ނަމަވެސް ލަޝްކަރު ވެރިޔާ ލީސިޔާސް އައިސް މިނާ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުން ބާރުގަދަކަމާއެކު ނަގައިގެން ދިޔައެވެ. އަދި ލަޝްކަރު ވެރިޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެންގީ އަޅުގަނޑުމެން ތިޔަބޭފުޅާގެ ކުރިމަތީގައި ޝަރީޢަތް ކުރުމަށް ތިޔަބޭފުޅާގެ އަރިހަށް އަންނަށެވެ. ⁸ތިޔަބޭފުޅާ ވެސް މިނާ އާއި ސުވާލުކޮށް ބެލެއްވުމުން އަޅުގަނޑުމެން މިނާ ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާ ތުހުމަތު ތެދުކަން އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ." ⁹ދެން އެތަނުގައި ތިބި ޔަހޫދީން ވެސް އެއްބަސްވެ މިހުރިހާ ތުހުމަތުތަކަކީ ތެދު ކަމުގައި ބުނެދިނެވެ.

ޕައުލް ގަވަރުނަރު ފީލިކްސްގެ ކުރިމަތީގައި ދިފާޢު

¹⁰ދެން ގަވަރުނަރު ފީލިކްސް އަތުން އިޝާރާތް ކުރައްވާ ޕައުލް އަށް ވާހަކަދެއްކެވުމަށް އެންގެވިއެވެ. ޕައުލް މި ފަދައިން ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ. "ތިޔަބޭފުޅާއަކީ މި ސަރަހައްދުގެ ފަނޑިޔާރަކަށް ހުންނަވާތާ ގިނަ އަހަރުތަކެއް ވެއްޖެކަން އަޅުގަނޑުމެން އެނގޭ. އެހެން ކަމުން އަޅުގަނޑު ތިޔަބޭފުޅާގެ ކުރިމަތީގައި އަޅުގަނޑުގެ ދިފާޢު ހުށަހަޅަނީ އުފަލާއެކުއެވެ. ¹¹މީގެ ބާރަދުވަސް ކުރިން އަޅުގަނޑު ބައިތުލް މަޤްދިސްގައި އަޅުކަން ކުރުމަށް ޖެރޫސަލަމަށް އަރިން . މިއީ ތިޔަ ކަން ތިޔަބޭފުޅާއަށް ވެސް ވަރަށް ފަސޭހައިން ހޯދިދާނެ. ¹²އަޅުގަނޑު ބައިތުލް މަޤްދިސްގައި އެއްވެސް މީހަކާ ބަހުސް ކުރަމުން ނުވަތަ މީހުން ހިތްވަރު ދީ ހަމަނުޖެހުން އުފައްދަމުން އަޅުގަނޑު ހުރި ކަމަށް ފެނިފައެއް ނުވެއެވެ. އަދި އަޅުގަނޑު ދިރިއުޅުނު ޔަހޫދީންގެ ފައްޅިތަކުގައި ނުވަތަ ރަށުގެ އެހެން ތަނެއްގައި ވެސް އަޅުގަނޑު ފިތުނަ އުފައްދާ ހަމަނުޖެހުން ފެށިކަމަށް ފެނިފައެއް ނުވެއެވެ.

ނުދެއްކެން. އަދި އެ ރަށުގެ މަގުމަތިތަކުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު އެ ފަދަ ކަމެއް ނުކުރަން. [13] އެމީހުން އަޅުގަނޑާއި ދެކޮޅު ހަދައިފާނެ ކަމަށް ތުހުމަތުކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ކަމެއް އިސްބާތު ވެސް އެމީހުންނަކަށް ނުދެއްކޭނެ.

[14] އާދޭ. އަޅުގަނޑު އެއްބަހޭ. އަޅުގަނޑު އީސާގެފާނު ޤަބޫލުކުރަން އެކަށޭގޮތުން އެމީހުން ބިދުޢަތެއް ކަމަށް ކިޔާ މާތްރަސްކަލާނގެ ޢިބާދަތް އިމާންވެ އަޅުކަން ކުރަން. އެމީހުންގެ ވެރިން ބުނާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު އިމާންވާ އެ ގޮތެއްގެ މަތިން ކަން ކުރާ ގޮތް ކަނޑައަޅާ އީސާގެފާނު ތެދުވި މަގު އުނގެނުމުން ތަޢުލީމުދޭ ކަމަށްފަހު ބާރުވެރިޔާ ދެގޮތް. އެކަކު ބަޔަކަށް އަޅުގަނޑު އަޅުކަންކަން އިމާންވުން ހަމަ އަޅުގަނޑުގެ ކިބައިން ވެސް އެކަމާގެ އަދަދު އަޅުކަން ކުރި މާތްރަސްކަލާނގެ ރިޔާސަތުގައި. އަދި އީސާގެފާނު ގެންގުޅުއްވި މާތްރަސްކަލާނގެ އަންގަވާ ހިނގާ އަޅުގަނޑު ވެސް އަޅުގަނޑު ރިހަމަންވަން. އަދި ރަސޫލުންނާއި ނަބިއްޔުންގެ ގޮތުގައިވި މާތްރަސްކަލާނގެ އަންގަވާ ބަސްފުޅުތައް ދީނުގެ ޝަރީޢަތުގައިވާ ބަސްފުޅުތައް ވެސް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލު ކުރަން.

[15] މާތްރަސްކަލާނގެ އިމާންވެގެން ވި މީހުންނާއި އަދި އިމާން ނުވާ މީހުން ވެސް މަރުވުމަށް ފަހު އަލުން ދިރުއްވާނެ ކަން ހަމަ އެމީހުންނާ އެއް ފަދައިން އަޅުގަނޑު ވެސް ޤަބޫލު ކުރަން. [16] އެހެން ކަމުން އަޅުގަނޑު އަބަދު ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރިފުޅުމަތީގައާއި އަދި މީސްތަކުންގެ ކުރިމަތީގައި ވެސް ކުށެއްނެތް ޒަމީރަކާއެކު ތިބުމަށް ހުރިހާ ކަމެއް ވެސް ކުރަން.

[17] ޖެރޫސަލަމުން ބޭރުގައި އެތައް އަހަރެއް ވޭތުވެ ފަހު އަޅުގަނޑު އަނބުރާ ދިޔައީ އަޅުގަނޑުގެ މިސްކީނުންނަށް ޤައުމުގެ ފަރާތުން ހަދިޔާތައް ދިނުމާއި އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށް ޤުރުބާން ކުރުމަށްޓަކައި. [18] އަޅުގަނޑާއި ދެކޮޅު ހަދާ މީހުން ބައިތުލް މަޤްދިސްގައި އަޅުގަނޑު ސާފުތާހިރުވެގެން ހުއްޓާ ފެނުނީ. އެއިރު އަޅުގަނޑާއެކު އެއްވެސް ބައެއް ނުވެ. އަދި އެއްވެސް ހަލަބޮލިކަމެއް ނުވެ. [19] އެތަނުގައި އޭޝިޔާގެ ސަރަޙައްދުގެ ބަނީ އިސްރާއީލުގެ ބައެއް ވެ. އަޅުގަނޑު އެއްވެސް ކަމެއް ކުރިނަމަ ކަލޭގެ ކުރިމަތީގައި ހާޒިރުވެ ދަޢުވާ ކުރަން ވާނީ އެމީހުން. އަދި އެމީހުން މިތާ ހާޒިރުވެފައެއް ނުވޭ. އަދި އެމީހުން އަޅުގަނޑާއި ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާނެ ކަމެއް ނުވަތަ ބުނާނެ އެއްޗެއް ނުވޭ. [20] ނުވަތަ އަޅުގަނޑު *ބަނީ އިސްރާއީލުގެ ދީނީ ކުރިމައްޗަށް ގެންގޮސް ކުރުވުން ޝަރީޢަތުގައި އަޅުގަނޑާއި ދެކޮޅު ސާބިތު ކުރެވުނު ކުށެއް މި މީހުންނަށް މިތާގައި މިވާ މީހުން ކިޔާ ދޭށެވެ. [21] އާދޭ. އަޅުގަނޑު އެ ކުރިމައްޗަށް ގެންދެވުނު ވެސް އަޅުގަނޑު ބުނީން. 'މަރުވެފައިވާ މީހުން އަލުން ދިރުއްވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާތީ މިއަދު މާތްރަސްކަލާނގެ އަޅުގަނޑު ކުރިމަތިލަނީ ތިޔަބޭފުޅުންނަށް!' އަޅުގަނޑު މީހުން ބަލައިގަތީ އަޅުގަނޑު ބަހައްޓަނީމެވެ."

[22] ގަވަރުނަރު ފެލިކްސް އީސާގެފާނާ އަޅުގަނޑު ބެހޭ ބަސްފުޅުތައް ބަލައި ފަހުން ކިޔާ ބަލައިގަތީ ވީއިރު އެމީހުން ހަމަ ކުރިއަށް ފަހުން ދިޔައީ. ދެން އޭނާ އަހަރެން ކިޔާ ފަހުން ބުންޏެވެ. "ލަޝްކަރުގެ ވެރިޔާ ލީސިއާސް އައުމުން އަހަރެން ކަލޭގެ ޝަރީޢަތް ވެސް މަސައްކަތް ނިންމާނަން." [23] ދެން ގަވަރުނަރު ފެލިކްސް ބަޔަކު ބަނދުކޮށްގެން އަމުރުކޮށް

ހުރި ސިފައިންގެ ގާތަށް އެންގީ ޕައުލް ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓުމަށެވެ. ނަމަވެސް އޭނާއަށް ވަކި ވަރަކަށް މިނިވަންކަންދީ އަދި އޭނާގެ ރައްޓެހިން އޭނާއަށް ބޭނުން އެއްޗެއް ގެނެސް ދިނުމުގެ ހުއްދަ ވެސް ދިނުމަށެވެ.

ޕައުލް ދުރުސިލާ އާއި ފެލިކްސްގެ ކުރިމައްޗަށް ގެންދެވުން

[24]މީގެ ދެތިން ދުވަސް ފަހުން ގަވަރުނަރު ފެލިކްސް އޭނާގެ އަނބިކަނބަލުން ދުރުސިލާ ގޮވައިގެން އައެވެ. ދުރުސިލާ އަކީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހެކެވެ. ފެލިކްސް އެންގެވީ ޕައުލް ގެނައުމަށެވެ. ޕައުލް އައިސް އަލްމަސީހު އީސާގެފާނާއި ބެހޭ ގޮތުން ދެއްކި ހުރި ވާހަކަތައް އަޑު އެއްސެވިއެވެ. [25]ނަމަވެސް ޕައުލް ރަނގަޅަށް ސީދާ ކަންމަތީ އުޅުމާއި، އަމިއްލަ ނަފްސު ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާއި އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ އިންސާނުންގެ މައްޗަށް ހިސާބު ބައްލަވާން ދުވަހުގެ ވާހަކަ ބުނުމުން ފެލިކްސް ވަރަށް ބިރުގަނެ ބުނީއެވެ. ދެން އޭނާ ޕައުލް އަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "ދެން މި ވަގުތު ކަލޭ ދޭ. އެހެން ފަހަރަކުން އަހަރެންނަށް ވަގުތު ލިބޭ އިރަކުން ކަލޭ ބައްދަލުކުރާނަން."

[26]ގަވަރުނަރު ފެލިކްސް އުންމީދުކޮށްގެން ހީކުރީ ޕައުލް އޭނާއަށް ރިޝްވަތުގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ދޭނެކަމަށެވެ. އެހެން ވީމާ އޭނާ ވަރަށް ގިނަ ފަހަރުމަތިން ވެސް ޕައުލް އާއި ބައްދަލު ކުރިއެވެ. [27]މިހެން ގޮސް ދެއަހަރު ދުވަސް ފާއިތުވެދިޔައެވެ. ދެން އެއަށް ފަހު ޕޯޝިއަސް ފެސްޓަސް އެ ރަށުގެ ގަވަރުނަރު ކަމުގައި ކަނޑައެޅުނެވެ. އެކަމު ފެލިކްސް ބަނީއިސްރާއީލު ވެރިންގެ ރުހުން ހޯދުމަށްޓަކާ ޕައުލް ޖަލުގައި ބަހައްޓައިފިއެވެ.

25

ޕައުލު ކައިސަރުގެ އަރިހަށް ގެންގޮސް ދިނުމަށް އެދި ދެންނެވުން

[1] ފެސްޓަސް *ކައިސަރިއްޔާއަށް ވަޑައިގެން ގަވަރުނަރުކަމަށް އިސްކުރެވުނު ތާ ތިންވަނައަށް ވީ ދުވަހު އޭނާ ކައިސަރިއްޔާއިން ޖެރޫސަލަމަށް ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. [2-3] އޭނާ އެ ރަށަށް ވަޑައިގަތުމާއި އެކު ބޮޑު އިމާމާއި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން ޕައުލް އާއި ބެހޭ ޝަކުވާތައް އޭނާއަށް ހުށަހަޅާ އެދުނީ ޕައުލް ޖެރޫސަލަމަށް ގެނައުމަށް ހުއްދަ ދެއްވުމަށެވެ. އެއީ އެމީހުން މިތާ ޕައުލް ޖެރޫސަލަމަށް ގެނެވޭ މަގުމަތީ އޭނާ މަރާލުމަށް ރާވައިގެންނެވެ. [4] މީގެ ޖަވާބުގައި ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް އެމީހުންނަށް ބުންޏެވެ. "ޕައުލް ވަނީ ކައިސަރިއްޔާގެ ޖަލުގަ. އަދި އަހަރެން ވެސް ވަރަށް އަވަހަށް އެނބުރި މި ދަނީ ކައިސަރިއްޔާއަށް. [5] ވީމާ ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން ބާރުހުރި ވެރިން އަހަރެންނާއި އެކު ކައިސަރިއްޔާއަށް އައިސް އެ ރަށުގައި ޕައުލް އާއި ދެކޮޅު ދައުވާކުރުމަށް އޭނާ ކުށެއް ކޮށްފައި ވާނަމަ ބުނޭ."

[6] ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް ޖެރޫސަލަމުގައި އަށްދުވަހާ ނުވަތަ ދިހަވަރަކަށް ދުވަހު ހުންނެވުމަށްފަހު އެނބުރި ކައިސަރިއްޔާއަށް ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. އަދި އަނެއް ދުވަހު ފެސްޓަސް ފަނޑިޔާރުގެ ގޮނޑިގައި އިށީނދެވަޑައިގެން ޕައުލް ގެނައުމަށް އެންގެވިއެވެ. [7] ޕައުލް އެތަނަށް ގެނެވުމާއި އެކު ޖެރޫސަލަމުން އެ ރަށަށް އައި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން އޭނާގެ ވަށައިގެން ތިބެ ވަރަށް ގިނަ ތަފާތު ބޮޑެތި ކުށްތަކުގެ ތުހުމަތުތައް އޭނާގެ މައްޗަށް ކުރަން ފެށިއެވެ. ނަމަވެސް އޭގެން އެއްވެސް ތުހުމަތެއްގެ ހެއްކެއް އެމީހުންނަކަށް ދައްކާކަށް ނުވިއެވެ. [8] ޕައުލް މިހެނަށް ދިފާޢުކުރައްވާ އިންކާރު ކޮށް އޭނާގެ އަމިއްލަ ދިފާޢުގައި މި ފަދަ ބަސް ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ. " އަހަރެން ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ޝަރީޢަތާއި ދެކޮޅަށް އަދި ބައިތުލް މުޤައްދަސާއި ދެކޮޅަށް އަދި ކައިސަރާއި ދެކޮޅަށް އެއްވެސް ކުށެއް ނުކުރަމެވެ. ނުވަތަ ރޯމަ ސަރުކާރާއި ދެކޮޅަށް ވެސް އެއްވެސް ކަމެއް އެއް ދެކޮޅުވެރިކަމެއް އަހަރެން ކޮށްފައި ނުވަމެވެ."

[9] ފެސްޓަސް ވެސް ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންގެ ރުހުން ހޯދުމުގެ ގޮތުން ޕައުލްއަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "އަހަރެންގެ ކުރިމަތީގައި މި ކަންތައްތަކުގެ ޝަރީޢަތް ބެލުމަށް ޖެރޫސަލަމަށް ދިއުމަށް ކަލޭ ޤަބޫލު ހެއްޔޭ؟" [10] މީގެ ޖަވާބުގައި ޕައުލް ދެންނެވިއެވެ. "އަހަރެން މިހިރީ ރޯމަ ސަރުކާރުގެ ގޮނޑި އޭނާގެ ކުރިމަތީގައެވެ. އަދި މިއީ އަހަރެންގެ ޝަރީޢަތް ބެލުން ޖެހޭނީ ކޯޓުގައި ވެސްމެ. ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާއި ދެކޮޅަށް އެއްވެސް އަނިޔާއެއް އަހަރެން ކޮށްފައި ނުވާ ކަން ކަލޭގެފާނަށް ވެސް ރަނގަޅަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ. [11] އަހަރެން ކުށެއް ކޮށްފައިވާނަމަ ނުވަތަ މަރަށް ޙުކުމްކުރެވޭ ވަރުގެ ކަމެއް ކޮށްފައިވާނަމަ އަދި އެ ކުށުގެ ސަބަބުން އަހަރެންނަށް މަރުގެ ހުކުމް ލިބެން ޖެހޭ ނަމަ އަހަރެން އެކަމުން ފިލާކަށް ނޫނެވެ. ނަމަވެސް އެބައިމީހުން އަހަރެންގެ މައްޗަށް ކުރާ ތުހުމަތުތަކުގެ އެއްވެސް ކަމެއް ތެދެއް ނޫން ހިނދު އަހަރެން އެއްވެސް މީހަކަށް އެމީހުންނާއި ހަވާލު ނުކުރެވޭނެ. އަހަރެން އެދެނީ މި މައްސަލަ ރަސްގެ ކުރިމަތިން ހުކުމްކުރެއްވުމެވެ."

[12] ދެން ފެސްޓަސް އޭނާގެ މަޝްވަރާ ދޭ ބޭފުޅުންނާއި ވާހަކަ ދެއްކެވުމަށްފަހު ޕައުލްއަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "ކަލޭ މިހާރު އެދުނީ ރަސްގެ ކުރިމަތިން މި މައްސަލަ ބެލުމަށެވެ. ވީމާ ކަލޭގެ މައްސަލަ ބަލާނީ ހަމަ ރަސްގެ ކުރިމަތިންނެވެ."

ޕައުލުސް އަގިރިޕާ ރަސްގެފާނާއި ބެރުނީޖުގެ އަރިހަށް ގެންދެވުން

[13]މީގެ ދުވަސްކޮޅެއް ފަހުން އަގިރިޕާ ރަސްގެފާނާއި އެ ރަސްގެފާނުގެ އަންހެން ކޮއްކޮފުޅު ބެރުނީޖު
ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސްގެ އަރިހަށް ތަހުނިޔާގެ ރަސްމީ ޒިޔާރަތްތެރިކަމުގައި ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. [14]އެބޭކަލުން އެ ރަށުގައި ދިރިން
ދުވަހު މަދު ހުންނެވިއެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް ޕައުލުސްގެ މައްސަލަ ރާއި ބަޔާން
އަގިރިޕާ ރަސްގެފާނާއި ފާހަގަކޮށްދެއްވިއެވެ. ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް ރަސްގެފާނަށް ދަންނަވައިފިއެވެ. "މި ރަށުގެ ޖަލުގައި
ގަވަރުނަރު ފީލިކްސް ހައްޔަރުކޮށް ބަހައްޓާފައި ދިޔަ މީހަކު އެބައޮތް. [15]ދެން އަހަރެން ޔަރޫޝަލަމަށް ކިޔަ ދަތުރުގައި އެ ރަށުގެ
ބޮޑު އިސްކާހިނުންނާއި މުސްކުޅިން ބޭބޭ ޔަހޫދީންނާއި އަދި ޔަހޫދީންގެ ވެރިން އައިސް ކަމާބެހޭ މީހާ ދައުވާކޮށްފައި އޭނާއަށް
ދަޢުވާ އަރުވައި ޙުކުމް ކުރުމަށް ކުރިމަތިން އެދެވިއްޖެއެވެ. [16]ނަމަވެސް އަހަރެން އެމީހުންނަށް ބުނީން.
ކުށްވެރިޔަކު ދައުވާ ކުރާމީހުން ކުރިމަތީ ނުކުތުމާއި ހައްޤު ކުށްވެރިޔާ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ސަލާމަތްވާނެ ގޮތް ރޯމަނުންގެ ޤާނޫނުގައި ނެތް.
ކުށްވެރިއަކު މަރާލުމަށް ހަވާލުކުރުމަށްވުރެ ކުރިން އޭނާއަށް ދައުވާ ކުރާ މީހުންނާއި ދިމާއަށް ކުށްވެރިޔާއަށް ބައްދަލު
އުނދަގޫވެގެން ދިފާޢުގައި ވަކާލާތު ދިނުމުގެ ފުރުސަތު ދޭ ހަމަ އުސޫލު ރޯމަނުންގެ ގާނޫނުގައިވޭ.' [17]ދެން އުމުރުން އެ މީހުންގެ ބޭރުމަތިން މި
ރަށަށް އައުމުން އަހަރެން ހަމަ އަވަހަށް ދުވަހު ފުރަތަމަ އުމުރުގެ ކުރިމަތީގައި ޝަރީޢަތް ކުރަން. [18]ނަމަވެސް އުސޫލެއް
ކުރި ހިނގައިގެން މަރުހަލާތަކަކީ އަދި ތުހުމަތު ކުށްވެރިން ކުރަން އުސޫލަކަށް ވީމާ އަހަރެން ދެކެނީ ހިތެއް ހިނދު
ތުރުގައި މަރުހަލާތަކެއް ނުވެ.

[19]އެ މަރުހަލާތަކީ އުމުރުގެ އަދިއަތި ދީނާއި ބެހޭ މަރުހަލާތަކެވެ. އަދި މަރުވެފައިވާ މީހެއް ކަމުގައިވާ
ޢީސާގެ ވާހަކަ އިސާއަރާ ކަލްމު ބޮޑު ދީނީ ބަސްމަގެއް ކަމަށް ދިނިހަލޭ އޭ ހާސާ މަރުއޮނީވާ
ކަމަށް. އޭނާ ދިރިހުރިކަމަށް. [20]އަހަރެން މި މަރުހަލާ އިތުރަށް ބަލާ ހޯދުމަށް ދޯގެއް ނުނިގުން އަހަރެން ޕައުލު
އަށް ވިދާޅިއީ އެ މަރުހަލާ އިތުރަށް ބަލާކަން އަހަރެން ޔަރޫޝަލަމަށް ދިއުމަށް. [21]ނަމަވެސް ޕައުލު އެދުނީ އޭނާގެ މަރުހަލާ
ރޯމާގެ ރަސްގެފާނަށް ހުށަހެޅުމަށް. އެހެން ކަމުން އަހަރެން ޤަރާރުދިނީ އޭނާ ކައިސަރާގެ އަރިހަށް ފޮނުވާން ދެން
މި ރަށުގެ ޖަލުގައި ބަހައްޓައިގެން." [22]ދެން އަގިރިޕާ ރަސްގެފާން ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް އަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "މިއަދު
މިހެން ދިމާވީ ފުރުސަތުގައި އަހަރެން އެހަރުން ވެސް ބޭނުން." ދެން ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް ރަސްގެފާނަށް ވިދާޅުވިއެވެ.
"މާދަމާ ދިއުމަށްފަހުއަރަން އޭނާ ދެއްކާ ފުރުސަތުތައް އިވުން ގޮތް އަހަރެން އިންތިޒާމު ކުރާނަން."

[23]އެއްކޮންމެ އަދިރިޔާ ރަސްގެފާނާއި ބެރުނީޖު ވަރަށް އިސްޒަތާގެ ގޮތުގައި ދަތުރާ ދަރުބާރުގެއަށް
ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. އެބޭކަލުންނާއި އެކު ލަޝްކަރީ ސިފައިންގެ އޮފީސަރުންނާއި އަދި އެ ރަށުގެ ހުރިހާ މަތީ މީހުން ވެސް
އެތަނަށް ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ދެން ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް ޕައުލު އެތަނަށް ހާޒިރު ކުރުމަށް އަންގަވައިފިއެވެ. [24]ދެން
ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް މި ފަދައިން ވިދާޅުވިއެވެ. "އަގިރިޕާ ރަސްގެފާނާއި އަދި މިތަނުގައި މި އެއްވި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރިންނޭ،
މިހާރަށް ބައްލަވާ. މި ރަށުގައިވާ ބަޔަކު ޔަހޫދީންނާއި ޔަރޫޝަލަމުގެ ބަޔަކު ޔަހޫދީން އެންމެން ވެސް މިމީހާ
ކުށްވެރިކޮށް އަހަރެން ގާތު ވަނީ ހުށަހަޅާފަ. އެމީހުން ގަދަކަމާ ބާރާއި މީހާ އަށް ދަރުބާރުކުރަން ޖަލުފުޅުގެ ނުރުން ކަމުގަ.
އެމީހުން އަހަރެންގެ ކިބައިން އެދުނީ އޭނާއަށް މަރުގެ ޢަދަބު ދިނުމަށް ކުރުމަށް. [25]އެކަމަކު އާއި މާދު ހުރަހެއްނުން

މައްސަލަތައް ހޯދާ ބެލުމުން އަޅުގަނޑަށް އެނގުނީ އޭނާއަށް މަރުގެ އަދަބު ޙައްޤުވާވަރުގެ އެއްވެސް ކުށެއް އޭނާ ކޮށްފައި ނުވާ ކަމުގެ. ނަމަވެސް އޭނާ އެދުނީ އޭނާގެ މައްސަލަ އެންމެ މަތީ ފަރާތް ކަމުގައިވާ ރޫމުގެ ރަސްގެފާނުގެ އަރިހަށް ހުށަހެޅުމަށް. އެހެން ކަމުން އަޅުގަނޑު ގަސްތު ކުރީ އޭނާ ރޫމުގެ ރަސްގެފާނުގެ އަރިހަށް ފޮނުވުމަށް. 26ނަމަވެސް މީނާގެ ކުށާއި ބެހޭ ގޮތުން ހުށަހެޅުމަށް ރޫމުގެ ރަސްގެފާނުގެ އަރިހަށް ފޮނުވުމަށް ލިޔާނެ އެއްވެސް އެއްޗެއް އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގެ. އެހެން ކަމުން މިއަދު އޭނާ ތިޔަ އެންމެހާ ބޭފުޅުންގެ ކުރިފުޅުމައްޗަށް އަދި ޚާއްޞަ ކޮށް އަގްރިއްޕާ ރަސްގެފާނުގެ ކުރިފުޅުމައްޗަށް މި ހާޒިރު ކުރީ [illegible] ވެސް އޭނާ އާއި ސުވާލު ކުރައްވާ ހޯއްދަވާ އޮޅުންފިލުއްވާ އަޅުގަނޑު ރޫމުގެ ރަސްގެފާނަށް ލިޔުން [illegible] [illegible] [illegible] ލިޔާނެ ކަމުގެ އުންމީދުގަ. 27[illegible] ރޫމުގެ ރަސްގެފާނުގެ އަރިހަށް ކުށްވެރިޔަކު އެމީހާގެ ކުށަކީ ކޮބައިކަން [illegible] ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށް [illegible] ނޫނީ ފޮނުވުމަކީ އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] ނޫން."

26

ޕައުލް އަގިރިޕާ ރަސްގެފާނުގެ ކުރިފުޅުމަތީގައި އޭނާގެ އަމިއްލަ ދިފާޢުގައި ވާހަކަދެއްކެވި

[1] ދެން އަގިރިޕާ ރަސްގެފާނު ޕައުލް އަށް ވިދާޅުވިއޭ. ''ކަލޭގެ އަމިއްލަ ދިފާޢުގައި ކަލޭ ބުނަން ބޭނުން އެއްޗެއް އޮތިއްޔާ ބުނޭ.'' ދެން ޕައުލް އަތްމައްޗަށް ނަގާ މި ފަދައިން ވާހަކަ ދެއްކިއެވެ.

''[2] އަގިރިޕާ ރަސްގެފާނު. އަޅުގަނޑާއި ދެކޮޅު ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ކުރަމުންދާ ދައުވާގެ ދިފާޢުގައި [illegible]

❖ 7:26 [illegible]

❖ 9:26 [illegible]

އަޅުގަނޑު އެމީހުންނަށް ކުރާ ނަފުރަތުގެ ބޮޑުކަމުން އީސާގެފާނަށް އީމާންވާ މީހުން ހޯދާ އެމީހުންނަށް އަނިޔާ ދިނުމަށް އެހެން ރަށްރަށަށް ވެސް ދިޔައިން."

ޕައުލް އޭނާގެ ހިތްބަދަލުވި ގޮތުގެ ޚަބަރު ކިޔާދިން

"[12]އެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު އެއްފަހަރަކު ދިމިޝްޤަށް ދިޔައިން. އެ ރަށަށް އަޅުގަނޑު ދިޔައީ އެ ރަށުގައި ވީ އީސާގެފާނަށް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުން ހައްޔަރުކުރުމަށް ބޮޑު އިމާމުން ދެއްވި ހުއްދައާ ސިޓީ އެއްޗެހި ހިފައިގެން. [13]އިއްޒަތްތެރި ރަސްގެފާނު. އެ ދަތުރުގައި މެންދުރު ވަގުތު އުޑުން އައި ވަރަށް ގަދަ އަލިކަމެއް އަޅުގަނޑު ދުށީން. އެއަލި އިރުގެ އަލިކަމަށްވުރެ ވެސް ގަދަ. އަޅުގަނޑުގެ ވަށައިގެން ވިދައިގެން ދިޔައީ. އަދި އަޅުގަނޑާއި އެކު ދަތުރުކުރި މީހުންގެ ވަށައިގެން ވެސް އެއަލި ވިދައިގެން ދިޔައީ. [14]އޭގެ ވަގުތުން އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ބިންމަތީގައި ވެއްޓުނު. ދެން ޢިބްރާނީ ބަހުން އަޅުގަނޑަށް ގޮވާ އަޑެއް ބަހުން މި ފަދައިން ބުނާ އަޑު އަޅުގަނޑު އެހިން. 'ޝާއުލް، ޝާއުލް! ކަލޭ ތިމަންކަލޭގެފާނަށް އަނިޔާ ދެނީ ކީއްވެ ހެއްޔޭ؟ ތިމަންކަލޭގެފާނާއި ދެކޮޅު ހެދުމަކީ ކަލެއަށް ދަތި ކަމެކޭ.' [15]އޭރުން އަޅުގަނޑު އެހިން. 'ސާހިބާ، ތިޔައީ ކާކު ހެއްޔޭ ތޯ؟' އޭގެ ޖަވާބުގައި ސާހިބު ވިދާޅުވި. 'ތިމަންކަލޭގެފާނީ ކަލޭ ތިޔަ އަނިޔާދޭ އީސާގެފާނު. [16]ތެދުވޭ! ތިމަންކަލޭގެފާނު މިއަދު ކަލޭގެ ކައިރިއަށް މިއައީ ކަލޭހިތާ ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ މަސައްކަތްކުރާ މީހެއްގެ ގޮތުގައި ހަމަޖައްސައި ތިމަންކަލޭގެފާނާއި ބެހޭ ކަންކަމުގެ ހެކިވެރިއަކަށް ހެދުމަށް. ކަލޭ މިހާރު ދުށް ކަންކަމާއި ކުރިއަށް ދައްކާނެ ކަންކަން ކަލޭ އެމީހުންނަށް ކިޔައިދޭށެވެ. [17]ތިމަންކަލޭގެފާނު ކަލޭ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާއި އަދި ބަނީއިސްރާއީލު ނޫން މީހުންގެ ކައިރިއަށް ފޮނުވާނަމެވެ. އެމީހުންގެ ކިބައިން ކަލޭ ސަލާމަތްކޮށްދޭނަމެވެ. ތިމަންކަލޭގެފާނު ކަލޭ އެމީހުންގެ ގާތަށް ފޮނުވަނީ ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން ނޫން މީހުންގެ ލޮލުގައި ހުޅުވާލުމަށް. [18]ކަލޭ އެމީހުންގެ ލޮލުގައި ހުޅުވާލުމަށް. އަދި އެމީހުން އަނދިރިކަމުން އަލިކަމަށް އަދި ޝައިޠާނާގެ ބާރުގެ ދަށުން މާތްރަސްކަލާނގެ ބާރުގެ ދަށަށް އަރުވާލުމަށް. އެގޮތުން އެމީހުންގެ ފާފަތަކަށް ފާފަފުއްސެވުން ލިބި ތިމަންކަލޭގެފާނަށް އީމާންވުމުގެ ސަބަބުން މާތްރަސްކަލާނގެ ޚާއްޞަ މަޤާމު ދެއްވާ މީހުންގެ ތެރޭގައި އެމީހުން ވެސް ހިމެނޭނެއެވެ.'"

ޕައުލް އޭނާ ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތަކާއި ބަޔާންކޮށް ކިޔާދިން

"[19]އަގްރިއްޕާ ރަސްގެފާނު. އަޅުގަނޑަށް އުޑުގެ ދެއްކުމުގައި ފެނުނު މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްކެވުމާ މި އިންސާނުންގެ ނުކިޔަމަންތެރިއަކު ނުވަން. [20]އަޅުގަނޑު މި ކަންތައްތައް ފުރަތަމަ ދިމިޝްޤުގެ މީހުންނަށް. ދެން އޭގެ ފަހުން އަޅުގަނޑު ޔަރޫޝަލަމާއި ޔަހޫދިޔާގެ އެންމެހައި ރަށްރަށުގެ އަދި ބަނީއިސްރާއީލު ނޫން މީހުންނަށް ކިޔައިދިނީ. އަޅުގަނޑު އެމީހުންނަށް ބުނީ ފާފައަށް ތައުބާވެ މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށް ރުޖޫޢަވުމަށާއި، އަދި އެމީހުން ތައުބާވެ ރުޖޫޢަވިކަން މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށް އެމީހުންގެ ޢަމަލުތަކުން ދައްކާލުމަށް. [21]ބަނީއިސްރާއީލު މީހުން އަޅުގަނޑު ބައިތުލް މުޤައްދަސްގައި ހިފަހައްޓާ

ހައްޔަރުކޮށް މަރާލަން އުޅުނީ މި ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން. [22]ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އަޅުގަނޑު
ރައްކާތެރިކުރެއްވި. އެންމެ ކުޑަ މީހުންނާ އަދި އެންމެ ބޮޑު މީހުންނަށް ވެސް މިޚަބަރު ދިނުމަށްޓަކާ އަޅުގަނޑު
ދުނިޔޭގައި ދިރި މިހިރީ އެހެން ކަމުން. އަޅުގަނޑު [illegible] ހެކިދެމުން މި ދަނީ ހަމަ *މޫސާގެފާނާއި
އަދި އެހެން ރަސޫލުންނާއި ނަބީބޭކަލުން ވެސް އެކަމެއް ވާނެކަމަށް އަންގަވާފައިވާ ކަމަކާ ބޭރު ގޮތެއް. [23]އެއީ
މާތްރަސްކަލާނގެ ޚާއްސަ ކުރައްވާ ފޮނުއްވާ [illegible] *އަލްމަސީހު އަނިޔާ ލިބިވަޑައިގެން މަރުވާނެ
ކަން. އަދި މަރުވުމުން ފަހު [illegible] ވަޑައިގަންނަވާނެ [illegible] ވާނެކަން. އަދި މަރުވުމުން
ފަހު އެކަލޭގެފާނު *[illegible] ވަޑައިގަންނަވާނެ [illegible] ބަނީއިސްރާއީލު މީހުންނާ އަދި ދުނިޔޭގެ
އެންމެންނަށް ހާމަކުރައްވާނެ ކަންވެސް."

[24]ދެން އެވަގުތު ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް ޕައުލު ގެ ވާހަކަ މެދު ކަނޑައި ހަޅޭއްލަވާލެއްވި. އޭނާ ބުނުއްވި.
"ޕައުލު ކަލޭ މިހިރީ ބިހުދުސްވެފަ. ކަލޭ [illegible] ސިކުނޑި ހަލާކުވެފަ." [25]ނަމަވެސް ޕައުލު
ޖަވާބުގައި ބުނުއްވި. "އިއްޒަތްތެރި ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް. އަޅުގަނޑު މިހިރީ މޮޔަވެފައެއް ނޫން. އަޅުގަނޑު މި
ދަންނަވަނީ ސާފު ސީދާ ތެދު. [26]އަޅުގަނޑު މި ވާހަކަދައްކަނީ މިނިވަން ކަމާއި އެކު [illegible] . [illegible]
[illegible] ކަން އަގްރިއްޕާ ރަސްގެފާނު ވެސް [illegible]. އެއީ މި [illegible] ސިއްރުން
[illegible] ނޫން. [27]އަގްރިއްޕާ ރަސްގެފާނު. ރަސޫލުންނާއި ނަބީބޭކަލުން [illegible]
[illegible] ނޫންތޯ؟ [illegible] ކަން އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ." [28]އަގްރިއްޕާ
ރަސްގެފާނު ވިދާޅުވި. "މިހާރު އަވަހަށް އަހަރެން *މަސީހީންގެ މީހަކަށް ހަދައިގެން [illegible] ކަލޭ ހިތްކުރަނީތޯ؟"
[29]ޕައުލު ޖަވާބުގައި ދެންނެވިއެވެ. "[illegible] ނޫނީ ދިގު މުއްދަތަކުން ފަހު [illegible] އަޅުގަނޑަކަށް
ނޭނގޭ. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑުގެ ދުޢާ އަކީ [illegible] އެންމެން ވެސް އީސާގެފާނަށް އީމާންވެ އަޅުގަނޑު ފަދައިން
[illegible]. ނަމަވެސް އެމީހުންގެ [illegible]
ނޭދެން."

[30]ދެން އަގްރިއްޕާ ރަސްގެފާނާއި ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސް އާއި ރަސްގެފާނުގެ ކޮއްކޮފުޅު ބަރނީސް އާއި އަދި
[illegible]. [31]އެމީހުން [illegible] އެއްބަސްވެ އެކަކު
އަނެކަކަށް ބުނުއްވި. "މިމީހާ [illegible] އެއްވެސް [illegible]
[illegible] ނޫން." [32]އަގްރިއްޕާ ރަސްގެފާނު ގަވަރުނަރު ފެސްޓަސްއަށް ވިދާޅުވި. "އޭނާ ކައިސަރުގެ އަރިހަށް
އޭނާގެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް އެދިގެން ނުވިނަމަ ހަމަ މިއަދު ވެސް އޭނާ މިނިވަން ކުރެވުނީސް."

27

ޕައުލް ރޫމުކަރައަށް ދިއުމަށް ފުރި

¹ދެން އިޓަލީ ވިލާތަށް ދިއުމުގެ ވަގުތު ޖެހުމުން ޕައުލް އާއި އަދި އެހެން ވެސް ކުށްވެރިން ރޫމު ރަސްގެފާނުގެ ޚާއްސަ ލަޝްކަރުގެ އޮފިސަރަކު ކަމުގައި ވި ޖޫލިއަސް ކިޔުނު މީހަކާއި ހަވާލު ކުރެވުނެވެ. ²އަހަރުމެން އިޓަލީއަށް ދިއުމަށް ދަތުރު ފުރީ އަދުރަމިއްޓިއުމްގެ އޯޑިއަކުންނެވެ.❖ މި އޯޑި ވަނީ މި ދަތުރުގައި އޭޝިއާގެ ތަފާތު ބަނދަރުތަކަށް ދިއުމަށް ވެސް ހަމަޖެހިފައެވެ. އޭރު މެސެޑޯނިއާގެ ރަށެއް ކަމަށްވާ ތެސަލޮނީކާގެ އަރިސްޓާރުކަސް ކިޔުނު މީހަކު ވެސް މި ދަތުރުގައި އަހަރުމެންނާއި އެކު ދިޔައެވެ.

³އަހަރުމެން ފުރި ދުވަހުގެ އަނެއްދުވަހު އޯޑި ޞިދޯނަށް ފޯރީއެވެ. ޖޫލިއަސް ޕައުލްއާއި މެދު ވަރަށް ރަނގަޅަށް ކަންތައް ކުރެއްވިއެވެ. ޕައުލަށް އެދޭ ވަރަކަށް ވެސް އެ ރަށުގައިވާ ޕައުލްގެ ރަޙްމަތްތެރިން ބައްދަލު ކުރުމަށް ދިއުމުގެ ހުއްދަ ދެއްވިއެވެ. އެ ތަނުގައި ވި ޕައުލްގެ ރަޙްމަތްތެރިން އޭނާއަށް އެހީތެރިވެ ދިނެވެ. ⁴އަހަރުމެން ޞިދޯނުން ފުރައިގެން ސައިޕްރަސްގެ ފައިދަރަށް ފުރީމެވެ. އޭރު ވައިޖެހުނީ އަދި ކުރިމަތިން ކަމަށްވީމެވެ. ⁵އަހަރުމެން ކަނޑު ހުރަސްކޮށް ގޮސް ސިލިސިއާ އާއި ޕަމްފިލިއާގެ ކައިރިން ދަތުރުކޮށް ގޮސް ލޫސިއާގެ ބަނދަރެއް ކަމަށްވާ މީރާއަށް ފޯރީމެވެ. ⁶އެތަނުގައި އޮފިސަރަށް އިޓަލީއަށް ދާން އޮތް އިސްކަންދަރިއްޔާގެ އޯޑިއެއް ފެނުނެވެ. އޭނާ އަހަރުމެން އެ އޯޑިއަށް އެރުވީއެވެ.

⁷އޭގެ އެތައް ދުވަހެއް ވަންދެން މަޑު ދަތުރުކުރުމުގައި ކިނިޑަސްގެ ކައިރިއަށް ދަތިން ފޯރީމެވެ. އެންމެ ހުރެން ވަރަށް އުނދަގޫކޮށް އަހަރުމެން ކުރިއަށް ދިއުމަށް ވައިން ހުއްދަ ނުދިނެވެ. ނަމަވެސް ކްރީޓް ރަށުގެ ފައިދަރުން ސަލްމޯނީގެ ކައިރިން ދަތުރުކުރީމެވެ. ⁸އޭގެ ފަހުން ވަރަށް އުނދަގޫކޮށް ކަނޑުއައްސޭރި ކައިރިން ދަތުރުކޮށް ގޮސް ލަސޭއާ ކިޔާ ރަށާ ކައިރީގައިވާ ރީތި ބަނދަރުތައް ކިޔާ ތަނަކަށް ފޯރީމެވެ. ⁹މިހާތަނަށް ވަރަށް ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ފާއިތުވެ ގޮސްފައިވާ ކަމުގައި ވާތީ ކަނޑުމަތިން ދަތުރުކުރުމަކީ ވަރަށް ނުރައްކާތެރި ކަމެކެވެ. ޔަހޫދީންގެ ރޯދަ ދުވަސް ވެސް ފާއިތުވެފައިވީމެވެ.❖ ދެން ޕައުލް އެމީހުންނަށް ނަސޭހަތްތެރިވެ ވިދާޅުވިއެވެ.

¹⁰"އެކުވެރިންނޭވެ. އަހަރެންނަށް ފެންނަ ގޮތުގައި މި ދަތުރުގައި ގެއްލުމާއި އެތައް ގޮތަކުން ދަތިތަކެއް ދިމާވާނެއެވެ. އޯޑިއާއި ތަކެތި، އެކަނި ނޫނެވެ. އަހަރުމެންގެ ފުރާނަތަކަށް ވެސް ގެއްލުން ލިބިދާނެއެވެ." ¹¹"ނަމަވެސް މި އޮފިސަރު ކުޕްތާނާއި އޯޑީގެ ވެރިމީހާ ދެކެ ބުނި ބަސްތައް ޕައުލް

❖ 2:27 މިއަދު ތުރުކީ ނަމުން އެނގޭ ބިމުގެ ހުޅަނގު ބައި ރޯމަން ސަރުކާރުގެ ދުވަސްވަރު އޭގެ ނަމަކީ "އޭޝިއާ" ގެ ނަމުން ނަންދެވިފައިވާ ސަރަހައްދެވެ. "އޭޝިއާ"

❖ 9:27 ޔަހޫދީންގެ "ކައްފާރާ ދުވަސް" މިއަދުގެ ކަލަންޑަރުގައި ސެޕްޓެމްބަރު ނުވަތަ އޮކްޓޯބަރު މަހުގައެވެ. "ޝާ ދުވަސް" ދަތުރުކުރުމަށް ނުރައްކާތެރި

ބުނި މިބަހާއި އެއްބަސްނުވެ، އެއޮޑީގެ ކެޕްޓަނާއި އަދި އެއޮޑީގެ ވެރިޔާ ބުނި ބަސް ގަބޫލުކުރިއެވެ. [12] ހިތްވަސްވާރަ ތަރައްޔާ ފިނިމޫސުން ހޭދަކުރުން ރަނގަޅު ބަނދަރެއް ނޫން ކަމުން އޮޑީގެ ހުރިހާ ފަޅުވެރިން ހެން ވެސް އެއްބަސްވީ އެތަނުން ފުރުމަށެވެ. އެމީހުން ނިންމީ ކްރޭޓުގެ ފަޅާއި ކައިރިން ދަތުރުކޮށް ގޮސް އެ ކަރައިގެ ރަށެއް ކަމުގައިވާ ފޭނިކްސްގެ ބަނދަރަށް ދިއުމަށެވެ. އެއީ އެ ބަނދަރަކީ ދެކުނުން ހުޅަނގަށް އަދި އުތުރުން ހުޅަނގަށް ވާގޮތަށް އޮންނަ ބަނދަރަކަށް ވާތީއެވެ.

ކަނޑުގައި ދިމާވި ތޫފާނުގެ ކޮށިގަނޑު

[13] ދެން ދެކުނުން މަޑު ވަޔެއް ޖެހުން ފެށިއެވެ. އޮޑީގެ ފަޅުވެރިން ހިތީ އެމީހުންގެ ނިންމުމާއި އެއްގޮތަށް އެމީހުންނަށް ދަތުރުކުރެވިދާނެކަމުގައި ދާން ކަމުގައެވެ. އެހެންކަމުން އެމީހުން ނަގިލި ނަގާ ފުރައިގެން ކްރޭޓުގަނޑުގައި ކައިރިން ގާގައި ދަތުރުކޮށް ދިޔައެވެ. [14] ނަމަވެސް މޫސުން ބަދަލުވިއެވެ. ދެން ކުއްލިއަކަށް ވަރަށް ގަދަ ތޫފާނުގެ ވައި ފަދަ ވަޔެއް ޖެހުން ފެށިއެވެ. (މި ވައަށް ކިޔަނީ ހޮނިނދަ ވައެވެ.❖) މި ވައިގެ އޮޅުގައި ޖެހި އޮޑި ދަންވެގެން މާކަނޑުގެ ދުރަށް ގެންދިޔައެވެ.

[15] އޮޑި މި ވައިގައި ޖެހި އެ ވަޔާއި އިދިކޮޅަށް އެއްގޮތަކަށް ވެސް އަނބުރާ ހިފާ ކުރުވާ ވަރެއް ނުވިއެވެ. އެހެންވެ ފަހުން ހުރިހާ ނުކޮށް އޮޑި ވަޔާ އެކު ބިރިގެން ދިޔުމަށް ދޫކޮށްލީއެވެ.

[16] ދެން އަހަރުމެން ކައުޑާ ކިޔާ ކުޑަ ރަށެއްގެ ނިވައި ދަށުން ދަތުރުކޮށް ދިޔައީމެވެ. އޮޑީގެ ފަހަތުގައި ކުދި ޖަހާފައި އޮތް ބޮއްކުރާ އޮޑިއަށް އެރުވުން ވެސް ވަރަށް އުނދަގޫވެގެންނެވެ. [17] ދެން އޮޑީގެ ބަނޑުވަށާ ވަރުގަދަ ކުރުވަން އަހަރުމެން ގޮތުން އެ ވަށައިގެން ބަނދެލިއެވެ. އުފުރި ކަރަނގަނޑުގައިވާ ސޮފޮޓޭޑާ އޮރިން ބޮޑު ފުނޑުވުމުގެ ވައްތަރު އޮޑި އަޅުވައި ކަނޑު އެ ވައިހަރު ކުރުވަނބަކައި ގެން އަޑިން ހެން ވޭތަރުގަވައި ސޮއްވާލިއެ ދޫކުރިއެވެ. [18] މި ވަރުގަދަ ތޫފާނުގެ ކާރިސާގެ ބަނޑަރާ ނައިސް ކުރިއަށް ދިޔައެވެ. އެންމެފަހުން އަނެއް ދުވަހު އެމީހުން އޮޑީގައި ހުރި މުދާތަކުން ބައެއް ކަނޑަށް އެއްލާލިއެވެ.

[19] އަދި އަނެއް ދުވަހު އެމީހުންގެ އަމިއްލަ އަތުން އޮޑީގެ ބައެއް އާލާތް ވެސް އެއްލާލިއެވެ.

[20] ދެން އިރާއި ތަރިތައް ނުފެނި އެތައް ދުވަސްވެއްޖެއެވެ، ޖެހިގަދަވާ ތޫފާނުގެ ކޮށިގަނޑުން އެއްވެސް ބަދަލެއް ނައިސް އަހަރުމެން ސަލާމަތްވެވޭނެ ކަމުގެ ހުރިހާ އުންމީދު އަހަރުމެންނަށް ގެއްލިއްޖެއެވެ. [21] ދެން އެތަނުގައި އެއްވެސް މީހަކު ކާއެއްޗެހި ނުކާތީ އެތައް ދުވަހެއް ވެއްޖެއެވެ. ދެން ޕައުލުސް އެމީހުންގެ މެދަށް ތެދުވެ މިހެން ބުންޏެވެ. "ކަލޭމެން އަހަރެން ބުނި ބަސް ޤަބޫލުކޮށް ހިތްވަސްވާރަ އަހަރެމެން ނުފުރާނަމަ، މިއަދު މިގޮތަށް އަނިޔާއާއި ގެއްލުން ނުލިބުނީސް ސަލާމަތްވެފައި ވީސް. [22] ދެން މިހާރު މިއަދު ހިތްވަރު އަޅުއްވާ ނަގާ. އޮޑި ހަލާކުވެގެން ދާނެ. ނަމަވެސް އަހަރުމެން އެކަކުގެ ވެސް ފުރާނައަކަށް ގެއްލުމެއް ނުވާނެ. [23] އަހަރެން މިލްކުވާ އަދި އަޅުކަން ކުރާ ކަލާނގެ ރޭގައި އެކަލާނގެ *މަލާއިކަތެއް އަހަރެންގެ ގާތަށް ފޮނުއްވި. [24] އެ މަލާއިކަތު ވިދާޅުވިއެވެ. 'ޕައުލު އޭ ބިރުނުގަންނަވާ.

❖ 14:27 ހޮނިނދަ ވަޔަކީ އިރު އުތުރުން ޖެހޭ ވައެވެ.

ހަމަކަށަވަރުން ވެސް ކަލޭ ރޫމުގެ ރަސްގެފާނުގެ ކުރިފުޅުމައްޗަށް ކަލޭގެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް އެ ރަށަށް ދާނެއެ. އަދި ކަލޭއަށްޓަކާ މިދަތުރުގައިވާ އެންމެންގެ ފުރާނަ ސަލާމަތްކުރައްވާނެ ކަމުގައި ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ވަޢުދުފުޅު ކުރައްވައިފި."

[25] ދެން ޕައުލް ބުންޏެވެ. "އެހެންވީމާ ބިރުނުގަންނާށޭ. އަހަރެން މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅަށް އިތުބާރު ކުރަން. މާތްރަސްކަލާނގެ ވަޢުދުފުޅު ކުރެއްވި ފަދައިން އެކަލާނގެ ކަންތައް ކުރައްވާނެ. [26] އެކަމަކު މި އޮޅު ގޮސް ރަށަކަށް އަރާނެ."

[27] ސާދަ ރޭ ދުވާ ވަންދެން އަހަރުމެންގެ އޮޑި އޭޑްރިއާޓިކް ކަނޑުގެ ތެރޭގައި ބަހަމުން ދިޔައެވެ. ސާދަވަނަ ރޭގެ މެދާ ގާތްގަނޑަކަށް ފަޅުވެރިންނަށް އެއްގަމާ ކައިރިއަށް އާ ދާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވުނެވެ. [28] ދެން ފެންމިން ބެލުމުން އެނގުނީ ފެންމިނުގައި ވަނީ ވިހި ބަމަގުގެ ފެންމިނެކެވެ. ދެން އޭގެ އިތުރަށް ގޮސް ބަލާ ބެލުމުން އެނގުނީ މިހާރު ފަނަރަ ބަމަގުގެ ފެންމިނެކެވެ.❖ [29] މި ބާރުމިނުގައި ދާ ކަމުގައި ވެސް ހަމަ ފަޅުތަކުގެ މައްޗަށް އޮޑި އަރާނެކަމުގެ ބިރު ބޮޑުވެ އޮޑީގެ ފަހަތުން ހަތަރު ނަގިލި ކަނޑަށް ދޫކޮށްލެވިއެވެ. އަދި އިރުގެ އަލިކަން ފެނުމަށް އެދި ދުޢާ ކުރިއެވެ. [30] ދެން ފަޅުވެރިން އުޅުނީ އޮޑި ދޫކޮށް ދުއްވާލުމަށެވެ. އެމީހުން ދިރުންބާކޯޓް ނަގިލި އެއްލުމަށް ނެގޭ ކަމަށް ހަދާފަ ބޯޓު ކަނޑަށް އެއްލިއެވެ. [31] ނަމަވެސް ޕައުލް އޮފިސަރަށާއި ސިފައިންނަށް ބުންޏެވެ. "ފަޅުވެރިން އޮޑީގައި ނުހުއްޓެއް ކަލޭމެން ވަރަށް ކަލޭމެން އެންމެން ވެސް މަރުވާނެ." [32] ދެން ސިފައިން މާރުބަށް ކަނޑާލާ ބޯޓު ކަނޑަށް ދޫކޮށްލިއެވެ.

[33] އިރުއަރަން ގާތްވެގެން ވަނިކޮށް ޕައުލް އެންމެންނަށް ކާތަކެތި ކާން ބުންޏެވެ. "ކަލޭމެން ކާއެއްޗެއް ނުކައި ވާތާ ގާތްގަނޑަކަށް މިއީ ސާދަ ދުވަސް. [34] އެހެންވީ ކާތަކެތި ކާށެވެ. ކަލޭމެންގެ އަމިއްލަ ސަލާމަތަށްޓަކާ ކައި. ކަލޭމެން އެކަކަށް ވެސް ގެއްލުމެއް ވެ އަނިޔާއެއް ނުވާނެ." [35] ދެން ޕައުލް އެންމެންގެ ކުރިމަތީގައި *ބޭރުހޮޅި ނަގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށް ޝުކުރުދަންނަވާ އެއިން އެތިކޮޅެއް ކާލިއެވެ. [36] ދެން އެންމެންނަށް ވެސް ހިތްވަރު ލިބި އެމީހުން ވެސް ކާން ފަށައިގަތެވެ. [37] މުޅިއެކު އޮޑީގެ ތެރޭގައި ދުއިސައްތަ ހަތްދިހަ ހަ މީހުން ތިއްބެވެ. [38] ކައި ނިމުމުން ފަޅުވެރިން އޮޑި އިތުރަށް ލުއިކުރުމަށްޓަކާ އޮޑީގައި ހުރި ގޮދަން ބަރު ގޮނިތައް ކަނޑަށް އެއްލާލިއެވެ.

ޕައުލް ދަތުރުކުރި ދިޔަ އޮޑި ފުނޑުން

[39] އިރުއަރާއިރު އެމީހުންނަށް ރަށެއް ފެނުނެވެ. ނަމަވެސް އެއީ ކޮން ރަށެއް ކަމެއް އެމީހުންނަށް ނޭނގުނެވެ. ނަމަވެސް އެމީހުންނަށް ވެލިގަނޑުގެ އަތިރިމަތި ފެނުނެވެ. ދެން އެމީހުން ގަސްދުކުރީ އޮޑި އެ ފަޅަށް ކަނޑާދުއްވާލާ ބިމަށް ޖައްސާލުމަށެވެ. [40] އެހެން ކަމުން އެމީހުން ހަތަރު ނަގިލި ކޮށާލާ ކަނޑަށް ދޫކޮށްލިއެވެ. އަދި ހުކާނު ބަނދެފައި ހުރި ވާރުގަނޑު ދޫކޮށް ކުރިމަތީ ފަޅި ނަގާ އަތިރިމަތީގެ ފަރާތަށް އޮޑި ދުއްވާލިއެވެ. [41] ނަމަވެސް އޮޑި ގޮސް އެރީ

❖ 28:27 120 ފޫޓުގެ ފެންމިން އަދި 90 ފޫޓުގެ ފެންމިން

ކުރިމަތީގައި އޮތް ފަރެއްގެ މައްޗަށެވެ. އަދި އޮޑީގެ ދިރުނބާކޮޅު އެތާގައި ތާށިވެ، އޮޑީގެ ކޮޅުފަސްކޮޅު ޖަހަމުން ދިޔަ ބާރު ރާޅުތަކުގެ ސަބަބުން އޮޑީގެ ކޮޅުފަސް ކޮޅުން ފޫ ގޮސް، އޮޑި ފަޅަ ފަޅައިގެންދާން ފެށިއެވެ. [42]ސިފައިން ގަސްތު ކުރީ ހުރިހާ ކުށްވެރިން މެރުމަށެވެ. އެއީ އެމީހުން ފަތާފައި އެއްގަމަށް ގޮސް ފިލާގެން ކަމުގެ ބިރަށެވެ. [43]ނަމަވެސް އޮފިސަރު ޖޫލިއަސް ޕައުލްގެ ފުރާނަ ސަލާމަތް ކުރުމަށް ބޭނުންވިއެވެ. އެހެން ކަމުން އޭނާ ސިފައިން ކުށްވެރިންތައް މެރުމަކާ ނުދިނެވެ. އޭގެ ބަދަލުގައި އޭނާ އެންގީ ފަތަން އެނގޭ މީހުން ކުރިން ފުންމައިގެން އެއްގަމާ ދިމާޔަށް ފަތާލުމަށެވެ. [44]ދެން އެހެން މީހުން ފިލާގަނޑުތަކާ އަދި ބައިބައިގައި ހިފައިގެން އެއްގަމަށް ދިއުމަށެވެ. އޮޑީގައި ވި އެންމެން ސަލާމަތުން އެއްގަމަށް ދިޔައީ މި ފަދައިންނެވެ.

28

ޕައުލް މަލްޓާގައި

¹އަހަރުމެންނަށް އެއްގަމަށް އާދެވުމުން މި ރަށަކީ މަލްޓާ ކަން އަހަރުމެންނަށް އެނގުނެވެ. ²އެ ރަށުގެ މީހުން އަހަރުމެންނަށް ވަރަށް ހެޔޮކޮށް ހިތާ ކަން ކުރިއެވެ. އޭރު ވިއްސާރަވެ މޫސުން ވަނީ ވަރަށް ފިނިވެފައެވެ. އެހެން ކަމުން އަހަރުމެންނަށް ހޫނު ދިނުމަށްޓަކާ އެ ރަށުގެ މީހުން އަތިރިމަތީގައި ބޮޑު އަލިފާންގަނޑެއް ރޯކޮށްލިއެވެ. ³ޕައުލު އެތަނުން ދަނޑިގަނޑުތަކެއް ނަގާ އަލިފާންގަނޑަށް [illegible] އަލިފާނުގެ ސަބަބުން ހޫނުވުމުން އޭގެން [illegible] ވީ ވިހަ ހަރުފައެއް ނުކުތެވެ. އަދި އެ ހަރުފަ ޕައުލުގެ އަތުގައި [illegible]. ⁴އެތާގައި ވީ އެ ރަށުގެ މީހުންނަށް އެ ހަރުފަ ޕައުލުގެ އަތުގައި [illegible] [illegible] ފެނުމުން ބުންޏެވެ. "ޔަގީން. މިމީހާއަކީ މީހަކު މަރާލުމުގެ ކުށުގައި [illegible] ކުރެވިފައިވާ މީހެއް. އޭނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ [illegible] ވެސް އިންސާފުގައި އޭނާ [illegible] ދިރިހުރުމަށް ނުދެވޭ."

⁵ނަމަވެސް ޕައުލު އަތް ފޮނޑާލާ އެ ހަރުފަ އަލިފާންގަނޑުގެ ތެރެއަށް އެއްލާލިއެވެ. އަދި [illegible] [illegible] ވިހައިން އޭނާއަކަށް އެއްވެސް ކަމެއް ނުވިއެވެ. ⁶މީސްތަކުން ހީކުރީ ޕައުލު އެ ވިހައިގެ ސަބަބުން ދުޅަވެފާނެ ކަމުގައެވެ. ނޫނީ ކުއްލިއަކަށް މަރުވެގެން ވެއްޓޭނެ ކަމުގައެވެ. އެމީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް ޕައުލު [illegible] އެއްވެސް ކަމެއް ނުވާކަން ފެނުމުން އެމީހުން [illegible] [illegible] އަދި ޚިޔާލު ބަދަލުކޮށް ބުންޏެވެ. "މީނާ އަކީ އިންސާނެއް ނޫން. ކަލާނގެއެއް."

⁷މި ރަށުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާ ޕޫބްލިއަސް އެވެ. މިތާގެ ކައިރީގައި އޭނާގެ ދަނޑުބިންތަކެއް ވެއެވެ. އޭނާ އަހަރުމެން އެންމެން އޭނާގެ ގެއަށް ގެންގޮސް އަހަރުމެންނަށް ވަރަށް ހެޔޮކޮށް ހިތާ [illegible] ކުރިއެވެ. [illegible] އަހަރުމެން ތިން ދުވަސް ވަންދެން [illegible]. ⁸[illegible] ޕޫބްލިއަސްގެ ބައްޕަ ވަނީ [illegible] [illegible] ހުންއައިސް ބަނޑު [illegible] [illegible] ހުރީއެވެ. ޕައުލު ގޮސް އޭނާ [illegible] [illegible] އޭނާ [illegible] ދުޢާ [illegible] އޭނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ⁹ދެން [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] ބަލި މީހުން ޕައުލުގެ ގާތަށް އައެވެ. އެ އެންމެން [illegible] ވެސް ޕައުލު ދުޢާ [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް [illegible]. ¹⁰މި ކަމުގެ ސަބަބުން ރަށުގެ އެންމެން ވެސް އަހަރުމެންނަށް ވަރަށް [illegible] ކުރަންފެށިއެވެ. އަދި އެ ރަށުން ފުރުމުގެ [illegible] އަހަރުމެންނަށް ދަތުރަށް ބޭނުންވާ ހުރިހާ ވައްތަރެއްގެ އެއްޗެހި އެމީހުން [illegible] [illegible].

މަލްޓާއިން ރޯމާއަށް

¹¹އެ ރަށުގައި ތިން މަސްދުވަސް [illegible] ފަހު އަނެއްކާ ވެސް [illegible] ދިއުމަށްޓަކާ އަހަރުމެން ދޯންޏަކަށް ފުރީމެވެ. މި [illegible] އަހަރުމެން ދޯންޏަކީ [illegible] އެ ރަށުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އިސްކަންދަރިއްޔާގެ ދޯންޏެކެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް ހަރުކުރެވިފައި ވިއެވެ.

[12] މަލްޓާއިން ފުރައިގެން އަހަރުމެން އެންމެ ފުރަތަމަ ދިޔައީ ސިރަކޫސާގެ ބަނދަރަށެވެ. އެ ރަށުގައި އަހަރުމެން ތިން ދުވަހު މަޑު ކުރީމެވެ. [13] އެ ރަށުން ފުރައިގެން އަހަރުމެން ދިޔައީ ރޭގިއުމް އަށެވެ. އޭގެ އަނެއްދުވަހު ދެކުނުން ވައިޖެހުން ފެށިއެވެ. އެހެން ކަމުން އަނެއް ދުވަހު ދަތުރުކޮށް އައިސް ދިޔައީ ޕުޓިއޮލީއަށް ވާސިލުވީމެވެ. [14] އެރަށުގައި އަހަރުމެން އެއްހަފްތާ މަޑުކުރުމަށް އެ ރަށުގެ އީސާގެފަރާތް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުން ބަޔަކާ އަހަރުމެންނާއި ބައްދަލުވިއެވެ. އެމީހުން އެދުމުން އަހަރުމެން އެ ރަށުގައި އެމީހުންގެ ގާތުގައި ތިބީމެވެ. ދެން އެންމެފަހުން އަހަރުމެން ރޫމުކަރައަށް ދިޔައީމެވެ.

[15] ރޫމުގައިވާ އީސާގެފަރާތް އީމާންވެގެން ތިބި މީހުންގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހުންނަށް އަހަރުމެން އެ ރަށަށް އަންނަ ޚަބަރު ލިބުމުން އަހަރުމެންނާއި ބައްދަލުކުރަން އަޕިއުސް ބާޒާރާއި ހަމައަށް އައެވެ. އަދި ބައެއް މީހުން ތިން ސަރާއީގެ ތަނަށް އައިސް އަހަރުމެންނާއި ބައްދަލުކުރިއެވެ. ޕައުލް އެމީހުން ފެނުމުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބަފުޅަށް ޝުކުރުކުރިއެވެ. އަދި އެމީހުން ފެނުމުން އޭނާއަށް ހިތްވަރު ލިބުނެވެ.

ޕައުލް ރޫމުގައި

[16] ރޫމުގައި ޕައުލް އަމިއްލަ ތާކު ހުރުމުގެ ހުއްދަ ލިބުނެވެ. ނަމަވެސް ސިފައިންގެ މީހަކު އޭނާގެ ގާތުގައި އަބަދު ވެސް ފަހަރާދެމުން ދިޔައެވެ. [17] ތިން ދުވަސް ވީ ދުވަހު ޕައުލް އެ ރަށުގެ ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުންގެ ވެރިންނަށް ޖަލްސާއަކަށް އައުމަށް އެދުނެވެ. އެމީހުން އައުމުން ޕައުލް އެމީހުންނަށް ބުނެއްޖެވެ. "އެންމެ ގާ އަޚުން، އަޅުގަނޑު މިވަނީ ޖެރޫސަލަމުގައި ހައްޔަރުކުރެވި އަދި ރޫމީ ސަރުކާރުގެ ހަވާލު ކުރެވިފައި. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑުމެންގެ މީހުންނާ ނުވަތަ ކާބަފައިންގެ ދީނާ އިދިކޮޅަށް ކަމެއް ކޮށްފައި ނުވަމެވެ. [18] ރޫމީ ސަރުކާރުން ޝަރީޢަތް ބަލާ އެމީހުންނަށް އަޅުގަނޑަށް މަރުގެ އަދަބު ދޭ ވަރުގެ ކަމެއް ނުފެނުނެވެ. އެހެން ކަމުން އެމީހުން ގަސްތުކުރީ އަޅުގަނޑު ދޫކޮށްލާށެވެ. [19] ނަމަވެސް ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިން މި ނިންމުމާއި ދެކޮޅުހެދުމުން އަޅުގަނޑު ނިކުތީ ރޫމުގެ ރަސްގެފާނު އަރިހަށް މި މައްސަލަ ހުށަހަޅައިގެން. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ މީހުންނާ ދެކޮޅަށް މައްސަލައެއް ޝަކުވާކުރުމަކަށް ނުވެސް އެދެން.

[20] އަޅުގަނޑު މިއަދު އެންމެންނާ ބައްދަލުކުރަން ބޭނުންވީ މި ސަބަބަކާ ހުރެއެވެ. އަޅުގަނޑު މި ސަންގަލިން ބަނދެވިފައި މި އުޅެނީ ބަނީއިސްރާއީލުގެ މީހުން އުއްމީދުކުރާ ކަމެއްގެ ސަބަބުންނެވެ." [21] އެމީހުން ޖަވާބުގައި ބުނެފިއެވެ. "އަހަރުމެންނަށް ކަލޭގެ ވާހަކަ ޔަހޫދީ ވިލާޔަތުން ސިޓީއެއް ލިބިފައެއް ނުވެއެވެ. އަދި ކަލޭގެ ބާރު ގެންގުޅޭ ކުށެއްގެ ވާހަކަ ބުނާނެ އަހަރުމެންގެ ޖަމާޢަތުގެ މީހަކު މި ރަށަށް އަދި އައިސްވެސް ނުވެއެވެ. އަދި މި ރަށަށް އައި އެއްވެސް މީހަކު ކަލޭގެ ބާރު އެއްވެސް ނުބައި ވާހަކަ ބުނެފައި ވެސް ނުވެއެވެ. [22] ނަމަވެސް އަހަރުމެން ކަލޭގެ ޚިޔާލު ބޭނުން އެއްސެވުމަކީ އަދި އަހަރުމެން ބޭނުން. އަހަރުމެންނަށް އެނގޭ ގޮތުގައި މި އިރު ކޮންމެ ތަނެއްގައި މީހުން މި ޖަމާޢަތާ ދެކޮޅަށް ވާހަކަ ދައްކާ ކަން."

[23] ދެން އެމީހުން ވަކި ދުވަހެއް ކަނޑައަޅާ ނިންމާ ޕައުލު ހުރިގެއަށް އެދުވަހު އައެވެ. އެދުވަހު އެގެއަށް އެތައް ބަޔަކު އެއްވިއެވެ. ހެނދުނުން ފެށިގެން އިރުއޮއްސެންދެން ޕައުލު އެމީހުންނާއި ވާހަކަ ދެއްކިއެވެ. *މޫސާގެ ޝަރީޢަތް މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ބަސްފުޅުތަކުގައި ލިޔުއްވިގެންވާ ފޮތްތަކާ އަދި އެހެނިހެން ނަބީބޭފުޅުންނާއި ނަބީބޭކަލުންނާ ލިޔުއްވިކަން މާތްރަސްކަލާނގެ އެންގެވި ބަސްފުޅުތަކުން ލިޔުއްވިގެންވާ ފޮތްތަކުން ބޭނުންކޮށްގެން ޕައުލު އެމީހުންނަށް *މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންފުޅާއި އަދި އީސާގެ ވާހަކަ ބޭނުން ގޮތުން އަންގައިދީ އެއީ ތެދުކަން ހާމަކޮށްދިނެވެ. [24] ޕައުލުގެ ވާހަކަތައް އަހާ އެއްބަސްވެ ޤަބޫލުކުރި މީހުންވިއެވެ. އަދި އަނެއް ބަޔަކު އެ ވާހަކަތަކާ ދެކޮޅުހެދިއެވެ. [25] ދެން އެމީހުންގެ ދެމެދުގައި މި ކަމާއި ދެބަސްވުން އުފެދުމުން އެމީހުން އެތަނުން ދާން ފެށިއެވެ. ނަމަވެސް އެގޮސް ދާކުރިން ޕައުލު އެމީހުންނަށް ބުނެދިނެވެ. "މާތްރަސްކަލާނގެ ރޫޙުލްޤުދުސް ނަބީ ޔަޝާޔާގެ ވަސީލަތުން ތިޔަބައިމީހުންގެ ކާބަފައިންނަށް މި ވާހަކަތައް އެންގެވީ އެއީ ހަމަ ތެދުފުޅެވެ.

[26] 'މިޤައުމުގެ މީހުންގެ ގާތަށް ގޮސް މި ވާހަކަ ބުނާށެވެ. ތިޔަބައިމީހުން މިޤައުމުގެ ބަސްބަސްތަކަށް
އިވުނަސް. އެކަމަކު ތިޔަބައިމީހުންނަކީ އެ ބަސްފުޅުތަކުގެ މާނައެއް ނުވިސްނޭނެ. މިޤައުމުގެ ކަންތައްތައް
ކަންތައްތައް ފެންނަމުން ދިޔަސް ދެކޭނެ. އެ ކަންތައްތަކެއް ތިޔަބައިމީހުން ފެނުނަސް ވިސްނުމަކަށް ނުދެކޭނެ.
[27] އެއީ އެމީހުންގެ ހިތްތައް ވަރަށް ގަދަ ހަރުވީތީއެވެ. އަދި އެމީހުންގެ ކަންފަތްތައް ވަރަށް ބޯވެފައެވެ. އަދި އެމީހުންގެ
ލޯތައް ވެސް ވަރަށް މަރުވީއެވެ. އަދި އެމީހުންނަކީ މިޤައުމުގެ ކިބައިން އެނބުރި ރަނގަޅުވެ ދެމުން އެދުނަކަށް
ވެސް ހިތާމައެއް ނެތްނެތެވެ. އެހެންނަމަ މިޤައުމުގެ އެމީހުން ރަނގަޅުކޮށްދެން ނުދާނެތީއެވެ!'

[29-28] އަހަރެން ބުނަނީ؟ މާތްރަސްކަލާނގެ މި ދިރުންދިނުމުގެ ސަލާމަތުގެ ވާހަކަ މިހާރު ދެން މިހެންނަށް ވެސް ފޮނުއްވައިފި. އަދި އެމީހުން އެބަސްފުޅު ގަބޫލު ވެސް ކުރާނެ." ޕައުލުގެ މި ބަސްތަކަށް ވިސްނުން އެތަށްގައި ބަސްދީސްގޮތުގެ މީހުންގެ ދެމެދުގައި މި ބަސްތަކާއި ދެމެދު ބަހުސް ކުރަމުން ދެބަސްވެފައިވާ އެދުނު އެމީހުން އެތަނުން ދިޔައެވެ.

[30] ދެން ދެއަހަރު ދުވަސް ވަންދެން ޕައުލު ގެއެއް ކުއްޔަށް ހިފައިގެން ހުއްޓެވެ.❖ އަދި އޭނާގެ ގައަށް ޒިޔާރަތް ކުރި މީހުންނަށް ވެސް އޭނާ އުފާވެރިކަމާ އެކު މަރުޙަބާ ކިޔިއެވެ. [31] އޭނާ ބިރުވެރިކަމެއް ނެތި ކުރިޔަށް *މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންފުޅާ ދެކުނުމާ އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރިކަލުން އީސާ ބޮޑު ގަދަފުޅު މިސްކީތުތަކުން އަންގައި ދެއްކެވެ. އަދި އެއްވެސް މީހަކު އޭނާ މި ކަން ކުރުން މަނާކުރި ހުއްޓުވުމެއް ވެސް މަސައްކަތްތަކެއް ނުކުރެއެވެ.

❖ 30:28 ޕައުލު ރޯމަގައި ދެއަހަރު ދުވަހު ހުރި ގޮތުގެ ބޭނުންތަކަށް. އޭނާގެ ގޮތުގައި އަބަދުވެސް ސިޔާސީގެ މީހަކު ވިއެވެ. ޕައުލު ހުރީ އޭނާ އަމިއްލަ ހަރަދުގައި ކުއްޔަށް ހިފައިގެން ހުރި ގެއެއްގައި ވެސް މެއެވެ.